

Školní vzdělávací program Klasik

vytvořený podle RVP ZV

Základní škola Březová, okres Sokolov,

Komenského 232

verze 09.2019_20.1

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	1
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	2
2.1	ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	2
2.2	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	2
2.3	DLOUHODOBÉ PROJEKTY	2
2.4	POBYTOVÉ AKCE	2
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	3
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	3
3.2	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	3
3.2.1	<i>Naplnování klíčových kompetencí .....</i>	<i>3</i>
3.3	ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	4
3.4	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	5
3.5	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	5
4	UČEBNÍ PLÁN	9
4.1	UČEBNÍ PLÁN 1. STUPEŇ	9
4.2	UČEBNÍ PLÁN 2. STUPEŇ	10
4.3	POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	12
5	UČEBNÍ OSNOVY	13
5.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	13
	Charakteristika vzdělávací oblasti	13
5.1.1	<i>Český jazyk.....</i>	<i>13</i>
	Charakteristika vyučovacího předmětu Čj.....	13
5.1.1.1.1	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Čj	13
5.1.1.1.2	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Čj	15
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Čj.....	17
	Vzdělávací obsah volitelného předmětu HsČ.....	33
	Vzdělávací obsah volitelného předmětu Ls	35
	Vzdělávací obsah volitelného předmětu CvČj.....	37
5.1.2	<i>Cizí jazyk .....</i>	<i>38</i>
	Anglický jazyk	38
	Charakteristika vyučovacího předmětu Aj.....	38
5.1.2.1.1	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Aj	38
5.1.2.1.2	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Aj.....	39
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Aj	41
	Konverzace v anglickém jazyce	51
	Charakteristika vyučovacího předmětu Konverzace v anglickém jazyce	51
5.1.2.2.1	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu KAj	51
5.1.2.2.2	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu KAj.....	52
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu KAj.....	54
5.1.3	<i>Další cizí jazyk .....</i>	<i>57</i>
	Německý jazyk.....	57
	Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk	57
5.1.3.1.1	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Nj	57
5.1.3.1.2	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Nj.....	58
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Nj	60
	Konverzace v německém jazyce	65
5.1.3.2.1	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu KNj	65
5.1.3.2.2	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu KNj	65
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu KNj	67
5.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	70
5.2.1	<i>Matematika .....</i>	<i>70</i>
	Charakteristika vyučovacího předmětu M.....	70
5.2.1.1.1	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu M	70
5.2.1.1.2	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu M	72
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu M.....	74
	Vzdělávací obsah volitelného předmětu CzM.....	97

5.2.2	<i>Technické kreslení</i>	104
	Charakteristika volitelného předmětu Tk	104
5.2.2.1.1	Obsahové, časové a organizační vymezení volitelného předmětu Tk	104
5.2.2.1.2	Výchovné a vzdělávací strategie volitelného předmětu Tk	104
	Vzdělávací obsah volitelného předmětu Tk	106
5.3	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	107
5.3.1	<i>Informatika a Výpočetní technika</i>	107
	Charakteristika vyučovacího předmětu I a volitelného předmětu Vt	107
5.3.1.1.1	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu I a volitelného předmětu Vt	107
5.3.1.1.2	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu I a volitelného předmětu Vt	108
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu I	110
	Vzdělávací obsah volitelného předmětu Vt	114
5.4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	117
5.4.1	<i>Charakteristika vzdělávací oblasti</i>	117
5.4.2	<i>Prvouka</i>	117
	Charakteristika vyučovacího předmětu Prv	117
5.4.2.1.1	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Prv	117
5.4.2.1.2	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prv	119
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prv	120
5.4.3	<i>Přírodověda</i>	134
	Charakteristika vyučovacího předmětu Př	134
5.4.3.1.1	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Př	134
5.4.3.1.2	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Př	135
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Př	137
5.4.4	<i>Vlastivěda</i>	144
	Charakteristika vyučovacího předmětu Vt	144
5.4.4.1.1	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Vt	144
5.4.4.1.2	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Vt	145
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vt	147
5.5	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	152
5.5.1	<i>Charakteristika vzdělávací oblasti</i>	152
5.5.2	<i>Dějepis</i>	152
	Charakteristika vyučovacího předmětu D	152
5.5.2.1.1	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu D	152
5.5.2.1.2	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu D	153
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu D	155
5.5.3	<i>Výchova k občanství</i>	163
	Charakteristika vyučovacího předmětu Vko	163
5.5.3.1.1	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Vko	163
5.5.3.1.2	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Vko	164
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vko	166
5.6	ČLOVĚK A PŘÍRODA	180
5.6.1	<i>Charakteristika vzdělávací oblasti</i>	180
5.6.2	<i>Fyzika</i>	181
	Charakteristika vyučovacího předmětu F	181
5.6.2.1.1	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu F	181
5.6.2.1.2	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu F	181
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu F	183
5.6.3	<i>Chemie</i>	193
	Charakteristika vyučovacího předmětu Ch	193
5.6.3.1.1	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Ch	193
5.6.3.1.2	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Ch	193
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Ch	195
5.6.4	<i>Přírodopis</i>	201
	Charakteristika vyučovacího předmětu Přd	201
5.6.4.1.1	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Přd	201
5.6.4.1.2	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Přd	201
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přd	203
5.10.4	<i>Seminář z přírodopisu, Seminář z fyziky</i>	221
	Charakteristika volitelných předmětů SzP, SzF	221
5.6.4.1.3	Obsahové, časové a organizační vymezení volitelných předmětů SzP, SzF	221
5.6.4.1.4	Výchovné a vzdělávací strategie volitelných předmětů SzP, SzF	221
	Vzdělávací obsah volitelného předmětu SzP	223
	Vzdělávací obsah volitelného předmětu SzF	233
5.6.5	<i>Zeměpis</i>	237
	Charakteristika vyučovacího předmětu Z	237
5.6.5.1.1	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Z	237
5.6.5.1.2	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Z	238

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Z	240
5.6.6 Seminář ze zeměpisu	261
Charakteristika volitelného předmětu SzZ	261
5.6.6.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení volitelného předmětu SzZ	261
5.6.6.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie volitelného předmětu SzZ	262
Vzdělávací obsah volitelného předmětu SzZ	264
5.7 UMĚNÍ A KULTURA	267
5.7.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	267
5.7.2 Hudební výchova	267
Charakteristika vyučovacího předmětu Hv	267
5.7.2.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Hv	267
5.7.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hv	269
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hv	271
5.7.3 Výtvarná výchova	277
Charakteristika vyučovacího předmětu Vv	277
5.7.3.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Vv	277
5.7.3.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Vv	278
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vv	280
5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ	286
5.8.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	286
5.8.2 Tělesná výchova a Sportovní hry	287
Charakteristika vyučovacího předmětu Tv a volitelného předmětu Sh	287
5.8.2.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Tv a volitelného předmětu Sh	287
5.8.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tv a volitelného předmětu Sh	288
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tv	290
Vzdělávací obsah volitelného předmětu Sh	303
5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	306
5.9.1 Pracovní výchova	306
Charakteristika vyučovacího předmětu Pv	306
5.9.1.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Pv	306
5.9.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Pv	307
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pv	309
5.9.2 Finanční gramotnost	316
Charakteristika integrovaného předmětu Fg	316
6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ	317
6.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ	317
6.2 HODNOCENÍ A KLASIFIKACE ŽÁKA UČITELEM	317
7 PŘÍLOHY ŠVP	318
7.1 PROJEKTY	318
7.1.1 Školní rok 2009/2010	322
Školní akademie_ Pod novou střechou v novém kabátě	322
Týden společenského chování	325
Vánoce	327
Můj život s knihou	329
7.1.2 Školní rok 2010/2011	332
Den Země	332
Chci vědět, kde žiji – Březová očima dětí	334
7.1.3 Školní rok 2011/2012	338
Vědecký rok aneb Co nevím, se dozvím	338
Mámo, táto, chovám se slušně	341
Školní akademie 2012 – aneb Olympijský rok	344
7.1.4 Školní rok 2012/2013	347
Barvy duhy	347
Školní ateliér aneb Šikovné březovské ručičky	349
7.1.5 Školní rok 2013/2014	351
Pospolu	351
Život za školou aneb teorie v praxi	354
Den Země	357
Běh za životní prostředí	357
BESIP	357
Zdravé zuby	357
Lidové zvyky a tradice	357
Prvňáčci čtou devátákům – devátáci prvňáčkům	357
Školní olympiáda	357
Ochrana člověka za mimořádných událostí	357

Školkový den	357
7.1.6 Školní rok 2014/2015.....	358
Čtenářská gramotnost - K dobré knize je třeba dobrých čtenářů (Viktor Hugo)	358
Den Země.....	361
Běh za životní prostředí.....	361
BESIP.....	361
Zdravé zuby.....	361
Lidové zvyky a tradice	361
Prvňáčci čtou deváťákům – deváťáci prvňáčkům.....	361
Školní olympiáda	361
Ochrana člověka za mimořádných událostí	361
Školkový den	361
7.1.7 Školní rok 2015/2016.....	362
Školní akademie 2016 – aneb Královské kalendárium.....	362
Etika a etiketa.....	365
Den Země.....	367
Běh za životní prostředí.....	367
BESIP.....	367
Zdravé zuby.....	367
Lidové zvyky a tradice	367
Prvňáčci čtou deváťákům – deváťáci prvňáčkům.....	367
Školní olympiáda	367
Ochrana člověka za mimořádných událostí	367
Školkový den	367
7.1.8 Školní rok 2016/2017.....	368
Den Země, Ekofarmář – Staň se biofarmářem.....	368
Běh za životní prostředí.....	368
BESIP.....	368
Zdravé zuby.....	368
Lidové zvyky a tradice	368
Prvňáčci čtou deváťákům – deváťáci prvňáčkům.....	368
Školní olympiáda	368
Ochrana člověka za mimořádných událostí	368
Školkový den	368
7.1.9 Školní rok 2017/2018.....	369
Den Země, Voda, vodička.....	369
Běh za životní prostředí.....	369
BESIP.....	369
Zdravé zuby.....	369
Lidové zvyky a tradice	369
Prvňáčci čtou deváťákům – deváťáci prvňáčkům.....	369
Školní olympiáda	369
Ochrana člověka za mimořádných událostí	369
Školkový den	369
Školní slavnost - Slavíme 60 let Základní školy.....	369
7.1.10 Školní rok 2018/2019.....	370
Den Země.....	370
Běh za životní prostředí.....	370
BESIP.....	370
Zdravé zuby.....	370
Lidové zvyky a tradice	370
Prvňáčci čtou deváťákům – deváťáci prvňáčkům.....	370
Školní olympiáda	370
Ochrana člověka za mimořádných událostí	370
Školkový den	370
Školní slavnost - Slavíme 60 let Základní školy.....	370
7.1.11 Školní rok 2019/2020.....	370
Den Země.....	370
Běh za životní prostředí.....	370
BESIP.....	370
Zdravé zuby.....	370
Lidové zvyky a tradice	370
Prvňáčci čtou deváťákům – deváťáci prvňáčkům.....	370
Školní olympiáda	370
Ochrana člověka za mimořádných událostí	370
Školkový den	370
Školní slavnost - Slavíme 60 let města Březová.....	370

8	DODATKY	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
----------	----------------------	--

1 Identifikační údaje

Oficiální název:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM KLASIK zpracován podle RVP ZV

Údaje o škole:

Název školy

Adresa školy

Jméno ředitele

Základní škola Březová, okres Sokolov

357 61 Březová, Komenského 232

Mgr. Jiří Daneš

Kontakty

telefon: 352 633 540 (41, 42)

Web: www.zs-brezova.cz

E-mail: info@zs-brezova.cz

danesh@zs-brezova.cz

Fax: 352 633 555

IČO: 75005760

IZO: 102416761

RED-IZO: 600073157

číslo jednací: 670/13

Zřizovatel:

Název

Adresa

Kontakty

Město Březová

357 61 Březová, nám. Míru 230

telefon: 352 633 510

Web: www.mu-brezova.cz

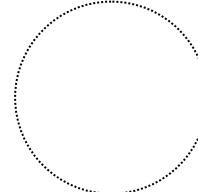
IČO: 259250

Platnost dokumentu od 01.09. 2016 dne

Podpis ředitele

.....

razítko

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Březová, okres Sokolov, Komenského 232 je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Od 1. 1. 2003 se stala školou s právní subjektivitou hospodařící jako příspěvková organizace. Škola má dvě budovy, zvlášť budovu se školní družinou a zázemím pro výchovné složky a hlavní budovu, kde jsou třídy 1. a 2. stupně. Kapacita školy je 350 žáků. Březová je spádovou obcí, proto do školy kromě místních žáků dojíždějí i žáci ze spádových obcí. Těmi jsou: Kostelní Bříza, Lobzy, Arnoltov, Kamenice, Černý Mlýn, Rudolec. Od čtvrtého ročníku na naši školu přecházejí i žáci z obce Rovná, kde je pouze ZŠ málotřídní.

Z hlediska okolního prostředí je umístění školy velmi výhodné. Budova se nachází v klidné oblasti Slavkovského lesa. Do okresního města Sokolov, vzdáleného 3 km, je dostupná městská doprava. Před budovou školy je klidná pěší zóna, škola je zároveň mimo hlučnost a nebezpečí komunikací. V sousedství školy je moderní sportovní multifunkční centrum, jehož prostory jsou školou plně využívány.

Součástí školy je školní družina a školní jídelna.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor školy tvoří vedle ředitele školy a jeho zástupce cca 20 učitelů, vychovatelky ŠD a asistentky učitele. Na škole pracují 2 výchovní poradci – výchovný poradce pro 1. stupeň a výchovný poradce pro 2. stupeň, metodik prevence, koordinátor environmentální výchovy, koordinátor ICT. Celkově lze pedagogický sbor charakterizovat jako kolektiv spolehlivý, flexibilní a samostatný, vstřícný přizpůsobovat se neustále měnícím se podmínkám vzdělávání i potřebám školy.

2.3 Dlouhodobé projekty

Školní projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu jednotlivých ročníků i celé školy. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků i ostatních subjektů ve městě a okolí.

Při realizaci projektů se využívají metody a formy práce především založené na spolupráci žáků (práce ve dvojicích a skupinách v třídách i napříč ročníky). Vzájemně se učí, komunikují s okolím a řeší praktické problémy, dle potřeby spojené s prezentací. Hodnocení žáka se opírá o jeho aktivitu a míru zapojení do praktické činnosti.

Dlouhodobé projekty prolínají celým výchovně-vzdělávacím procesem a jsou zaměřeny buď na určitou věkovou kategorii – tj. *ročníkové*, nebo *celoškolní*. Jejich začlenění do vyučovacího procesu je uvedeno v příloze ŠVP – Projekty.

Dlouhodobé projekty aktuálně doplňujeme projekty krátkodobými. Reagujeme tak na podněty ze života dětí, školy i společnosti.

Přehled možných projektů je přílohou ŠVP¹.

2.4 Pobytové akce

Součástí tohoto školního vzdělávacího programu jsou vícedenní pobytové akce - škola v přírodě, kurzy, ozdravné pobyty, adaptační pobyty, výlety. Cíle, náplň a program vychází z RVP ZV, převážně ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, Člověk a jeho svět, Člověk a svět práce, Umění a kultura na 1. stupni, Člověk a zdraví, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Člověk a svět práce, Umění a kultura na 2. stupni.

Hlavními cíli akcí je podpora zdravého životního stylu, ozdravné aspekty, získávání pohybových dovedností a návyků, podpora ochrany přírody, sebepoznání, mezilidské vztahy, získávání nových dovedností a návyků, poznávání různých regionů z hlediska zeměpisného, přírodovědného, historického i kulturního.

Náplní těchto pobytů může být turistika a pobyt v přírodě, pohybové hry s různým zaměřením s ohledem na roční období (lyžování, plavání, koupání apod.), bezpečnost a hygiena při pobytu mimo domov, chování a jednání ve skupině.

Tyto pobytové akce se konají nepravidelně a závisí na finanční podpoře třetích stran – projekty, dotace, rodiče, zřizovatel. Cíle, náplň, podmínky pobytů upravují příslušné projekty a výzvy poskytovatelů dotací.

Každý jednotlivý pobyt bude realizován na základě pověření ředitele školy. Jeho délka je do 10 dnů v průběhu školního roku. Vedoucí akce odpovídá za zdárnou přípravu a průběh. Akce budou probíhat v souladu s vnitřními směrnici školy a metodickým pokynem MŠMT k zajištění BOZ.

¹ Projekty 7.1

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Škola je místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. Charakter práce má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení. Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

K zajištění rozvoje klíčových kompetencí žáků uplatňuje škola tyto společné postupy:

a) Využívání různých zdrojů informací,

kompetence k učení, k řešení problémů

- učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými ...)
- žáci mohou využívat školní počítače s připojením na internet
- úzká spolupráce s městskou knihovnou umožňuje plně využívat její vybavení

b) Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky,

kompetence komunikativní, sociální, občanské, pracovní

- škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.

c) Spolupráce s zákonnými zástupci a dalšími institucemi – školní rada (město, pedagogicko-psychologická poradna ...),

kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální pracovní

- žáci se účastní veřejných odborných i kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky

d) Proměna klimatu školy,

kompetence k řešení problémů, sociální a personální

- tvůrčí komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost.

3.2.1 Naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjíme zejména učení v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti, resp. vzdělávacích oblastí a tudíž i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – práci s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků.

Kompetence k učení

- rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích, při zpracovávání školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální

- budujeme formami sociálního učení. Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti školy. V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role.

Kompetence občanské

- rozvíjíme hlavně učení sociálním, metodami sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice.

Kompetence pracovní

- u žáků rozvíjíme opět formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a všech činností, které žáci provádějí.

3.3 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřena žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními - se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním i žákům talentovaným, žákům s mimořádným nadáním. Snaží se pro tyto žáky vytvářet vstřícné, přátelské a podnětné prostředí, jaké je vyhovující pro jejich zvláštní potřeby. Pro většinu takových žáků hledáme cesty, jak jejich potřebám vyjít vstříc, ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Sokolově. Spolupracujeme i s poradenskými zařízeními v jiných městech. Pokud to vyžaduje situace žáka, obracíme se i na odborná psychologická a psychiatrická pracoviště, výchovné a sociální instituce. Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovnými poradci, kteří zároveň koordinují jeho činnost, dále pedagogy vystudovanými v oboru speciální pedagogiky. Výchovní poradci jsou pedagogickými pracovníky pověřenými spoluprací se školským poradenským zařízením.

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními v rozsahu prvního a druhého stupně jsou vzdělávání odpovídajícím vzděláváním zdravých žáků, ale alternativními a upravovanými metodami. Jsou pro ně stanovovány takové postupy, aby vedly k rozvíjení rozumových, sociálních i praktických dovedností a každý takový žák má stanoveny individuální a diferencované metody a postupy. Podle potřeb jednotlivců mohou být upraveny očekávané výstupy, tím i obsah a rozsah učiva v jednotlivých vzdělávacích oborech.

Výchovné poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem a dalšími vyučujícími zajišťují vzdělávací potřeby těchto žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťují odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Výchovní pracovníci vzájemně koordinují a konzultují postupy práce s jednotlivými žáky. Podle doporučení poradenského zařízení jsou pro takové žáky vypracovány písemné individuální vzdělávací plány.

IVP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Všichni výchovní pracovníci pravidelně konzultují záležitosti spojené s problémy takových žáků a průběžně rozšiřují své poznatky v práci se žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními.

V případě podpůrného opatření pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí žákovi jako podpůrné opatření hodiny předmětu speciálně pedagogické péče, budou realizovány vždy s přihlédnutím na specifiku potřeb daného žáka buď nad rámec hodin, které má tento žák v rozvrhu, nebo místo disponibilní časové dotace hodin předmětu *Český jazyk* tak, aby bylo naplněno ustanovení § 26 školského zákona.

Pokud přiznaná podpůrná opatření vyžadují, využívá žák v průběhu výuky takové učební, kompenzační a pomocné pomůcky, které mu usnadní práci a umožní pracovat způsobem, jaký vyžadují jeho potřeby. Škola opatřuje a zapůjčuje alternativní učebnice a učební pomůcky.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- a) v oblasti metod výuky:
  - ✓ respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
  - ✓ metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
  - ✓ důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
  - ✓ respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- b) v oblasti organizace výuky:
  - ✓ střídání forem a činností během výuky
  - ✓ u mladších žáků využívání skupinové výuky
  - ✓ postupný přechod k systému kooperativní výuky

- ✓ v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

Při hodnocení žáka zohledňuje škola způsob a míru postižení. Využívá stávající stupnice známek s přihlédnutím k možnostem konkrétního žáka tak, aby žák byl motivován k co nejlepším výkonům a nebyl nemotivován případným neúspěchem. U všech těchto žáků hledá škola co nejefektivnější formy spolupráce se zákonnými zástupci, vzájemně komunikují a konzultují opatření a postupy.

Školu navštěvují i žáci se sociálním znevýhodněním. Ti jsou více ohroženi problémy spojenými s osvojováním učiva a s chováním, mnohé také nezájmem rodiny. Každému takovému žákovi škola věnuje potřebnou specifickou péči, vytváří individuální opatření k tomu, aby žák mohl využít všech svých kapacit. Podle konkrétních potřeb iniciuje škola spolupráci se zákonnými zástupci, s odborníky a institucemi k redukci obtíží a problémů.

Žáci se zdravotním postižením i sociálním znevýhodněním jsou integrováni v rámci běžných tříd.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí talent nadaných a mimořádně nadaných žáků. Takoví žáci jsou vyhledáváni i mezi žáky s poruchami učení a chování. Při vyhledávání a diagnostikování škola spolupracuje s poradenským zařízením a respektuje jeho doporučení. Identifikace mimořádného nadání je dlouhodobý proces. Uplatňujeme v něm metody pedagogické, psychologické, pedagogicko-psychologické i laické. Jde především o pozorování žáka ve školní práci, rozbor jeho výsledků a portfolio žáka, hodnocení testů a úloh, rozhovory se žákem a jeho zákonnými zástupci.

Písemný individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, školským poradenským zařízením a zákonnými zástupci žáka.

Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá jeho vyšším schopnostem v určitém oboru a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Takovým žákům je na základě doporučení umožněn i přestup do vyššího ročníku, nebo účast na výuce některých předmětů ve vyšším ročníku. Žákům je nabídnuta i možnost „předčasně“ se zúčastnit řešení předmětových soutěží a olympiád. Nabízí žákovi také možnost podílet se na výběru způsobů rozšiřování a prohlubování učiva v oboru jeho zájmu či nadání a v neposlední řadě je umožněn předčasný nástup dítěte ke školní docházce.

V kolektivu třídy je pro takového žáka vytvářeno klima, které mu umožní bezproblémově a přirozeně se včlenit mezi ostatní a zároveň být spolužáky přijímán jako určitá autorita.

Vzdělávání nadprůměrně nadaných žáků vyžaduje i výraznější spolupráci rodiny a školy. Se zákonnými zástupci těchto žáků vytváříme těsnější a častější kontakt, v pravidelných a častých setkáních konzultujeme vzájemné poznání a stanoviska, přihlížíme k požadavkům zákonných zástupců, hledáme společně řešení problémových skutečností, akceptujeme zákonné zástupce jako rovnoprávné partnery v procesu vzdělávání.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a pokud je to vhodné, realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů a jejich integraci do jednotlivých předmětů.

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	Tv, Vv, M, Prv	Čj, Tv, M	Čj, Tv, M, Cj, Prv	Čj, Tv, Hv, Pv, M, Př	Čj, Tv, Hv, M, I	M, Tv, Z, Čj, Vv, Hv, Pv	Cj, Z, M, Tv, Pv, Vv, Hv	Př, M, I, Tv, Z, Hv, Pv, Cj	M, Tv, Čj, I, Hv, Pv, Cj

Sebezpoznání a sebezpojetí	Cj	Cj	M, Cj, Prv	M, Př, Vt	Pv, M, I	Tv, Vv, D, Hv, Pv	Tv, Vko, Vv, Hv, Pv, Cj	Přd, Tv, I, Čj, Hv, Pv, Cj	Tv, I, Hv, Pv, Cj
Seberegulace a sebeorganizace	M, Prv	Vv, M	Vv, M, Prv	Tv, M, Cj, Př, Vt	Tv, Pv, M, I	M, Tv, Čj, Vv, Pv	M, Tv, Vv, Pv, Cj, Tk	Ch, Přd, M, Tv, Z, Čj, Pv, Cj	Ch, M, Tv, Pv, Cj
Psychohygiena	Hv, Prv	Hv	Hv, M, Prv	Tv, Pv, M, Cj, Př	Tv, Vv, M, Cj, Vt, I	M, Tv, Čj, Hv, Pv	M, Tv, Vko, Hv, Pv, Cj, Tk	Přd, M, Tv, I, Hv, Pv, Cj	Ch, M, Tv, I, Hv, Pv, Cj
Kreativita	M	M	M	Vv, M	M, Př	Tv, Z, Vv, Hv, Pv	Tv, Z, Čj, Vv, Hv, Pv	M, Tv, Z, Hv, Pv	M, Tv, Z, Hv, Pv
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	M, Prv, Cj	M, Prv, Cj	Vv, M, Cj, Prv	Čj, Pv, M, Př, Vt	Čj, Vv, M, I	M, Vko, Hv, Cj	Čj, Hv, Cj	Z, Vv, I, Hv, Pv	Vv, I, Hv
Mezilidské vztahy	Čj, M, Prv, Cj	Vv, M, Prv, Cj	Čj, Pv, M, Prv	M, Cj, Př, Vt	M, Vt, I	Tv, Vko, Cj, Hv	Tv, Čj, Vko, Hv	Tv, Vv, I, Hv, Pv, Cj	M, Tv, Vv, I, Hv, Cj
Komunikace	Čj, Tv, Hv, Vv, M, Prv, Cj	Čj, Tv, Hv, M, Prv, Cj	Čj, Tv, Hv, Pv, M, Cj, Prv	Čj, Vv, M, Cj	Čj, Pv, M, Cj, Př, Vt, I	Tv, Z, D, Hv, Cj	F, Cj, M, Tv, Z, Čj, Vko, Hv	Přd, M, Tv, Z, I, Hv, Pv	Ch, M, Tv, Z, I, Hv, Pv
Kooperace a kompetence	M	Čj, Hv, M, Prv	Čj, Hv, Vv, M	Čj, Tv, Hv, M	Čj, Tv, Hv, M, Př, Vt	Tv, Z, Hv	Tv, Z, Hv	Ch, M, Tv, Z, Cj, Hv	M, Tv, Z, Cj, Hv, Pv
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Tv, M, Cj	Tv, M, Prv, Cj	Čj, Tv, Pv, M, Prv, Cj	Čj, Tv, Vv, M, Cj, Př	Čj, Tv, Pv, M, Vt, Cj, I	Přd, Tv, Pv	M, Tv, Vko, Pv, Cj, Tk	Ch, Př, M, Tv, I	Ch, M, Tv, I, Cj
Hodnoty, postoje, praktická etika				Př	I	Tv, Hv	Tv, Hv	Tv, Hv	Tv, D, Vko, Hv, Pv

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
Občanská společnost a škola	M, Prv	M	M	Vv, M, Vt	Pv, M, I	D		D, Pv	
Občan, občanská společnost a stát			Prv	Pv	Vv, I	Z, D	Z, Vko	Z, Pv	Z, Vko
Formy participace občanů v politickém životě					Pv	D	Vko	D, Cj	Z, Vko
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv, Vv	D		D,	Z, Vko, Cj

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.

Evropa a svět nás zajímají	Cj	Cj	Cj	Tv, Hv, Vv, Cj	Tv, Hv, Pv, Cj, Vl, I	Z, Vv, Hv, Cj	Z, Čj, Vv, Hv, Cj	Z, I, Hv, Cj	VkO, I, Hv, Cj
Objevujeme Evropu a svět	Cj	Hv,Cj	Hv,Cj	Pv,Cj	Vv, Cj, Vl, I	Tv, Z, Hv, Cj	Tv, Z, D, Hv, Cj	Tv, Z, Vv, Hv, Cj	Tv, Z, Čj, Vv, Hv
Jsme Evropané			Prv		Vv, Pv, Vl, I	Z, Hv	Z, VkO, Hv, Cj	Z, D, I, Hv	VkO, I, Hv, Cj

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
Kulturní difference	Prv	Pv, Prv	Vv, Prv	Hv, Vl, Cj	Hv, Cj, Př	Tv, Z, Čj, D, VkO,Cj, Pv	Tv, Z, D, VkO, Pv, Cj	Tv, Hv, Pv, Cj	Tv, Z, Hv, Pv, Cj
Lidské vztahy	M, Prv, Cj	Vv, M, Prv, Cj	Pv, M, Prv, Cj	Čj, M, Př, Cj	Čj, M, I, Cj	Tv, Čj, Pv, Cj	Tv, Pv,Cj	Tv, I, Hv, Pv,Cj	Tv, Z, I, Hv, Pv
Etnický původ	Prv	Prv	Prv	Pv, Př	Vv,Cj, Př	Z, D, Hv, Pv	Z, D, VkO, Hv, Pv	Z, Hv, Pv, Cj	Z, Hv, Pv, Cj
Multikulturalita				Vv	Cj	D, VkO, Hv, Cj	Hv, Cj	Čj, Hv, Cj	Z, Cj
Princip sociálního smíru a solidarity		Prv	Prv	Př	Př	Tv, D	Tv	Tv, D, Hv	Tv, Z, Hv, Cj

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA ²

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
Ekosystémy				M, Př	Vv, Pv, M, Př	Př, Z, Pv	Pv	Z, I	Př, Z, I
Základní podmínky života				Vv, Pv, M	M, Př	Z, D, Pv	Př, Pv	Ch	Ch, Př, Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Tv	Tv, Pv	Tv, Vv	Tv, M, Př	Tv, M, I	Tv, Z, D, Pv	Tv, Z, Pv	Ch, Tv, Z, Vv, Cj	Ch, Př, Tv, Z, Vv, VkO, I, Cj
Vztah člověka k prostředí	Čj, Vv, Pv	Čj, Vv	Čj	Pv, M, Př	M, Př, I	Tv, Z, Vv, Pv	Tv, Z, Vv, VkO, Pv	TV, Z	Př, Tv, Z, Cj

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
RECEPTIVNÍ ČINNOSTI									

² Projekty 7.1

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					I	Z, Čj, D	Z, Čj	Z, Čj, I	Z, Vko, I
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					I	Hv	Hv	Čj, I, Hv	Vko, I, Hv
Stavba mediálních sdělení				Čj	Čj, Vv, I			I	I
Vnímání autora mediálních sdělení				Vv	I	Hv	Hv	I, Hv	I, Hv
Fungování a vliv médií ve společnosti				Pv, Př	Vv, Př, Vt, I	Vv	F, Vv	I	Přd, Cj, Čj, Vko, I
PRODUKTIVNÍ ČINNOSTI									
Tvorba mediálního sdělení				Tv	Tv, Vv, I	Cj	Vko, I, Cj	Vv, D, I, Cj	Vv, I, Cj
Práce v realizačním týmu		Pv		Pv, Př	Vv, Vt, I	Pv	Pv	Ch, Přd, I, Cj, Hv, Pv	Ch, Cj, D, I, Hv, Pv

Použité zkratky	Čj	Český jazyk, Jazyková výchova, Hrátky s češtinou	Př	Přírodověda	Ch	Chemie	Tv	Tělesná výchova, Sportovní hry
	Cj	Cizí jazyk	Vt	Vlastivěda	Přd	Přírodopis, Seminář z přírodopisu	Pv	Pracovní výchova
	M	Matematika, Cvičení z matematiky	D	Dějepis	Z	Zeměpis, Seminář ze zeměpisu	Tk	Technické kreslení
	I	Informatika, Výpočetní technika	Vko	Výchova k občanství	Hv	Hudební výchova		
	Prv	Prvouka	F	Fyzika, Seminář z fyziky	Vv	Výtvarná výchova		

4 Učební plán

4.1 Učební plán 1. stupeň

1. stupeň									
Vzdělávací oblast	Vyučovací předměty – zkratka předmětů	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Z toho disponibilní	Minimum	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk Čj	9	9	9	7	7	6	35	41
	Anglický jazyk Aj	1	1	3	3	3	2	9	11
Matematika a její aplikace	Matematika M	4	5	5	5	5	4	20	24
Informační a komunikační technologie	Informatika I	0	0	0	0	1	0	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka Prv	2	2	2	0	0	2	12	6
	Vlastivěda VI	0	0	0	2	2			4
	Přírodověda Př	0	0	0	2	2			4
Umění a kultura	Hudební výchova Hv	1	1	1	1	1	0	12	5
	Výtvarná výchova Vv	1	1	1	2	2	0		7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova Tv	2	2	2	2	2	0	10	10

Člověk a svět práce	Pracovní výchova Pv	1	1	1	1	1	0	5	5
	Celkem	21	22	24	25	26	14	104	118

4.2 Učební plán 2. stupeň

2. stupeň									
Vzdělávací oblast	Vyučovací předměty – zkratky předmětů	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Z toho disponibilní	Minimum	Celkem	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk Čj	4	4	4	4	1	15	16	
	Anglický jazyk Aj	3	3	3	3	0	12	12	
	Německý jazyk Nj	0	2	2	2	6	0	6	
Matematika a její aplikace	Matematika M	5	5	5	4	4	15	19	
Informační a komunikační technologie	Informatika I	0	0	1	1	1	1	2	
Člověk a společnost	Dějepis D	2	2	2	2	0	11	8	
	Výchova k občanství VkO	2	2	1	2	2		7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova Tv	2	2	2	2	0	10	8	
Člověk a příroda	Fyzika F	2	1	2	2	3	21	7	
	Chemie Ch	0	0	2	2			4	
	Přírodopis Přd	2	2	1	1			6	
	Zeměpis Z	2	2	2	1			7	
Umění a kultura	Hudební výchova Hv	1	1	1	1	0	10	4	
	Výtvarná výchova Vv	2	2	1	1	0		6	

Člověk a svět práce	Pracovní výchova Pv	1	1	1	1	1	3	4
Volitelné předměty	Volitelný předmět z vázané nabídky	2	1	1	2	6	0	6
	<i>Celkem</i>	<i>30</i>	<i>30</i>	<i>31</i>	<i>31</i>	<i>24</i>	<i>98</i>	<i>122</i>

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

- 1) Jednotlivé týdenní dotace předmětů *Výtvarná výchova*, *Pracovní výchova*, *Informatika* apod. lze ve vhodných případech organizovat jako dvouhodinovy střídavě 1x za 14 dní.
- 2) Při vyšším počtu žáků ve třídách 1. stupně rozhodne ředitel školy o rozdělení žáků na skupiny při výuce *Českého jazyka a Matematiky*.
- 3) Výuka *Tělesné výchovy* je ve třídách
  - a) 1. stupně organizována po třídách, rozdělení na skupiny je využíváno při vyšším počtu žáků ve třídě, popř. od 2. vzdělávacího období na skupiny dívky, chlapci.
  - b) 2. stupně rozdělena na skupinu dívek a skupinu chlapců.
- 4) Při nízkém počtu žáků ve třídách rozhodne ředitel školy o spojení žáků sousedních ročníků na výuku *Hudební výchovy*, *Tělesné výchovy*, *Pracovní výchovy*, případně volitelných předmětů.
- 5) Při vytváření skupin postupujeme podle vyhlášky 48/2005 sb. §5.
- 6) Vzdělávací obor RVP *Výchova ke zdraví* není ve ŠVP realizován jako samostatný vyučovací předmět. Vzdělávací obsah a 3 hodiny z minimální časové dotace jsou přiřazeny k oboru *Výchova k občanství*. Tím byl vytvořen integrovaný předmět *Výchova k občanství* – dotace 4 hodiny, *Výchova ke zdraví* – dotace 3 hodiny. Vhodná část vzdělávacího obsahu *Výchovy ke zdraví* byla zařazena do učebních osnov předmětů *Přírodopis*, *Tělesná výchova* a *Pracovní výchova*.
- 7) Výuka *Finanční gramotnosti* je přímou součástí vzdělávacích oblastí *Člověk a společnost*, *Člověk a jeho svět*, *Člověk a svět práce* a *Matematika a její aplikace*. Její charakteristika je přiřazena ke vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* 5.9.2.
- 8) Výuka tématu *Ochrana člověka za mimořádných událostí* je rozložena do učebních osnov vyučovacích předmětů vzdělávacích oblastí *Člověk a jeho svět*, *Člověk a společnost* a *Člověk a příroda*
- 9) *Projekty* obměňujeme, doplňujeme a přizpůsobujeme stávajícím možnostem, tradicím školy, důležitým výročím a potřebám obce ap. Viz *Projekty* 7.1.
- 10) Při organizaci výuky anglického a německého jazyka postupuje škola dle příslušných platných právních předpisů.
- 11) Volitelné předměty
  - a) Nabídka bude škola přizpůsobovat momentálním podmínkám – naplněnosti tříd, kvalifikaci vyučujících, zájmu žáků ap.
  - b) V rámci školního roku umožňujeme v pololetí výměnu volitelných předmětů v daném ročníku.
  - c) Nabízíme průběžně předměty:
    - *Cvičení z matematiky* – CvM
    - *Cvičení z českého jazyka* – CvČj
    - *Hrátky s češtinou* – HsČ
    - *Konverzace v anglickém jazyce* – KAj
    - *Konverzace v německém jazyce* - KNj
    - *Literární seminář* – Ls
    - *Seminář z přírodopisu* – SzP
    - *Seminář z fyziky* - SzF
    - *Seminář ze zeměpisu* – SzZ
    - *Sportovní hry* - Sh
    - *Technické kreslení* – Tk
    - *Výpočetní technika* – Vt
  - d) Ve školním roce 2019 – 2020 nabízíme:
    - *Sh* v 6., 7., 8., 9. ročníku
    - *SzZ* v 6. ročníku
    - *KAj* v 6., 7., 8., 9. ročníku
    - *KNj* v 6., 7., 8. ročníku
    - *CzČJ* a *CvM* v 9. ročníku

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace* zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Cílem jazykové výuky je především podpora rozvoje komunikačních kompetencí. Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech *Český jazyk a literatura*, *Cizí jazyk* a *Další cizí jazyk*. Kultivovaný jazykový projev a jeho využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

5.1.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Čj

Vyučovací předmět *Český jazyk* vychází ze vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* a jejího vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura*. Mezi vyučovacími předměty má stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojí, jsou důležité nejen v této oblasti, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oblastech.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

5.1.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Čj

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Český jazyk* má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek, jejichž vzdělávací obsah se vzájemně prolíná.

Komunikační a slohová výchova – žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

Jazyková výchova – žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výuka vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Literární výchova – žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Vyučovací předmět *Český jazyk* se vyučuje v 1. až 3. ročníku s časovou dotací 9 hodin týdně, ve 4. a 5. ročníku po 7 hodinách a v celém 3. vzdělávacím období s časovou dotací 4 hodiny týdně. Prvořadým cílem předmětu je v 1. a 2. období žákům vytvořit vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již česky dorozumívají. Snažíme se proto tuto dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramaticky chápeme jako cestu k rozvoji komunikační dovednosti. Ve 3. období vedeme žáky, aby chápali mateřský jazyk jako odraz historického a kulturního vývoje národa, vnímali jej jako prostředek k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků a ke sdělování názorů. Český jazyk žákům napomáhá získávat sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředek prosazovat sama sebe, k samostatnému získávání informací z různých zdrojů k rozvíjení pozitivního vztahu k literárním dílům.

Pro rozšíření jazykové vzdělanosti našich žáků nabízíme volitelné předměty – v 7. ročníku *Hrátky s češtinou*, v 8. ročníku *Literární seminář* a v 9. ročníku *Cvičení z českého jazyka* s časovými dotacemi 1 hodina týdně.

Jedním z úkolů volitelného předmětu v 7. ročníku *Hrátky s češtinou* je zvýšení zájmu studentů o český jazyk a péče o ty, kteří tento zájem již mají. V předmětu se prohlubují jazykové znalosti a zdokonalují vyjadřovací schopnosti žáků. Předmět vychází z úkolů různé úrovně obtížnosti, z úkolů povětšinou problémového a tvořivého charakteru, žáci řeší zajímavé úlohy z mateřského jazyka.

V 8. ročníku přidáváme do této vzdělávací oblasti volitelný předmět *Literární seminář*, který navazuje na vyučování literární výchovy. Je určen především těm žákům, kteří mají hlubší zájem o literaturu, estetiku, kulturu a umění vůbec. Jeho cílem je prohloubení a rozšíření dovedností, schopností a vědomostí žáků, vytváření hlubších vztahů k literatuře a k umění.

V tomto volitelném předmětu by si měli žáci osvojit a prohloubit zejména tyto dovednosti: samostatně vybírat vhodnou literaturu, sestavovat literární a dramatická pásma, převádět literární texty do příbuzných žánrových forem a uměleckých druhů (dramatizace, filmový scénář).

Měli by chápat literární text jako jedinečné a osobité zobrazení reality. Uvědomovat si propojení slovesného a neslovesného díla, ale zároveň si povšimnout i základních odlišností mezi těmito druhy umění.

Seminář také slouží k prohlubování, upevňování a rozvíjení literárněvědných vědomostí žáků, které doposud získali. V neposlední řadě je seminář také zaměřen na novinky v literatuře, divadle, filmu a v umění a kultuře vůbec.

Hlavním cílem semináře je nenásilnou, přístupnou, ale i zábavnou formou vést žáky k četbě kvalitní literatury a k utváření jejich kulturního a společenského profilu.

Vyučovací předmět *Cvičení z českého jazyka* vychází ze vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* a jejího vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura*. V jeho rámci si žáci osvojí dovednosti, které jim umožní kvalitněji používat jazyk v běžné komunikaci a při studiu jiných oborů, hlouběji porozumět základním, ale i neobvyklým a zvláštním jazykovým konstrukcím, využívat je a obohacovat vyjadřovací schopnosti. Studium jazyka je vedeno současně s rozšiřováním a aplikací poznatků v oblasti komunikace a slohu. Jazyk je poznáván i v závislosti na jeho používání v literárních dílech a žáci si rozšiřují vědomosti o literatuře české a světové. Předmět doplňuje výuku českého jazyka v 9. třídě.

K výuce jsou používány učebnice v kombinaci s dalšími doprovodnými výukovými materiály, pracovní listy, multimediální výukové programy, didaktické hry a testy.

Hlavními vyučovacími metodami jsou individuální práce s jazykovými příručkami a odbornou literaturou, skupinová spolupráce a komunikační aktivity, besedy.

K upevňování a prověřování nabytých poznatků zařazuje učitel do výuky diktáty, pravopisná cvičení, všestranné jazykové rozbor a slohové práce.

Výuka předmětů vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* je organizována zpravidla v budově školy, v kmenových třídách. Využíváme možnosti dělení žáků do skupin, pracujeme v počítačové učebně. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu je spolupráce s Městskou knihovnou, návštěvy filmových či divadelních představení, besedy.

Do předmětu zařazujeme v 1. a 2. období z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Poznávání lidí
    - Mezilidské vztahy
    - Komunikace
    - Kooperace a kompetice
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- ❖ Multikulturní výchova
  - okruh Lidské vztahy
- ❖ Mediální výchova
  - okruh Stavba mediálních sdělení

Ve 3. období zařazujeme z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Sebepoznání
    - Seberegulace
    - Psychohygiena
    - Kreativita
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Poznávání lidí
    - Mezilidské vztahy
    - Komunikace
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
    - Hodnoty, postoje, praktická etika

- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - okruh Evropa a svět nás zajímá
  - okruh Objevujeme Evropu a svět
- ❖ Multikulturní výchova
  - okruh Kulturní rozdíly
  - okruh Lidské vztahy
  - okruh Multikulturalita
- ❖ Mediální výchova
  - okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
  - okruh Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
  - okruh Fungování a vliv médií ve společnosti

5.1.1.1.2 **Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu ČJ**

Postupy uplatňované k naplňování klíčových kompetencí v předmětu Český jazyk:

Učitel:	
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva - klade důraz na pozitivní motivaci - používá vhodné učební pomůcky (encyklopedie, jazykové příručky, tabule gramatických přehledů) - předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů - věnuje se dovednosti autokorekce chyb - předkládá žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech - vede žáky k systematickému vedení a ukládání informací - vede žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování - seznamuje žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy - vede žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení - motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení - zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a z vlastního úsudku - klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů - nabízí žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů, beseduje o nich - pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků - vede žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění, zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma - nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu - vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc - uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úlohy), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem) - vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky, posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětluje jim jeho význam, podporuje u žáků projevy pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic - respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka - aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování a účastí v soutěžích - podporuje v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

- vede žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadování příprav na výuku, shromažďování materiálů, udržování jeho pracovního prostoru
- kontroluje samostatné práce žáka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Čj

Vzdělávací oblast Český jazyk a literatura	Vyučovací předmět Český jazyk	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	1. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - skládá a rozkládá slova podle sluchu - pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací - skládá a čte všechny druhy slabik - skládá a čte všechny druhy slov - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost - plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem - správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice - používá znaménka ve slovech i větách - čte správně dlouhé a krátké samohlásky - správně odpovídá na kontrolní otázky - rozpozná členění textů - naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje <p><i>RVP - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku, recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla, pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost</i></p> <p><i>RVP - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti, dokáže se omluvit, o něco požádat, poděkovat, pozdravit</i></p> <p><i>RVP - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla - pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost, rozpoznává špatnou výslovnost u spolužáků 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj fonetického sluchu, sluchová syntéza, analýza - písmena malá, velká, tiskací, psací - slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné - slova – čtení otevřených slabik ve slovech, čtení zavřených slabik na konci slov, slova se skupinou dvou souhlásek, čtení slov se slabikotvornými souhláskami, slova s písmenem ě, se skupinami di, ti, ni a se shluky souhlásek - hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací - uspořádání slov ve větě - interpunkční znaménka - délka samohlásek - porozumění přečteným větám - nadpis, článek, řádek, odstavec - poslech, vyprávění, dramatizace - recitace <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - recitace vyvozovacích říkadel - dramatizace krátkých pohádek <p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení <p>říkadla dechová cvičení</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Pracovní výchova</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p>Prvouka</p>

<p><i>RVP - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i></p> <p><i>RVP - odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku věty a v typických příkladech jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní - píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky - rozlišuje písmo psací a tiskací - píše správně tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka - dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty - píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty - dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava na psaní - psaní prvků písmen a číslic - písmo psací a tiskací - psaní – písmeno, slabika, slovo - diktát slov, jednoduchých vět - velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty 	
	2. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty - řadí věty podle děje - určuje pořádek slov ve větě - rozlišuje nadřazenost a podřazenost slov - rozlišuje hlásky, vyslovuje dlouhé a krátké samohlásky <p><i>RVP - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodňuje a správně píše písmena označující souhlásky znělé a neznělé na konci slova, dělí slova na konci řádku <p><i>RVP - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost, vyjmenuje slovní druhy, pozná podstatná jména, slovesa a předložky v</i></p>	<p style="text-align: center;">Jazyková výchova</p> <p><i>O větách</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - věta – jednotka jazykového projevu - pořádek slov ve větě - druhy vět <p><i>Věta – slovo</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování slov ve větě - slovní význam <p><i>Slovo-slabika-hlávka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - slabiky a hlávky - zvuková stavba slova, hlávky a písmena - krátké a dlouhé samohlásky - kde se píše písmena i/y - kde se píše písmeno ě - výslovnost a psaní souhlásek na konci a uvnitř slov <p><i>Slova a jejich druhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - slova a skutečnost 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p style="text-align: center;">Tělesná výchova</p>

<p><i>textu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje obecná a vlastní jména - vyjmenuje zpaměti abecedu a dokáže řadit slova podle abecedy, podle prvního (druhého, třetího) písmene, umí hledat v abecedním rejstříku <p><i>RVP - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičuje se v užívání nejfrekventovanějších spojek <p><i>RVP - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování <p><i>RVP - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje posloupnost děje <p><i>RVP - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti <p><i>RVP - píše správně tvary písmen a číslic, spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá správné tvary písmen a číslic, dobře napojuje písmena ve slabikách a slovech, provádí sebekontrolu písemného projevu <p><i>RVP - čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - plynule čte s porozuměním - recituje básně - domýšlí jednoduché příběhy - vypráví příběh - čte pohádky, knihy o přírodě, vypráví o nich 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - vlastní jména <p><i>Abeceda</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řada písmen v abecedě a řazení slov v abecedním pořádku <p><i>O souvětí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - větné celky; věta jednoduchá, souvětí <p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní formy společenského styku (oslovení, pozdrav, poděkování) - vypravování podle obrázků na základě vlastních zážitků <p style="text-align: center;">Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchý popis - píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a dodržuje sklon písma - správně spojuje písmena, slabiky, zachovává rozestup písmen, píše jednoduchý text - plynulé čtení jednoduchých textů - slovní přízvuk - čtení hlasité a tiché - poslech čtených textů - text a ilustrace - vyprávění, dramatizace - báseň, verš, rým - individuální četba 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p style="text-align: center;">Prvouka</p> <p style="text-align: center;">Výtvarná výchova</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</p> <p style="text-align: center;">Pracovní výchova</p>
--	---	---

<p><i>RVP - na základě vlastních prožitků tvoří krátký mluvený projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří a použije jednoduchou osnovu - sestaví nadpis a člení projev - tvoří otázky <p><i>RVP - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, popisuje jednoduché předměty a činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - požádá o informaci, podá stručné informace, uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis, vyplňuje přihlášku - procvičuje si základní pravidla chování v lidské společnosti - vhodně používá spisovnou a nespisovnou formu jazyka - učí se pochopit a odhalit negativní vliv reklamy na člověka a jeho chování <p><i>RVP - píše správně tvary písmen a číslic, spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá správné tvary písmen a číslic, dobře napojuje písmena ve slabikách a slovech, provádí sebekontrolu psaného projevu <p><i>RVP - vyjadřuje své pocity z přečteného textu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte plynule věty a souvětí, člení text - čte přiměřeně rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti <p><i>RVP - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému <p><i>RVP - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize 	<ul style="list-style-type: none"> - osnova - popis - formy společenského styku - reklama kolem nás - automatizace psacího pohybu <p style="text-align: center;">Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynulé čtení a členění textu - rychlé čtení, tiché a hlasité - práce s literárním textem - základy literatury – poezie, próza - využití poezie, prózy, divadla, literatury umělecké a dětské, výtvarného doprovodu i ilustrací - četba jako zdroj poznatku - besedy o knihách 	<p style="text-align: center;">Prvouka</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p style="text-align: center;">Výtvarná výchova</p>
--	---	--

4. ročník:		
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, poznává slova citově zabarvená, mazlivá a hanlivá - rozlišuje část předponovou a příponovou - rozpoznává předpony a předložky, pravopis jejich psaní - poznává slovní druhy neohebné - skloňuje podstatná jména - vyhledává infinitiv v textu - určuje osobu, číslo, čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu - rozlišuje slovesný způsob v textu - určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty souvětí spojovacími výrazy - určuje počet vět podle počtu sloves - určuje podmět a přísudek - píše správně i/y v příčestí minulém - spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy - rozlišuje řeč přímou a větu uvozovací <p><i>RVP - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovává obojetné souhlásky a aplikuje psaní i/y po nich <p><i>RVP - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce - dodržuje následnost děje <p><i>RVP - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypracuje popis rostliny, zvířete, věci - napíše telegram, dopis (včetně adresy), SMS zprávu - zachází s grafickými a psacími materiály a pomůckami a dodržuje základní hygienické a 	<p>Jazyková výchova</p> <p><i>Nauka o slově a pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - významu slov - stavba slova - některé předpony a předložky - psaní i/y po písmenech označujících obojetné souhlásky a uvnitř slov <p><i>Tvarosloví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - podstatná jména - vzory - infinitiv sloves - časování sloves - slovesný způsob <p><i>Skladba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba věty - podmět a přísudek - shoda přísudku s podmětem - souvětí a jeho stavba - řeč přímá a nepřímá <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovaná slova a dotváření slov příbuzných <p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - stylizace a kompozice - osnova, nadpis, členění projevu - vypravování - formy společenského styku <ul style="list-style-type: none"> - popis rostlin, zvířat a věcí - telegram, dopis, SMS zpráva 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</p> <p>Multikulturní výchova-Lidské vztahy</p> <p>Matematika Mediální výchova – Stavba mediálních sdělení</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Člověk a jeho svět</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<p>pracovní návyky</p> <ul style="list-style-type: none"> - píše podle normy psaní se správným sklonem písma a rozestupem <p><i>RVP - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - předvede telefonování v různých modelových situacích <p><i>RVP - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - předvádí na modelových situacích používání spisovné, hovorové a nespisovné mluvy, uvědomuje si základy slušného chování v ústním jednání s lidmi <p><i>RVP - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frází, dbá na barvu a sílu hlasu - vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti - čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů - dramatizuje, domýšlí literární příběhy - vyjadřuje své pocity z četby - využívá školní knihovnu - navštěvuje příležitostně divadelní a filmová představení, beseduje o nich - objasní zadáné literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> - modelové situace – Telefonujeme - spisovná, hovorová a nespisovná mluva - modelové situace společenského styku <p style="text-align: center;">Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj techniky čtení - čtení textů uměleckých a populárně naučných - tiché čtení s porozuměním - tvořivá práce s literárním textem - práce s dětskou knihou - výběr četby podle osobního zájmu - divadelní a filmová představení - základy literatury - poezie - próza - rozhovory o knihách, besedy o ilustracích 	<p style="text-align: center;">Pracovní výchova</p>
	5. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá český jazyk jako nástroj dorozumívání <p><i>RVP - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - doplňuje předpony podle smyslu - odůvodňuje pravopis s přihlédnutím ke způsobu tvoření slov, osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin 	<p style="text-align: center;">Jazyková výchova</p> <p><i>Stavba slova a pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - slova příbuzná – kořen - stavba slova - psaní i/y po písmenech označujících obojetné souhlásky v kořenu, předponě - souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</p>

<ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si základní význam předpon - používá předložky v praxi - v praxi rozlišuje skupiny bě – bje, vě – vje, pě - využívá znalost vyjmenovaných slov v praktických cvičeních - píše pravopisně správně vlastní jména <p><i>RVP - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje pád, číslo, rod a vzor, skloňuje jména podle vzorů - rozpoznává druhy přídavných jmen – pravopis - nahrazuje podstatná jména zájmeny, vyhledává je v textu - pozná číslovky v textu a skloňuje číslovky základní - rozezná mluvnické kategorie sloves, používá správné tvary podmiňovacího způsobu <p><i>RVP - vyhledává základní skladební dvojice a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává různé podměty - užívá několikanásobných podmětů ve větách - píše správně i/y v koncovkách přičestí <p><i>RVP - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - smysluplně uspořádává věty jednoduché do souvětí <p><i>RVP - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - píše správně i/y v koncovkách přičestí minulého <p><i>RVP - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - píše správně věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči <p><i>RVP - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - předvede dovednost vypravovat <p><i>RVP - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - předložky s, z - skupiny bě – bje, vě – vje, pě – pje, mě – mně <p><i>Tvaroslovi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - podstatná jména – mluvnické kategorie - přídavná jména - zájmena – jejich druhy - zájmena osobní - číslovky, druhy číslovek - slovesa, mluvnické kategorie, podmiňovací způsob <p><i>Skladba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - věta, skladební dvojice - základní větné členy <ul style="list-style-type: none"> - souvětí - podmět a přísudek - shoda přísudku s podmětem - řeč přímá a nepřímá – interpunkce <p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce jednoduchých textů - popis předmětu, děje, pracovního postupu 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Matematika</p> <p>Multikulturní výchova – Lidské vztahy Vlastivěda, Přírodověda</p> <p>Mediální výchova - Stavba mediálních sdělení</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu - uplatňuje svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti, čitelnosti a plynulosti písemného projevu <p><i>RVP - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se orientovat v textu <p><i>RVP - reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vystihuje jádro sdělení <p><i>RVP - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu <p><i>RVP - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - nepodléhá reklamním trikům, je si vědom zneužitelnosti médií v komunikaci s lidmi <p><i>RVP - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamená je</i> <i>RVP - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - tvořivě pracuje s literárním textem - vyjádří své pocity z přečteného textu a názory o něm <p><i>RVP - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí přiměřeně složitěmu sdělení, tvoří literární text na dané téma <p><i>RVP - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy 	<ul style="list-style-type: none"> - členění textu – kapitoly, odstavce... - tiskopisy: poštovní poukázky, podací lístky <ul style="list-style-type: none"> - vypravování <ul style="list-style-type: none"> - dopis, SMS zpráva, e-mail, sociální sítě <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování v běžných komunikačních situacích <ul style="list-style-type: none"> - reklama, internet a já <p style="text-align: center;">Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů - výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu - volná reprodukce přečteného textu <ul style="list-style-type: none"> - četba volného výběru podle zájmů a koníčků - reprodukce přečtených sdělení před kolektivem - výpisky <ul style="list-style-type: none"> - předčítání textu, recitace – rým, verš, sloka 	<p style="text-align: center;">Přírodověda</p> <p style="text-align: center;">Informatika - kybernebezpečí</p>
---	--	---

	6. ročník:	
<p>Žák: <i>RVP - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje podoby jazyka spisovného, nespisovného a hovorové češtiny <p><i>RVP - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá jazykové příručky - vyhledává a zdůvodňuje konkrétní jevy - rozpoznává zvukovou a písemnou podobu slov, správně intonuje <p><i>RVP - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesené pojmenování, zvláště ve frazémeh</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si způsob odvozování - rozlišuje pojem rozbor stavby slova a slovtvorný rozbor - rozšiřuje si slovní zásobu <p><i>RVP - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává slovní druhy - správně určuje mluvnické významy u ohebných slovních druhů <p><i>RVP - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje znalost ohebných slov v písemném projevu - vyhledává základní větné členy a zdůvodní shodu - rozlišuje vedlejší skladební dvojice, rozpoznává a určuje rozvíjející větné členy <p><i>RVP - dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci rozliší základní slohové útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost - užívá vhodných jazykových prostředků 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazyk spisovný a nespisovný, obecná čeština - jazykové příručky – orientace - zvuková stránka slova a věty - způsoby obohacování slovní zásoby - rozbor stavby slova - slovtvorný rozbor - slova příbuzná - rozlišení a určování slovních druhů - mluvnické významy a tvary slov - podstatná jména, přídavná jména - zájmena, číslovky - větná skladba - věta jednoduchá, souvětí - podmět, přísudek - shoda přísudku s podmětem - rozvíjející větné členy – přívlastek, předmět, příslovečné určení <p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - sloh – slohové útvary - vypravování – užití přímé řeči - člověk ve společnosti – telefonování, vzkazy, formy společenského styku 	<p>Multikulturní výchova – Lidské vztahy – Kulturní rozdíly</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, Seberegulace, Psychohygienu</p>

<p><i>RVP - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává hlavní myšlenky textu - podá informaci stručně a zřetelně - umí vytvořit stručné poznámky - vybírá vhodná slova při nácviku popisu - stylizuje dopis, používá kultivovaný písemný projev <p><i>RVP - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá literaturu jako zdroj poznání a prožitků - uvede základní znaky poezie, rozlišuje sloku od verše - odlišuje pověst od pohádky <p><i>RVP - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje přečtený text - zhodnotí hlavní postavy - uplatňuje poznatky z vlastní četby 	<p style="text-align: center;">Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpisky - výtah - zpráva, oznámení - popis - dopis <ul style="list-style-type: none"> - lidová slovesnost - poezie - pohádky - pověsti - bajky <ul style="list-style-type: none"> - povídky ze života dětí - literárně výchovné aktivity - dobrodružná literatura - humor v literatuře 	<p style="text-align: center;">Dějepis, Zeměpis, Přírodopis</p> <p style="text-align: center;">Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p style="text-align: center;">Dějepis</p>
	7. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává neohebné slovní druhy a určí je - navázáním na znalosti o podstatných a přídavných jménech odvodí další tvary - určuje slovesné kategorie, rod <p><i>RVP - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - tvoří homonyma, synonyma, antonyma - začleňuje je do souvislých textů - aktivně rozvíjí slovní zásobu <p><i>RVP - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší větu hlavní a vedlejší - rozpoznává větné členy podle vztahů 	<p style="text-align: center;">Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - neohebné slovní druhy - podstatná jména – odvozování - vlastní jména - přídavná jména – odvozování - slovesný rod <ul style="list-style-type: none"> - homonyma - synonyma - antonyma <p><i>Skladba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - věta hlavní, věta vedlejší - větné členy - výpověď a věta, stavba věty 	

<p><i>RVP - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - předvede samostatný souvislý projev (ústní i písemný) - volí takové prostředky, aby svým vypravováním zaujal - ve všech formách projevu používá vhodná slova <p><i>RVP - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje kultivovaně, výstižně, volí vhodné jazykové prostředky pro danou modelovou komunikační situaci - uplatňuje poznatky z vlastní četby, z okruhu svých zájmů - rozlišuje typy životopisů <p><i>RVP - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je a jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává ve slovnících a encyklopediích význam pojmů epos, báje, mýtus, balady - uvádí konkrétní případy těchto literárních útvarů - zná výrazné představitele - stanoví rytmus básně, zvukomalebnost <p><i>RVP - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie vyhledává fejeton v časopisech a v novinách</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí vlastní četbu, filmové nebo divadelní představení vlastním názorem (ústní nebo písemnou formou) 	<p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické formy slohu - vypravování - užití přímé i nepřímé řeči - popis pracovního postupu <ul style="list-style-type: none"> - líčení - charakteristika - životopis - mediální gramotnost <p style="text-align: center;">Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - z hlubin času – příběhy a hrdinové - eposy, báje, mýty balady - literární hrdina - setkání se světem – setkání s poezií, věcmi, lidmi, otázkami <ul style="list-style-type: none"> - literárně výchovné aktivity 	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace</p> <p style="text-align: center;">Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p style="text-align: center;">Fyzika, Chemie, Pracovní výchova</p> <p style="text-align: center;">Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá</p> <p style="text-align: center;">Dějepis, Výtvarná výchova</p>
	8. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává slovanské a světové jazyky - rozpoznává hlavní způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov <p><i>RVP-využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě</i></p>	<p style="text-align: center;">Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk jako slovanský jazyk - slovní zásoba a její obohacování - význam slova 	<p style="text-align: center;">Multikulturní výchova – Multikulturalita</p>

<p><i>vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</i> <i>RVP-spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - umí nahradit přejatá slova domácími výrazy - uvádí rozdíl ve skloňování podstatných jmen přejatých, vytvoří správné tvary - zařadí sloveso do třídy a ke vzoru <p><i>RVP - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí</i> <i>RVP - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje hlavní a vedlejší větu - určí poměry mezi větami hlavními - používá kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu <p><i>RVP - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v modelových situacích objedná časopis, napíše inzerát, odpoví na inzerát, napíše stížnost a žádost <p><i>RVP - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypracuje výklad a výtah s pomocí osnovy - vhodně používá odborné názvosloví - samostatně připraví a přednese referát - vyhledá líčení a použije je jako vzor pro vlastní tvorbu <p><i>RVP - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pohotově využívá vhodných prostředků v mluveném i psaném projevu - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích <p><i>RVP - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá literaturu jako zdroj poznání - zhodnotí obraz historie v literatuře 	<ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména přejatá a česká synonyma - skloňování přejatých slov (obecná a vlastní jména) - slovesa – mluvnické významy - slovesný vid <p><i>Skladba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - souvětí souřadné - souvětí podřadné - psaní velkých písmen <p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - kratší slohové útvary – pozvánka, objednávka, inzerát, nabídka, stížnost, žádost <ul style="list-style-type: none"> - výklad - výtah - referát - líčení <ul style="list-style-type: none"> - diskuse - debata - rozhovor <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - nejstarší literatura – kroniky - životopisná literatura - renesanční literatura 	<p>Dějepis, Zeměpis, Přírodopis, Chemie, Fyzika</p> <p>Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - zná nejvýznamnější literární představitele historických období <p><i>RVP - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí význam práce spisovatelů NO - získává přehled o základních dílech první poloviny 19. století - porovnává českou a světovou literaturu 19. století <p><i>RVP - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích</i></p> <p><i>RVP - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie vyhledává fejeton v časopisech a v novinách</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří vlastní fejeton - zformuluje svoje dojmy z četby nebo návštěvy kulturního představení - vyjádří názor na umělecké dílo - vytvoří vlastní text 	<ul style="list-style-type: none"> - pobělohorské období - literatura NO - světová literatura - česká literatura 19. století - fejeton - literárně výchovné aktivity 	<div>Dějepis</div> <div>Dějepis</div> <div>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání, seberegulace</div>
	9. ročník:	
<p><i>RVP - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich použití</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v praxi využívá obecná poučení o jazyce, rozlišuje skupiny, rozvrstvení - uvede základní poznatky o vývoji českého jazyka - rozlišuje ukázky psané latinkou a azbukou <p><i>RVP - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - odstraňuje skladební nedostatky - určuje poměry mezi větami hlavními - rozlišuje přímou a nepřímou řeč, správně používá interpunkci <p><i>RVP - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje pravopisné jevy ve větě jednoduché i v souvětí - využívá samostatně jazykových příruček - používá kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu 	<div>Jazyková výchova</div> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk – vývoj - skupiny jazyků - archaismy - neologismy - historická slova <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - odchylky větné stavby - mluvnický zápor - samostatný větný člen, elipsa - souvěti souřadná - přímá a nepřímá řeč <ul style="list-style-type: none"> - shrnutí učiva 6. až 9. ročníku - tvarosloví - význam slova, tvoření slov - pravopisné dovednosti - práce s jazykovými příručkami - interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí - slovesné třídy a vzory 	<div>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</div>

<p><i>RVP - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje kultivovaně a výstižně - uplatňuje spisovný jazyk - formuluje vlastní názor <p><i>RVP - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypracuje samostatný výklad na základě vědeckého článku - stylizuje jednoduchou úvahu - rozliší základní publicistické útvary - orientuje se v tisku <p><i>RVP - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních i para-lingválních prostředků řeči</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje vědomosti získané ve slohu <p><i>RVP - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - odlišuje spisovný a nespisovný projev - využívá všech poznatků k tvořivé práci - rozpoznává funkční styly a slohové postupy, podle situace je uplatňuje <p><i>RVP - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je a jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá při rozboru literárního díla základních literárních pojmů - charakterizuje významné literární žánry - orientuje se v základních literárních směrech <p><i>RVP - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</i></p> <p><i>RVP - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - má přehled o významných českých představitelích české a světové literatury - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskuse - projev, proslov - přednáška <ul style="list-style-type: none"> - výklad - úvaha - publicistické útvary <ul style="list-style-type: none"> - řečnická cvičení <ul style="list-style-type: none"> - shrnutí o slohu 6. až 9. ročník - funkční styly, slohové postupy a útvary podle záměru mluvčího <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - česká a světová próza v druhé polovině 19. století - česká dramatická tvorba - česká a světová literatura po 2. světové válce <ul style="list-style-type: none"> - česká a světová literatura po 2. světové válce - současná česká literární tvorba - vznik a vývoj filmu 	<p>Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Dějepis, Zeměpis, Chemie, Přírodopis</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Dějepis</p>
---	--	---

<p><i>RVP - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích</i> <i>tvorí vlastní literární texty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zformuluje ústně i písemně dojmy ze své četby nebo kulturního představení - sděluje své názory na umělecké dílo - samostatně pracuje s různými zdroji informací 	<ul style="list-style-type: none"> - literárně výchovné aktivity - recenze, literární kritika - čtenářský zážitek 	
---	--	--

Vzdělávací obsah volitelného předmětu HsČ

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace	Volitelný předmět Hrátky s češtinou	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	7. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává ohebné a neohebné slovní druhy a určí je - navázáním na znalosti o podstatných a přídavných jménech odvodí další tvary - určuje slovesnou kategorii rod <p><i>RVP – rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - tvoří homonyma, synonyma, antonyma - začleňuje je do souvislých textů - aktivně rozvíjí slovní zásobu <p><i>RVP – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší větu hlavní a vedlejší - rozpoznává větné členy podle vztahů - píše čitelně, přehledně a úpravně <p><i>RVP – odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - předvede samostatný souvislý projev (ústní i písemný) - volí takové prostředky, aby svým vypravováním zaujal - ve všech formách projevu používá vhodná slova - rozlišuje typy životopisů <p><i>RVP – rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje kultivovaně, výstižně, volí vhodné jazykové prostředky pro danou modelovou komunikační situaci 	<p>Jazyková výchova</p> <p><i>Slovní druhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ohebné a neohebné slovní druhy - podstatná jména – odvozování - přídavná jména – odvozování - slovesný rod - příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce <p><i>Hrajeme si se slovy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - homonyma - synonyma - antonyma <p><i>O větě a souvětí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - věta hlavní, věta vedlejší - větné členy <p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypravování - užití přímé i nepřímé řeči - životopis - líčení - charakteristika - popis pracovního postupu 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace</p> <p>Mediální výchova – Kritické čtení a</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje poznatky z vlastní četby <p><i>RVP – rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je a jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává ve slovnících a encyklopediích význam pojmů satira, povídka, pohádka, humoristická próza, anekdota, bajka, balada - uvádí konkrétní případy těchto literárních útvarů - zná výrazné představitele <p><i>RVP – tvoří vlastní literární text podle svých schopností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí vlastní četbu, filmové nebo divadelní představení vlastním názorem (ústní nebo písemnou formou) 	<p style="text-align: center;">Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - z hlubin času – příběhy a hrdinové - povídka, pohádka, humoristická próza, anekdota, bajka, balada - literární hrdina - setkání s poezií <ul style="list-style-type: none"> - literárně výchovné aktivity 	<p style="text-align: center;">vnímání mediálních sdělení</p> <p style="text-align: center;">Zeměpis, Přírodopis, Pracovní výchova</p> <p style="text-align: center;">Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá</p> <p style="text-align: center;">Dějepis, Výtvarná výchova</p>
--	--	--

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Ls

Vzdělávací oblast Český jazyk a literatura	Volitelný předmět Literární seminář	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	8. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jazykové prostředky - orientuje se v literárních žánrech - správně používá literární terminologii - charakterizuje dílo na základě využití jazykových prostředků (dobový kontext) - porovnává jednotlivé autory <p><i>RVP – uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje pocity přečteného díla - volně reprodukuje text - orientuje se v textu a snaží se o porozumění - na základě literárních textů rozvíjí své řečové, písemné a pohybové dovednosti - odstraňuje zábrany ve vyjadřování formou her nebo kolektivních prací <p><i>RVP – porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním nebo filmovém zpracování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje estetické a kritické vnímání - diskutuje a obhajuje svůj názor, akceptuje názor jiných <p><i>RVP – Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí svou představivost a fantazii četbou, poslechem nebo vizuální tvorbou - obohacuje si slovní zásobu - využívá poznatků o jazyce k tvořivé práci 	<p>Literatura krásná a odborná</p> <p><i>Literární druhy a žánry</i> <i>Opakování poznatků z hodin literární výchovy a literární teorie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Jan Neruda - K. Čapek - J. Werich - J. K. Rowlingová - S. Townsendová <p><i>Vybrané ukázky (povídky)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Malostranské povídky - Povídky z jedné kapsy, Povídky z druhé kapsy - Fimfárum <p><i>Reprodukce konkrétních povídek</i> <i>Zpracování referátu</i> <i>Pokus o dramatizaci pohádky</i> <i>Jazykové hry, jazykolamy, křížovky, literární kvízy</i></p> <p><i>J. Neruda</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - povídka Pan Ryšánek a pan Schlégl <p><i>J. Werich</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vybraná pohádka z knihy Fimfárum <p><i>J. K. Rowlingová</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Harry Potter a ... <p><i>Vlastní tvorba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - inspirace pohádkami J. Wericha, tvorbou J. K. Rowlingovou <p><i>Společná dramatizace četbou</i> <i>J. K. Rowlingová</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Harry Potter a ...(výběr) <p><i>Poslech</i> <i>S. Townsendová</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tajný deník Adriana Molea 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj –</p> <p>Dějepis</p> <p>Multikulturní výchova - Lidské vztahy</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Mediální výchova, kritické čtení - Vnímání mediálního sdělení</p>

<p><i>RVP – Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně vyhledává informace - třídí informace - získaných informací vhodně využívá 	<p><i>Fakta o životě a díle vybraných autorů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zajímavosti ze života autorů - referáty 	
---	---	--

Vzdělávací obsah volitelného předmětu CvČj

Vzdělávací oblast Český jazyk a literatura	Vyučovací předmět Cvičení v českém jazyce	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	9. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní a rozvíjející větné členy - obměňuje vyjádření větných členů různými slovními druhy - rozlišuje význam vyjádření podle postavení větných členů - vnímá valenční vztahy - rozlišuje formální vztahy souřadnosti a podřadnosti <p><i>RVP - zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</i></p> <p><i>RVP – samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími jazykovými příručkami</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ověřuje a rozšiřuje poznatky v odborných zdrojích, porovnává změny a odlišnosti <p><i>RVP – rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvádí výrazné představitele</i></p> <p>charakterizuje základní strukturu literárního díla, rozlišuje umělecké prostředky, ověřuje a rozšiřuje poznatky v odborných zdrojích, porovnává změny a odlišnosti</p> <p><i>RVP - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje kultivovaně a výstižně - uplatňuje spisovný jazyk - formuluje vlastní názor <p><i>RVP - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - odlišuje spisovný a nespisovný projev - využívá všech poznatků k tvořivé práci - rozpoznává funkční styly a slohové postupy, podle situace je uplatňuje 	<p>Jazyková výchova</p> <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výpověď, věta, větné ekvivalenty, nepravidelná stavba vět, souřadné a podřadné vztahy vět a větných členů, grafické vyjádření, interpunkce <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nepravidelnosti v číslech, v životnosti, zvláštní tvary jmen, kolísání sloves, výjimky z pravidel - Pravopis <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Literární dílo, druh, žánr, literární směr, vývoj literatury - Autorská tvorba, básně, prózy - Umělecké vyjadřovací prostředky <p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Funkční styly, postupy - Řečnická cvičení - Diskuse - Hodnocení vlastních kulturních zážitků 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy Kulturní výchova</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p>Kulturní výchova</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Multikulturní výchova</p>

5.1.2 Cizí jazyk

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Aj

Anglický jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze dvou školou nabízených jazyků. *Anglický jazyk* je vyučovací předmět v rámci oboru *Cizí jazyk*. Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.³

5.1.2.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Aj

S vyučovacím předmětem *Anglický jazyk* děti začínají v 1. ročníku. V 1 hodinové dotaci týdně v 1. a 2. ročníku a ve 3 hodinové v ostatních ročnících. V jeho výuce pokračují až do 9. třídy opět s tříhodinnou dotací týdně. Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností, volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka směřuje k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku.

Na I. stupni ZŠ představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o povzbuzení zájmu žáka o studium tohoto jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka, na ústní komunikaci a vytváření základu pro další osvojení.

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a invenci a jejich tvůrčí přístup k činnostem, rozvíjet jejich jazykovou povědomí ve vztahu k mateřskému a popřípadě dalším jazykům.

6. – 9. ročníku jde oproti 1. a 2. vzdělávacímu období již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností. Čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Podporuje také další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s anglicky hovořícími osobami v zahraničí, zejména prostřednictvím internetu a osobními kontakty. Významná je i motivace žáků k výuce *Dalšího cizího jazyka*.

Do předmětů zařazujeme ve všech obdobích z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Sebepoznání a sebepojetí
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Psychohygiena
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Poznávání lidí
    - Mezilidské vztahy
    - Komunikace
    - Kooperace a kompetice
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- ❖ Výchova demokratického občana
  - okruh Formy participace občanů v politickém životě
  - okruh Principy demokracie jako formy státu a způsobu rozhodování

³ Úroveň A – Žák rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblasti, které se žáka bezprostředně týkají – základní informace o něm, o jeho rodině, o nakupování, místopisu. Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnáléhavějších potřeb.

- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - okruh Evropa a svět nás zajímá
  - okruh Objevujeme Evropu a svět
  - okruh Jsme Evropané
- ❖ Multikulturní výchova
  - okruh Kulturní difference
  - okruh Etnický původ
  - okruh Multikulturalita
  - okruh Princip sociálního smíru a solidarity
- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - okruh Vztah člověka a prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Produktivní činnosti
    - Práce v realizačním týmu

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do předmětů.

5.1.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Aj

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí v předmětu Anglický jazyk:

Kompetence k učení	Učitel: <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání - na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení - nastiňuje žákovi vnímání a postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů - učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu - při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace - učí práci s chybou - učí trpělivosti, povzbuzuje
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti - podporuje různé přijatelné způsoby řešení problémů - podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení - podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů - podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - podporuje různé formy komunikace na mezinárodní úrovni v rámci Evropy i světa - klade důraz na kulturní úroveň komunikace - podporuje integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky - podněcuje získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku asertivity - učí žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace - vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby i školy na veřejnosti
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování - učí žáky pracovat v týmech - rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role - učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce - učí žáky kriticky hodnotit práci vlastní i práci týmu - podporuje integraci žáků s příznáky podpůrnými opatřeními do třídních kolektivů - netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu - podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství - netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu - vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem - neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření

- vede žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity - kultura, sport apod.
- v hodnocení žáků uplatňuje prvky pozitivní motivace
- je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- buduje přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole

Kompetence pracovní

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při vyučování vytváří podnětné a tvořivé prostředí, pomáhá adaptovat se novým pracovním podmínkám
- motivuje k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny či s texty různých zaměření
- cíleně motivuje žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia
- na konkrétních příkladech demonstuje lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládání cizího jazyka

5.1.2.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Aj

Vzdělávací oblast Cizí jazyk	Vyučovací předmět Anglický jazyk	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	1. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i></p> <p><i>RVP – zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - opakuje slovíčka i fráze - provede, co mu učitel zadal - vyjadřuje souhlas i nesouhlas <p><i>RVP – přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenovává hračky a ostatní předměty běžného života <p><i>RVP – rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje pocit libosti a nelibosti - vyjádří souhlas/nesouhlas 	<p>Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní přízvuk, rytmus řeči, práce s nahrávkou, intonace - říkanky, písničky, příběhy - Hello (Ahoj), pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - Numbers (čísla) - Colours (barvy) - My family (moje rodina) - My friends (moji kamarádi) - Toys (hračky) - Christmas (o Vánocích), Easter (Velikonoce), Birthday (narozeniny) - Home (doma) - Pasivně základní povely - School (školní potřeby) - Clothes (oblékání) - Animal friends (zvířecí kamarádi) <ul style="list-style-type: none"> - What is it? (Co je to?) - základní otázky 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí (spolupráce a poznávání spolužáků)</p> <p>Hudební výchova (písň, poslech anglických písniček)</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepečení (sebeúcta a úcta k jiným lidem)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj – Komunikace (aktivně se zapojit do vyučování, nebát se chybvat)</p>
	2. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i></p> <p><i>RVP – zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - s oporou používá anglickou abecedu, udává svou národnost, hláskuje své jméno, udává svůj věk - vyjadřuje souhlas i nesouhlas <p><i>RVP – přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenovává hračky a ostatní předměty jeho běžného života a rozpozná jejich psanou formu - píše slova na základě textové a vizuální předlohy 	<p>Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní přízvuk, rytmus řeči, práce s nahrávkou, intonace - rozhovory, říkanky, písničky, příběhy - Hello (Ahoj), pravidla komunikace v běžných každodenních situacích <ul style="list-style-type: none"> - Numbers (čísla) - My family (moje rodina) - My friends (moji kamarádi) - Toys (hračky) - Christmas (o Vánocích), Easter (Velikonoce) - At home (doma), house (dům) - Food (jídlo) - School (škola) - Animals (zvířata) 	<p>Hudební výchova (písň, poslech anglických písniček)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (zařazování zajímavých a moderních metod poznávání)</p> <p>Tělesná výchova (používání anglických číslovek)</p>

42

	4. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje věci z běžného života - počítá do 100 - žádá o konkrétní zboží v obchodě - popisuje své koníčky – volný čas - ovládá anglickou abecedu, hláskuje jména <p><i>RVP – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sám vyhledá nějaký materiál a použije při vyučování - tematické okruhy-domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, sport, péče o zdraví, stravování, město, nákupy, příroda, počasí, cestování <p><i>RVP – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte jednoduché texty z učebnice a jiných dostupných materiálů - aktivně zjišťuje nové informace i mimo vyučování <p><i>RVP – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i></p> <p><i>RVP- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví, představuje se, ptá se na jméno, národnost, - říká, jak se mu daří - popíše, kde se něco nachází, dokáže tam někoho navést - zdraví, oslovuje učitele, určuje předměty ve třídě, - reaguje na pokyny učitele - představuje rodinu, přeje k narozeninám, posuzuje pravdivost tvrzení - stupňuje adjektiva - užívá vazbu there is/are - používá přivlastňovací zájmena v jednotném čísle - vyjadřuje zákaz don't... 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Colours, sizes, numbers 20-100 (barvy, velikost, čísla) - The alphabet (abeceda) - My family (moje rodina) - My week – dny v týdnu - Freetime activities (volnočasové aktivity) - Clock (hodiny) - Parts of the body, clothes (části těla, oblečení) - At Christmas (o Vánocích), Easter (Velikonoce) - At home (doma) - Weather (počasí) - Food (jídlo) - Pets, animals (domácí a jiná zvířata) - Sport and games (sport a hry) - Traffic means (dopravní prostředky) - Jobs (povolání) - My day (můj den) <p>Mluvnice</p> <p><i>tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - have got v 1. a 3. osobě - like - dramatizační hry 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (tvořivé, zábavné, odpočinkové činnosti)</p> <p>Sexuální výchova</p> <p>Hudební výchova (zpěv i poslech)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj - Řešení problémů (reagovat na nejběžnější situace každodenního života)</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných situací</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (pozitivní prezentace vlastní osoby ve škole i na veřejnosti)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popisuje, co se právě odehrává - tvoří množné číslo podstatných jmen - vyjadřuje vlastnictví s have got - časuje sloveso to be v obou číslech - aktivně se zapojuje do rozhovorů, obměňuje je 	<ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas průběhový - minulý čas slovesa „to be“ - stupňování adjektiv 	
	5. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje svůj den - popisuje druhy sportu, vyjadřuje jejich oblibu, hovoří o sportu a jiných aktivitách, používá přítomný čas prostý - zná dny v týdnu, názvy budov ve městě, zeptá se na cestu, popisuje své bydliště - popisuje postavy, činnost - popisuje sebe, svou rodinu, své zájmy - popisuje podrobněji vybavení bytu - popisuje jednoduše místo svého bydliště <p><i>RVP - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sám vyhledá nějaký materiál a použije ho při vyučování - využívá všech jemu dostupných informačních zdrojů <p><i>RVP – vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte texty z učebnice a jiných dostupných materiálů - pracuje se slovníky - snaží se dodržovat správnou výslovnost (opakuje podle poslechu) <p><i>RVP – napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - příležitostně používá dvojjazyčný slovník - pracuje s textem v učebnici i s jiným dostupným materiálem - sestaví delší dopis se všemi náležitostmi <p><i>RVP – vyplní osobní údaje do formuláře</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá pravopisně správně napsat základní osobní 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - fráze „There is/are...“ - přivlastňovací tvar zájmena - plulár - sloveso: <ul style="list-style-type: none"> ▪ být, mít ve všech tvarech ▪ can - přítomný čas prostý, průběhový - předložky <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - státy - číslovky do 100, abeceda - slovní zásoba - adjektiva - školní předměty - denní aktivita - město <ul style="list-style-type: none"> ▪ v bytě ▪ ve městě - lidé (popis okolí) - oblečení - rodina, domácí mazlíčci - technika - 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (zájem o mezinárodní dění)</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní difference</p> <p>Multikulturní výchova – Etnický původ</p> <p>Multikulturní výchova – Multikulturalita</p> <p>(různé formy komunikace na mezinárodní úrovni v rámci Evropy i světa)</p> <p>(netolerance projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu)</p> <p>(používání cizího jazyka a výpočetní techniky)</p> <p>Český jazyk – Čtení (ukázky z děl světových autorů)</p> <p>Hudební výchova (poslech a zpěv písní s anglickým textem)</p> <p>Finanční gramotnost</p>

<p>údaje – pohlaví, věk, bydliště apod.</p> <p><i>RVP – zapojí se do jednoduchých rozhovorů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - kladě jednoduché otázky, odpovídá na ně, dodržuje pořádek slov ve větě - používá přivlastňovací zájmena - jednoduše reprodukuje své zážitky - popisuje postavy, jevy, činnosti - porovnává velikost, stáří - aktivně a bez zábran se zapojuje do aktivní konverzace - připravuje si krátké „promluvy“ pro své spolužáky - při svém pobytu v zahraničí se snaží co nejvíce používat své znalosti - učí se, že se není ostuda dělat při konverzaci chyby 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní údaje - vytvoří stručný popis osob, místností, dne - přání k narozeninám <p><i>Základní gramatické struktury a typy vět</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění <p><i>Zvuková a grafická podoba jazyka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace (jednoduchá komunikace v obtížných nebo ohrožujících situacích)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (nutnost dalšího sebevzdělávání)</p>
	6. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích (přímým i reprodukováným) - rozumí jednoduchým krátkým textům - dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení - orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky <p><i>RVP – rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní informace o lidech, jejich rodině, jejich bydlišti, práci a koníčcích - volí správný typ slovníků pro svoji práci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - vnímá správně spojitost zvukové i grafické podoby přiměřeně jednoduchých připravených textů <p><i>RVP – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří se k přijetí či odmítnutí pozvání, k přijetí 	<p>Poslech s porozuměním</p> <p><i>Poslech na téma</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a společnost - rodina - domov - volný čas <p>Čtení s porozuměním</p> <p><i>Témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sport - kultura - příroda - počasí <p>Mluvení</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - domov - rodina - bydlení - škola 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní difference</p> <p>Český jazyk</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p>

<p>omluvy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti - rozvíjí svoji výslovnost, aby byla dostatečně srozumitelná - recituje z paměti několik říkanek - reprodukuje přiměřeně obtížný text <p><i>RVP – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - písemně formuluje otázky a odpovědi na ně - ovládá pravopis slov základních osobních údajů – pohlaví, věk, bydliště apod. <p><i>RVP – reaguje na jednoduché písemné sdělení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje sebe, svou rodinu a další lidi - formuluje otázky a odpovídá na ně <p><i>RVP – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše o své rodině, škole a volném čase 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní a větný přízvuk - intonace - základní společenské obraty a fráze <p><i>Rozhovory na téma</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - oslovení - pozvánka - omluva <p>Psaní</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - škola - volný čas - dotazník - gramatické struktury a typy vět - lexikální princip pravopisu slov <p><i>Pravopis slovní zásoby - Skladba a tvarosloví (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - předložky místa (on top of, between, behind, in, near, next to). - přivlastňovací pád - určování hodin a času - vyjádření přání a potřeb (want, need) - min. čas slovesa "být" a pravidelných sloves - přítomný čas průběhový a prostý - rozkazovací způsob - příslovce frekvenční, způsobová a místa. - popsání každodenních zvyků a činností - přídavná jména - vyjádření povinnosti - vyjádření budoucnosti pomocí "going to" - zájmena neurčitá (somebody, nobody,...) 	
	7. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas a foneticky správně přiměřeně jednoduché připravené texty - používá dvojjazyčný slovník - umí vyhledat základní informace a hlavní myšlenky 	<p style="text-align: center;">Čtení s porozuměním</p> <p><i>Čtení na téma</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní dopis - oslovení - přání - prosba <p style="text-align: center;">Poslech s porozuměním</p>	<p style="text-align: center;">Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět</p>

<p><i>RVP – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkým jednoduchým osobním dopisům, zjistí, kde se nachází oslovení, přání, prosba - dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob - odhadne význam nových slov z kontextu textu - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - využívá slovníky <p><i>RVP – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - domluví se s kamarády na tom, co budou dělat, kam půjdou a kdy a kde se sejdou - užívá jednoduché obraty k objednávání jídla a pití - vysvětlí, co chce, zeptá se na cenu, například v obchodě nebo na poště - reprodukuje přiměřeně obtížný text - tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob - má základní poznatky o anglicky mluvících zemích - vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích - umí jednoduše vyjádřit svůj názor - umí přednést krátkou zprávu či sdělení <p><i>RVP – reaguje na jednoduché písemné sdělení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví vyprávění o své škole a své práci ve škole - napíše stručný osobní dopis a zařadí pozvání, poděkování, omluvu <p><i>RVP – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - umí napsat stručný osobní dopis 	<p><i>Poslech na téma</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - svátky, tradice, zvyky a odlišné konvence rodilých mluvčích <p><i>Rozhovory na téma</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - volný čas a zájmová činnost - stravování - nákupy - město <p style="text-align: center;">Mluvení</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - škola - nákupy <p><i>Skladba a tvarosloví (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - psaní krátkých stručných dopisů a pohlednic - žádání a poskytování osobních informací - seznámení s měnami v anglicky mluvících zemích - modální slovesa (can/can't) - popis města a instrukce k určení směru - popsání denní rutiny, zvyků a životního stylu - popis lidí, charakteristika a oblečení - vyjádření množství - minulý a budoucí čas <p style="text-align: center;">Psaní</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní dopis - pozvání - poděkování - omluva - gramatické struktury a typy vět - lexikální princip pravopisu slov 	<p>Hudební výchova</p> <p>Dějepis</p> <p>Český jazyk</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní diference, Multikulturalita</p>
	8. ročník:	
Žák:	Čtení s porozuměním	

<p><i>RVP – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas a foneticky správně přiměřeně jednoduché připravené texty - pracuje s autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty) - určí význam běžných nápisů (např. na ulicích a na nádražích) - vyhledá jednoduché informace v jídelních lístcích a na informačních letácích - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů <p><i>RVP - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v krátkých nahrávkách o běžných věcech i o vztazích mezi zeměmi rozpozná důležité informace - rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení - má všeobecný rozhled, který přispívá k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi (k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot jiných národů) - odhadne význam nových slov z kontextu textu - dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - vyhledá neznámá slova ve slovníku cizích slov <p><i>RVP – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá obraty, kterými se zeptá na základní informace o veřejné dopravě a koupí si jízdenky, objedná místenky - s pomocí mapy nebo plánu se zeptá na cestu nebo poradí někomu jinému - užívá obraty, kterými se zeptá na to, co lidé dělají v práci nebo ve škole a co ve volném čase, najde vhodné výrazy k odpovědím na takové otázky - reprodukuje přiměřeně obtížný text - je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod - tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob 	<p><i>Čtení na téma</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - význam studovaného jazyka a kultury dané jazykové oblasti - zeměpisné údaje - tradice, zvyky - historické události - péče o zdraví – stravovací návyky <p>Poslech s porozuměním</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sport, kulturní život - vzájemné vztahy mezi ČR a zeměmi dané jazykové oblasti <p>Mluvení</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - setkání - žádost o pomoc - objednání a koupě - rada - volný čas - oblékání - příroda a počasí <p>Psaní</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se</i></p>	<p>Výchova k občanství</p> <p>Rodinná výchova</p> <p>Zeměpis</p> <p>Dějepis</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Výchova demokratického občana – Formy participace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace, kompetice</p> <p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Multikulturní výchova – Multikulturalita, Etnický původ</p> <p>Mediální výchova – Produktivní činnosti –</p>
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje si základní poznatky o anglicky mluvících zemích - umí užívat jednoduché obraty, vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, ... <p><i>RVP – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří jednoduše, jak se cítí, co ho bolí - vysvětlí, co má a nemá rád - popíše, co pravidelně dělá, co si nejraději obléká, jaké je venku počasí a kde se nachází - napíše dopis s blahopřáním <p><i>RVP – reaguje na jednoduché písemné sdělení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví stručný popis nějaké události nebo své cesty - napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy, přání, atd. - vyplní běžný formulář a dotazník 	<p><i>k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - cestování a turistika - narozeniny a oslavy - pocity a nálady - blahopřání, reakce na blahopřání - gramatické struktury a typy vět - lexikální princip pravopisu slov - cizí jazyk a PC jako prostředky komunikace <p><i>Skladba a tvarosloví – Mluvnice (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - přítomný, minulý a budoucí čas prostý a průběhový - modální slovesa - stupňování přídavných jmen - popis osoby, místa, předmětu, času a situace - předložky místa a času - trpný rod/ budoucí, přítomný a minulý - nepravidelná slovesa 	<p>Práce v realizačním týmu</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět</p>
	9. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty) - má všeobecný rozhled - porozumí jednoduchému popisu cesty - orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických realitách - v jednoduchých textech nachází konkrétní informace ze života lidí studovaného jazyka - vysvětlí jednoduchý návod, například jak použít veřejný telefon - rozumí souvislým projevům učitele, monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích, pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu - odhaduje významy neznámých výrazů <p><i>RVP – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</i></p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - cestování <p>Čtení s porozuměním</p> <p><i>Čtení na téma (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnosti z oblasti vědy, umění, politiky a sportu - běžné každodenní problémy <p>Mluvení</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům komunikačním situacím:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnosti z oblasti vědy, umění, politiky a sportu - zájmy - setkání (souhlas a nesouhlas, prosba, pocity a nálady) - člověk a společnost - životopis 	<p>Dějepis</p> <p>Zeměpis</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané</p> <p>Rodinná výchova</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Výchova demokratického občana – Principy demokracie</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá neznámá slova ve slovníku cizích slov - reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený text <p><i>RVP – vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví vyprávění o svých plánech do budoucna - souvisle pohovoří na známá témata (včetně základních reálií) - užívá jednoduché obraty k otázkám o zálibách a dokáže na podobné otázky odpovídat - používá obraty vyjadřující svolení, omluvu, prosbu - dokáže vyjádřit svůj názor, zážitky, dojmy a přání - reaguje v dialogích na situace každodenního života - vyjádří svůj názor, souhlas a nesouhlas s jinými lidmi - když něčemu nerozumí, vyhledá výrazy, se kterými dokáže člověka velice jednoduše požádat, aby zopakoval, co řekl - dokáže se ptát na to, co lidé dělali a také na takové otázky odpovídat - formuluje vhodné otázky a odpovídá na ně pohotově, přirozeně a jazykově správně - samostatně vede jednoduchý dialog - vyjadřuje vlastní názor <p><i>RVP – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše jednoduchými obraty prostředí, ve kterém se nachází - napíše stručný životopis - používá známé výrazy k vyprávění, co dělal v minulosti <p><i>RVP – reaguje na jednoduché písemné sdělení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní běžný formulář a dotazník 	<ul style="list-style-type: none"> - životní prostředí - vzdělávání a kulturní život - slovní zásoba a tvoření slov <p style="text-align: center;">Psaní</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům komunikačním situacím (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní dopis (zážitky, přání, dojmy) - gramatické struktury a typy vět - lexikální princip pravopisu slov - formulář, dotazník <p><i>Skladba a tvarosloví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - minulý, přítomný a budoucí čas prostý a průběhový - předpřítomný čas - zájmena zvrtná a samostatná - trpný rod - nepřímá řeč - vedení telefonického rozhovoru - modální slovesa (should, can, might, shall, would) - udávání směru - příslovce času - tázací dovětky - příkazy a žádosti - části těla - význačné osobnosti z oblasti vědy, umění, historie, politiky, sportu 	<p>Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>Mediální výchova – Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p> <p>Český jazyk</p> <p>Přírodopis</p> <p>Environmentální výchova – Vztah člověka a prostředí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace, kompetice</p>
--	--	--

Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu Konverzace v anglickém jazyce

Konverzace v Aj je vyučovací předmět, který doplňuje nabídku dvou cizích jazyků a žákům je nabízen v rámci pásma volitelných předmětů. *Konverzace v Aj* je vyučovací předmět v rámci oboru *Cizí jazyk*. Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi aktivně použít v praxi nabyté vědomosti z hodin anglického jazyka, dává prostor k rozšíření slovní zásoby jednotlivých okruhů a podněcuje žáka k aktivnějšímu používání cizí řeči. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.⁴

5.1.2.2.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Konverzace v anglickém jazyce

S vyučovacím předmětem *Konverzace v Aj* děti začínají v 6. ročníku a pokračují do ročníku 9. v hodinové dotaci týdně. Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností, volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka konverzace v anglickém jazyce směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka k jeho praktickému používání jako komunikativního prostředku.

Výuka se soustřeďuje na ústní projev žáka, na jeho schopnost reagovat, plynule konverzovat a zvládnout v anglickém jazyce konverzaci v rámci probraných témat. Předmět má za úkol rozšířit jeho dovednosti získané v hodinách anglického jazyka a usnadnit žákovi životní situace, ve kterých je jazyk za potřebí.

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, videonahrávky, písně a filmové materiály. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a invenci a jejich tvůrčí přístup k činnostem, rozvíjet jejich jazyková povědomí ve vztahu k mateřskému a popřípadě dalším jazykům. Do výuky se stále více zapojuje internet, multimediální prvky.

U žáků 8. a 9. ročníků je kladen důraz na správnou fonetickou podobu jazyka, i v rámci odlišností geografických. Při procvičování konverzačních situací si žák osvojí správnou výslovnost. Vyučující pracuje se skupinovými zadáními, využívá odlišností žáků při individuálních činnostech, podporuje další navazování kontaktů s anglicky hovořícími lidmi z celého světa, např. prostřednictvím internetu. Významná je i motivace žáků k výuce *Dalšího cizího jazyka*.

Do předmětů zařazujeme ve všech obdobích z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Sebepoznání a sebepečení
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Psychohygiena
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Poznávání lidí
    - Mezilidské vztahy
    - Komunikace
    - Kooperace a kompetice
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- ❖ Výchova demokratického občana
  - okruh Formy participace občanů v politickém životě
  - okruh Principy demokracie jako formy státu a způsobu rozhodování
- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

⁴ Úroveň A – Žák rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblasti, které se žáka bezprostředně týkají – základní informace o něm, o jeho rodině, o nakupování, místopisu. Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnáléhavějších potřeb.

- okruh Evropa a svět nás zajímá
- okruh Objevujeme Evropu a svět
- okruh Jsme Evropané
- ❖ Multikulturní výchova
  - okruh Kulturní difference
  - okruh Etnický původ
  - okruh Multikulturalita
  - okruh Princip sociálního smíru a solidarity
- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - okruh Vztah člověka a prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Produktivní činnosti
    - Práce v realizačním týmu

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do předmětů.

5.1.2.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Konverzace v anglickém jazyce

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí v předmětu Konverzace v anglickém jazyce:

Kompetence k učení	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání - na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení - nastiňuje žákovi vnímání a postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů - učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu - při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace - učí práci s chybou - učí trpělivosti, povzbuzuje
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti - podporuje různé přijatelné způsoby řešení problémů - podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení - podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů - podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - podporuje různé formy komunikace na mezinárodní úrovni v rámci Evropy i světa - klade důraz na kulturní úroveň komunikace - podporuje integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky - podněcuje získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku asertivity - učí žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace - vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby i školy na veřejnosti
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování - učí žáky pracovat v týmech - rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role - učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce - učí žáky kriticky hodnotit práci vlastní i práci týmu - podporuje integraci žáků s příznáky podpůrnými opatřeními do třídních kolektivů - netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu - podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství - netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu - vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem

- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření
- vede žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity - kultura, sport apod.
- v hodnocení žáků uplatňuje prvky pozitivní motivace
- je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- buduje přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole

Kompetence pracovní

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při vyučování vytváří podnětné a tvořivé prostředí, pomáhá adaptovat se novým pracovním podmínkám
- motivuje k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny či s texty různých zaměření
- cíleně motivuje žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia
- na konkrétních příkladech demonstruje lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládání cizího jazyka

5.1.2.2.3 **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu KAj**

	6. a 7. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích (přímým i reprodukováným) - orientuje se v základní frazeologii - dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení - přiměřeně reaguje na krátké otázky - ovládá základní komunikační prostředky v rámci témat rodiny, bydliště, koníčků, atd. - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu mluveného textu - vnímá správně spojitost zvukové i grafické podoby přiměřeně jednoduchých připravených textů <p><i>RVP – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas a foneticky správně přiměřeně jednoduché připravené texty - pracuje s autentickými texty (články, prospekty) - určí význam běžných nápisů - vyhledá jednoduché informace v jídelních lístcích a na informačních letácích - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně detailů, které ho zajímají <p><i>RVP – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří se k přijetí či odmítnutí pozvání, k přijetí omluvy - rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže 	<p>Poslech s porozuměním</p> <p><i>Poslech na téma</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - domov a rodina - škola - svět zvířat a příroda - oslovení - pozdravy - koníčky a sport - víkend a volný čas - denní rutina - prázdniny - můj pokoj - nakupování - cestování - dopravní prostředky - jídlo - svět <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - situační dialogy <p>Mluvení</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, rozhovory na téma:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - domov a rodina - škola 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní difference</p> <p>Přírodopis</p> <p>Český jazyk</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Geografie</p>

<p>na ně reagovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti - rozvíjí svoji výslovnost, aby byla dostatečně srozumitelná - ovládá ustálené vazby používané v běžné konverzaci na daná témata - v dialozích aktivně využívá gramatických jevů a poznatků z hodin anglického jazyka, odpovídajícím věku a úrovni žáka 	<ul style="list-style-type: none"> - svět zvířat a příroda - počasí - oslovení - pozdravy - koníčky a sport - kultura - víkend a volný čas - denní rutina - prázdniny - můj pokoj - nakupování - cestování - dopravní prostředky - jídlo - svět 	Rodinná výchova
	8. a 9. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas a foneticky správně přiměřeně jednoduché připravené texty - pracuje s autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty) - určí význam běžných nápisů (např. na ulicích a na nádražích) - vyhledá jednoduché informace v jídelních lístcích a na informačních letácích - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů <p><i>RVP - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v krátkých nahrávkách o běžných věcech i o vztazích mezi zeměmi rozpozná důležité informace - rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení - odhadne význam nových slov z kontextu textu 	<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - situační dialogy, nápisy, tabule, letáky, reklama <p>Poslech s porozuměním</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - naše země - tradice - peníze a nakupování - práce a zaměstnání - média, zprávy, internet - moderní technologie - ekologie a příroda 	<p>Výchova k občanství</p> <p>Rodinná výchova</p> <p>Přírodopis</p> <p>Dějepis</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Výchova demokratického občana – Formy participace</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout <p><i>RVP – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá obraty, kterými se zeptá na základní informace k probíraným tématům - s pomocí mapy nebo plánu se zeptá na cestu nebo poradí někomu jinému - užívá obraty, kterými se zeptá na to, co lidé dělají v práci nebo ve škole a co ve volném čase, najde vhodné výrazy k odpovědím na takové otázky - reprodukuje přiměřeně obtížný text - je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky atd. - tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob - rozšiřuje si základní poznatky o sociálních poměrech a zázemí ve skupině osob - umí užívat jednoduché obraty, vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, ... - v dialozích aktivně využívá gramatických jevů a poznatků z hodin anglického jazyka, odpovídajícím věku a úrovni žáka 	<ul style="list-style-type: none"> - historie - moje budoucnost, plány - škola a studium - zdraví, nemoci, úrazy - filmové a knižní hrdinové - mezilidské vztahy - pocity a nálada - sociální problémy - odívání, móda, styl <p style="text-align: center;">Mluvení</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, formování komunikace na následující témata (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - naše země, město, orientace v terénu - tradice - peníze a nakupování - práce a zaměstnání - média, zprávy, internet - moderní technologie - ekologie a příroda - historie - moje budoucnost, plány - škola a studium - zdraví, nemoci, úrazy - filmové a knižní hrdinové - mezilidské vztahy - sociální problémy - odívání, móda, styl 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace, kompetice</p> <p style="text-align: center;">Český jazyk</p> <p>Multikulturní výchova – Multikulturalita, Etnický původ</p> <p>Mediální výchova – Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p style="text-align: center;">Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět</p>
--	--	---

5.1.3 Další cizí jazyk

Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk

Německý jazyk je vyučovací předmět, který je vyučován v rámci oboru *Jazyk a jazyková komunikace*. Německý jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Jeho postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

5.1.3.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Nj

Německý jazyk předmět vyučujeme na druhém stupni v rámci vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* 2 hodiny týdně v 7. – 9. ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk* a souvisejících tematických okruhů témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělání. Vzdělávání v dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1.⁵

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností, volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních oblastí *Cizího jazyka*:

1. *Poslech*
2. *Rozhovory*
3. *Samostatný ústní projev*
4. *Čtení*
5. *Psaní*

V 7. – 8. ročníku jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a na zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmů dětí tohoto věku.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudebním, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky. (např. hraní rolí, dramatizace, improvizace apod.), využívá se nahrávek, říkanek, písniček aj. textů v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, příp. lze (podle schopností žáků) využít i připojení k internetu. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a tvůrčí přístup k činnosti.

V 9. ročníku jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Stále více se pracuje s autentickými materiály, více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování.

Do předmětu zařazujeme z průřezového tématu

⁵ Úroveň A1 – Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Poznávání lidí
    - Mezilidské vztahy
    - Komunikace
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - okruh Evropa a svět nás zajímá
  - okruh Objevujeme Evropu a svět
  - okruh Jsme Evropané
- ❖ Multikulturní výchova
  - okruh Lidské vztahy
  - okruh Multikulturalita
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Receptivní činnosti
    - Fungování a vliv médií ve společnosti
  - z okruhu Produktivní činnosti
    - Práce v realizačním týmu
    - Tvorba mediálního sdělení

Průřezová témata zařazujeme formou integrace do předmětu.

5.1.3.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Nj

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí v předmětu *Německý jazyk*:

	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravuje je na celoživotní učení - na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení - učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu - při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace - učí trpělivosti, povzbuzuje - nabízí žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky - vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci - vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit - podporuje různé přijatelné způsoby řešení problému a týmovou spolupráci - podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení - podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk - nabízí žákům dostatek možností k porozumění německy vedenému rozhovoru - podporuje různé formy komunikace v rámci Evropy i světa - klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace - seznamuje žáky s různými typy textu a obrazových materiálů o probíraných tématech (encyklopedie, internet, učebnice, návody) - učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, apod.) - vede žáky k veřejné prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy - učí žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace - učí žáky „nonverbální komunikaci“
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - navozuje dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí - vytváří situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu

a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

- předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vede je k jejich dodržování
- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporuje integraci žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními do třídních kolektivů

Kompetence občanské

- na příkladech vede žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problémů minorit ve světě i u nás
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace
- je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

- vede žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- cíleně motivuje žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia
- na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstruje lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka

5.1.3.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Nj

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace	Vyučovací předmět Německý jazyk	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	7. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchými údaji sdělí základní informace k probíraným tématům <p><i>RVP – rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí známým slovům a jednoduchým větám v textu <p><i>RVP – zapojí se do jednoduchých rozhovorů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na pokyny vyučujícího - reprodukuje obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích <p><i>RVP - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ve velmi krátkých jednoduchých textech najde známá jména, slova a fráze 	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - představování se - vyjádření souhlasu a nesouhlasu - sdělení záliby - adresa - telefon - poslechová cvičení <p>Mluvení</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - přiměřená konverzační témata <i>Rodina – Povolání – Třída - Škola – Narozeniny - Zvířata– Koníčky - Nakupování</i> - zájmy - čísla (0 – 1 000), základní fonetické značky, barvy - slovní zásoba z tematických celků - člen určitý a neurčitý - abeceda, hláskování - hodiny, denní režim - dny v týdnu - měsíce - roční období - vypravování v přítomném čase - telefonování - oslava narozenin - rozhovory na daná témata - poslechová cvičení - obměňování dialogu <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, jistoty - osobní zájmena, zájmena mein, dein, sein, ihr, unser 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj, Komunikace, Mezilidské vztahy</p> <p>Rodinná výchova</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Multikulturní výchova – Multikulturalita, Lidské vztahy</p> <p>Zeměpis</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává informaci nebo význam slova ve vhodném slovníku <p><i>RVP - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojeným tématům - vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku <p><i>RVP – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov <p><i>RVP – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - formulář 	<ul style="list-style-type: none"> - pořádek slov ve větě, odlišnosti českého a německého slovosledu - tvorba otázky a záporu - porovnání zvyků a tradic v ČR a v německy mluvících zemích <p><i>Skladba a tvarosloví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - časování sloves pravidelných - nepravidelná slovesa haben, sein, mögen, können, möchten - 1. a 4. pád podstatných jmen - pozdrav - vykání - představení se - poděkování - rozloučení - časové údaje, četba autentických textů - přivlastňovací zájmena v 1. pádě - časování nepravidelných sloves a sloves s odlučitelnou předponou <p>Psaní</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní údaje - dopis - psaní tematické slovní zásoby 	
	8. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje se správným přízvukem, vázáním, rytmem, větnou melodií - rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojeným tématům - vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku <p><i>RVP – rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se orientovat ve městě - zeptá se na informaci <p><i>RVP - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký, jednoduchý pozdrav - popíše, kde žije, kam chodí do školy 	<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - četba textů z učebnice - procvičování čtení - četba autentického textu - vyhledávání neznámých slov z jednoduchého textu - práce se slovníkem - město, orientace ve městě - jednoduchý popis místa <p>Psaní</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění):</i></p>	<p>Osobnostní a sociální výchova-Sociální rozvoj – Komunikace, Poznávání lidí Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>Zeměpis</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a</p>

<p><i>RVP - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci <p><i>RVP – odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na jednoduché otázky <p><i>RVP - zapojí se do jednoduchých rozhovorů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyřeší situace, jak si o něco říci - reaguje na žádost někoho jiného - reprodukuje přiměřeně obtížný text - prezentuje básničky a písničky <p><i>RVP - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchými údaji sdělí základní informace o probíraných tématech 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchý popis - slovní zásoba a tvoření slov, základní vztahy <p style="text-align: center;">Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba z tematických celků - četba autentického textu - poslech a sledování, práce s internetem - chápání slov v kontextu <p style="text-align: center;">Mluvení</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům komunikačním situacím (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - otázky na zdraví, čas - pojmenování předmětů - vyprávění v přítomném čase - obměňování dialogu - blahopřání k narozeninám - slovní zásoba a tvoření slov - telefonování - přiměřená konverzační témata - <i>Lidské tělo – Zdraví – Jídlo – Oblékání – Nákupy – Počasí – Svátky – Prázdniny</i> - vyjádření vlastního názoru <p><i>Skladba a tvarosloví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - množné číslo podstatných jmen - předložky se 3. pádem - způsobová slovesa - základní číslovky do 100 000 	<p>globálních souvislostech - Evropa nás zajímá, Jsme Evropané</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Přírodopis</p>
	9. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - čte tiše i nahlas různorodé texty v učebnici, časopisech 	<p style="text-align: center;">Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - četba autentických textů - reálie zemí příslušných jazykových oblastí - zájmová činnost - autentické texty 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět</p>

<ul style="list-style-type: none"> - využívá četby k získávání nových poznatků - rozumí základním informacím o lidech, jejich rodině, bydlišti, práci a koníčcích <p><i>RVP - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpoví na otázky - uvede, o čem jsou krátké články - přeloží text na pohlednicích, např. pozdrav z prázdnin <p><i>RVP – odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se v běžných každodenních situacích - reprodukuje přiměřeně obtížný text <p><i>RVP - zapojuje se do jednoduchých rozhovorů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích <p><i>RVP - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole, probíranými tematickými okruhy <p><i>RVP – stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - písemně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty <p><i>RVP - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - odhadne význam krátkých textů a pak ověří správnost ve slovníku cizích slov 	<p style="text-align: center;">Mluvení</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - žádost o pomoc, přání - nákup lístku - objednávka - telefonování - cestování - nákupy - kultura - využití volného času - média - přiměřená konverzační témata – <i>Příroda - Povolání</i> <p style="text-align: center;">Psaní</p> <p><i>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše neformální dopis - sestaví jednoduchý dotazník - popíše jednoduché sdělení <p style="text-align: center;">Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - četba autentického materiálu - zná nejdůležitější informace o zemích studovaného jazyka - poslech autentických textů 	<p style="text-align: center;">Zeměpis</p> <p style="text-align: center;">Přírodopis</p> <p style="text-align: center;">Český jazyk</p> <p style="text-align: center;">Dějepis</p>
--	---	--

	<p><i>Skladba a tvarosloví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - předložky se 3. a 4. pádem - stupňování přídavných jmen - skloňování přivlastňovací zájmen - préteritum sloves haben, sein - rozkazovací způsob - číslovky do milionu - skloňování podstatných jmen v množném čísle - způsobová slovesa - perfektum - vedlejší věty s weil a wenn - skloňování osobních zájmen 	Výchova k občanství
--	---	---------------------

Konverzace v německém jazyce

Charakteristika volitelného předmětu konverzace v německém jazyce

Konverzace v německém jazyce je vyučovací předmět, který doplňuje nabídku dvou cizích jazyků a žákům je nabízen v rámci pásma volitelných předmětů. *Konverzace v německém jazyce* je vyučovací předmět v rámci oboru *cizí jazyk*. Jeho postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Dává prostor k rozšíření slovní zásoby jednotlivých okruhů a podněcuje žáka k aktivnějšímu používání cizí řeči. Specifickým cílem výuky je schopnost dorozumět se cizím jazykem. Vzdělávání v německém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2.

5.1.3.2.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu KNj

S vyučovacím předmětem *konverzace v německém jazyce* začínají žáci v 6. ročníku a pokračují do 9. ročníku při dotaci 1 hodina týdně. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností, volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka v 6. ročníku je úvodem do vzdělávání v německém jazyce. Úkolem vyučujícího je vzbudit zájem dětí o studium německého jazyka a vytvořit pozitivní vztah k tomuto předmětu. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum. Při výuce je uplatňován diferencovaný přístup k žákům s SPU a žákům nadaným.

Vzdělávání v předmětu *konverzace v německém jazyce* je zaměřeno na:

- osvojení zvukové podoby německého jazyka
- jednoduchou a pohotovou reakci v nejběžnějších situacích každodenního života
- dovednost porozumět vyslechnutému sdělení a ústně na něj reagovat
- nácvik porozumění mluvenému slovu
- elementární slovní zásobu
- pozorování, poslech, imitaci, hře a nácvik dialogů
- propojení s mateřským jazykem
- nahrávky, říkanky, básničky, písničky a jiné texty v interpretaci rodilých mluvčích

5.1.3.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu KNj

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí v předmětu *konverzace v německém jazyce*:

Učitel:

Kompetence k učení

- vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravuje je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učí trpělivosti, povzbuzuje
- nabízí žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků

Kompetence k řešení problémů

- vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problému a týmovou spolupráci
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vede žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
- nabízí žákům dostatek možností k porozumění německy vedenému rozhovoru
- podporuje různé formy komunikace v rámci Evropy i světa
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- seznamuje žáky s různými typy textu a obrazových materiálů o probíraných tématech (encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní

tisk, apod.)

- vede žáky k veřejné prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy
- učí žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- učí žáky „nonverbální komunikaci“

Kompetence sociální a personální

- navozuje dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytváří situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vede je k jejich dodržování
- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporuje integraci žáků s příznými podpůrnými opatřeními do třídních kolektivů

Kompetence občanské

- na příkladech vede žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problémů minorit ve světě i u nás
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace
- je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

- vede žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- cíleně motivuje žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia
- na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstruje lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládání vyučovaného cizího jazyka

5.1.3.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu KNj

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace	Vyučovací předmět Konverzace v německém jazyce	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	6. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - žák se seznámí s německým jazykem, místními a vlastními názvy - umí se představit - řekne, kde bydlí - pojmenuje základní barvy - vyjmenuje dny v týdnu - napočítá do 100 a řekne své telefonní číslo - umí vyjmenovat členy rodiny - řekne co má/nemá rád, co dělá/nedělá rád - vyjmenuje základní druhy zvířat, své oblíbené zvíře - učí se správně vyslovovat - prezentuje básničky a písničky <p><i>RVP – rozumí slovům, zcela základním frázím a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu</i></p> <p>– rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p>	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvod do jazyka, výslovnost - představování se - adresa - barvy - dny v týdnu - čísla - rodina - vyjádření souhlasu a nesouhlasu - sdělení záliby - telefon - zvířata - básničky, říkanky, jazykové hry <p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvod do jazyka, výslovnost - představování se - adresa - barvy - dny v týdnu - čísla - rodina - vyjádření souhlasu a nesouhlasu - sdělení záliby - telefon - zvířata - básničky, říkanky, jazykové hry - poslechová cvičení 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj, Komunikace, Mezilidské vztahy</p> <p>Rodinná výchova</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Přírodopis</p>

<p><i>RVP – rozumí známým slovům a velmi jednoduchým a krátkým větám, například na plakátech, vývěškách nebo v katalozích.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ve velmi krátkých jednoduchých textech najde známá jména, slova a fráze - vyhledává informaci nebo význam slova ve vhodném slovníku - vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku - obměňuje situační dialog 	<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - situační dialogy 	
	<p>7., 8., 9. ročník:</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle ještě nerozumí natolik, aby konverzaci sám dokázal udržet. - umí použít řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání a své současné nebo předchozí zaměstnání - Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů <p><i>RVP – rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblasti, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o své osobě a jeho rodině, o nakupování, místopisu, zaměstnání). Dokáže pochopit smysl krátkých, jasných, jednoduchých zpráv a hlášení.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové 	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - koníčky, záliby - přátelé, volný čas - práce a zaměstnání - peníze a nakupování - odívání, móda, styl - bydlení, můj pokoj - jídlo, zdravý životní styl, jídelníček - tradice, oslava narozenin - moje budoucnost, plány - škola, studium - zdraví, nemoci, úrazy - ekologie a příroda - naše země, město, orientace ve městě <p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - koníčky, záliby - přátelé, volný čas - práce a zaměstnání - peníze a nakupování - odívání, móda, styl - bydlení, můj pokoj - jídlo, zdravý životní styl, jídelníček 	<p>Výchova k občanství</p> <p>Zeměpis</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Zeměpis</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Environmentální výchova</p>

<p>materiály) a využívá je při své práci</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhadne význam nových slov z kontextu textu <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - čte tiše i nahlas různorodé texty v učebnici, časopisech - umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v jídelních lístech, prospektech, inzerátech či jízdních řádech - rozumí základním informacím o lidech, jejich rodině, bydlišti, práci a koníčcích 	<ul style="list-style-type: none"> - tradice, oslava narozenin - moje budoucnost, plány - škola, studium - zdraví, nemoci, úrazy - ekologie a příroda - naše země, město, orientace ve městě <p style="text-align: center;">Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - situační dialogy, nápisy, tabule, letáky, reklama 	<p style="text-align: center;">Přírodopis</p> <p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p>
---	--	--

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu M

Vzdělávací oblast *Matematika a její aplikace* je oblastí, která by měla být chápána jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. Tato oblast se soustředí především na aktivní činnosti, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích, klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Poskytuje a rozvíjí vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, analyticko-syntetické myšlení, logiku, tvořivost a schopnost řešit problémy a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávací předmět *Matematika* rozvíjí vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, analyticko-syntetické myšlení, logiku, tvořivost a schopnost řešit problémy. Tato oblast se soustředí především na aktivní činnosti, klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Žáci v předmětu *Matematika* získávají početní dovednosti v oboru přirozených čísel a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech, bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení.

Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit – rýsovat, hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující. Je kladen důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací oblast *Matematika a její aplikace* umožňuje žákům pomocí řešení aplikačních úloh se vztahem k reálným situacím ze světa financí rozvíjet dovednosti pro život, jejich finanční gramotnost.

5.2.1.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu M

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Matematika* je na 1. stupni rozdělen na tři tematické okruhy.

- *Číslo a početní operace*
- *Závislosti, vztahy a práce s daty*
- *Geometrie v rovině a v prostoru*

Na 2. stupni je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- *Číslo a proměnná*
- *Závislosti, vztahy a práce s daty*
- *Geometrie v rovině a v prostoru*
- *Nestandardní aplikační úlohy a problémy.*

V tematickém okruhu *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodných počítačových aplikací. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy.

Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Ve všech vzdělávacích obdobích směřuje vzdělávání vyučovacího předmětu *Matematika* k aplikování získaných vědomostí do běžného života, napomáhá se správně orientovat ve financích, upevňuje *Finanční gramotnost*.

Vzdělávací oblast *Matematika a její aplikace* je určen pro všechny ročníky. Časová dotace předmětu *Matematiky* jsou 4 hodiny v 1. ročníku a 5 hodin ve 2., 3., 4., 5. ročníku. Na 2. stupni v 6. – 8. ročníku je týdenní dotace 5 hodin a v 9. ročníku 4 hodiny týdně.

Výuka *Matematiky* je organizována zpravidla v budově školy. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky (především kalkulačů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů). Matematické dovednosti můžou žáci uplatnit při školních a okresních olympiádách a soutěžích.

Pro prohloubení a rozšíření vzdělávacího oboru *Matematika* pro 2. stupeň nabízíme v 7., 8. a 9. ročníku volitelný předmět *Cvičení z matematiky*. Předmět slouží k prohlubování a rozšiřování poznatků získaných v hodinách matematiky, je rovněž přípravou na přijímací zkoušky na střední školy. V širší míře jsou zde žáky řešeny nestandardní aplikační úlohy a problémy. Výuka probíhá v kmenové učebně, případně v učebně informatiky.

Do předmětu zařazujeme v 1. a 2. období z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Sebepoznání a sebepojetí
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Psychohygiena
    - Kreativita
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Poznávání lidí
    - Mezilidské vztahy
    - Komunikace
    - Kooperace a kompetice
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- ❖ Výchova demokratického občana
  - okruh Občanská společnost a škola
- ❖ Multikulturní výchova
  - okruh Lidské vztahy
- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Ekosystémy
  - okruh Základní podmínky života
  - okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - okruh Vztah člověka a prostředí

Ve 3. období zařazujeme průřezová témata:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - okruh Osobnostní rozvoj
  - okruh Sociální rozvoj
  - okruh Morální rozvoj
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Receptivní činnosti
    - Analýza informací a kritický odstup od mediálních sdělení
    - Fungování a vliv reklamy

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do vyučovacích hodin. Specifikou předmětu je, že průřezové téma je realizováno prakticky v každé hodině, proto bude převážně uvedeno vždy v úvodu ročníku. Nezanedbatelná část výuky probíhá také mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech obce. Jedná se o výuku tématu statistika (statistické výzkumy).

5.2.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu M

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí v předmětu *Matematika*:

Učitel:

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravuje je na celoživotní učení - vede sebe, žáky a zákonné zástupce k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení - ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující) - uplatňuje individuální přístup k žákovi, výsledky posuzuje vždy z pohledu „přidané hodnoty“ - učí práci s chybou - učí žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace - rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů - u žáků rozvíjí abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů - jde příkladem – neustále si dalším vzděláváním v oboru matematika rozšiřuje svůj „pedagogický obzor“
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou – problém není hrozba, ale výzva“) - podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů - podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů - podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů - rozvíjí kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh - při řešení problémových úloh učí žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledku, volbě správného postupu k řešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému - jde příkladem – učí se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole - vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti - ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vede je k jejich ověřování a srovnávání
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace - vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty - učí žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace - při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu <i>Matematika a její aplikace</i> vede žáky k tomu, aby využívali vhodné matematické symboliky, početních operací, algoritmů a správných metod řešení - při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu učí žáky vnímat složitosti reálného světa a porozumět jim z hlediska matematizace reálné situace, která vede k sestavení matematického modelu - jde příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, zákonnými zástupci, zaměstnanci školy a širší veřejností
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizuje používání frontální metody výuky, podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování - učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce - rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role - učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu - podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují - upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle - jde příkladem – podporuje spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektuje práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků

- kázeňské přestupky řeší individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouští
- vede žáky k věcnému řešení problémů
- jde příkladem – respektuje právní předpis, vnitřní normy školy, příkladně plní své povinnosti; respektuje osobnost žáka a jeho práva; buduje přátelskou otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole; chová se k žákům, k jejich zákonným zástupcům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přeje, aby se oni chovali k nám

Kompetence pracovní

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- cíleně posiluje (motivuje) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu M

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace	Vyučovací předmět Matematika	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	1. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - počítá prvky daného konkrétního souboru do 20. - vytváří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 20. <p><i>RVP - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje čísla 0 – 20 - porovnává čísla a soubory prvků s počtem prvků do 20ti <p><i>RVP - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazuje a zapisuje čísla na číselné ose <p><i>RVP - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sčítá a odčítá čísla v oboru 0 – 10 bez přechodu přes desítku - sčítá a odčítá čísla v oboru 10 – 20 bez přechodu přes desítku - sčítá a odčítá čísla v oboru 0 – 20 s přechodem desítky <p><i>RVP - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0 – 20 - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 20 bez přechodu i s přechodem přes desítku - řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více, méně v probíraném oboru <p><i>RVP - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem 	<p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - číslice - manipulace s předměty - počítání předmětů v daném souboru <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísel - číselná řada - vztahy menší, větší, rovno - znaménka >, <, = <ul style="list-style-type: none"> - pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi - orientace na číselné ose <ul style="list-style-type: none"> - sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu a s přechodem přes 10 - vztahy mezi sčítáním a odčítáním <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace Multikulturní výchova – Lidské vztahy Výchova demokratického člověka – Občanská společnost a škola</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Člověk a jeho svět – Prvouka Osobnostní a sociální rozvoj – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace</p>
	Závislosti, vztahy a práce s daty	

<p>v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje čas podle hodin <p><i>RVP - popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá jednoduché znázornění ve slovních úlohách <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních jednotkách délky, hmotnosti a objemu <p><i>RVP - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v posloupnosti čísel do 20, doplňuje řady - jednoduše se orientuje ve čtvercové síti <p><i>RVP - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, před, za) <ul style="list-style-type: none"> - kreslí křivé a rovné čáry, rýsuje rovné čáry <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, krychle, kvádr, válec, koule <p><i>RVP - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - odhaduje vzdálenost na metry <p><i>RVP - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kreslí jednoduché souměrné útvary ve čtvercové síti 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení hodin, minut a sekund <ul style="list-style-type: none"> - seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy - orientace a čtení matematických zápisů - koruna jako jednotka měny, kapesné ve slovních úlohách - jednotka délky – metr, jednotka hmotnosti – kilogram, jednotka objemu – litr <ul style="list-style-type: none"> - pohyb na číselné ose v oboru do 20 - posloupnost čísel do 20 - pohyb ve čtvercové síti <p style="text-align: center;">Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - geometrické pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za hned, hned před, hned za - vyhledávání určitých tvarů v okolí - třídění předmětů podle tvaru - rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh - tělesa: krychle, kvádr, válec, koule - dětské skládky, stavebnice - konkrétní orientace v prostoru - vystřihávání obrazců <ul style="list-style-type: none"> - jednotka metr - souměrné útvary 	<p>Člověk a jeho svět – Prvouka Finanční gramotnost</p> <p>Člověk a jeho svět – Prvouka</p> <p>Člověk a jeho svět – Prvouka</p>
	2. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 - vytváří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti, apod.) s daným počtem prvků do 100 <p><i>RVP - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje čísla do 100 	<p style="text-align: center;">Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - číslice - manipulace s předměty - počítání předmětů v daném souboru - počítání po desítkách, po jedné v oboru do 100 <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísel 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace Multikulturní výchova – Lidské vztahy Výchova demokratického člověka – Občanská společnost a škola Člověk a jeho svět – Prvouka Osobnostní a sociální rozvoj – Osobnostní</p>

<p>- porovnává čísla a soubory prvků s počtem prvků do 100 a vztahy mezi nimi zapíše pomocí symbolů</p> <p><i>RVP - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i></p> <p>- orientuje se na číselné ose</p> <p><i>RVP - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i></p> <p>- sčítá a odčítá v oboru do 100 s přechodem přes desítku</p> <p>- násobí a dělí v oboru násobitek 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10</p> <p>- užívá závorky</p> <p><i>RVP - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i></p> <p>- řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100</p> <p>- řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 100</p> <p>- řeší slovní úlohy na násobení, dělení</p> <p>- řeší slovní úlohy vedoucí ke dvěma početním výkonům (např. sčítání, násobení)</p> <p>- řeší slovní úlohy s užitím vztahů o n-více, méně v oboru do 100</p> <p>- řeší slovní úlohy na vztahy n-krát více, méně</p> <p><i>RVP - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</i></p> <p>- čte údaje na hodinách včetně digitálních</p> <p>- používá časové jednotky hodina, minuta, sekunda</p> <p><i>RVP - popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i></p> <p>- orientuje se v závislostech různých činností na průběhu času během dne, týdne, měsíce</p> <p>- základní jednotky hmotnosti, délky, objemu</p> <p><i>RVP - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i></p> <p>- orientuje se v posloupnosti čísel do 100, doplňuje řady</p>	<p>- číselná řada</p> <p>- vztahy menší, větší, rovno</p> <p>- porovnávání čísel</p> <p>- orientace na číselné ose</p> <p>- sčítání a odčítání v oboru do 100</p> <p>- násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, a 10)</p> <p>- vztahy mezi násobením a dělením v oboru násobitek</p> <p>- závorky</p> <p>- slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací</p> <p>- hospodaření s kapesným, příjmy a výdaje</p> <p style="text-align: center;">Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>- určování času</p> <p>- sledování jednoduchých závislostí na čase např. změna teploty během dne, délka vyučovací hodiny</p> <p>- jednotky času – minuta, hodina, den</p> <p>- seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy</p> <p>- orientace a čtení matematických zápisů</p> <p>- jednoduché tabulky</p> <p>- jednotky hmotnosti, délky, váhy</p> <p>- pohyb na číselné ose</p>	<p>rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální – Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Člověk a jeho svět – Prvouka</p> <p>Člověk a jeho svět – Prvouka</p>
---	--	---

<p>čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve čtvercové síti - doplňuje jednoduché tabulky <p><i>RVP - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kreslí rovné a křivé čáry - označuje bod, krajní body úsečky - rýsuje úsečky na centimetry, přímky - rozeznává a pojmenuje příklady vzájemní polohy přímek - vyznačuje opačné polopřímky, počátek polopřímek - pojmenovává a rozeznává geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, krychle, kvádr, válec, koule - modeluje tělesa <p><i>RVP - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - odhaduje délku úsečky na decimetry, centimetry - měří délku úsečky na centimetry <p><i>RVP - rozezná a vymodeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kreslí jednoduché útvary ve čtvercové síti 	<ul style="list-style-type: none"> - pohyb ve čtvercové síti - práce s údaji (jízdní řád, ceník) <p style="text-align: center;">Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání určitých tvarů v okolí - třídění předmětů podle tvaru - křivá, přímá, lomená čára - bod, úsečka, přímka - různoběžky, rovnoběžky, kolmice - polopřímka, počátek, polopřímka je – není opačná - rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh a jejich strany - tělesa: krychle, kvádr, válec, koule a jejich hrany - stavebnice ke stavbám podle obrázků - modelování těles <ul style="list-style-type: none"> - jednotky metr, decimetr, centimetr - měření délky úsečky - měření délek stran rovinných útvarů <ul style="list-style-type: none"> - modelování geometrických útvarů podle zadání 	<p>Člověk a jeho svět – Prvouka</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Člověk a jeho svět – Prvouka</p> <p>Člověk a svět práce – Pracovní výchova</p>
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - počítá prvky daného konkrétního souboru do 1 000 - vytváří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti, apod.) s daným počtem prvků do 1 000 <p><i>RVP - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje čísla 0 – 1 000 - čte a píše trojčiferná čísla - porovná čísla a soubory prvků s počtem prvků do 	<p style="text-align: center;">3. ročník:</p> <p style="text-align: center;">Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - číslice - manipulace s předměty - počítání předmětů v daném souboru - počítání po stovkách, desítkách a jednotkách <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis trojčiferných čísel - číselná řada - vztahy menší, větší, rovno 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace, Psychohygiéna</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace</p> <p>Multikulturní výchova – Lidské vztahy</p> <p>Výchova demokratického člověka – Občanská společnost a škola</p>

<p>1 000</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhluje na desítky a stovky <p><i>RVP - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ukáže a zakreslí obraz daného čísla na číselné ose <p><i>RVP - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sčítá a odčítá pamětně i písemně v oboru do 1 000 - písemně sčítá a odčítá trojčiferná čísla - násobí a dělí v oboru násobílek 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 100 - určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech - násobí a dělí dvojčiferná čísla jednociferným - násobí trojčiferná čísla jednociferným - násobí písemně jednociferným činitelem - užívá závorky - provádí odhad a kontrolu výsledku - rozlišuje sudá a lichá čísla <p><i>RVP - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání a odčítání - řeší slovní úlohy na porovnávání dvou trojčiferných čísel, sčítání dvou trojčiferných čísel, na vztahy o n-více (méně) - užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh - řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k užití vztahů n-krát více, n-krát méně - řeší složené slovní úlohy <p><i>RVP - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte údaje na hodinách včetně digitálních - používá časové jednotky hodina, minuta, sekunda, den, týden, měsíc, rok <p><i>RVP - popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v závislostech různých činností na průběhu času během dne, týdne, měsíce 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnávání čísel - zaokrouhlování čísel na desítky, stovky - znázornění trojčiferných čísel na číselné ose - sčítání odčítání v oboru do 1 000 - násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 8, 9) - dělení se zbytkem - písemné násobení - násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel - užití závorek - slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací - příjmy a výdaje, rodinný rozpočet, nákup <p style="text-align: center;">Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - určování času - sledování jednoduchých závislostí na čase např. změna teploty během dne, délka vyučovací hodiny - jednotky času – sekunda, minuta, hodina, den, týden, měsíc, rok - seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy - orientace a čtení matematických zápisů 	<p style="text-align: center;">Finanční gramotnost</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální – Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p style="text-align: center;">Člověk a jeho svět – Prvouka</p> <p>Osobnostní a sociální rozvoj – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p style="text-align: center;">Člověk a jeho svět – Prvouka</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - převádí jednotky délky - převádí jednotky hmotnosti – g, kg, tuna - převádí jednotky objemu – litr, hektolitř <p><i>RVP - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v posloupnosti čísel do 1 000, doplňuje řady - orientuje se ve čtvercové síti - doplňuje tabulky <p><i>RVP - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - označuje body, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - sestrojuje úsečky s užitím jednotky milimetr - vyznačuje polopřímky - rozlišuje rovnoběžky, různoběžky a kolmice - kreslí a rýsuje rovinné útvary ve čtvercové síti - rýsuje kruh a kružnici - modeluje tělesa <p><i>RVP - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - měří úsečku s přesností na milimetry - sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr - převádí jednotky délky s užitím měnitele - provádí odhad délky, vzdálenosti - měří délky stran rovinného obrazce, délky hran těles - porovnává úsečky pomocí kružítko <p><i>RVP - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - modeluje jednoduché souměrné útvary ve čtvercové síti 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché tabulky - jednotky délky, hmotnosti, objemu - pohyb na číselné ose - pohyb ve čtvercové síti - práce s údaji (jízdní řád, ceník) <div style="text-align: center;">Geometrie v rovině a v prostoru</div> - bod, úsečka - přímka, polopřímka - vzájemná poloha dvou přímek - vlastnosti geometrických útvarů: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice - rýsování kružnice - modelování staveb kvádra, krychle, apod. podle daného plánu - jednotky délky milimetr, kilometr - porovnávání úseček – proužek papíru, kružítko, měření - přenášení úseček - modelování geometrických útvarů podle zadání 	<p>Člověk a jeho svět – Prvouka</p> <p>Člověk a svět práce – Pracovní výchova</p>
	4. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, 	<div style="text-align: center;">Číslo a početní operace</div> <ul style="list-style-type: none"> - principy asociativnosti a komutativnosti 	

<p>tisících</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje a zobrazuje číslo na číselné ose - porovnává čísla do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice - pamětně sčítá a odčítá čísla do 1 000 000 - pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem - sdružuje sčítance a činitele, roznásobuje součet a rozdíl - řeší rovnice o jedné neznámé - čte a řeší nerovnice <p><i>RVP – modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje, znázorňuje zlomky, vypočítává části celku, sčítá zlomky se stejným jmenovatelem - čte a zapisuje římské číslice <p><i>RVP - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - písemně sčítá a odčítá do 1 000 000 - písemně násobí dvojciferným a jednociferným číslem - dělí jednociferným číslem - dělí se zbytkem v oboru přirozených čísel <p><i>RVP - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - rozkládá číslo v desítkové soustavě - provádí odhad a kontrolu svého výpočtu <p><i>RVP - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více, n-méně, n-krát více, méně - řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony - řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného počtu <p><i>RVP - vyhledává, sbírá a třídí data</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá přímou úměrnost při řešení slovních úloh - vypočítává aritmetický průměr a vyhledává možnosti využití v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> - posloupnost, zápis, porovnávání čísel do 1 000 000 - sčítání a odčítání do 1 000 000 - násobení a dělení do 1 000 000 - rovnice - nerovnice - římské číslice - zlomky – část celku, jmenovatel, čitatel, zlomková čára; $\frac{1}{2}$ - sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 - velká násobilka - písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem - dělení jednociferným číslem - dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel - zaokrouhlování na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce - rozklad čísla v desítkové soustavě - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění - kontrola a odhad výpočtů - slovní úlohy s jednou, se dvěma až se třemi početními operacemi - příjmy a výdaje, rodinný rozpočet, úspory - slovní úlohy se zlomky <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p>	<p>Člověk a jeho svět – Vlastivěda</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznání a sebepečetí, Seberegulace, Psychohygiéna</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace</p> <p>Multikulturní výchova – Lidské vztahy</p> <p>Výchova demokratického člověka – Občanská společnost a škola</p> <p>Člověk a jeho svět – Přírodověda</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</p> <p>Člověk a jeho svět – Přírodověda</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Člověk a zdraví – Tělesná výchova</p> <p>Osobnostní a sociální rozvoj – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Environmentální výchova – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - zná a převádí jednotky hmotnosti g, kg, t - zná a převádí jednotky objemu l, ml <p><i>RVP - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dosazuje proměnnou - čte a sestavuje tabulky různých závislostí - čte v jízdních řádech - zapisuje přímou úměrnost do grafu <p><i>RVP - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojuje kružnici s daným středem a daným poloměrem - rýsuje libovolný rovnoběžník - rýsuje libovolný obdélník <p><i>RVP - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rýsuje grafický součet a rozdíl úseček - rýsuje grafický násobek úsečky - určuje obvod trojúhelníku, obdélníku, čtverce, mnohoúhelníku <p><i>RVP - sestrojí rovnoběžky a kolmice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje vzájemnou polohu dvou přímek - sestrojuje rovnoběžku s danou přímkou - sestrojuje kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce <p><i>RVP - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě - řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce - vymodeluje síť kváдру, krychle - vymodeluje kvádr, krychli z dané sítě <p><i>RVP - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává souměrný útvar - určuje osu souměrnosti překládáním, modelováním, kružítkem 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s daty - přímá úměrnost - aritmetický průměr - jednotky hmotnosti g, kg, t - jednotky hmotnosti l, ml <ul style="list-style-type: none"> - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády <p style="text-align: center;">Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s geometrickými útvary - rýsování kruhu a kružnice - rýsování libovolného rovnoběžníku a obdélníku - rýsování trojúhelníku o dané délce stran <ul style="list-style-type: none"> - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody - grafický součet, rozdíl, násobek úsečky - obvod mnohoúhelníku, obrazce <ul style="list-style-type: none"> - rovnoběžky, různoběžky, kolmice <ul style="list-style-type: none"> - obsah čtverce, obdélníku ve čtvercové síti - jednotky obsahu mm², cm², m² <ul style="list-style-type: none"> - síť kváдру, krychle 	<p>problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí</p>
---	--	--

<p>- kreslí souměrný útvar</p> <p><i>RVP - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</i></p> <p>- řeší slovní úlohy s netradičními postupy</p>	<p>- osa souměrnosti, střed úsečky</p> <p>- osová souměrnost</p> <p style="text-align: center;">Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>- slovní úlohy s netradičními postupy</p> <p>- číselné a obrázkové řady</p> <p>- magické čtverce</p> <p>- prostorová představivost</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
	5. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</i></p> <p>- porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose</p> <p>- zapisuje přirozené číslo s požadovanou přesností v desítkové soustavě</p> <p>- sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti</p> <p>- pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech</p> <p><i>RVP – porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel</i></p> <p>- čte, zapisuje, znázorňuje zlomky, vypočítává části celku, sčítá zlomky se stejným jmenovatelem</p> <p>- řeší rovnice o jedné neznámé</p> <p>- čte a řeší nerovnice</p> <p><i>RVP – přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</i></p> <p>- zapisuje a čte desetinné číslo řádu desetin a setin</p> <p>- zobrazuje dané desetinné číslo řádu desetin na číselné ose</p> <p>- sčítá a odčítá desetinná čísla řádů desetin a setin</p> <p>- násobí a dělí desetinná čísla deseti, stem a dalšími přirozenými čísly</p> <p><i>RVP - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</i></p> <p>- písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla</p> <p>- písemně odčítá dvě přirozená čísla</p> <p>- písemně násobí až čtyřciferným činitelem</p>	<p style="text-align: center;">Číslo a početní operace</p> <p>- principy asociativnosti a komutativnosti</p> <p>- porovnávání čísel</p> <p>- zapisování čísel v desítkové soustavě</p> <p>- sčítání a odčítání a jejich vlastnosti</p> <p>- násobení a dělení a jejich vlastnosti</p> <p>- zlomky – část celku, jmenovatel 1 – 10; $1 = \frac{1}{1}$</p> <p>- rovnice</p> <p>- nerovnice</p> <p>- desetinná čísla; $\frac{1}{10} = 0,1$</p> <p>- operace s desetinnými čísly</p> <p>- sčítání a odčítání čísel do milionu</p> <p>- písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace, Psychohygiena</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace</p> <p>Multikulturní výchova – Lidské vztahy</p> <p>Výchova demokratického člověka – Občanská společnost a škola</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální – Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> - písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem - písemně násobí desetinná čísla <p><i>RVP - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru při-rozených čísel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností - zaokrouhluje dané desetinné číslo řádu desetin a setin <p><i>RVP – porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na teploměru, čte správné hodnoty - chápe znaménko v širších souvislostech <p><i>RVP - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu, dvěma až k třem výpočtům s přirozenými čísly - řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel - užívá desetinné číslo v praktických situacích <p><i>RVP - vyhledává, sbírá a třídí data</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá přímou úměrnost při řešení slovních úloh, tabulek a grafů - počítá průměrnou rychlost - počítá aritmetický průměr a vyhledává možnosti využití v praxi - zná a převádí jednotky hmotnosti g, kg, t, q - zná a převádí jednotky objemu l, ml, - zná a převádí jednotky času s, min, h, den <p><i>RVP - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - doplňuje řady čísel - čte a sestavuje tabulky různých závislostí - čte a sestavuje sloupkový diagram - sestavuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic <p><i>RVP - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rýsuje trojúhelník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník - určuje u pravoúhlého trojúhelníku přeponu a odvěsny - zná vlastnosti úhlopříček ve čtverci a obdélníku 	<ul style="list-style-type: none"> - dělení dvojciferným číslem - písemné násobení desetinného čísla - písemné algoritmy početních výkonů <ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhlování na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony - zaokrouhlování desetinného čísla řádů desetin a setin - kontrola a odhad výpočtů <ul style="list-style-type: none"> - záporné číslo, číselná osa - spoření, finance, nakládání s kapesným <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy s jednou, se dvěma až se třemi početními operacemi - slovní úlohy se zlomky - slovní úlohy s desetinnými čísly <p style="text-align: center;">Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s daty - přímá úměrnost - průměrná rychlost - aritmetický průměr - příjmy a výdaje, rodinný rozpočet - jednotky hmotnosti, času, objemu <ul style="list-style-type: none"> - proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná - grafy, diagramy - soustava souřadnic - jízdní řády <p style="text-align: center;">Geometrie v rovině a v prostoru</p>	<p>Environmentální výchova – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí</p> <p>Člověk a jeho svět – Přírodověda - Teplota Finanční gramotnost</p> <p>Osobnostní a sociální rozvoj – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Člověk a jeho svět – Přírodověda</p>
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - využívá vlastností trojúhelníku rovnostranného, rovnoramenného <p><i>RVP - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rýsuje grafický součet a rozdíl úseček - rýsuje grafický násobek úsečky - počítá obvod obdélníku a čtverce, mnohoúhelníku a trojúhelníku - převádí jednotky délky a odhaduje <p><i>RVP - sestrojí rovnoběžky a kolmice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rýsuje rovnoběžky a kolmice daným bodem <p><i>RVP - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - počítá obsah obdélníku a čtverce - zná a umí převádět jednotky obsahu cm^2, mm^2, m^2, ha, a, km^2 - řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce - počítá povrch kváдру a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn - řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce, povrchu kváдру a krychle - odhaduje obvody a obsahy - počítá obsahy složitějších útvarů <p><i>RVP - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rýsuje osu a střed úsečky - poznává osově souměrné útvary - určuje osy souměrnosti čtverce, obdélníku, trojúhelníku, kruhu <p><i>RVP - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy s netradičními postupy - znaménko „mínus“ v bankovníctví 	<ul style="list-style-type: none"> - rýsování čtverce, obdélníku - rýsování pravoúhlého trojúhelníku - rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku - rýsování šestiúhelníku - grafický součet, rozdíl, násobek úsečky - obvod mnohoúhelníku, obrazce - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody - jednotky délky mm, cm, dm, m, km - rovnoběžky, různoběžky, kolmice - obsah obdélníku a čtverce - užití a převody jednotek obsahu - povrch kváдру a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn - obsah složitějších útvarů - osa souměrnosti, střed úsečky - osová souměrnost - osy souměrnosti čtverce, obdélníku, trojúhelníku a kruhu <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - úspory, půjčky, úroky - slovní úlohy s netradičními postupy - číselné a obrázkové řady 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita Finanční gramotnost</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Finanční gramotnost</p>
---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - magické čtverce - prostorová představivost 	
	6. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem desetinné číslo, uvede příklady - přečte a zapíše dané desetinné číslo - znázorní desetinné číslo na ose - porovná desetinná čísla pomocí znamének nerovnosti - převede desetinná čísla na zlomky a obráceně - sečte, odečte, vynásobí desetinná čísla (písemně, z paměti) - dělí desetinné číslo číslem přirozeným a číslem desetinným (až trojciferným) <p><i>RVP - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhlí desetinné číslo s danou přesností - využívá kalkulačtorů při náročnějších úlohách bez využití paměti kalkulačtoru - převede jednotky délky a hmotnosti v oboru desetinných čísel <p><i>RVP - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené - určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané číslo dělitelné - použije znaky dělitelnosti k řešení praktických úloh - použije algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel - určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel <p><i>RVP - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché problémy a modeluje konkrétní situace - matematizuje jednoduché slovní úlohy z praxe a řeší je 	<p style="text-align: center;">Číslo a proměnná</p> <p><i>Desetinná čísla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis desetinného čísla - desetinný zlomek a jeho zápis desetinným číslem - sčítání a odčítání desetinných čísel - násobení a dělení desetinného čísla 10, 100 - převody jednotek délky a hmotnosti - násobení desetinných čísel - dělení desetinného čísla číslem přirozeným a desetinným <ul style="list-style-type: none"> - porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel <p><i>Dělitelnost přirozených čísel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - násobek a dělitel - znaky dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 25) - prvočísla a čísla složená - rozklad na prvočinitele - čísla soudělná a nesoudělná - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel <ul style="list-style-type: none"> - nejmenší společný násobek ve slovních úlohách - nejmenší společný dělitel ve slovních úlohách 	<p style="text-align: center;">Fyzika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Poznávání lidí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Poznávání lidí</p> <p style="text-align: center;">Finanční gramotnost</p>

<p><i>RVP - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše úhel, vysvětlí, co je velikost úhlu, jednotka stupeň a minuta - rozliší druhy úhlů - vyznačí a narýsuje úhel pravý, přímý, libovolný ostrý a tupý - přenesení úhel, porovná jej - sestrojí trojúhelník ze tří stran - určí, zda trojúhelník lze sestavit užitím trojúhelníkové nerovnosti - vymezení pojmy vnitřní a vnější úhel trojúhelníku - určí třetí vnitřní úhel trojúhelníku výpočtem - určí součet úhlů v trojúhelníku <p><i>RVP - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů (ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý) a podle délek stran (rovnostanný, rovnoramenný, obecný) - rozpozná trojúhelník rovnoramenný a rovnostanný, popíše vlastnosti stran a úhlů - určí těžnici, výšku, střední příčku, popíše jejich vlastnosti, tyto prvky narýsuje <p><i>RVP - určuje velikost úhlů měřením a výpočtem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - změří velikost daného úhlu ve stupních - vyjádří velikost úhlu ve stupních a minutách a zapíše to - rozliší dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, určí jejich vlastnosti a jejich velikosti - sečte a odečte dvojici úhlů - násobí a dělí úhly dané velikosti dvěma <p><i>RVP - odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí jednotky obsahu, převede tyto jednotky - uvede konkrétní příklady využití výpočtu obsahu obrazce v praxi - vypočítá obsah obdélníku a čtverce - vypočítá obsah dalších rovinných útvarů - složených ze čtverců a obdélníků 	<p><i>Desetinná čísla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - využití kalkulátoru při početních operacích s desetinnými čísly <p style="text-align: center;">Geometrie v rovině a v prostoru</p> <p><i>Úhel a jeho velikost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - úhel a jeho přenášení - druhy úhlů - jednotka velikosti úhlů (stupně a minuty); úhloměr <p><i>Trojúhelník</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rýsování trojúhelníků ze tří stran - trojúhelníková nerovnost - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - trojúhelníky – součet úhlů v trojúhelníku - druhy trojúhelníků - třídění trojúhelníků - těžnice trojúhelníku - výšky v trojúhelníku - střední příčky <p><i>Úhel a jeho velikost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - měření velikosti úhlů - sčítání a odčítání úhlů - násobení a dělení úhlů dvěma <p><i>Obsah obrazce, povrch a objem tělesa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky obsahu, převody - obsah obdélníku a čtverce - obsah složitějších obrazců 	<p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Poznávání lidí</p> <p>Fyzika Člověk a svět práce</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní</p>
--	---	--

<p><i>RVP - načrtne a sestrojí základní rovinné útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí různé velikosti úhlů - sestrojí osu úhlu - sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku <p><i>RVP - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osové a středové souměrný útvar</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí vlastnosti útvarů v osové souměrnosti - sestrojí obraz daného geometrického útvaru v osové souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti - v grafickém projevu dodržuje zásady správného rýsování - určuje shodné obrazce <p><i>RVP - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší a popíše kvádr, krychli a hranol, načrtne je <p><i>RVP - odhaduje a vypočítá objem a povrch tělesa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá povrch a objem kvádru, krychle podle matematických vzorců - zapíše řešení úloh s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky - vyřeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům objemu a povrchu těles <p><i>RVP - načrtne a sestrojí síť základních těles</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - črtá a rýsuje síť kvádru a krychle <p><i>RVP - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - črtá a rýsuje obraz kvádru a krychle 	<p><i>Úhel a jeho velikost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osa úhlu – konstrukce kružítkem - rýsování úhlů <p><i>Trojúhelník</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku <p><i>Osové souměrnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osové souměrnosti - osové souměrné útvary - shodnost <p><i>Obsah obrazce, povrch a objem tělesa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kvádr, krychle popis - objem kvádru a krychle - povrch kvádru a krychle - síť kvádru a krychle - popis kvádru a krychle 	<p>rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Poznávání lidí</p> <p>Fyzika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Poznávání lidí</p> <p>Člověk a svět práce</p>
	7. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí základní početní operace s racionálními čísly – sčítání, odčítání, násobení a dělení - upraví složený zlomek 	<p>Číslo a proměnná</p> <p><i>Zlomky, celá a racionální čísla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sčítání zlomků a smíšených čísel - odčítání zlomků a smíšených čísel 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání,</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem celé číslo, číslo kladné a záporné, uvede příklady - znázorní celé číslo na číselné ose - porovná celá a racionální čísla pomocí znamének nerovnosti - určí číslo opačné - sečte a odečte celá a racionální čísla - vynásobí a vydělí celá a racionální čísla - uvede praktický význam absolutní hodnoty čísla, určí tuto absolutní hodnotu <p><i>RVP - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vztah zlomku a desetinného čísla - převede zlomky na desetinná čísla a naopak - graficky znázorní zlomek - vyjádří celek pomocí zlomku – graficky i zápisem zlomku - převede smíšená čísla na zlomky a nepravé zlomky na smíšená čísla - rozšíří a zkrátí zlomek - zapíše řešení s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky - porovná zlomky podle velikosti, znázorní je na číselné ose <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: procento, základ, procentová část, počet procent - vypočítá jedno procento z daného základu - použije algoritmus výpočtu procentové části, základu a počtu procent a vypočítá je <p><i>RVP - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojmy poměr a postupný poměr - zapíše poměr velikostí dvou veličin - provádí jednoduché úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování - vypočítá jednotlivé díly celku určené daným poměrem - pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin a rozhodnutí zdůvodní úvahou - vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy - narýsuje jednoduchý plán (mapu) ve vhodném 	<ul style="list-style-type: none"> - násobení zlomků číslem celým - násobení zlomků - dělení zlomků - složený zlomek - čísla celá – kladná, záporná, nula, číselná osa - čísla navzájem opačná - absolutní hodnota čísla - porovnávání a uspořádání celých a racionálních čísel - sčítání a odčítání celých a racionálních čísel - násobení a dělení celých a racionálních čísel <ul style="list-style-type: none"> - pojem zlomku, zápis desetinného zlomku - celek, část - vyjádření částí celku pomocí zlomků - převádění zlomků na desetinné číslo a naopak, základní tvar zlomku - smíšené číslo - převádění smíšených čísel na zlomky a nepravých zlomků na smíšená čísla - rozšiřování a krácení zlomků - uspořádání zlomků - pojem racionální číslo <p><i>Procenta</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - procento – základ, počet procent, procentová část - výpočet procentové části - výpočet počtu procent - výpočet základu - promile <p><i>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poměr, postupný poměr - měřítko plánu, mapy - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - trojčlenka 	<p>Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p>
---	---	---

<p>měřítka</p> <p><i>RVP - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje základy jednoduchého úrokování na příkladu <p><i>RVP - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor matematického problému - odhadne výsledek a ověří jeho reálnost - vyřeší slovní úlohy s využitím dovednosti přepočtu měřítek - vyřeší slovní úlohy vedoucí k využití přímé a nepřímé úměrnosti - vyřeší slovní úlohy z praxe pomocí poměru a trojčlenky <p><i>RVP - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti RVP - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí polohu bodu v rovině - znázorní bod v pravouhlé soustavě souřadnic - přečte z grafu požadované údaje - sestrojí graf s danými údaji <p><i>RVP - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků a popíše jejich vlastnosti <p><i>RVP - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá obvod, obsah těchto útvarů pomocí vzorce <p><i>RVP - načrtne a sestrojí základní rovinné útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - přesně a pečlivě narýsuje čtyřúhelník - využije osvojených vět o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách – sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu, dodržuje zásady správného rýsování <p><i>RVP - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem shodnost rovinných útvarů, shodnost 	<p><i>Procenta</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché úrokování <p><i>Zlomky, celá a racionální čísla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy <p><i>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p><i>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pravoúhlá soustava souřadnic - grafy přímé a nepřímé úměrnosti <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <p><i>Čtyřúhelníky, hranoly</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění čtyřúhelníků - rovnoběžníky a jejich vlastnosti - lichoběžník a jeho vlastnosti <ul style="list-style-type: none"> - obvody a obsahy čtyřúhelníků, trojúhelníků <ul style="list-style-type: none"> - rýsování čtyřúhelníků <p><i>Shodnost geometrických útvarů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - konstrukce trojúhelníků 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Zeměpis</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální</p>
---	--	---

<p>trojúhelníků a matematicky vyjádří</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede věty o shodnosti trojúhelníků <p><i>RVP - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí vlastnosti útvarů ve středové souměrnosti - sestrojí obraz daného geometrického útvaru ve středové souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle středu, určí střed souměrnosti - v grafickém projevu dodržuje zásady správného rýsování <p><i>RVP - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.</i></p> <p><i>RVP - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná a popíše tělesa – krychle, kvádr, hranol - určí objem a povrch kvádra výpočtem podle vzorců - určí jednotky objemu a povrchu a převádí je <p><i>RVP - načrtne a sestrojí síť základních těles</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - črtá síť hranolu a konstruuje ji - řeší prostorovou představivost <p><i>RVP - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyřeší slovní úlohy na výpočet objemu a povrchu těles - používá kalkulátor pro základní početní operace - vyhledá požadované informace v tabulkách 	<ul style="list-style-type: none"> - shodné útvary v rovině - shodnost trojúhelníků – věty sss, sus, usu - středová souměrnost - středově souměrné útvary <p><i>Čtyřúhelníky, hranoly</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hranol - objem a povrch hranolu <ul style="list-style-type: none"> - síť hranolu <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy z praxe na V, S 	<p>rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Fyzika Člověk a svět práce</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Sociální rozvoj - Komunikace Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Fyzika</p> <p>Člověk a svět práce Fyzika</p>
	8. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou mocninu racionálních čísel (mocniny čísel od 1 do 10, jejich desetinásobky, zlomky s těmito čísly v čitateli i jmenovateli) - uvede Pythagorovu větu, příklady jejího využití - vypočítá třetí stranu trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty 	<p>Číslo a proměnná</p> <p><i>Druhá mocnina a odmocnina</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - druhá mocnina racionálního čísla - druhá odmocnina <p><i>Pythagorova věta</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pythagorova věta - výpočet přepony - výpočet odvěsny 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p>

<ul style="list-style-type: none"> - účelně používá kalkulačku a tabulky k základním výpočtům - vypočítá mocniny s přirozeným exponentem, některé z paměti, těžší na kalkulačce - použije pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami - provádí základní početní operace (+ , - , . , :) s mocninami - umocní součin, podíl, mocninu - určí mocninu s exponentem nula <p><i>RVP - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru <p><i>RVP - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy výraz číselný, s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, člen výrazu, rovnost dvou výrazů a uvede příklady - určí hodnotu daného číselného výrazu - zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými - provádí základní operace (sčítání a odčítání) s mnohočleny - provádí násobení a dělení mnohočlenů - vytkne z daného výrazu vhodný výraz a správně zapíše rozklad výrazů - použije vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin - pomocí vzorců upraví daný výraz <p><i>RVP - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy rovnost dvou výrazů, proměnná, neznámá, řešení rovnice - vyřeší jednoduché lineární rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav - používá algoritmus řešení rovnic ke správnému vyřešení zadaných úloh - matematicky správně a účelně zapíše postup řešení - provede zkoušku řešení dosazením do rovnice 	<p><i>Mocniny s přirozeným mocnitelem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - n-tá mocnina čísla - sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem - násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem - mocnina součinu, podílu - umocňování mocnin <p><i>Druhá mocnina a odmocnina</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určování druhé mocniny z tabulek a kalkulačky - určování odmocniny z tabulek a kalkulačky <p><i>Výrazy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné obory - výrazy číselné, jejich hodnota - výraz s proměnnou, určování hodnoty - jednočlen, mnohočlen - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenu jednočlenem - násobení mnohočlenů - druhá mocnina dvojčlenu - rozdíl druhých mocnin - užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ - dělení mnohočlenu jednočlenem - vytýkání, rozklad pomocí vytýkání a vzorců <p><i>Lineární rovnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnost, vlastnosti rovnosti - lineární rovnice s jednou neznámou, kořen (řešení) lineární rovnice - ekvivalentní úpravy lineární rovnic - zkouška - řešení jednoduchých lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav - provádění zkoušky správnosti řešení 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Fyzika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace , Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
---	--	--

<p><i>RVP - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá výraz s mocninami a odmocninami, určí jeho hodnotu - zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$ - vyřeší slovní úlohy (provede rozbor slovní úlohy, vyřeší úlohu, provede zkoušku správnosti svého řešení) - vyjádří neznámou ze vzorce a vypočítá její hodnotu po dosazení všech daných veličin - uvede příklady využití lineárních rovnic v praxi <p><i>RVP - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní pojmy statistiky: statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost, aritmetický průměr, medián, modus - vypočítá aritmetický průměr - určí z dané tabulky modus a medián <p><i>RVP - porovnává soubory dat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky formou tabulky a znázorní pomocí sloupkového (kruhového) diagramu - čte tabulky a grafy a interpretuje je v praxi - čte a sestavuje různé diagramy a grafy – bodové, sloupkové, spojnicové, kruhové - čte a sestavuje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech <p><i>RVP - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady využití statistiky v praxi <p><i>RVP - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</i></p> <p><i>RVP - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané několika 	<p><i>Druhá mocnina a odmocnina</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - výrazy, hodnota – použití druhé mocniny a odmocniny <p><i>Mocniny s přirozeným mocnitelem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ <p><i>Lineární rovnice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic - výpočet neznámé ze vzorce <p style="text-align: center;">Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p><i>Statistika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - statistický soubor, statistické šetření - jednotka, znak, četnost - aritmetický průměr - modus, medián <ul style="list-style-type: none"> - grafy, diagramy (bodové, sloupkové, spojnicové, kruhové) <ul style="list-style-type: none"> - statistika v praxi <p style="text-align: center;">Geometrie v rovině a v prostoru</p>	<p style="text-align: center;">Zeměpis Přírodopis</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena, Kreativita Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní</p>
--	---	---

<p>prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede rozdíl mezi kruhem a kružnicí - uvede rozdíl mezi průměrem a poloměrem (jejich vzájemný vztah) - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky, vzájemnou polohu dvou kružnic - určí a sestrojí tečnu, sečnu a tětívu - narýsuje kružnice s daným středem a poloměrem <p><i>RVP - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců <p><i>RVP - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem Thaletova kružnice, využije Thaletovu kružnici v konstrukčních úlohách - sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice <p><i>RVP - načrtne a sestrojí základní rovinné útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní pravidla správného rýsování s důrazem na přesnost a čistotu projevu - využívá vztahů mezi geometrické útvary k řešení konstrukčních úloh - zakreslí náčrtek zadaného úkolu - správně zapíše konstrukční postup s použitím matematické symboliky <p><i>RVP - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje těleso, určuje jeho vlastnosti <p><i>RVP - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá objem a povrch válce <p><i>RVP - načrtne a sestrojí síť základních těles</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - črtá a sestrojí síť válce <p><i>RVP - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyřeší slovní úlohy z praxe s využitím znalostí o kružnici či válci, ve slovní úloze provede náčrtek, 	<p><i>Konstrukční úlohy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché konstrukce <p><i>Kruh, kružnice, válec</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha přímky a kružnice, sečna, tečna - vzájemná poloha dvou kružnic - části kružnice, kruhu <ul style="list-style-type: none"> - délka kružnice - obvod kruhu, obsah kruhu <p><i>Konstrukční úlohy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - množiny bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukce kružnice s požadovanými vlastnostmi - konstrukce tečen ke kružnici <ul style="list-style-type: none"> - konstrukce trojúhelníků - konstrukce čtyřúhelníků <p><i>Kruh, kružnice, válec</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - válec – popis tělesa <ul style="list-style-type: none"> - objem a povrch válce <ul style="list-style-type: none"> - válec, jeho síť <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy z praxe 	<p>rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Člověk a svět práce Fyzika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace,</p>
---	--	--

<p>matematizaci problému, jeho řešení a ověření reálnosti výsledku, potřebné informace vyhledá v tabulkách</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyřeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty (zakreslí reálný náčrtek, matematickou symbolikou zapíše řešení příkladu, příklad vyřeší) - u praktických úloh s využitím Pythagorovy věty odhadne výsledek a ověří jeho reálnost 	<p><i>Pythagorova věta</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty 	<p>Psychohygiena, Kreativita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Fyzika</p>
	<p>9. ročník:</p>	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočleny na součin pomocí vzorců a vytýkáním</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl - zkrátí a rozšíří lomené výrazy - provede početní operace +, -, ·, : s lomenými výrazy - přehledně, stručně zapíše řešení úlohy <p><i>RVP - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyřeší za pomoci ekvivalentních úprav - rovnice se zlomky a závorkami, s neznámou ve jmenovateli - provede zkoušku řešení - matematicky správně a účelně zapíše postup řešení - vyřeší vhodnou metodou soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými <p><i>RVP - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyřeší slovní úlohy z praxe (provede rozbor slovní úlohy, vyřeší úlohu, provede zkoušku správnosti svého řešení) <p><i>RVP - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná funkční vztah od jiných vztahů 	<p>Číslo a proměnná</p> <p><i>Lomené algebraické výrazy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - lomený výraz - podmínky lomeného výrazu - rozšiřování a krácení - sčítání a odčítání lomených výrazů - násobení a dělení lomených výrazů <p><i>Rovnice a soustavy dvou rovnic o dvou neznámých</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnice se závorkami - rovnice se zlomky - řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p><i>Funkce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - definice funkce 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Fyzika, chemie</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání,</p>

<p><i>RVP - porovnává soubory dat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává soubory dat <p><i>RVP - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává vztah přímá a nepřímá úměrnost <p><i>RVP - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem lineární funkce - vyjádří danou lineární funkci tabulkou, rovnicí i grafem - sestrojí graf lineární funkce s důrazem na přesnost rýsování - vyjádří funkční vztah rovnicí, tabulkou, grafem <p><i>RVP - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - použije funkci při řešení úloh z praxe - vypočítává úrok - hledá jistinu - provádí jednoduché a složené úrokování - vypočítává úrok z úroku <p><i>RVP - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů, podobnost trojúhelníků; matematicky je vyjádří - rozpozná podobné rovinné útvary, správně podobnost zapíše pomocí matematické symboliky - definuje základní vztahy mezi stranami trojúhelníka příslušných k danému úhlu - definuje goniometrickou funkci ostrého úhlu <p><i>RVP - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá pomocí goniometrické funkce daný prvek pravoúhlého trojúhelníku - určí hodnoty goniometrických funkcí pomocí tabulek a kalkulatoru <p><i>RVP - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí poměr podobnosti na základě poměru podobnosti, určí velikosti dalších útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> - příklady funkcí - přímá a nepřímá úměrnost - lineární funkce a její vlastnosti - graf lineární funkce <p><i>Rovnice a soustavy dvou rovnic o dvou neznámých</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - grafické řešení soustavy rovnic <p><i>Funkce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické příklady na lineární funkci <p><i>Finanční matematika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché úrokování - složené úrokování <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <p><i>Podobnost, goniometrické funkce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení - pravoúhlý trojúhelník a goniometrické funkce ostrých úhlů: $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$, $\cotg \alpha$ <ul style="list-style-type: none"> - řešení úloh v trojúhelníku pomocí goniometrických funkcí <ul style="list-style-type: none"> - poměr podobnosti - věty o podobnosti trojúhelníku 	<p>Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
--	--	--

<p><i>RVP - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede základní vlastnosti jehlanu, kužele a koule, načrtne tato tělesa <p><i>RVP - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule s užitím vzorce <p><i>RVP - načrtne a sestrojí síť základních těles, načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - črtá tělesa a síť <p><i>RVP - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy a reálné příklady z praxe vztahující se k výpočtu povrchu a objemu jehlanu, kužele a koule - aplikuje výpočty goniometrických funkcí v úlohách z praxe <p><i>RVP - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</i></p> <p><i>RVP - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - doplní číselnou, logickou či obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje - doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice - rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány - řeší slovní úlohy úsudkem a logikou, vysvětlí způsob řešení 	<p><i>Jehlan, kužel, koule</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jehlan – charakteristika - kužel – charakteristika - koule – charakteristika <ul style="list-style-type: none"> - jehlan – objem, povrch - kužel – objem, povrch - koule – objem, povrch <ul style="list-style-type: none"> - jehlan – zobrazení - kužel – zobrazení - koule – zobrazení <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy a praktické příklady (využívá kalkulačtor, potřebné informace pro práci vyhledá v tabulkách, literatuře) <p><i>Podobnost, goniometrické funkce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - užití goniometrických funkcí v praxi <p style="text-align: center;">Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p><i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy 	<p style="text-align: center;">Člověk a svět práce Zeměpis</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p style="text-align: center;">Člověk a svět práce</p> <p style="text-align: center;">Fyzika</p>
---	---	---

Vzdělávací obsah volitelného předmětu CzM

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace	Volitelný předmět Cvičení z matematiky	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	7. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí základní početní operace s racionálními čísly – sčítání, odčítání, násobení a dělení - upraví složený zlomek - vysvětlí pojem celé číslo, číslo kladné a záporné, uvede příklady - znázorní celé číslo na číselné ose - porovná celá a racionální čísla pomocí znamének nerovnosti - určí číslo opačné - sečte a odečte celá a racionální čísla - vynásobí a vydělí celá a racionální čísla - uvede praktický význam absolutní hodnoty čísla, určí tuto absolutní hodnotu <p><i>RVP - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vztah zlomku a desetinného čísla - převede zlomky na desetinná čísla a naopak - graficky znázorní zlomek - vyjádří celek pomocí zlomku – graficky i zápisem zlomku - převede smíšená čísla na zlomky a nepravé zlomky na smíšená čísla - rozšíří a zkrátí zlomek - zapíše řešení s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky - porovná zlomky podle velikosti, znázorní je na číselné ose <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: procento, základ, procentová část, počet procent - vypočítá jedno procento z daného základu - použije algoritmus výpočtu procentové části, základu a počtu procent a vypočítá je 	<p>Číslo a proměnná</p> <p><i>Zlomky, celá a racionální čísla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sčítání zlomků a smíšených čísel - odčítání zlomků a smíšených čísel - násobení zlomků číslem celým - násobení zlomků - dělení zlomků - složený zlomek - čísla celá – kladná, záporná, nula, číselná osa - čísla navzájem opačná - absolutní hodnota čísla - porovnávání a uspořádání celých a racionálních čísel - sčítání a odčítání celých a racionálních čísel - násobení a dělení celých a racionálních čísel <ul style="list-style-type: none"> - pojem zlomku, zápis desetinného zlomku - celek, část - vyjádření částí celku pomocí zlomků - převádění zlomků na desetinné číslo a naopak základní tvar zlomku - smíšené číslo - převádění smíšených čísel na zlomky a nepravých zlomků na smíšená čísla - rozšiřování a krácení zlomků - uspořádání zlomků - pojem racionální číslo <p><i>Procenta</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - procento – základ, počet procent, procentová část - výpočet procentové části - výpočet počtu procent - výpočet základu 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Finanční gramotnost</p>

<p><i>RVP - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojmy poměr a postupný poměr - zapíše poměr velikostí dvou veličin - provádí jednoduché úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování - vypočítá jednotlivé díly celku určené daným poměrem - pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin a rozhodnutí zdůvodní úvahou - vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy - narýsuje jednoduchý plán (mapu) ve vhodném měřítku <p><i>RVP - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje základy jednoduchého úrokování na příkladu <p><i>RVP - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor matematického problému - odhadne výsledek a ověří jeho reálnost - vyřeší slovní úlohy s využitím dovednosti přepočtu měřítek - vyřeší slovní úlohy vedoucí k využití přímé a nepřímé úměrnosti - vyřeší slovní úlohy z praxe pomocí poměru a trojčlenky <p><i>RVP - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti</i></p> <p><i>RVP - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí polohu bodu v rovině - znázorní bod v pravouhlé soustavě souřadnic - přečte z grafu požadované údaje - sestrojí graf s danými údaji <p><i>RVP - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků a popíše jejich vlastnosti 	<p><i>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poměr, postupný poměr - měřítko plánu, mapy - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - trojčlenka <p><i>Procenta</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché úrokování <p><i>Zlomky, celá a racionální čísla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy <p><i>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy <p style="text-align: center;">Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p><i>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pravouhlá soustava souřadnic - grafy přímé a nepřímé úměrnosti 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Informační a komunikační technologie</p>
---	--	---

<p><i>RVP - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá obvod, obsah těchto útvarů pomocí vzorce <p><i>RVP - načrtne a sestrojí základní rovinné útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - přesně a pečlivě narysuje čtyřúhelník - využije osvojených vět o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách – sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu, dodržuje zásady správného rýsování <p><i>RVP - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.</i></p> <p><i>RVP - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná a popíše tělesa – krychle, kvádr, hranol - určí objem a povrch kvádru výpočtem podle vzorců - určí jednotky objemu a povrchu a převádí je <p><i>RVP - načrtne a sestrojí síť základních těles</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - črtá síť hranolu a konstruuje ji - řeší prostorovou představivost <p><i>RVP - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyřeší slovní úlohy na výpočet objemu a povrchu těles - používá kalkulátor pro základní početní operace, vyhledá požadované informace v tabulkách <p><i>RVP – rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje druhy čar a jejich užití - používá technické písmo se šablonou i od ruky <p><i>RVP – charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</i></p> <p><i>RVP – načrtne a sestrojí rovinné útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rýsuje základní geometrické obrazce - vysvětluje pravidla kótování - čte a zapisuje kótu - vysvětluje měřítko zobrazení - rozlišuje kótování stavebních a strojírenských výkresů 	<p style="text-align: center;">Geometrie v rovině a v prostoru</p> <p><i>Čtyřúhelníky, hranoly</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění čtyřúhelníků - rovnoběžníky a jejich vlastnosti - lichoběžník a jeho vlastnosti - obvody a obsahy čtyřúhelníků, trojúhelníků - rýsování čtyřúhelníků <p><i>Čtyřúhelníky, hranoly</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hranol - objem a povrch hranolu <p>- síť hranolu</p> <p>- slovní úlohy z praxe na V, S</p> <p style="text-align: center;">Technika a základní pravidla rýsování</p> <ul style="list-style-type: none"> - úprava rysu - druhy čar - technické písmo - druhy a formáty technických výkresů <p style="text-align: center;">Základní pravidla kótování</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtverce, obdélníky, pravidelné mnohoúhelníky - kótování plochých součástí, kruhu, oblouku - měřítko zobrazení - kótování ve strojírenství - kótování ve stavebnictví 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p style="text-align: center;">Fyzika</p> <p style="text-align: center;">Člověk a svět práce</p> <p style="text-align: center;">Fyzika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p style="text-align: center;">Matematika Fyzika Zeměpis Pracovní výchova</p>
--	---	---

<p><i>RVP – určuje a charakterizuje základní tělesa</i> <i>RVP – načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles v rovině</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - znázorňuje těleso ve volném rovnoběžném promítání - aplikuje základní pravidla promítání krychle, kvádru, hranolu, válce - aplikuje pravidla pravoúhlého promítání v praxi - zobrazuje v pravoúhlém promítání základní tělesa - čte technické náčrty 	<p style="text-align: center;">Promítání</p> <ul style="list-style-type: none"> - volné rovnoběžné promítání - průměty krychle, válce, hranolu, kvádru, členěných těles - lichoběžník a jeho vlastnosti - pravoúhlé promítání na dvě vzájemně kolmé průmětny - pravoúhlé průměty krychle, kvádru, hranolu, válce 	<p style="text-align: center;">Matematika Informatika, Výpočetní technika</p>
	8. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí z paměti i písemně jednoduché číselné operace s desetinnými čísly – sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla <p><i>RVP - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel - zjednoduší a vypočítá složený zlomek - část celku vyjádří zlomkem i desetinným číslem a procentem <p><i>RVP - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map plánu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy s využitím poměru <p><i>RVP - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky - řeší slovní úlohy s využitím procent <p><i>RVP - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</i></p>	<p style="text-align: center;">Opakování učiva z nižších ročníků</p> <ul style="list-style-type: none"> - převody jednotek - početní výkony s desetinnými čísly - celá čísla - zlomky - poměr - trojčlenka - procenta <p style="text-align: center;">Mocniny s přirozenými mocniteli</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhá mocnina a odmocnina - práce tabulkami a kalkulačkou - početní výkony s mocninami 	<p style="text-align: center;">Fyzika</p> <p style="text-align: center;">Zeměpis – mapy</p>

<ul style="list-style-type: none"> - upravuje číselné výrazy s racionálními čísly, mocninami a odmocninami - provádí početní operace s mocninami s přirozeným exponentem, určí mocninu součinu, zlomku a mocniny - využívá při výpočtech v pravoúhlém trojúhelníku Pythagorovu větu - řeší slovní úlohy na obsah a obvod trojúhelníku a s využitím Pythagorovy věty <p><i>RVP - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozkládá na součin pomocí vytýkání a vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$ <p><i>RVP - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá obvod a obsah kruhu či části kružnice a kruhu <p><i>RVP - načrtne a sestrojí rovinné útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy na obsah a obvod kruhu <p><i>RVP - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě kružnice a z bodu vně kružnice s využitím Thaletovy věty <p><i>RVP - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - odhaduje a vypočítá objem a povrch válce - převádí jednotky obsahu a objemu - řeší slovní úlohy na výpočet objemu a povrchu válce <p><i>RVP - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché lineární rovnice o jedné neznámé se závorkami a se zlomky pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku správnosti řešení - řeší slovní úlohy s využitím lineárních rovnic - vyjádří neznámou ze vzorce 	<ul style="list-style-type: none"> - užití Pythagorovy věty v praxi <p>Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytýkání před závorku - rozklad na součin pomocí vzorců - početní výkony s mnohočleny <p>Kruh, kružnice, válec</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thaletova věta <p>Lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - výpočet neznámé ze vzorce - slovní úlohy 	<p>Svět práce – technické plánky</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace</p>
--	---	--

<p><i>RVP - načrtne a sestrojí rovinné útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí v trojúhelníku výšky, těžnice, opíše a vepíše trojúhelníku kružnici - sestrojí trojúhelník s využitím vět o shodnosti trojúhelníků sss, sus, usu – provádí rozbor úlohy, zapisuje postup konstrukce, zapíše počet řešení úlohy - sestrojí rovnoběžník, lichoběžník a obecný čtyřúhelník a trojúhelník s využitím znalostí množiny bodů daných vlastností – provádí rozbor úlohy, zapisuje postup konstrukce, zapíše počet řešení 	<p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - konstrukce trojúhelníků - konstrukce čtyřúhelníků 	
	9. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí operace s mnohočleny a rozkládá na součin pomocí vytýkání a vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$ - rozklad na součin - využívá při zjednodušování lomeného výrazu - sčítá, odčítá, násobí a dělí jednoduché lomené výrazy, určuje podmínky, kdy má lomený výraz smysl <p><i>RVP - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché rovnice s neznámou ve jmenovateli a provádí zkoušku správnosti řešení - řeší soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací a provádí zkoušku správnosti řešení - řeší slovní úlohy s využitím lineárních rovnic a soustav – o pohybu, o společné práci, s procenty, o směsích <p><i>RVP - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokazuje podobnost trojúhelníků pomocí vět sss, sus, usu - dopočítává poměr podobnosti z odpovídajících si stran dvou trojúhelníků a chybějící délky stran ve dvou podobných trojúhelnících, jestliže zná poměr podobnosti - sestrojí útvar podobný danému, mění nebo rozděluje 	<p>Opakování učiva z nižších ročníků</p> <p>Lomený výraz</p> <ul style="list-style-type: none"> - početní výkony s lomenými výrazy <p>Rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnice s neznámou ve jmenovateli - slovní úlohy s tématy finanční gramotnosti - soustavy rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy o pohybu, společné práci, o směsích <p>Podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - věty o podobnosti trojúhelníků 	<p>Fyzika Chemie</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Svět práce Zeměpis – plány, mapy</p>

<p>délku úsečky početně i graficky v daném poměru</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami - řeší slovní úlohy s využitím podobnosti <p><i>RVP - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy na obsah a obvod trojúhelníku - řeší slovní úlohy na obsah a obvod čtyřúhelníku - řeší slovní úlohy na obsah a obvod kruhu <p><i>RVP - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy na výpočet objemu a povrchu těles - převádí jednotky délky, obsahu, objemu - při výpočtech užívá Pythagorovu větu <p><i>RVP - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí trojúhelník, čtyřúhelník s využitím osvojeného matematického aparátu, s využitím znalostí množiny bodů daných vlastností - provádí rozbor úlohy, zapisuje postup konstrukce, zapíše počet řešení úlohy - analyzuje a řeší další aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>Počtní geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - obvody a obsahy rovinných útvarů, povrchy a objemy těles, slovní úlohy <p>Konstrukční geometrie</p> <p>Zajímavé úlohy z matematiky</p>	
---	---	--

5.2.2 Technické kreslení

Charakteristika volitelného předmětu Tk

Předmět má žákům umožnit zvládnout základy technického kreslení potřebné pro praktický život i pro další studium. Žáci si osvojí používání pomůcek a materiálů pro rýsování, naučí se pracovat se šablonkou, popisovat technickým písmem, zobrazovat tělesa do roviny několika způsoby a také opačně modelovat tělesa ze zadaných obrazů. Předmět vede žáky k přesnosti a pečlivosti, výrazně rozvíjí prostorovou představivost žáků. Je významnou složkou při výchově k volbě povolání.

5.2.2.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení volitelného předmětu Tk

Volitelný předmět *Technické kreslení* je určen pro žáky 6., 7. ročníku. Časová dotace jsou 2 hodiny týdně.

Do předmětu zařazujeme z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Psychohygiena
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do vyučovacích hodin. Specifikou předmětu je, že průřezová témata jsou realizována prakticky v každé hodině, proto budou připomenuta v úvodu vzdělávacího obsahu předmětu.

5.2.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie volitelného předmětu Tk

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí v předmětu *Technické kreslení*:

	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravuje je na celoživotní učení - ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující) - uplatňuje individuální přístup k žákovi, výsledky posuzuje vždy z pohledu „přidané hodnoty“ - u žáků rozvíjí abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si využíváním základních matematických pojmů a vztahů
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou – problém není hrozba, ale výzva“) - podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů - rozvíjí kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh - při řešení problémových úloh učí žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledku, volbě správného postupu k řešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace - vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty - učí žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace - při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu učí žáky vnímat složitosti reálného světa a porozumět jim z hlediska matematizace reálné situace, která vede k sestavení matematického modelu
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu - podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků - kázeňské přestupky řeší individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouští - vede žáky k věcnému řešení problémů
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci

- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- cíleně posiluje (motivuje) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Tk

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace	Volitelný předmět Technické kreslení	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	6., 7. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje druhy čar a jejich užití - používá technické písmo se šablonou i od ruky <p><i>RVP – charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</i></p> <p><i>RVP – načrtne a sestrojí rovinné útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rýsuje základní geometrické obrazce - vysvětluje pravidla kótování - čte a zapisuje kótu - vysvětluje měřítko zobrazení - rozlišuje kótování stavebních a strojírenských výkresů <p><i>RVP – určuje a charakterizuje základní tělesa</i></p> <p><i>RVP – načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - znázorňuje těleso ve volném rovnoběžném promítání - aplikuje základní pravidla promítání krychle, kvádrů, hranolu, válce a těles z nich složených - aplikuje pravidla pravoúhlého promítání v praxi - zobrazuje v pravoúhlém promítání základní tělesa - čte technické náčrty 	<p>Technika a základní pravidla rýsování</p> <ul style="list-style-type: none"> - úprava rysu - druhy čar - technické písmo - druhy a formáty technických výkresů <p>Základní pravidla kótování</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtverce, obdélníky, pravidelné mnohoúhelníky - kótování plochých součástí, kruhu, oblouku - měřítko zobrazení - kótování ve strojírenství - kótování ve stavebnictví <p>Promítání</p> <ul style="list-style-type: none"> - volné rovnoběžné promítání - průměty krychle, válce, hranolu, kvádrů, členěných těles - lichoběžník a jeho vlastnosti - pravoúhlé promítání na dvě vzájemně kolmé průmětny - pravoúhlé průměty krychle, kvádrů, hranolu, válce 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Matematika Fyzika Zeměpis Pracovní výchova</p> <p>Matematika Informatika, Výpočetní technika</p>

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Informatika a Výpočetní technika

Charakteristika vyučovacího předmětu I a volitelného předmětu Vt

Vzdělávací oblast *Informační a komunikační technologie* umožní žákům získat elementární dovednosti a schopnosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací a směřuje žáky k tvořivé práci s informacemi a k jejich využívání při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou je vzdělávací oblast *Informační a komunikační technologie* zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni v předmětu *Informatika* a jako volitelný předmět na 2. stupni základního vzdělání v předmětu *Výpočetní technika*. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Cílem vyučovacího předmětu *Informatika* je naplňování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie*. Přípravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a umožňuje jim dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti (získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě, při uplatňování práv spotřebitele).

Dalším cílem je upevnit u žáků dovednost analýzy informací a kritického odstupu od mediálních sdělení, odhalování triků a klamavé nabídky. Porozumění informacím posílí finanční gramotnost, zlepšit orientaci ve světě financí, a tím získat zodpovědný přístup k životu – kvalitní finanční gramotnost.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současně možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Znalost rychlého vyhledávání informací z internetu a jejich kritické zpracování napomáhá ke klidnému a zodpovědnému zvládnutí mimořádných či krizových událostí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím předmětu *Informatika* umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie* a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

5.3.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu I a volitelného předmětu Vt

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Informatika* pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídatnými zařízeními uživatelským způsobem, pracovat s hotovými didaktickými programy, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi. Žáci se učí třídit informace, kriticky je posuzovat a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její bezpečnostní zásady. Obsah vyučovacího předmětu *Výpočetní technika* rozvíjí a prohlubuje dovednosti a schopnosti získané v předmětu *Informatika*.

Vyučovací předmět *Informatika* se vyučuje v 1 hodinové týdenní dotaci v 5. ročníku 1. stupně a v 1 hodinové týdenní dotaci 8. a 9. ročníku 2. stupně základního vzdělávání. Pro rozšíření výuky nabízíme volitelný předmět *Výpočetní technika* v 1 hodinové týdenní dotaci v 6. a 7. ročníku 2. stupně základního vzdělání. Při výuce je uplatněna zásada „jeden počítač pro jednoho žáka“. Výuka probíhá v budově školy v odborné učebně vybavené počítači. Žáci mají k dispozici sluchátka, tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát, interaktivní tabuli, zálohovací zařízení.

Do předmětu zařazujeme z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Sebepoznání a sebepojetí
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Psychohygienu
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Poznávání lidí
    - Mezilidské vztahy
    - Komunikace
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Hodnoty, postoje, praktická etika
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- ❖ Výchova demokratického občana
  - okruh Občanská společnost a škola

- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - okruh Evropa a svět nás zajímá
  - okruh Objevujeme Evropu a svět
  - okruh Jsme Evropané
- ❖ Multikulturní výchova
  - okruh Lidské vztahy
- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Ekosystémy
  - okruh Základní podmínky života
  - okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - okruh Vztah člověka a prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Receptivní činnosti
    - Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
    - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
    - Stavba mediálních sdělení
    - Vnímání autora mediálních sdělení
    - Fungování a vliv médií ve společnosti
  - z okruhu Produktivní činnosti
    - Tvorba mediálního sdělení
    - Práce v realizačním týmu

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do předmětů využitím hodinových projektů, účastí v celostátních soutěžích apod.

Průřezové téma *Finanční gramotnost* můžeme nalézt v průřezovém tématu Osobnostní a sociální výchova. *Finanční vzdělávání* prolíná nejvíce s tematickým okruhem Morální rozvoj, a to v situacích každodenního rozhodování, kdy k finančnímu rozhodování přistupují i etická kritéria.

Dále v průřezovém tématu Mediální výchova, a to především u dovednosti analýzy informací a kritického odstupu od mediálních sdělení. Média značně ovlivňují finanční chování obyvatel na trhu s finančními prostředky.

5.3.1.1.2 **Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu I a volitelného předmětu Vt**

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí v rámci vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie*:

Kompetence k učení	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím - učí žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací) - vede žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů - vede žáky k práci s chybou - vede žáky k využívání korekce textu v praxi pomocí vnitřních nástrojů vhodného softwaru. - jde příkladem – neustále se dalším vzděláváním seznamuje s dalšími možnostmi využívání ICT
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k používání techniky v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám a ne my jí“ učí nebát se problémů - vytvářením praktických problémových úloh a situací vede žáky praktickému řešení problémů - podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů - podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení - jde příkladem – učí se sami lépe s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k využívání algoritmického a logického myšlení při interakci s počítačem vede k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce - v komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se prioritně

zaměřujeme na správné užívání českého (cizího jazyka) s ohledem na gramatiku a syntax

- podporuje formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa využíváním internetové sítě
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (bulletin vycházející třídy, web, ppt. prezentace apod.)
- jde „profesionálním příkladem“ přístupem ke komunikaci se zákonnými zástupci a širší veřejností. Dodržuje základní typografická pravidla, dbá na estetický vzhled výstupního materiálu

Kompetence sociální a personální

- vede žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu a v jiných médiích
- minimalizuje používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků
- vede ke kritickému hodnocení osobní práce žáků
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vede k výhodám využívání informačních technologií
- důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci
- jde příkladem – vlastní zkušenosti žáků podporuje a využívá je při výuce žáků ostatních. Dovede se učit od zkušenějších žáků, kteří mají širší rozhled v oblasti ICT

Kompetence občanské

- netoleruje záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- neustále monitoruje chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímá účinná opatření
- využívá pomoci a zkušeností odborníků – výchovných poradců, PPP a uplatňuje individuální přístup k žákům
- rozumně a zodpovědně využívá informačních zdrojů s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace
- je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- jde příkladem – respektuje právní předpisy, zákony o duševním vlastnictví. Respektuje osobnost žáka, jeho práva a záliby. Buduje přátelskou a otevřenou atmosféru při vyučování

Kompetence pracovní

- vede žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť
- učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vede je k šetrné práci s výpočetní technikou
- jde příkladem – písemné informace určené ke zveřejnění vytváří na počítači. Ve své učitelské profesi v maximální míře využívá možnosti, které nám poskytují dostupné informační a komunikační technologie

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu I

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie	Vyučovací předmět Informatika	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	5. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje pojmy informatika, informace - uvádí příklady informací a zdrojů (klasických a digitálních), z nichž se informace získává - popisuje základní složky počítače a vysvětluje jeho funkce - pojmenovává přídatná vstupní a výstupní zařízení a uvádí, k čemu se využívají - zvládá práci s myší - zadává vstupní informace pomocí klávesnice, popisuje funkci některých kláves - orientuje se v základním uživatelském prostředí operačního systému Windows, - provádí základní operace s ikonou (označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, otevření ikony do okna, zavření) - zvládá práci s okny (zavření, minimalizace, maximalizace) <p><i>RVP - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně dodržuje pravidla bezpečnosti práce s počítačem - seznamuje se s postupem, jak, či na koho se obrátit v případě závady počítače - zapíná a vypíná správně počítač <p><i>RVP - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uchovává informace na pevném disku, USB přenosné flash disky, kopírováním <p><i>RVP - pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - spouští a zavírá různé typy výukových programů - píše jednoduchý text v textovém editoru, opravuje 	<p>Základy práce s počítačem</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatika – základní pojmy - struktura, funkce a popis počítače - přídatná zařízení – vstupní, výstupní - myš, práce s myší - klávesnice, funkce kláves, práce s klávesnicí - operační systém a jeho funkce - základní pojmy a prvky (ikony, okna, složky, soubory, hlavní nabídka, plocha, hlavní panel) - základní principy ovládání operačního systému (operace s ikonami, s okny, s hlavní nabídkou) - bezpečnost práce a rizika, prevence rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky - péče o počítač, závady, poruchy - operační systém a jeho funkce - základní principy uchovávání informací <p><i>Zpracování a využití informací</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - výukové programy, práce s výukovými programy - MS Word – textový editor – základy psaní a editace textu, označování 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p>

<p>případné chyby</p> <ul style="list-style-type: none"> - označuje blok textu, blok formátuje - vkládá do dokumentu obrázek - používá ozdobné prvky (ozdobné písmo a grafiku) - ukládá textový editor a tiskne - otevírá jednoduchý grafický program, kreslí v tomto programu obrázek, obrázek ukládá a tiskne - kreslí obrázek za použití kreslicích nástrojů a nástrojů pro kreslení geometrických tvarů <p><i>RVP - při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje pojem: internet, uvádí význam internetu - uvádí příklad, jak informace vzniká, jak ji lze přenášet, zpracovat a dále využít - píše do adresového řádku internetového prohlížeče danou adresu a stránku umí otevřít <p><i>RVP - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává požadovanou informaci pomocí učitele nebo spolužáka - pracuje s internetovým prohlížečem - otevírá stránky pomocí hypertextu, <p><i>RVP - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zakládá s pomocí učitele nebo spolužáka internetovou adresu - komunikuje pomocí chatu, e-mailu, mobilního telefonu, meseengeru, whatsappu 	<p>bloků, formátování textu, vkládání obrázků, grafické prvky, tisk a úpravy před tiskem</p> <ul style="list-style-type: none"> - grafický editor <p>Vyhledávání informací a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - internet jako zdroj informací - společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) - základy práce s internetovým prohlížečem - vyhledávání informací na internetu - vývojové trendy informačních technologií <ul style="list-style-type: none"> - základy práce s internetovým prohlížečem - vyhledávání informací na internetu - fishing <ul style="list-style-type: none"> - základní způsoby komunikace – e-mail, chat, telefonování - span, savenet - bezpečná virtuální komunikace 	<p>Český jazyk – stylistika Výtvarná výchova Zeměpis Dějepis</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Mediální výchova – Receptivní činnosti – Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí, kde se dají informace získat, odlišuje spolehlivé a nespolehlivé zdroje, dokáže zhodnotit informace z hlediska závažnosti - vysvětluje a objasňuje způsob přenosu informací v celosvětové síti, vyhledává informační zdroj podle adresy, informaci ukládá a tiskne - zná způsoby obrany proti počítačovým virům - uvádí alespoň dva antivirové programy 	<p>8. – 9. ročník:</p> <p>Vyhledávání informací a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatika, závažnost informací - kyberšikana - savenet - internet – celosvětová počítačová síť - práce s internetovým prohlížečem - metody vyhledávání na internetu, zpracování informace <ul style="list-style-type: none"> - viry a antiviry 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika Mediální výchova – Receptivní činnosti – Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora</p>

<ul style="list-style-type: none"> - používá antivirový program a ověřuje, zda není počítač nakažen virem - dokáže uvést příklad významné, méně významné a bezvýznamné informace k zadanému tématu - dokáže najít více informačních zdrojů k aktuální společenské nebo politické otázce a posuzuje jejich relaci - uvádí příklady nevěrohodných informačních zdrojů <p><i>RVP - ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje a uvádí základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem - správně pojmenovává a ukazuje základní části počítače, přídatná a výstupní zařízení počítače, popisuje jejich funkci - využívá přídatných zařízení – scanner, tiskárna, digitální fotoaparát, flash disk, - vysvětluje a prohlubuje pojmy obecné terminologie - uvádí jednotky používané k měření objemu dat nebo místa na disku - předvádí orientaci v základním uživatelském prostředí - sám vyhledává a ukládá soubor v adresáři, ovládá práci se schránkou - určuje formáty souborů podle přípony - na příkladech ukazuje možnosti využití počítače v různých oborech lidské činnosti - upevňuje dovednosti: psaní textu, jeho členění, formátování, editace a kontrola pravopisu - upravuje vzhled dokumentu – formátuje písmo, čáry, výplň, odstavce, text, stránky, využívá jednotlivé styly - využívá schránku při práci s textem – kopírování, přesouvání - vkládá do dokumentu obrázky, klipart, automatické tvary, text Wordartu, textové pole a tyto objekty upravuje - vytváří tabulky z nabídky Tabulka nebo přes ikonu tabulky - za pomoci tabulátoru napíše text ve formě tabulky - využívá v otevřené kontextové nabídce Pořadí, Seskupování, Formátování - používá klávesu Print Screen a pole Obrázek 	<ul style="list-style-type: none"> - hodnota informací - metody a nástroje ověřování informací – řízený rozhovor, porovnávání, analýza informací - věrohodnost informací a informačních zdrojů - Hoox, span <p style="text-align: center;">Zpracování a využití informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a hygiena práce, prevence zdravotních rizik - internetbanking, fishing - struktura, funkce a popis počítače a jeho přídatných zařízení - scanner, tiskárna, digitální fotoaparát, flash disk - základní terminologie a jednotky k měření objemu dat - operační systémy a jejich základní funkce - základy práce se soubory, složkami - schránka, práce se schránkou - formáty souborů - multimediální využití počítače - internetové obchody - textový editor MS Word - formátování textu - schránka - obrázek, klipart, Wordart, textové pole - tabulka - pořadí, seskupování, formátování - klávesa Print Screen 	<p>mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Finanční gramotnost Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Finanční gramotnost Český jazyk – stylistika Rodinná výchova</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - používá nástroje – typy nadpisů, formátování odstavce, záhlaví, zápatí, číslování stránek - označuje různé bloky textu myši a některé (řádek, slovo, celý dokument) klávesnicí - využívá klávesové zkratky - tiskne a ukládá zpracovaný dokument - vysvětluje, k čemu se používá tabulkový editor, jaké informace zpracovává a dokáže uvést příklad - vysvětluje základní pojmy: buňka, list, typy dat - předvádí základní operace s buňkami - vytváří jednoduchý vzorec a s jeho pomocí zpracovává data - vkládá vzorce – suma, průměr, když - vytváří tabulku – upravuje její vzhled a grafickou stránku buňky - danou tabulku prezentuje v podobě grafu - vysvětluje rozdíly mezi typy grafických editorů – bitmapové a vektorové - v grafickém programu vytváří obrázek a vkládá fotografie - objekty upravuje – vyřezává dílčí části, ukládá a tiskne - ovládá základní operace se složkami a dokumenty: označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, uložení na pevný disk, USB flash disk <p><i>RVP - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v textech vyhledává porušení typografických pravidel - neopomíjí ve své práci estetickou stránku textu a obrazu - vyjadřuje se k celkovému estetickému zpracování textu a obrazu <p><i>RVP - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje autorská práva - nesdílí osobní údaje při komunikaci pomocí chatu, e-mailu, telefonu, v sociálních sítích - stahuje informace adekvátní věku uživatele a k tématu práce <p><i>RVP - používá informace z různých informačních zdrojů</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - nadpis, odstavec, záhlaví, zápatí - klávesové zkratky - tisk a zálohování dat - tabulkový editor MS – Excel - buňka, list, data - operace s buňkami - vzorce - tabulka - graf - grafický editor - vytváření a úprava obrázků v bitmapové grafice - vytváření a úprava obrázků ve vektorové grafice - základy práce se soubory, složkami - typografická pravidla textu - estetická pravidla textu a obrazu - ochrana práv k duševnímu vlastnictví - informační etika - bezpečný internet, rizikové chování, záchranné kruhy – Mimořádné události 	<p>Matematika Rodinná výchova Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí</p> <p>Výtvarná výchova Přírodopis</p> <p>Mediální výchova – Receptivní činnosti – Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané</p> <p>Multikulturní výchova – Lidské vztahy</p> <p>Environmentální výchova – Ekosystémy, Základní podmínky života</p> <p>Mediální výchova – Produktivní činnosti –</p>
--	--	---

<p><i>a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje pojmy: softwarového pirátství, etické kódy využívání software - objasňuje, proč Internet ne vždy zaručuje pravdivost informací a že obsahuje informace eticky závadné, dokáže uvést příklady <p><i>RVP - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazuje na příkladech způsoby prezentace informací - upravuje jednotlivé snímky, vkládá do prezentace jednotlivé obrázky a nadpisy - řadí jednotlivé snímky a upravuje jednotný vzhled a provedení prezentace - používá dynamické sekvence, efekty a vytváří pohyblivé snímky, navigační tlačítka - spouští a vytváří vlastní prezentační program na dané téma a prohlíží si vytvořenou prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> - copyright - informační etika - prezentace informací – MS Power Point - způsoby prezentace informací – webové stránky, prezenční programy, multimedia - prezenční program – ukázka, použití, vytvoření vlastní prezentace 	<p>Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu Český jazyk Výtvarná výchova Výchova k občanství Přírodopis Cizí jazyk</p>
--	--	---

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Vt

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie	Volitelný předmět Výpočetní technika	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	6., 7. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - využívá základní standardní funkce počítače jeho nejběžnější periferie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí základní pravidla bezpečnosti práce s PC - upevňuje práci s myší - upevňuje zadávání vstupní informace pomocí klávesnice, popis funkcí jednotlivých kláves, zlepšuje orientaci na klávesnici - vysvětluje pojmy: hardware, software - seznamuje se s jednotkami používané k měření objemu dat nebo místa na disku - orientuje se v základním uživatelském prostředí - vyhledává a ukládá soubor v adresáři a předvádí práci se schránkou: kopie, vyjmutí, vložení <p><i>RVP - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - předvádí základní operace se složkami a dokumenty: označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, uložení na pevný disk, disketu 	<p>Základy práce s počítačem</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a hygiena práce, prevence zdravotních rizik - struktura, funkce a popis počítače a jeho přídatných zařízení - základní terminologie a jednotky k měření objemu dat - operační systémy a jejich základní funkce - základy práce se soubory, složkami - schránka, práce se schránkou - základy práce se soubory, složkami - schránka, práce se schránkou <p>Vyhledávání informací a komunikace</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, Seberegulace a sebeorganizace</p>

<p><i>RVP - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se se spolehlivými a nespolehlivými zdroji informace - vysvětluje, co je internet a seznamuje se se způsobem přenosu informací v celosvětové síti, vyhledává informační zdroj podle adresy - formuluje a zapisuje požadavek na vyhledávání dané informace v internetovém prohlížeči - ukládá informace a tiskne - vysvětluje, co je počítačový virus, co může virus způsobit a jak se lze proti němu účinně bránit - jmenuje antivirový program 	<ul style="list-style-type: none"> - informatika, závažnost informací - internet – celosvětová počítačová síť - práce s internetovým prohlížečem - metody vyhledávání na internetu - formulace požadavku a vyhledávací atributy - uložení informace pro další zpracování, tisk informace - viry a antiviry 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygienu</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p> <p>Multikulturní výchova – Lidské vztahy</p>
<p><i>RVP - ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - píše a upravuje požadovaný text a opravuje chyby v nastavení stránky, upravuje vzhled dokumentu - označuje různé bloky textu myší - využívá schránku při práci s textem – kopírování, přesouvání - využívá automatických tvarů, textu Wordartu, textového pole - vkládá do dokumentu obrázky, klipart a pracuje s těmito objekty - vytváří jednoduchou tabulku z nabídky Tabulka nebo přes ikonu tabulky - pracuje s grafickou úpravou písma, formátu čáry a výplně - využívá v otevřené kontextové nabídce „Pořadí“ - pracuje s grafickou úpravou textu a stránky v nabídce Ohraničení a stínování - seznamuje se s klávesou Print Screen a s polem Obrázek – ikonou oříznutí - tiskne a ukládá zpracovaný dokument - vysvětluje, k čemu se používá tabulkový editor, jaké informace zpracovává a dokáže uvést příklad - vysvětluje základní pojmy: buňka, list, typy dat - seznamuje se se základními operacemi buňky - vytváří jednoduchý vzorec, vkládá vzorce suma a průměr a s jejich pomocí zpracovává data - vytváří tabulku - danou tabulku prezentuje v podobě grafu 	<p style="text-align: center;">Zpracování a využití informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - textový editor MS Word - formátování textu - obrázek, klipart - tabulka - kontextová nabídka - grafická úprava textu - klávesa Print Screen - tisk a zálohování dokumentu - tabulkový editor – MS Excel - základní pojmy - základní operace s buňkou - jednoduché vzorce - tabulka - graf - grafický editor 	<p>Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</p> <p>Matematika</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí</p> <p>Zeměpis</p> <p>Dějepis</p> <p>Výtvarná výchova Výtvarná výchova</p> <p>Mediální výchova – Receptivní činnosti – Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení, Interpretace vztahu</p>

<ul style="list-style-type: none"> - v grafickém programu vytváří obrázek a vkládá fotografie - vyřezává dílčí části objektů, ukládá a tiskne - skenuje obrázky, fotografie <p><i>RVP - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v textech vyhledává porušení základních typografických pravidel - vyjadřuje se k celkovému estetickému zpracování textu a obrazu <p><i>RVP - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje autorská práva - nesdílí osobní údaje při komunikaci pomocí chatu, e-mailu, telefonu, sociálních sítí - stahuje informace adekvátní věku uživatele a k tématu práce <p><i>RVP - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazuje s pomocí učitele nebo spolužáka na příkladech způsoby prezentace informací - s pomocí upravuje jednotlivé snímky, vkládá do prezentace jednotlivé obrázky a nadpisy - s pomocí řadí jednotlivé snímky a upravuje jednotný vzhled a provedení prezentace - s pomocí používá dynamické sekvence, efekty a vytváří pohyblivé snímky, navigační tlačítka 	<ul style="list-style-type: none"> - obrázek - skenování - typografická pravidla textu - estetická pravidla textu a obrazu - ochrana práv k duševnímu vlastnictví - informační etika - prezentace informací – MS Power Point - způsoby prezentace informací – prezenční programy - prezenční program – ukázka, použití, vytvoření vlastní prezentace 	<p>mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace</p> <p>Výchova k občanství Český jazyk Výtvarná výchova</p>
--	---	--

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět* je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je vytvořena pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým propojeným obsahem spoluvytváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávací oblast připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a v integrovaném vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět* zahrnuje i *Finanční gramotnost*. Orientuje žáka v základních formách vlastnictví - používání peněz v běžných situacích, v problematice peněz a cen, zodpovědné spravování osobního rozpočtu.

Obsah vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* je členěn do pěti tematických okruhů

- *Místo, kde žijeme*
- *Lidé kolem nás*
- *Lidé a čas*
- *Rozmanitost přírody*
- *Člověk a jeho zdraví.*

Propojováním těchto tematických okruhů jsme vytvořili vyučovací předměty

1. *Prvouka*
2. *Vlastivěda*
3. *Přírodověda.*

5.4.2 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu Prv

Vyučovací předmět *Prvouka* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe sama a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Propojenost výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností dětí napomáhá zvládnout žákům nové životní situace i novou roli školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

5.4.2.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Prv

Prvouka je pojímána jako soubor vzdělávacích oblastí, které jsou podle obsahové příbuznosti členěny do jednotlivých okruhů. Ve své podstatě ale tvoří jeden celek propojený jasnými souvislostmi a vztahy. Základním principem členění učiva prvouky je roční cyklus, který v každoročním opakování přináší žákům nové náměty a žák, který těmito proměnami prochází, získává schopnost přírodě rozumět, žít v ní i s ní ve shodě a aktivně ji chránit.

Prvouka pomáhá žákům překlenout náročné období vstupu do školního života a zahájení pravidelné školní docházky. Vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků a její pomocí si žák účelně organizuje čas práce, zábavy a odpočinku podle vlastních potřeb i podle oprávněných nároků svého okolí. V předmětu jsou však žákům především předkládány nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vlastním pozorováním získávají představy o nejběžnějších zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života. Dokážou zaujmout stanovisko k těmto skutečnostem, prakticky si je ověřují a porovnávají se zkušenostmi ze života v rodině, z činností mimo školu, z předškolní výchovy. Získávají pocit zodpovědnosti ke svému zdraví, k životnímu prostředí, k národním hodnotám. Spolupracují s okolím, respektují práci druhých i jejich úspěchy.

Nová poznání si žáci osvojují logicky od poznatků a činností jim již známých a nejbližších, postupným opakováním a rozšiřováním „základních témat“ vyvozují znalosti obecnější a méně známé. Při tom umí používat veškeré dostupné zdroje nových informací, umí přiměřeně svému věku pracovat s učebnicí, s informacemi z televizních pořadů, z internetu. Využívají

prostředky výpočetní techniky, kde se učí prostřednictvím výukových programů. Nedílnou součástí výuky je i projektové vyučování.

Do učiva *Prvouky* se promítají zvláštnosti a specifika města a kraje, ve kterém žáci žijí, jakož i úroveň a zájem žáků, jejich zkušenosti a postupné vývojové a rozvojové změny, které navozují a zdůvodňují opakovaný návrat k některým tématům a jejich rozvíjení.

Časová dotace *Prvouky* je po 2 hodinách v celém 1. období. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy (tematické vycházky, návštěva památek, regionálních muzeí, veřejné knihovny apod.). Při vycházkách využíváme možnosti, které nabízí okolní terén a zařazujeme poznávací hry a krátkodobé (týdenní) tematické bloky. K preferovaným formám výuky patří i návštěvy různých institucí a zajímavých přírodních lokalit v okolí.

Do předmětu zařazujeme z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Sebepoznání a sebezpečí
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Psychohygiena
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Poznávání lidí
    - Mezilidské vztahy
    - Komunikace
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- ❖ Výchova demokratického občana
  - okruh Občanská společnost a škola
  - okruh Občan, občanská společnost a stát
  - okruh Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- ❖ Multikulturní výchova
  - okruh Kulturní diference
  - okruh Lidské vztahy
  - okruh Etnický původ
  - okruh Princip sociálního smíru a solidarity
- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Ekosystémy
  - okruh Základní podmínky života
  - okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - okruh Vztah člověka a prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Receptivní činnosti
    - Fungování a vliv médií ve společnosti
  - z okruhu Produktivní činnosti
  - Práce v realizačním týmu

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do předmětů, například využitím krátkodobých projektů či výukových programů *Zdravé zuby*, *Den Země*. Ve 2. a 3. ročníku pracujeme s celoročním projektem *Ajaxův zápisník*, který je v závěru roku završen slavnostním vyhodnocením ve spolupráci s Policií ČR. Spolupracujeme s Domem dětí a mládeže v Sokolově při realizaci projektu *Jsem chodec a cyklista*.

Do předmětu *Prvouka* ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* dále integrujeme téma *Ochrana člověka za mimořádných událostí* vytvořené z tematických celků:

- *Neztratím se? Neztratím!*
- *Bezpečí a nebezpečí*
- *Počítej se vším*

Na výuku tohoto tématu předmětu bývají, je – li to vhodné, žáci děleni do skupin podle svých schopností. Zatímco jedna skupina má velký prostor pro procvičování, protože se v ní probírá pouze základní učivo, další se mohou věnovat učivu rozvíjejícímu. Učitelé maximálně podporují vlastní aktivitu žáků s rozvojem jejich tvořivých schopností.

5.4.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prů

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí v předmětu *Prů*:

Kompetence k učení	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podporuje samostatnost a tvořivost žáků - vyhledává se žáky přijatelné způsoby dosažení cíle - ve výuce se zaměřuje prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používá jako prostředek k jejich získání - ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující) - učí práci s chybou - učí trpělivosti, motivačně povzbuzuje
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování - vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učí žáky prakticky problémy řešit - podporuje různé přijatelné způsoby řešení problému - podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů - učí, jak některým problémům předcházet - vede k odpovědnému spravování osobního rozpočtu, k orientaci v problematice peněz a cen
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace - netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i zákonných zástupců - vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty - vede žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí - připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích - důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti - učí žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace - vede k bezpečné komunikaci prostřednictvím internetu, telefonu, SMS
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky pracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce - podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují - vede žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu - učí žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - v žácích upevňuje hrdost na svou osobu, rodinu a obec - vede žáky k aktivní ochraně životního prostředí - vede žáky k ochraně svého zdraví a svých spolužáků, k vzájemnému respektu - netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i zákonných zástupců - netoleruje nekomarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učí je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce - důsledně žáky vede k poznání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemoci a úrazů a jejich předcházení; upevňuje bezpečnostní návyky chování v různých situacích při mimořádných situacích - učí žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prův

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět <i>Prův</i>	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	1. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dopravuje se bezpečně a nejkratší cestou do školy a zpět, využívá nejbezpečnější způsob - orientuje v jednotlivých částech domu a bytu, zná funkce jednotlivých prostor - správně se orientuje ve škole a jejím blízkém okolí - ví, že i ve škole a jejím okolí jsou místa, popřípadě vznikají situace, kde může docházet ke konfliktům či úrazům, a aktivně se podílí na prevenci - umí s pomocí napsat svoji plnou adresu - chápe rozdíl mezi městem a vesnicí, dokáže používat charakteristické odlišnosti - aktivně ochraňuje okolní přírodu, zvěř <p><i>RVP - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - za pomoci učitele a rodiny aktivně přispívá k ochraně prostředí - chápe rozdíl mezi městem a vesnicí, dokáže používat charakteristické odlišnosti <p><i>RVP - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává a chápe nebezpečí osamocení pohybu v krajině – srázy, toky a plochy, rozsáhlost lesů, proměnlivost počasí, poddolované území - zaujímá vlastní stanovisko k estetice budov (průmyslové budovy, vily, školy ...), chápe spojení účelnosti s architekturou <p><i>RVP - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných</i></p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - vstup do školy - změna v dosavadním způsobu života - prostory školy a jejich funkce - učebny, šatny, ředitelna, sportoviště...a jejich řady - dům - jeho členění; byt - jednotlivé místnosti, jejich funkce a vybavení - školní režim a řád, organizace školy – rozvrh hodin, přestávky, volné dny, prázdniny; stravování; pohyb v prostorách školy aj. - bezpečná cesta do školy a ze školy, činnost chodce v silničním provozu - poznávání prostorů školy, orientace ve škole a nejbližším okolí - bezpečný příchod do školy a odchod ze školy - nebezpečné situace a riziková místa - ochrana přírody v okolí bydliště, ochrana, péče o volně žijící zvěř <ul style="list-style-type: none"> - prostředí v okolí bydliště, činnosti zlepšující a zhoršující prostředí – ochrana zeleně, úklid, odpady, ničení budov, soch apod. (rozbíjení, sprej sgrafita) <ul style="list-style-type: none"> - lidské zásahy v krajině, jejich vliv na tvářnost krajiny, nebezpečí poddolovaného území - výstražné tabulky - pozorování a popis místní krajiny <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojování vhodného chování ke spolužákům (k chlapcům, dívkám), 	<p>Tělesná výchova Vycházky po obci</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</p> <p>Mimořádné situace</p> <p>Environmentální výchova – Vztah člověka a prostředí</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

<p><i>lidí, jejich předností i nedostatkům</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - chová se vhodně ke spolužákům a k učitelům, umí požádat učitele o radu a pomoc, svěřuje se s problémy, udržuje pořádek, neničí zařízení školy - svěřuje se bez obav se svými problémy, ví, že chybovat je lidské, neřeší své problémy lhaním, podvody..., ale pomocí zákonných zástupců, učitele... - správně rozlišuje základní příbuzenské vztahy - chová se přiměřeně ke starším a mladším členům rodiny, domácím zvířatům, rostlinám, vlastnímu a společnému majetku - uplatňuje vhodné chování ve škole a při činnostech mimo budovu školy jako výraz „reprezentace rodiny“ - projevuje radost ze zdařilých rodinných akcí a událostí, umí o nich vyprávět <p><i>RVP - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná, označí dobrou a špatnou práci, odsuzuje ničení výsledků práce - rozlišuje předměty denní potřeby, předměty pro práci a zábavu, orientuje se v jejich využití - umí vnímavě pozorovat svět kolem sebe, vypráví o něm a ptá se na věci, které nechápe <p><i>RVP - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich předností i nedostatkům</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - umí pozdravit, vhodně se zdraví se známou osobou, správně se představuje osobě, se kterou se setkal poprvé, loučí se - poskytuje dle svých schopností pomoc slabším spolužákům, nepřipouští ve svém okolí výsměch, rasistické projevy apod. <p><i>RVP - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe rozdíl mezi ději v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti, orientuje se v krátkých časových 	<ul style="list-style-type: none"> učitelům, technickému personálu školy; způsob vstupu do různých místností ve škole, chování v jídelně apod. - osvojování způsobů a možností vyjádřit svá přání, názory, problémy - postavení jedince v rodině, rozlišení základních příbuzenských vztahů – otec, matka, syn, dcera, bratr, sestra, prarodiče - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, předcházení konfliktům - vyjadřování příbuzenských vztahů v rodině a činností jednotlivých členů rodiny slovem, kresbou, dramatizací - opuštění, osirelé, adoptované dítě v rodinách - významné události v rodině – narození nového člena, setkávání, oslavy <ul style="list-style-type: none"> - práce, která se mi líbí, čím bych chtěl být - předměty pro zábavu a zkrášlení života - hračky, knihy, hudební nástroje, obrazy, fotografie, filmy, sportovní náčiní aj. - předměty denní potřeby - oblečení, hygienické potřeby, potřeby na vaření a stolování, psací potřeby, nábytek atd. - práce a manipulace s předměty denní potřeby - poznávání běžného života na vycházkách v obci a okolí, na rodinném výletě, ve filmech; modelové situace - nákup, na poště, v obchodě... - pracovní a volné dny, zaměstnání a povolání, řemesla - pracovní činnosti lidí, různá povolání, tělesná a duševní práce, stálá a sezónní práce, dělba práce <ul style="list-style-type: none"> - podobnost a odlišnost lidí - původ, barva pleti, jazyk, povolání a společenské zařazení, schopnosti, povahové vlastnosti (kladné, záporné) - člověk tvor společenský, potřeba vzájemné pomoci, dorozumění, poznávání jiných - vzájemné seznamování lidí - blízkých, známých, cizích - situační hry – rasistické podtexty, xenofobní jednání apod. <p style="text-align: center;">Lidé a čas</p>	<p>Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Pracovní vyučování</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ</p>
---	--	--

<p>úsecích</p> <ul style="list-style-type: none"> - za pomoci rodiny a učitele dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu a jejich vhodnou délku, umí správně využívat svůj volný čas - pojmenuje názvy dnů, charakterizuje roční období, zná jejich názvy a sled - pozná čas – celé hodiny, používá správné označení pro ráno, dopoledne, odpoledne, večer <p><i>RVP - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, pozná podle charakteristických znaků jednotlivé roční doby <p>- pojmenuje mláďata domácích zvířat</p> <p><i>RVP - roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje byliny, dřeviny, pojmenuje nejznámější jarní květiny - zná jednotlivé části rostlinného těla - odlišuje listnaté (ovocné) a jehličnaté stromy - vyjmenovává příklady zeleniny a ovoce <p><i>RVP - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v denním režimu má zařazeny základní návyky osobní a intimní hygieny - chápe význam dostatečného spánku, odpočinku a aktivního pohybu pro své zdraví - bez náznaků hypochondrie rozpoznává obvyklé příznaky běžných nemocí - bolest, nechuť k jídlu, malátnost, zimnice, průjem aj., včas o nich informuje dospělé, sám si měří teplotu - dodržuje zásady podávání léků, neužívá žádné léky bez vědomí zákonných zástupců, lékaře, učitele; dodržuje při nemoci pokyny lékaře, zákonných zástupců - upřednostňuje potraviny nezbytně nutné pro své zdraví, chápe škodlivost sladkých, tučných aj. 	<ul style="list-style-type: none"> - den, části dne - činnosti v průběhu dne, noc, dny v týdnu, pracovní dny, dny volna, svátky - Vánoce, Velikonoce aj.; místní slavnosti - základní orientace v čase: teď, před chvílí, za chvíli, dříve, později, včera, zítra, před týdnem, za týden, loni, letos, příští rok, v budoucnu, dávno apod. - návyk na pravidelně opakované činnosti ve škole - roční období - hodiny (celá - půl) - dny v týdnu, kalendář, datum - rytmus života - fáze života od narození do stáří, pravidelně opakované činnosti lidí - práce, odpočinek, spánek, strava 	<p>Výtvarná výchova Matematika</p>
<p><i>RVP - roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje byliny, dřeviny, pojmenuje nejznámější jarní květiny - zná jednotlivé části rostlinného těla - odlišuje listnaté (ovocné) a jehličnaté stromy - vyjmenovává příklady zeleniny a ovoce <p><i>RVP - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v denním režimu má zařazeny základní návyky osobní a intimní hygieny - chápe význam dostatečného spánku, odpočinku a aktivního pohybu pro své zdraví - bez náznaků hypochondrie rozpoznává obvyklé příznaky běžných nemocí - bolest, nechuť k jídlu, malátnost, zimnice, průjem aj., včas o nich informuje dospělé, sám si měří teplotu - dodržuje zásady podávání léků, neužívá žádné léky bez vědomí zákonných zástupců, lékaře, učitele; dodržuje při nemoci pokyny lékaře, zákonných zástupců - upřednostňuje potraviny nezbytně nutné pro své zdraví, chápe škodlivost sladkých, tučných aj. 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - roční období - hledání obdobných opakovaných dějů v přírodě - pozorování a porovnávání různých živočichů v přírodě v různých ročních obdobích; vyjádření pozorovaných skutečností slovem, kresbou - mláďata domácích zvířat - pozorování proměn přírody v jednotlivých ročních obdobích, pravidelně pozorování počasí a průběžné zaznamenávání - kalendář přírody <p>klasické jarní zahradní a volně rostoucí byliny; jejich části – květ, list, stonek, kořen, cibule</p> <p>ovocné stromy a jejich části – kmen, koruna, větve; pupen, list, květ, zralý-nezralý plod</p> <p>ovoce, zelenina</p>	<p>Výtvarná výchova</p> <p>Environmentální výchova – Ekosystémy</p>
<p><i>RVP - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v denním režimu má zařazeny základní návyky osobní a intimní hygieny - chápe význam dostatečného spánku, odpočinku a aktivního pohybu pro své zdraví - bez náznaků hypochondrie rozpoznává obvyklé příznaky běžných nemocí - bolest, nechuť k jídlu, malátnost, zimnice, průjem aj., včas o nich informuje dospělé, sám si měří teplotu - dodržuje zásady podávání léků, neužívá žádné léky bez vědomí zákonných zástupců, lékaře, učitele; dodržuje při nemoci pokyny lékaře, zákonných zástupců - upřednostňuje potraviny nezbytně nutné pro své zdraví, chápe škodlivost sladkých, tučných aj. 	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví a nemoc, běžné nemoci a jejich obvyklé příznaky, ochrana před nemocemi - chování nemocného doma, u lékaře a v nemocnici - základní pravidla při užívání léků, vitamínů, zásady jejich užívání - zdravotnické zařízení v obci (okresním městě) a jejich činnost - zdravý denní režim - práce, odpočinek, pohyb, stravování, spánek aj. - základní hygienické návyky; intimní hygiena, péče o zevnějšek; čistota v průběhu dne (výukový program Zdravé zuby) - přivolání pomoci dospělého - měření teploty (pojmy teplota, horečka) - dechová a pohybově kompenzační cvičení využitelná ve vyučování i 	<p>Zdravé zuby</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>Výcházka</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena</p> <p>Zdravé zuby</p> <p>Matematika</p>

<p>pokrmů při jejich nadměrné konzumaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně svému věku nepodléhá reklamě a pravidelně nekonzumuje potraviny „rychlého občerstvení“ - s pomocí rodiny a učitele uplatňuje pitný režim - u rodinného stolu, ve školní jídelně, v restauraci i při stravování v přírodě se chová přiměřeně - zná podle vzhledu - jména nejznámější léčivé a jedovaté rostliny (houby); sbírá a konzumuje houby a lesní plody pouze pod dohledem dospělé osoby <p><i>RVP - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - odmítá jakékoliv pilulky (bonbóny ap.) od spolužáků nebo cizích osob; upozorňuje na takové případy - bezpečně zachází s běžnými mycími a čistícími prostředky používaných v domácnosti; zná rizika lepidel, barev, ředidel aj. chemických látek a jejich používání bez dozoru dospělých - chápe zdravotní rizika tabáku, alkoholu, drog; nápojů a pochutin obsahujících kofein a jiné návykové látky, důrazně odmítá jejich užívání a experimentování s nimi - nedovoluje šikanu ve svém okolí ani k sobě, sám není původcem šikany <p><i>RVP - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikace, která mu je nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ví, že existují lidé, kteří jsou schopni mu úmyslně ublížit - neodchází nikam bez svolení, především s neznámou osobou; nezůstává sám s cizí osobou, neotvírá byt cizí osobě, nebere nic od neznámého atd. - používá nejzákladnější způsoby chování zajišťující bezpečnost v různých činnostech a situacích s pomocí dospělého i sám (nenosí viditelně klíče od bytu apod.) - v případě ohrožení, šikany a jiných pocitů vlastního ohrožení ví, komu se svěřit – zákonným zástupcům, učiteli, příbuzným, apod.) <p><i>RVP - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního</i></p>	<p>v běžném životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost stravy - potraviny rostlinné a živočišné, tekutiny, pochutiny - denní stravovací návyky a pitný režim, jeho význam pro zdraví - rodinný stůl a stolování - s pomocí učitele sestavování jednoduchých jídelníčků z potravin podporujících zdraví a porovnávání s vlastním jídelníčkem - poznávání jedovatých rostlin - na vycházkách, obrazech, modelech <p>přírodní látky, jejich prospěšnost, škodlivost - léčivé rostliny, jedovaté rostliny a houby apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní údaje o domácích přípravcích podle etiket - chemické přípravky užívané v domácnosti a správná manipulace s nimi - lepidla, mycí a čistící prostředky, barvy, rozpouštědla aj. - tabák, alkohol, káva, drogy a jejich škodlivost - dar od cizího člověka jako možný zdroj škodlivých látek - nehoda není náhoda <p>bezpečné chování v různých místech - sám doma, sám na ulici, sám v dopravních prostředcích, výtahu apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> - nebezpečí zneužití slabšího a mladšího - šikana, týrání, zastrasování atd. - nebezpečí pramenící z neznalosti věcí, prostředí, situace, osob - osvojování způsobů bezpečného chování při různých činnostech (vycházkách, mimo školu v modelových situacích) - osvojování dovednosti říci NE! nabídkám neznámých lidí, chování a dotýkání, které nechci - procvičování dovednosti přivolat pomoc dospělého a policie - bezpečný internet 	<p>Hudební výchova</p> <p>Multikulturní výchova – Lidské vztahy</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace</p>
---	--	---

<p><i>provozu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla BESIPu, používá při jízdě na kole ochranou přilbu, řídí se příkazy policie, zákonných zástupců, učitele v silničním provozu <p><i>RVP - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - chová se správně za bouřky - zvládá sám sebe a ob stojí ve svízelných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - BESIP - ochrana před bleskem - správně vyslovit a napsat své jméno - pojmosloví bydliště - způsoby kontaktování zákonných zástupců, příbuzných - jak se zachovat, když se ztratím - vědět, co je mimořádná situace; kázeň za mimořádné situace 	<p>Tělesná výchova</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí - Neztratím se? Neztratím!</p>
	2. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí plnou adresu a telefon, nesdělují tyto údaje cizím osobám - v okolí svého bydliště se již bezpečně orientuje, v okresním městě se v případě pochybností se poptá na cestu vhodných osob, policie,... - aktivně chrání své zdraví vhodným chováním na ulici, hřišti, v dětském parku, v dopravních prostředcích - umí používat mobil, domácí, popřípadě veřejný telefon; nezneužívá telefonní čísla první pomoci - umí pojmenovat výrazné zeměpisné dominanty v místní krajině, vodní toky a plochy, silnice, lesní a rekreační oblasti, zná jejich názvy - vnímá rozdíly mezi jednotlivými typy krajiny - rovina, pahorkatina, hory, v jakém typu krajiny se nachází jeho bydliště - umí se chovat v chráněné krajinné oblasti <p><i>RVP - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - správně pojmenovává obce, ze kterých dojíždějí jeho spolužáci, zná jméno okresního města, kraje <p><i>RVP - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává s použitím vlastních zážitků z cest zásahy člověka do přírody 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov - místo kde bydlím, kde nalézám ochranu, pochopení, soukromí, radost - bydliště - adresa, telefon - základní orientace v obci nebo její nejbližší části, poznávání významných míst při vycházkách, na fotografiích - okolí bydliště - nejbližší ulice, dětské parky, náměstí, významné budovy, zdravotní zařízení, obchody; místa pro hry; nejbližší autobusová zastávka, veřejná telefonní stanice a pravidla používání nouzového volání - popis domova a jeho okolí (slovem, kresbou) - důležitá telefonní čísla, riziková místa v obci - krajina v okolí obce, typ krajiny - rovina, pahorkatina, hory - povrch krajiny - tvárnost krajiny, vodní toky a plochy, rostlinný kryt, živočichové v místní krajině - CHKO Slavkovský les - pravidla ochrany <p>okolní a spádové obce Březové, okresní město</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání orientačních bodů v krajině, přirozené - umělé - co v okolí mého bydliště zlepšuje, zhoršuje životní prostředí, jak já mohu přispět (výměna nápadů, vlastních zkušeností, ukázky vhodných a 	<p>Ajax</p> <p>Vycházky po obci</p> <p>Mimořádné situace</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Environmentální výchova – Ekosystémy</p> <p>Pracovní výchova</p> <p>Mediální výchova – Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a</p>

<ul style="list-style-type: none"> - načrtává jednoduché orientační plány obce, okolí - vlastní iniciativou ochraňuje zeleň obce, památky <p><i>RVP - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - správně charakterizuje rozdělení rolí v rodině, pojmenovává základní povinnosti a úkoly členů rodiny - orientuje se rámcově v profesi svých zákonných zástupců - neobává se svěřit s osobním problémem vzniklým mimo školu, chápe obsah slova šikana - zdravě nedůvěřuje cizím lidem - interpretuje vlastní prožitky z rodinných oslav <p><i>RVP - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - u lidí ve svém nejbližším okolí rozlišuje jejich povolání a je si vědom jejich významu, důležitosti - zná a chápe nejrozšířenější činnosti lidí - práce, zábava, umění, cestování, nakupování, získávání informací apod. - pomocí zákonných zástupců a učitele si vytváří svůj vlastní režim dne (rozvrh týdne); dodržuje základní režimové návyky - režim dne (rozvrh týdne), dodržuje základní režimové návyky <p><i>RVP - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jako „reprezentant rodiny“ se vhodně chová ve škole i při činnostech mimo ni - chápe významy nevhodných, neslušných, hrubých a urážlivých výrazů, nepoužívá je v rozhovorech s jiným člověkem - stále poskytuje dle svých schopností pomoc slabším spolužákům, nepřipouští ve svém okolí výsměch, rasistické projevy apod. - uplatňuje s pomocí rodiny a učitele základní pravidla slušného chování - pomáhá v rámci svých možností starým, nemocným 	<p>nevhodných příkladů)</p> <p style="text-align: center;">Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování základních a širších příbuzenských vztahů - blízká rodina, teta, strýc, sestřenice, bratranec - vztahy mezi členy rodiny - úcta, pomoc, vzájemné pochopení, ochrana, chování k mladším a starším členům rodiny, komunikace s blízkým členem rodiny a s méně známou osobou - Život rodiny - řád (pravidla) rodinného života, rozdělení rolí v rodině, práva a povinnosti členů rodiny, péče o nemocné a handicapované členy, péče o domácí zvířata a rostliny, péče o vybavení bytu, majetek apod. - problémy v rodině - rozchod rodičů, smrt člena rodiny aj. - zvládání vlastní emocionality <ul style="list-style-type: none"> - výsledky práce a jejich ochrana - předměty, nápady, jiné hodnoty - práce pro sebe, pro jiné, organizace práce, pracovní vztahy, vedoucí a podřízení, odpovědnost za výsledky práce - úcta k práci, odměna za práci - mzda, plat, ocenění, radost z práce - nezaměstnanost - pracovní prostředí a jeho vliv na kvalitu práce, vhodné a nevhodné pracovní prostředí - poznávání jednotlivých povolání při vycházkách v obci - znázorňování představ o jednotlivých profesích slovem, kresbou, pohybem, dramatizací - rozvrh dne, týdne <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi lidmi - přátelské, neutrální, nepřátelské; konflikty mezi lidmi, smírné a násilné řešení - podobnost a odlišnost lidí - původ, barva pleti, jazyk, povolání a společenské zařazení, schopnosti, kladné a záporné povahové vlastnosti - praktické způsoby seznamování a komunikace mezi lidmi - procvičování základů společenského chování - v modelových a konkrétních situacích, ve škole i mimo ni <p style="text-align: center;">Lidé a čas</p>	<p>problémy životního prostředí</p> <p style="text-align: center;">Ajax</p> <p style="text-align: center;">Dramatizace – situační hry</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p> <p style="text-align: center;">Finanční gramotnost</p> <p style="text-align: center;">Pracovní výchova</p> <p style="text-align: center;">Ajax Finanční gramotnost Vycházky</p> <p>Dramatizace, Pracovní výchova, Výtvarná výchova Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj</p> <p style="text-align: center;">Ajax</p> <p style="text-align: center;">Úmluva o právech dítěte</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ</p>
---	---	--

<p>a zdravotně postiženým lidem</p> <p><i>RVP - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje čas podle hodin a kalendáře, chápe rozdíl mezi digitálními a ručičkovými hodinkami - používá a zná názvy měsíců, ročních období, dnů v týdnu a jejich sled - zvládá sám základní pravidelné činnosti denního režimu i jejich délku - čas k zahájení a ukončení učení, práce, hry, odpočinku, čas k návratu domů apod. - v kalendáři sleduje data narození členů rodiny i data významných dnů a ví, co se s nimi pojí, dokáže sám předat dárek a vyslovit přáníčko - chápe postavení jedince v rodině a jednotlivé role jejich členů; uznává příbuzenské a mezigenerační vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> - roční období - hodiny, minuty, sekundy - měření času - měsíce, rok kalendářní, rok školní, školní prázdniny - kalendář, datum, letopočet - rytmus života - fáze života od narození do stáří, pravidelně opakované činnosti lidí - práce, odpočinek, spánek, strava aj. - hledání obdobných opakovaných dějů v přírodě - orientace v čase podle hodin a kalendáře, podle pravidelných denních činností, podle znaků ročních období - s pomocí rodiny sestavení vlastního režimu dne, poznávání výhod pravidelnosti v denním režimu a možností řídit se časem – skutečným, fyziologickým - časové vztahy v životě - vrstevníci, mladý, dospělý, starý - respektování časových potřeb vlastních, druhých lidí, domácích mazlíčků, rostlin... 	<p>Kalendář přírody</p>
<p><i>RVP - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe příčiny některých přírodních dějů a zákonitostí - orientuje se v názvech mláďat chovných zvířat <p><i>RVP - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje charakteristické rozdíly mezi jehličnatými a listnatými stromy, zná a pozná jejich zástupce - ví, pro které části pěstujeme jednotlivé druhy zeleniny - třídí druhy ovoce podle plodů - zná typické pokojové rostliny ve třídě jménem, ošetřuje je a chrání 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - hledání obdobných opakovaných dějů v přírodě - orientace v čase podle znaků ročních období - mláďata domácích zvířat <ul style="list-style-type: none"> - jehličnaté a listnaté stromy, rozlišení, názvy, jejich části - zelenina, její části, význam - ovoce, druhy, význam - ošetřování a pěstování pokojových rostlin, jedovaté pokojové rostliny a jejich ošetřování a následná hygiena 	<p>Environmentální výchova – Vztah člověka a prostředí</p> <p>Environmentální výchova – Základní podmínky života</p>
<p><i>RVP - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském tělu; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v denním režimu má zařazeny základní návyky osobní a intimní hygieny - chápe význam dostatečného spánku, odpočinku a aktivního pohybu pro své zdraví 	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví a nemoc, běžné nemoci a jejich obvyklé příznaky, ochrana proti nemocem, očkování - chování nemocného doma, u lékaře a v nemocnici - základní pravidla při užívání léků, vitamínů, zásady jejich užívání, možná rizika; nebezpečí nevhodného užívání léků - zdravý denní režim - práce, odpočinek, pohyb, stravování, spánek aj. - základní hygienické návyky; intimní hygiena, péče o zevnějšek; čistota v průběhu dne - výukový program péče o zubní zdraví 	<p>Ajax</p>

<ul style="list-style-type: none"> - bez náznaků hypochondrie rozpoznává obvyklé příznaky běžných nemocí - bolest, nechut' k jídlu, malátnost, zimnice, průjem aj., včas o nich informuje dospělé, sám si měří teplotu - dodržuje zásady podávání léků, neužívá žádné léky bez vědomí zákonných zástupců, lékaře, učitele; dodržuje při nemoci pokyny lékaře, zákonných zástupců - přiměřeně svému věku nepodléhá reklamě - s pomocí rodiny a učitele uplatňuje pitný režim - u rodinného stolu, ve školní jídelně, v restauraci i při stravování v přírodě se chová přiměřeně - zná podle vzhledu - jména nejznámější léčivé a jedovaté rostliny (houby); sbírá a konzumuje houby a lesní plody pouze pod dohledem dospělé osoby - dochází v případě potřeby do dětského zdravotního střediska, zná svoji ošetřující lékařku/lékaře i jménem, umí telefonem přivolat první pomoc - zná z paměti (ví kde jsou napsána) důležitá telefonní čísla, je si vědom důsledků při zneužití těchto čísel - ví, kde je doma uložen obvazový materiál - s pomocí zákonných zástupců nakupuje základní potraviny, rozlišuje čerstvé, staré, zkažené či prošlé potraviny 	<ul style="list-style-type: none"> - přivolání pomoci dospělého - měření teploty (pojmy teplota, horečka) - rozmanitost stravy - potraviny rostlinné a živočišné, tekutiny, pochutiny - vliv stravy na zdraví, preference určitých druhů potravin – celozrnné pečivo, ryby, ovoce, zelenina - denní stravovací a pitný režim, jeho význam pro zdraví - rodinný stůl a stolování - s pomocí učitele sestavování jednoduchých jídelníčků z potravin podporujících zdraví a porovnávání s vlastním jídelníčkem - poznávání jedovatých rostlin - na vycházkách, obrazech, modelech - první pomoc při drobném poranění; stavění krvácení - nácvik výstižného popsaní poranění; komunikace s telefonní službou na důležitých telefonních číslech - nákup, přenášení a skladování potravin 	<p>Zdravé zuby</p> <p>Ajax</p> <p>Mediální výchova – Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p>
<p><i>RVP - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - odmítá jakékoliv pilulky (bonbóny ap.) od spolužáků nebo cizích osob; upozorňuje na takové případy - bezpečně zachází s běžnými mycími a čistícími prostředky používaných v domácnosti; zná rizika lepidel, barev, ředidel aj. chemických látek a jejich používání bez dozoru dospělých - chápe zdravotní rizika tabáku, alkoholu, drog; nápojů a pochutin obsahujících kofein a jiné návykové látky, důrazně odmítá jejich užívání a experimentování s nimi - nedovoluje šikanu ve svém okolí ani k sobě, sám není původcem šikany <p><i>RVP - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikace, která mu je nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - sestavení seznamu potravin a nápojů prospívajících a neprospívajících zdraví - léčivé minerální vody, léčivé rostliny, jedovaté rostliny a houby - nácvik dovednosti odmítat cigarety, alkohol, drogy - modelové situace - chemické přípravky užívané v domácnosti a správná manipulace s nimi - lepidla, mycí a čistící prostředky, barvy, rozpouštědla aj.; označení škodlivých, ekologicky a zdravotně závadných - tabák, alkohol, káva, drogy a jejich škodlivost - dar od cizího člověka jako možný zdroj škodlivých látek - instituce pomáhající při problémech s návykovými látkami – dětské linky důvěry, krizová centra a komunikace s nimi - nehoda, zvědavost, záměr při setkání se škodlivinami - se šikanou se nekamarádíme - bezpečný internet 	<p>Ajax</p> <p>Dramatizace</p> <p>Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>Dramatizace – modelové situace</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v různých místech - sám doma, sám na ulici, sám v dopravních prostředcích, výtahu apod. - bezpečné chování při různých činnostech (při práci, sportu, zábavě atd.) 	

<ul style="list-style-type: none"> - ví, že existují lidé, kteří jsou schopni mu úmyslně ublížit - neodchází nikam bez svolení, především s neznámou osobou; nezůstává sám s cizí osobou, neotvírá byt cizí osobě, nebere nic od neznámého atd.; používá nejzákladnější způsoby chování zajišťující bezpečnost v různých činnostech a situacích s pomocí dospělého i sám (nenosí viditelně klíče od bytu apod.) - v případě ohrožení, šikany a jiných pocitů vlastního ohrožení ví, komu se svěřit (zákonným zástupcům, učiteli, lince důvěry příbuzným, apod.) - pomocí své kartičky s telefonními čísly umí přivolat potřebnou pomoc - vnímá a odmítá televizní násilí - chápe úlohu policie <p><i>RVP - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla BESIPu, používá při jízdě na kole ochranou přilbu, řídí se příkazy policie, zákonných zástupců, učitele v silničním provozu <p><i>RVP - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - odhaduje nebezpečí a vyhýbá se mu, posiluje odpovědnost za vlastní zdraví a bezpečnost 	<ul style="list-style-type: none"> - nebezpečí zneužití slabšího a mladšího - šikana, týrání, zastrašování atd. - nebezpečí pramenící z neznalosti věcí, prostředí, situace, osob - brutalita ve filmech, kreslených seriálech - osvojování způsobů bezpečného chování při různých činnostech (vycházkách, mimo školu v modelových situacích) - osvojování dovednosti říci NE! nabídkám neznámých lidí, chování a dotýkání, které nechci - e-bezpečí - procvičování dovednosti přivolat pomoc dospělého a policie <ul style="list-style-type: none"> - BESIP - nebezpečná místa v okolí <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost v přírodě - bezpečnost na silnici a na ulici - nebezpečí doma i venku - pozor na neznámé lidi 	<p>Ajax</p> <p>Mediální výchova – Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Dramatizace</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí – Bezpečí a nebezpečí</p> <p>Ajax</p> <p>Ajax</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí – Bezpečí a nebezpečí Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
	3. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenovává nejdůležitější části a místa obce, poradí na požádání s orientací v obci cizím osobám, ale zachovává pravidla opatrnosti v jednání s neznámými lidmi - orientuje se v obci i na jednoduchém plánu, určuje základní směry do jiných částí obce či spádových obcí, jednoduše popisuje umístění městského úřadu, školy apod. - bezpečně cestuje bez přestupu do okresního města 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání orientačních bodů v krajině, zhotovování jednoduchých náčrtků, turistické značení - název obce a jejich částí, poloha v krajině, směry do sousedních obcí, spádové obce Březové - označení obce, náměstí jako jeho centrum, význačné orientační body v obci; - hlavní komunikační síť - označení hlavních ulic, orientační a informační tabule, orientace na informační orientační mapě okolí obce, práce s legendou, mapy - hromadná a osobní doprava, nejčastější dopravní značky v obci, světelná signalizace v okresním městě 	<p>Ajax</p> <p>Vycházky po obci</p> <p>Výtvarná výchova</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zná z paměti či ví, kde má napsána důležitá telefonní čísla na zákonné zástupce, policii, hasiče, první pomoc a umí telefonicky přivolat pomoc, je si vědom důsledků jejich zneužití - umí ukázat hlavní zeměpisné dominanty v místní krajině, vodní toky a plochy, silnice, lesní a rekreační oblasti, zná jejich názvy - pomocí kompasu nebo buzoly určuje světové strany, zná význam barev na mapě <p><i>RVP - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá probíhající změny v okolí obce při asanaci bývalých povrchových dolů - vytváří vlastní plán - jednoduchý náčrtek cesty do školy s použitím jmen ulic, čísel popisných a důležitých budov <p><i>RVP - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jde příkladem v kladném přístupu k přírodě - hovoří přiměřeně svým schopnostem o činnosti člověka v krajině a jeho vlivu na přírodní prostředí <p><i>RVP - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoří o svých zážitcích z návštěvy kina, divadla, výstavy, výletu s rodinou - chápe přiměřeně svým schopnostem širší pojetí domova - společná zem, jazyk, tradice <p><i>RVP - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - je si vědom přiměřeně svému věku nutnosti sebevzdělání pro své budoucí uplatnění ve společnosti a v životě - ve spolupráci s rodinou zařizuje jednoduché záležitosti snaží se zlepšit svůj režim dne a náplň volného času, s pomocí učitele (školy) a zákonných zástupců zařazuje rozmanité aktivní činnosti <p><i>RVP - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - významná místa v obci a jejich význam - městský úřad, policie, hasiči, zdravotní středisko, okresní nemocnice, pošta, obchody, výrobní podniky - označení významných budov; důležitá telefonní čísla 150, 155, 158, 112 - orientace ve volné krajině podle přírodních úkazů, kompasu, buzoly, určování světových stran <ul style="list-style-type: none"> - práce s regionálním tiskem, vyhledávání informací na téma <i>Člověk přírodu využívá, ale také ji pomáhá se léčit</i> - práce s plánem obce, porovnávání se skutečností, vyhledávání bydliště, cesty do školy <ul style="list-style-type: none"> - osídlení, doprava, průmyslové stavby, využití půdy, rekreační oblasti - lidské zásahy v krajině, jejich vliv na životní prostředí, ochrana krajiny, CHKO Slavkovský les <p style="text-align: center;">Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - společné činnosti rodiny vytvářející pocit domova - stolování, domácí práce, hra, vyprávění, návštěva kina, divadla, ZOO, výlety, víkendy, rodiny, atd - kamarádské, sousedské, neosobní vztahy v místě bydliště; host, hostitelské povinnosti, chování k hostům; důvěra a opatrnost v osobních vztazích <ul style="list-style-type: none"> - mé zájmy, koníčky; volný čas - pracovní činnost, povolání, práce dospělých - volný čas a jeho využití - hry, kulturní zájmy, koníčky, cestování a poznávání jiných zemí, sporty apod. - vhodně a nevhodně trávený volný čas, aktivní a pasivní odpočinek, způsoby rekreace, dostatek pohybových aktivit 	<p>Výlet do okresního města</p> <p>Mediální výchova – Role media v životě regionu – Práce v realizačním týmu</p> <p>Environmentální výchova – Ekosystémy</p> <p>Ajax</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů</p> <p>Dramatizace, Pracovní činnosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace</p> <p>Úmluva o právech dítěte</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní difference,</p>
---	---	---

<p><i>spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší spory nenásilným způsobem, nevynucuje si požadavky násilím, s pomocí učitele a zákonných zástupců dokáže respektovat odlišné názory a zájmy jiných, jejich soukromí apod. - beze strachu dokáže poukázat na nevhodné chování a diskutuje o něm <p><i>RVP - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v kalendáři sleduje data narození členů rodiny i data významných dnů a ví, co se s nimi pojí, dokáže sám předat dárek a vyslovit přáníčko - chápe postavení jedince v rodině a jednotlivé role jejich členů; uznává příbuzenské a mezigenerační vztahy <p><i>RVP - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - umí spolupracovat s knihovnicí při vyhledávání vhodné literatury o dějinách regionu či regionálních autorů - aktivně ochraňuje památníky, památné stromy či jiné kulturní památky <p><i>RVP - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže naslouchat vyprávění pamětníků, umí vhodně stylizovat své dotazy - chápe a umí na příkladech vysvětlit význam slov rodný kraj, domov, vlast - projevuje zájem o významná místa v obci, aktivně je poznává a chová se k nim ohleduplně a s úctou i bez přítomnosti rodiny a učitele - vypráví o významných místech v obci, o její historii v rámci svých schopností, umí vyjadřovat své dojmy z návštěvy pamětihodností - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - základní společenská pravidla chování mezi lidmi - ve škole, doma na veřejnosti; negativní projevy chování, jejich příčiny, předcházení, usměrňování - příklady řešení konfliktních situací mezi lidmi či spolužáky dohodou, nenásilným způsobem - příklady bezpečnosti při práci v různých profesích, na procházce - modelace vlastních zkušeností - sdružování lidí se stejnými zájmy do skupin, spolků - mír, přátelské vztahy mezi lidmi různých zemí - zajímavosti o lidech v jiných zemích <p style="text-align: center;">Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání výhod pravidelnosti v denním režimu a možností řídit se časem - skutečným, fyziologickým - časové vztahy v životě - vrstevníci, mladý, dospělý, starý - respektování časových potřeb vlastních, druhých lidí, domácích mazlíčků, rostlin... <ul style="list-style-type: none"> - sledování významných dat (rodiny, školy, města, státu), práce s kalendářem - lidé a obory zkoumající minulost - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj <ul style="list-style-type: none"> - časové posloupnosti známých regionálních událostí, vlastních zážitků, příběhů jiných lidí, pověstí, apod. - jak vypadal život, když byli rodiče (prarodiče) malí - rodinná alba, deníky, fotografie apod. - Život v minulosti, místní památky na minulé období – péče o památky na státní, regionální úrovni <ul style="list-style-type: none"> - poznávání života lidí v minulosti 	<p>Lidské vztahy, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity Tělesná výchova – olympijské myšlenky, chování fair play</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané</p> <p>Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Seberegulace a sebeorganizace Finanční gramotnost</p> <p>Český jazyk – Pověsti a mýty Sokolovska; Práce s knihou 100 osobností Sokolovska Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznání</p> <p>Práce s knihou – Historie obce Březová</p> <p>Mediační výchova – Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti; Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p>
---	---	--

<p><i>RVP - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá proměny přírody ročních období, reakce organismů na roční období <p><i>RVP - rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje podle některých částí nejznámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a v jejím okolí, pojmenovává je správně a využívá při tom správnou terminologii - pozná nejznámější zástupce jednotlivých rostlin a živočichů i z jiných oblastí podle jejich typických znaků - vysvětluje rozdíly mezi dřevinami, bylinami, houbami - savci, ptáky, plazy, rybami, obojživelníky, hmyzem apod. - označuje nejtypičtější okrasné, užitkové a chráněné rostliny, aktivně je chrání - zná jmény zástupce volně žijících, hospodářských i domácích zvířat, uvědomuje si rozdíly v jejich existenci - chápe význam chráněných území, zoologických, botanický zahrady; vysvětluje jejich rozdílnost a účel - zachází vhodně s drobnými domácími zvířaty, zná pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými či jedovatými rostlinami, zvířaty - pečuje o pokojové rostliny - chápe význam zeleně pro život na Zemi - srozumitelně vysvětluje základní význam vody, vzduchu, ohně, nerostů, hornin, půdy pro život člověka <p><i>RVP - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí elementární pokusy s různými látkami při použití jednoduchých měřících pomůcek a 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování proměn přírody v jednotlivých ročních obdobích, pravidelné pozorování počasí - živá příroda, jedinečnost života na Zemi, podmínky života organismu - neživá příroda, přírodniny - nejznámější nerosty a horniny, které se vyskytují v blízkém okolí (hnědé uhlí, jíly, vápenec, pískovce), jejich vlastnosti a výskyt, hospodářsky důležité horniny a nerosty - půda, její vznik a vlastnosti, využívání a ochrana půdy - vztah člověka a přírody, citlivé a účelné využívání přírody, necitlivé zásahy do přírody, péče o přírodu - život, jeho různé podoby a formy - rostliny - znaky života rostlin, jejich životní potřeby a projevy, průběh života rostlin - známé a snadno dostupné druhy rostlin, stavba těla a jeho částí u některých druhů rostlin, funkce jednotlivých částí rostlin - sledování života rostlin, jejich reakce na světlo, teplo, vodu; samostatné pěstování některé rostliny - rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva - pozorování práce na poli, v sadu, parku, zahradě - význam rostlin pro člověka - okrasné, užitkové; péče o rostliny v přírodě, v domácnosti, chráněné, ohrožené rostliny - popis a určování některých rostlin a jejich částí podle charakteristických znaků - živočišná říše - znaky života živočichů, jejich životní potřeby a projevy, průběh a způsob života živočichů - základní skupiny živočichů, stavby těla vybraných živočichů, funkce jednotlivých částí těla - živočichové ve volné přírodě - živočichové chovaní lidmi - užitková, hospodářská, domácí zvířata - chráněné a ohrožené druhy živočichů, péče o živočichy v přírodě a v zajetí - popis a určování známých zvířat podle typických znaků, práce s obrazy, modely zvířat <ul style="list-style-type: none"> - voda, její výskyt, vlastnosti, formy, čistota a úprava vody, ochrana vodních zdrojů - pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin - jednoduché fyzikální a chemické pokusy s použitím základních měřících pomůcek - vyjádření, zaznamenávání zjištěných skutečností 	<p>Kalendář přírody</p> <p>Pokojové rostliny ve třídě</p> <p>VV</p> <p>Environmentální výchova – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí</p> <p>Environmentální výchova – Ekosystémy,</p>
--	--	---

<p>dodržování zásad bezpečnosti</p> <p><i>RVP - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském tělu; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v denním režimu má zařazeny základní návyky osobní a intimní hygieny - chápe význam dostatečného spánku, odpočinku a aktivního pohybu pro své zdraví - bez náznaků hypochondrie rozpoznává obvyklé příznaky běžných nemocí - bolest, nechut' k jídlu, malátnost, zimnice, průjem aj., včas o nich informuje dospělé - dodržuje zásady podávání léků, neužívá žádné léky bez vědomí zákonných zástupců, lékaře, učitele; dodržuje při nemoci pokyny lékaře, zákonných zástupců - upřednostňuje potraviny nezbytně nutné pro své zdraví, chápe škodlivost sladkých, tučných aj. pokrmů při jejich nadměrné konzumaci - přiměřeně svému věku nepodléhá reklamě a pravidelně nekonzumuje potraviny „rychlého občerstvení“ - s pomocí rodiny a učitele uplatňuje pitný režim - u rodinného stolu, ve školní jídelně, v restauraci i při stravování v přírodě se chová přiměřeně - zná podle vzhledu - jména nejznámější léčivé a jedovaté rostliny (houby); sbírá a konzumuje houby a lesní plody pouze pod dohledem dospělé osoby - orientuje se ve stravě rostlinného a živočišného původu, chápe nutnost konzumace masa pro zdraví vývoj - poskytuje první pomoc při drobném poranění a krvácení - zná nazpaměť důležitá telefonní čísla i telefonní čísla zákonných zástupců <p><i>RVP - chová se obezřetně při setkání s neznámými</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vzduch, jeho vlastnosti, proudění vzduchu, čistota a ochrana ovzduší - počasí, přeměny počasí - oheň, jeho vlastnosti; ochrana před požárem, popálením, ochrana před bleskem - základní vlastnosti předmětů; - pozorování a porovnávání předmětů a jejich vlastností <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví a nemoc, běžné nemoci a jejich obvyklé příznaky, ochrana před nemocemi, očkování - chování nemocného doma, u lékaře a v nemocnici - základní pravidla při užívání léků, vitamínů, zásady jejich užívání, možná rizika; nebezpečí nevhodného užívání léků - zdravotnické zařízení v obci (okresním městě) a jejich činnost - výukový program péče o zubní zdraví - zdravý denní režim - práce, odpočinek, pohyb, stravování, spánek aj. - základní hygienické návyky; intimní hygiena, péče o zevnější; čistota v průběhu dne - přivolání pomoci dospělého – lékaře - pojmy teplota, horečka - rozmanitost stravy - potraviny rostlinné a živočišné, tekutiny, pochutiny - vliv stravy na zdraví, preference určitých druhů potravin - celozrnné pečivo, ryby, ovoce, zelenina - denní stravovací a pitný režim, jeho význam pro zdraví - rodinný stůl a stolování - poznávání jedovatých rostlin - na vycházkách, obrazech, modelech - první pomoc při drobných poranění - stavění krvácení - nácvik výstižného popsání poranění - komunikace s telefonní službou na důležitých telefonních číslech - nákup, přenášení a skladování potravin - potraviny a nápoje prospívající a neprospívající zdraví - zařazování jednotlivých potravin do skupin - masové, mléčné výrobky, obilniny, luštěniny, zelenina, ovoce aj. - první pomoc -; postup při hlášení nehody - přenosné a nepřenosné nemoci a epidemie, zásady ochrany zdraví a chování (vzteklina, ptačí chřipka, infekce přenosná krví - hepatitidy, HIV/AIDS apod.) bez zbytečné hysterie 	<p>Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí</p> <p>Mimořádné události</p> <p>Zdravé zuby</p> <p>Ajax</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Zdravé zuby</p> <p>Ajax</p>
--	---	---

<p><i>jedinci, odmítne komunikace, která mu je nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - upozorňuje na případy pokusů o podávání návykových látek dětem - zná rizika lepidel, barev, ředidel aj. chemických látek a umí je bezpečně používat bez dozoru dospělých - chápe zdravotní rizika tabáku, alkoholu, drog; nápojů a pochutin obsahujících kofein a jiné návykové látky, důrazně odmítá jejich užívání a experimentování s nimi - nedovoluje šikanu ve svém okolí ani k sobě, sám není původcem šikany <p><i>RVP – rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ví, že existují lidé, kteří jsou schopni mu úmyslně ublížit - neodchází nikam bez svolení, především s neznámou osobou; nezůstává sám s cizí osobou, neotvírá byt cizí osobě, nebere nic od neznámého atd.; používá nejzákladnější způsoby chování zajišťující bezpečnost v různých činnostech a situacích s pomocí dospělého i sám (nenosí viditelně klíče od bytu apod.) - v případě ohrožení, šikany a jiných pocitů vlastního ohrožení ví, komu se svěřit (zákonným zástupcům, učiteli, příbuzným, lince důvěry apod.) - umí přivolat potřebnou pomoc - vnímá a odmítá televizní násilí - chápe úlohu policie - dodržuje pravidla BESIPu, používá při jízdě na kole ochranou přilbu, řídí se příkazy policie, zákonných zástupců, učitele v silničním provozu <p><i>RVP - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v přírodě podle dominantních terénních prvků, využívá jednoduché časoprostorové vztahy - linky ohrožení fyzického a duševního zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - přírodní látky, jejich prospěšnost, škodlivost - léčivé minerální vody, léčivé rostliny, jedovaté rostliny a houby apod. - nácvik dovednosti odmítat cigarety, alkohol, drogy - modelové situace - etikety domácích čistících prostředků - chemické přípravky užívané v domácnosti a správná manipulace s nimi - lepidla, mycí a čistící prostředky, barvy, rozpouštědla aj.; označení škodlivých, ekologicky a zdravotně závadných - tabák, alkohol, káva, drogy a jejich škodlivost - dar od cizího člověka jako možný zdroj škodlivých látek - instituce pomáhající při problémech s návykovými látkami - dětské linky důvěry, krizová centra a komunikace s nimi - nehoda, zvědavost, záměr při setkání se škodlivinami - modelové situace se zaměřením na šikanu <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v různých místech - sám doma, sám na ulici, sám v dopravních prostředcích, výtahu apod. - bezpečné chování při různých činnostech (při práci, sportu, zábavě atd.) - nebezpečí zneužití slabšího a mladšího - šikana, týrání, zastrašování atd. - nebezpečí pramenící z neznalosti věcí, prostředí, situace, osob - brutalita ve filmech, kreslených seriálech - osvojování způsobů bezpečného chování při různých činnostech (vycházkách, mimo školu v modelových situacích) - osvojování dovednosti říci NE! nabídkám neznámých lidí, chování a dotýkání, které nechci - procvičování dovednosti přivolat pomoc dospělého a policie - e-bezpečí <ul style="list-style-type: none"> - BESIP - dopravní značky, předcházení rizikových situací v dopravě, použití bezpečnostních prvků <ul style="list-style-type: none"> - linky tísňového volání - orientace v čase - odhad a měření vzdáleností - odhad vzdálenosti v závislosti na čase, který je potřeba k jejímu překonání 	<p>Ajax</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Ajax</p> <p>Ajax</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí – Počítej se vším</p>
--	--	--

5.4.3 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu Př

Vyučovací předmět *Přírodověda* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* RVP ZV. Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání takových žádoucích dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

5.4.3.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Př

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Přírodověda* navazuje organicky na učivo *Prvouky* v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět *Přírodopis* ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů:

1. Rozmanitost přírody

2. Člověk a jeho zdraví

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy. Seznamují se se základními moderními vědeckými poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli postupně uvědomit, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a za zdraví jiných lidí. Cíleně jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti žáci získávají především pozorováním názorných pomůcek, přírodu, sledováním konkrétních situací, hraním určených rolí a řešením modelových situací. Osvojování učiva je založeno převážně na pozorování, srovnávání a dalších aktivních činnostech. Uplatňují se též ekologické hry, scénky s modelovými situacemi i vlastní zkušenosti žáků (z domova, chaty, poslechu, internetu apod.). Důsledně využíváme regionální princip, což umožňuje co nejvíce činností s přírodninami i práci přímo v terénu.

Vyučovací předmět *Přírodověda* je vyučován ve 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. a 5. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy přímo v terénu (tematické vycházky, exkurze apod.).

Do předmětu zařazujeme z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Sebepoznání a sebepojetí
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Psychohygiena
    - Kreativita
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Poznávání lidí
    - Mezilidské vztahy
    - Komunikace
    - Kooperace a kompetice
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
    - Hodnoty, postoje, praktická etika
- ❖ Výchova demokratického občana
  - okruh Občanská společnost a škola
- ❖ Multikulturní výchova
  - okruh Kulturní diference
  - okruh Lidské vztahy
  - okruh Etnický původ
  - okruh Princip sociálního smíru a solidarity
- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Ekosystémy

- okruh Základní podmínky života
- okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- okruh Vztah člověka a prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Receptivní činnosti
    - Fungování a vliv médií ve společnosti
  - z okruhu Produktivní činnosti
    - Práce v realizačním týmu

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do předmětu, například využitím krátkodobých projektů - **Zdravé zuby, Den Země**. Spolupracujeme s Domem dětí a mládeže v Sokolově při realizaci projektu **Jsem chodec a cyklista**. Při pobytech ve zdravotně příznivém prostředí využíváme možnosti, které nabízí okolní terén a zařazujeme krátkodobé (týdenní) kurzy. Prolínání průřezových témat do předmětu **Přírodověda** však samozřejmě realizujeme také prostřednictvím dlouhodobých (celoročních) školních projektů. Přiměřená část výuky probíhá také mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech obce. K preferovaným formám výuky patří i exkurze do různých institucí a do zajímavých přírodních lokalit, práce s internetem i s výukovými programy PC.

Do předmětu dále integrujeme z tematického celku **Ochrana člověka za mimořádných událostí** část **Pomáhám zraněným**.

Dalším integrovaným tématem je **Finanční gramotnost**, hlavně otázka nakládání s vlastním kapesným, nácvik odmítání sebezadluženosti, osobní přístup k nepřiměřeným dárkům, pomoc rodinnému rozpočtu, zodpovědnost za své osobní věci.

Na výuku integrovaných tematických celků bývají žáci děleni do skupin. Učitelé maximálně podporují vlastní aktivitu žáků s rozvojem jejich tvořivých schopností.

5.4.3.1.2 Výchovní a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Př

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí v předmětu **Přírodověda**:

Učitel:

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět - vede žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých - učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (které nelze v životě člověka prakticky ověřit) v literatuře, na internetu, v televizních dokumentárních pořadech, výukových počítačových programech (zejména informace o vesmíru aj.)
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky řešit problémové situace porovnáním s veřejně dostupnými zdroji, současně žáky učí zaujímat k nim kritický postoj - podporuje netradiční (originální) způsoby získávání informací
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - podporuje různé formy komunikace s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, aj. - klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace - učí žáky asertativně prezentovat své názory a zkušenosti
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky pracovat v týmu, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce - rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role - učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu - podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví i k ochraně zdraví jejich kamarádů, členů rodiny apod. - důsledně učí poznávat podstatu zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemoci a úrazů a jejich předcházení - učí žáky základům tolerance a vzájemného soužití - vede žáky k přiměřené odpovědnosti za budoucnost naší planety a k aktivní obraně proti nežádoucím vlivům z různých sfér společnosti, které nabádají k nesprávnému (netolerovatelnému, nelegálnímu či konzumnímu) způsobu života - podporuje poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnost či druhých při mimořádných událostech

Kompetence pracovní

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi, významnými pro udržení vhodných životních podmínek života na naší planetě

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Př

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět Přírodověda	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	4. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe roli rodiny jako celku i roli jednotlivých rodinných příslušníků <p><i>RVP - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - správně rozlišuje živou a neživou přírodu pomocí základních znaků - na příkladech vysvětluje vztahy organismů a neživé přírody (získávání potravy, úkryt, ochrana před nepřáteli) - měří hmotnost těles (g, kg), objem odměrným válcem (ml, l), teplotu (°C), čas hodinkami a stopkami - zachází s kompasem a magnety a používá je v praxi - porovnává nerosty (sůl kamenná, křemen) a horniny (žulu, pískovec) a vysvětluje příčiny jejich zvětrávání: vznik půdy <p><i>RVP - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje svými slovy některé změny v přírodě, k nimž dochází v průběhu dne i roku - hovoří bez pomoci o přípravě živočichů a rostlin na zimu <p><i>RVP - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní ekosystémy (les, potok, rybník, louka zahrada, pole) a uvádí jejich charakteristiku 	<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy rodinné výchovy - rodina, zákonný zástupce, role matky (otce), biologická role, láska jako přirozená součást života <p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky živé a neživé přírody - živá příroda - neživá příroda - vyvozování závěrů z pozorování - měření vlastností látek - praktické uplatňování a využívání poznatků a dovedností - magnet, magnetická síla, kompas; práce s nimi - vlastnosti vzduchu, vody, hornin a nerostů, půdy - vyvozování závěrů z pozorování <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná závislost organismů a neživé přírody v přírodních společenstvech - změny neživé přírody (roční období, délka dne) - příprava živočichů na zimu (stavba těla, způsob života) - s využitím regionálních prvků - příprava rostlin na zimu - příklady z okolí <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost života ve vybraných přírodních celcích - les, rybník, louka, 	<p>Český jazyk – milostná literatura Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy</p> <p>Environmentální výchova – Ekosystémy</p> <p>Matematika – část celku Tělesná výchova – hmotnost a výška žáka</p> <p>Český jazyk – encyklopedie</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí</p>

<p>(žijící organismy a vztahy mezi nimi)</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady přizpůsobení orgánů rostlin i živočichů vnějšímu prostředí - sleduje probíhající změny ve svém okolí při rekultivaci dolové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - zahrada, pole - příklady nejčastějších rostlin a živočichů regionu ve sledovaných přírodních celcích, jejich poznávání - vlivy člověka na přírodní společenstva - doly, rekultivace v regionu - význam přírodních celků pro člověka (zemědělství, lesnictví a vodní hospodářství) - životní podmínky rostlin a hub, přizpůsobování změnám prostředí, závislost výskytu na podmínkách prostředí 	<p>Knihovna – klíče, encyklopedie, naučné publikace</p>
<p><i>RVP - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší vybrané jedovaté a jedlé druhy hub, kulturní a plané rostliny, některé keře, listnaté a jehličnaté stromy, jedovaté rostliny (zná míru jejich jedovatosti), léčivky a běžné plevely se zaměřením na regionální četnost. - vyhledává některé rostliny podle diakritických znaků daných pomocnou tabulkou - uvádí příklady kulturních rostlin - pomocí jednoduchých návodů určuje nejtypičtější zástupce bezobratlých a obratlovců v okolí - uvádí rozdíly mezi výživou zelených rostlin a hub - rozlišuje základní orgány rostlin (kořen, stonek, list), jejich funkce a uvádí příklady přizpůsobení orgánů prostředí 	<p>Matematika – tabulky</p>
<p><i>RVP – stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost rostlin a hub, poznávání stavby těla a způsobu života, životní podmínky, přizpůsobování změnám prostředí, závislost výskytu na podmínkách prostředí - výživa rostlin; rostlina kulturní a planá, jednoletky, dvouletky a trvalky: dřeviny (keře, stromy listnaté a jehličnaté; rostliny jedovaté, užitkové a léčivé) - houby (základní stavba, výživa); jedlé, nejedlé, jedovaté - principy třídění a rozlišování přírodnin a jeho význam pro poznávání přírody (práce s osnovami popisu) - poznávání rostlin a hub regionu - práce s atlasy rostlin, živočichů a hub, herbáře - Červená kniha ohrožených druhů 	<p>Environmentální výchova – Ekosystémy, Vztah člověka a prostředí</p>
<p><i>RVP - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</i></p>	<p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> - povodně, záplavy, sesuv půdy - ochrana - zavržení hodné chování kriminálních skupin - rabování - pomoc státu, společnost, občanů - povinnosti a práva jednotlivce 	<p>Pracovní výchova – pěstitelství</p>
<p><i>RVP - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</i></p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování života jednotlivých organismů - založení jednoduchého pokusu, pozorování, zápis a vyvození závěrů 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena</p>
<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje svůj režim dne podle zásad zdravého způsobu života; zohlední v něm oprávněné požadavky blízkých - vědomě chrání své zdraví a zdraví svých spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> - denní režim, pitný režim, pohybový režim - práva a povinnosti jednotlivých členů rodiny - preventivní program pro zdravé zuby 	<p>Finanční gramotnost</p> <p>Zdravé zuby</p>

<p><i>RVP - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede, (na modelových situacích předvede), jak bude postupovat v krizových situacích (šikana, týrání, zneužívání, přírodní a ekologické katastrofy, teroristický útok apod.) - na modelových příkladech předvádí základní úkony první pomoci a přivolání pomoci v různých situacích (aplikuje znalost telefonních čísel: 150, 155, 158, 112) - BESIP <p><i>RVP - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na modelových příkladech předvádí osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - pomáhá ostatním spolužákům čelit návykovým látkám <p><i>RVP - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví jídelníček podle základních zásad správné výživy - uvádí příklady pozitivních a negativních reklamních vlivů - posuzuje negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí, hracích automatů apod. na kvalitu lidského života - vysvětlí, proč (jak) se musí chránit před stykem s cizí krví (úrazy, nalezené injekční stříkačky aj.) <p><i>RVP – rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ošetřuje pomocí sterilních i náhradních prostředků drobná poranění a zná důležitá telefonní čísla první pomoci - na modelových příkladech předvádí základní úkony první pomoci a přivolání pomoci v různých situacích (aplikuje znalost telefonních čísel: 150, 155, 158, 112) 	<ul style="list-style-type: none"> - kyberšikana, bezpečný internet - bezpečné chování v rizikovém prostředí - situace hromadného ohrožení - první pomoc - důležitá telefonní čísla (150, 158, 155), číslo integrovaného záchranného systému (112) - pravidla silničního provozu – cyklista - vybavení jízdního kola, bezpečnostní prvky – helma, chrániče - dopravní značení - předcházení rizikovým situacím - návykové látky - reklama a návykové látky (médiu) - služby odborné pomoci - sociálně patologické jevy, šikana - péče o zdraví, správná výživa - HIV/AIDS - centra pomoci (Kruhy bezpečí) - hrací automaty, počítače, šikana - preventivní program péče o zdravé zuby - povrchová poranění kůže - první pomoc - sterilní a náhradní obvazový materiál - druhy krvácení - důležitá telefonní čísla (150, 158, 155), číslo integrovaného záchranného systému (112) 	<p>Ochrana člověka za mimořádných situací – Pomáhám zraněným</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Dramatizace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Tělesná výchova – výchova ke zdraví</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Zdravé zuby</p> <p>Tělesná výchova – praktická cvičení první pomoci</p> <p>Multikulturní výchova – Lidské vztahy</p> <p>Výchova ke zdraví</p>
---	---	---

<p><i>RVP - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodňuje na konkrétních příkladech význam ohleduplného chování k druhému pohlaví - zná význam zkratk - HIV, AIDS 	<ul style="list-style-type: none"> - základy sexuální výchovy - partnerství a rodičovství - HIV/AIDS 	
	5. ročník	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje se siloměrem, ví co je síla a jak se využívá jednoduchých strojů (páka, kladka, nakloněná rovina, kolo) - popisuje na příkladech význam energie pro život (přírodní zdroje energie, potrava) a nutnost se chovat ekologicky při šetření těmito zdroji - uvádí příklady zásad ochrany přírody a životního prostředí jako celku a uplatňuje je v praktickém životě <p><i>RVP - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam Slunce pro život na Zemi a popisuje postavení Země ve vesmíru - uvádí důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus - předvádí na globusu pohyb Země a jeho důsledky - je si vědom stálého vědeckého zkoumání Vesmíru a novinek, které přináší <p><i>RVP - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí nejtypičtější příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy, světa - uvádí nejznámější příklady přizpůsobování organismů vnějším podmínkám - na základě svých vlastních pozorování vnímá změny ve vývoji organismů při působení nevhodného 	<p style="text-align: center;">Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a technika - příklady jednoduchých strojů - páka, nakloněná rovina, kladka, kolo a jeho význam, parní stroj a elektrina (látky vodivé a nevodivé, ochrana před úrazy); informatika a její význam pro život lidí - práce se siloměrem, pákou, nakloněnou rovinou, kladkou, kolem - člověk a přírodní zdroje (živé a neživé zdroje a jejich využívání) potřeba energie pro život, nutnost šetření energií - příklady různých výrob a jejich význam, spolupráce lidí - vliv člověka na prostředí, současný stav životního prostředí v ČR, doly v regionu, rekultivace, CHKO Slavkovský les <ul style="list-style-type: none"> - Slunce a jeho planety, postavení Země - střídání ročních období a střídání dne a noci - model Země - globus, hry znázorňující pohyb planet - Slunce jako zdroj světla a tepla - základních podmínek života - pohyb Země kolem Slunce a otáčení Země kolem osy <ul style="list-style-type: none"> - základní oblasti Země (studené, mírné teplé) a rozdíly v rozvoji života v těchto oblastech - podnebí, počasí - rozmanitost přírody v Evropě a ve světě - botanické a zoologické zahrady - zásahy člověka do ekosystémů v jiných zemích, ohrožené druhy - negativní důsledky cizích organismů v jiném prostředí z pohledu regionu 	<p style="text-align: center;">Matematika - desetiny Pracovní výchova</p> <p style="text-align: center;">Environmentální výchova – Ekosystémy, Vztah člověka a prostředí</p> <p style="text-align: center;">Mediální výchova – Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p> <p style="text-align: center;">Environmentální výchova – Základní podmínky života</p> <p style="text-align: center;">Environmentální výchova – Ekosystémy</p>

<p>prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady ze svého okolí o zavlčených organismech z jiných oblastí <p><i>RVP - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka odporovat nebo poškozovat</i></p> <p><i>RVP – stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poukazuje ve svém okolí na negativní vlivy na životní prostředí, aktivně se podílí na ochraně přírody - rizika v přírodě spojená s ročními obdobími - sleduje v médiích informace o stavu životního prostředí (likvidace odpadů, přírodní katastrofy), hodnotí je a zaujímá k nim stanovisko <p><i>RVP - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje základní stavbu a funkce těla člověka, jeho trávicí soustavy a řídicích soustav - aktivně ochraňuje své zdraví před návykovými látkami a úrazy <p><i>RVP - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. chápe role matky a otce, muže a ženy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zařazuje lidi kolem sebe do základních skupin podle vývoje <p><i>RVP - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní význam osobní a intimní hygieny, denního režimu - uvádí příklady stresových situací, navrhuje, jak stresu čelit a předcházet - sestavuje svůj režim dne podle zásad zdravého způsobu života; zohlední v něm oprávněné požadavky blízkých <p><i>RVP - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích</i></p>	<p>(bolševník velkokvětý, netýkavka velká)</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatné vyhledávání organismů žijících v různých částech světa (atlas, mapy, literatura, internet) <p><i>Ochrana člověka za mimořádných událostí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnováha v přírodě, význam a vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva - zodpovědnost lidstva za svoji budoucnost - povodně, záplavy, sesuv půdy - ochrana - zavržení hodné chování kriminálních skupin – rabování - pomoc státu, společnost, občanů - povinnosti <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristické znaky člověka - lidský organismus a jeho vztahy k prostředí; povrch těla, opora těla, pohyb, řízení těla; příjem látek, soustava trávicí, význam zdravé potravy a čisté vody; soustava dýchací, význam čistého vzduchu, soustava vylučovací a význam čistoty a hygieny prostředí - zjišťování reakcí těla a jeho čidel na podráždění - nehoda není náhoda <ul style="list-style-type: none"> - rozmnožovací soustava - škodliviny a organismus žen a mužů - etapy vývoje jedince (početí – porod – kojenec – batole – předškolák – školák – pubescent – dospělost – stáří) <ul style="list-style-type: none"> - intimní a duševní hygiena - denní režim, pitný režim, pohybový režim - práva a povinnosti jednotlivých členů rodiny - spánek jako důležitá část vývoje člověka - výukový program péče o zubní zdraví - bezpečný internet 	<p>Knihovna – knižní publikace Český jazyk – atlasy, literatura Informatika – vyhledávání informací na Internetu</p> <p>Mimořádné události</p> <p>Výtvarná výchova – postava</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Zdravé zuby</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných situací –</p>
--	---	---

<p><i>ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede, (na modelových situacích předvede), jak bude postupovat v krizových situacích (šikana, týrání, zneužívání, přírodní a ekologické katastrofy, teroristický útok apod.) - pravidla silničního provozu - cyklista - na modelových příkladech předvádí základní úkony první pomoci a přivolání pomoci v různých situacích (aplikuje znalost telefonních čísel: 150, 155, 158, 112) - dopravní situace v obci <p><i>RVP - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na modelových příkladech předvádí osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - pomáhá spolužákům čelit návykovým látkám <p><i>RVP - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví jídelníček podle základních zásad správné výživy - uvádí příklady pozitivních a negativních reklamních vlivů - posuzuje negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí, hracích automatů apod. na kvalitu lidského života - vysvětlí, proč (jak) se musí chránit před stykem s cizí krví (úrazy, nalezené injekční stříkačky aj.) <p><i>RVP – rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ošetřuje pomocí sterilních i náhradních prostředků drobná poranění a zná důležitá telefonní čísla první pomoci - na modelových příkladech předvádí základní úkony první pomoci a přivolání pomoci v různých situacích (aplikuje znalost telefonních čísel: 150, 155, 158, 112) <p><i>RVP - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví</i></p>	<p><i>Ochrana člověka za mimořádných událostí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v rizikovém prostředí - situace hromadného ohrožení - první pomoc <ul style="list-style-type: none"> - BESIP – Jsem cyklista - značky, vybavení kola, bezpečnostní prvky - helma, popř. chrániče těla <ul style="list-style-type: none"> - návykové látky - reklama a návykové látky (médiu) - služby odborné pomoci - sociálně patologické jevy, šikana <ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví, správná výživa - HIV/AIDS - centra pomoci (Kruhy bezpečí) - hrací automaty, počítače, šikana - denní režim <ul style="list-style-type: none"> - povrchová poranění kůže - první pomoc - sterilní a náhradní obvazový materiál - druhy krvácení - chemikálie a zdraví - důležitá telefonní čísla (150, 158, 155), číslo integrovaného záchranného systému (112) - HIV/AIDS 	<p>Pomáhám zraněným</p> <p>Mimořádné události</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní difference, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>Reklama, reklamní letáky</p> <p>Mediální výchova – Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p>
--	---	--

<p><i>a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodňuje na konkrétních příkladech význam ohleduplného chování k druhému pohlaví - zná význam zkratk - HIV, AIDS 	<ul style="list-style-type: none"> - základy sexuální výchovy - partnerství a rodičovství - HIV/AIDS 	
--	---	--

5.4.4 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu VI

Vyučovací předmět *Vlastivěda* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* RVP ZV. V návaznosti na vyučovací předmět *Prvouka* přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje. Vzdělávací obsah předmětu a převážně činnostní charakter výuky směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi, ve které žijí, a současně, aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a s jinými zeměmi světa. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti nejen v rámci České republiky i v ostatních zemích Evropské unie). Na příkladech ze života lidí, na základě zkušeností žáků a prostřednictvím rozmanitých činností získávají pojmy domov a vlast konkrétní věcný, ale mravně a citově zabarvený obsah.

5.4.4.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu VI

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Vlastivěda* vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů *Dějepis*, *Zeměpis* a *Výchova k občanství* ve vyšších ročnících školy a je členěn do tří základních tematických okruhů:

1. **Místo, kde žijeme**
2. **Lidé kolem nás**
3. **Lidé a čas**

Rozsah a hloubku konkretizovaného učiva volí vyučující s ohledem na konkrétní místní podmínky, potřeby a zájem žáků; rychlost postupu přizpůsobuje aktuální úrovni poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenosti. Tematické okruhy se společnými prvky vhodně a funkčně propojují.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce (regionu, vlasti). Získávají základní informace o Evropě, ostatních kontinentech a jejich zemích. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrážejí v tvářnosti krajiny, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Žáci poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, vycházejí od neznámějších událostí v obci a regionu a postupují se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah k vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedních státech. Učivo z českých dějin není chápáno jako systematická výuka historie, ale jedná se o přiblížení některých významných událostí a hlavních etap vývoje české společnosti.

Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů (literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny, lidé v nejbližším okolí, internet apod.).

Vyučovací předmět *Vlastivěda* se vyučuje ve 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. a 5. ročníku. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy (tematické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek regionálních muzeí, veřejné knihovny apod.). Ve vhodné míře jsou využívány PC vzdělávací programy.

Do předmětu zařazujeme z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Sebepoznání a sebepojetí
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Psychohygiena
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Poznávání lidí
    - Mezilidské vztahy
    - Komunikace
    - Kooperace a kompetice
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- ❖ Výchova demokratického občana
  - okruh Občanská společnost a škola
- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - okruh Evropa a svět nás zajímá

- okruh Objevujeme Evropu a svět
- okruh Jsme Evropané
- ❖ Multikulturní výchova
  - okruh Kulturní diference
  - okruh Lidské vztahy
  - okruh Etnický původ
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Receptivní činnosti
    - Fungování a vliv médií ve společnosti
  - z okruhu Produktivní činnosti
    - Práce v realizačním týmu

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do předmětu.

Do *Vlastivědy* dále integrujeme z tematického celku ***Ochrana člověka za mimořádných událostí*** část ***S mapou nezabloudím***.

Dalším integrovaným tématem je *Finanční gramotnost*, hlavně otázka nakládání s vlastním kapesným, nácvik odmítání sebezadluženosti, osobní přístup k nepřiměřeným dárkům, pomoc rodinnému rozpočtu, zodpovědnost za své osobní věci.

Na výuku těchto témat bývají žáci děleni do pracovních skupin podle svých schopností. Učitelé maximálně podporují vlastní aktivitu žáků s rozvojem jejich tvořivých schopností.

5.4.4.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu VI

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí v předmětu *Vlastivěda*:

	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení - ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující) - vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů, k jejich propojování a systematizaci - umožňuje žákům poznávat smysl a cíl učení a tím umět posuzovat vlastní pokrok - na základě prožitku úspěchu vede žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti - ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vede je k jejich ověřování a srovnávání - vede žáky k ověřování správnosti řešení problému
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události - vede žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům, při čemž klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace - podporuje různé formy komunikace (s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, apod.) - seznamuje žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody) - vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti výstupů vlastivědného charakteru - předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vede je k jejich dodržování, učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. - podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují - individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - na základě příkladů z historie vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí - podporuje různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod. - učí žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití. - vede žáky k národní hrdosti, k ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního

bohatství, k myšlence "evropanství"

Kompetence pracovní

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, každou kvalitně odvedenou práci vždy pochválí
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi a s jejich možnostmi budoucího pracovního uplatnění v rámci Evropské unie – cíleně ujasňuje představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VI

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět Vlastivěda	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	4. ročník:	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>RVP - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</i> - dle svých schopností konkretizuje pojmy území, poloha, místní krajina, místní oblast, územní a správní celek - na příkladech vysvětluje územně správní pojmy obec, okres, region - vzhledem k vyšším územním a správním celkům České republiky vyjadřuje polohu místní krajiny a místní oblasti <p><i>RVP - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazuje směr základních světových stran v místě svého pobytu, ve škole - na jednoduchých mapách ukazuje základní světové strany - určuje světové strany podle několika přírodních znaků, orientuje se podle nich - chápe význam turistického značení a aktivně ho chrání <p><i>RVP - rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - „čte“ základní údaje z obecně zeměpisných map - pracuje s turistickou mapou a rozumí její barevné grafice a smluvním značkám - popisuje polohu ČR v Evropě, přírodní tvárnost území ČR - vytváří vlastní jednoduchý náčrtek okolí školy nebo bydliště - pracuje samostatně s mapou obce <p><i>RVP - vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody,</i></p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - obec ve vyšším územním a správním celku; místní krajina, místní oblast, okres, region - zeměpisná poloha a přírodní tvárnost místní krajiny a regionu (povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, využití půdy); seznámení s mapou místní oblasti <ul style="list-style-type: none"> - základní a vedlejší světové strany - určování světových stran v přírodě - orientace v místní krajině, orientační body a linie - zemský povrch a jeho tvary <ul style="list-style-type: none"> - naše vlast - Česká republika; její poloha v Evropě, přírodní podmínky území, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, nerostné bohatství a průmysl - náčrt okolí školy nebo bydliště - mapa obce, legenda mapy - mé bydliště, má škola na mapě obce - glóbus, obecně zeměpisné mapy ČR, měřítko, barvy na mapě, základní značky 	<p>Cvičení v terénu</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných situací – S mapou nezabloudím</p> <p>Výtvarná výchova – kresba plánů</p> <p>Vycházky</p>

<p><i>osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá zvláštnosti osídlení místní krajiny, uvádí a charakterizuje významná města, místa a stavby regionu - zná a charakterizuje nejznámější aktivity cestovního ruchu a střediska rekreace, zemědělství a průmyslu v regionu - uvádí a charakterizuje nejvýznamnější výrobní podniky a služby v místní oblasti, regionu - zná jménem nejbližší chráněnou krajinnou oblast <p><i>RVP - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - správně odlišuje pojmy vlast a cizina - zná, vyjmenovává a popisuje státní symboly České republiky - používá s porozuměním základní státoprávní pojmy: stát, prezident, vláda, volby - zná jménem prezidenta České republiky <p><i>RVP - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</i></p> <p><i>RVP - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - se spolužáky ve třídě a s pomocí učitele sestavuje žákovskou samosprávu – principy demokracie - ve spolupráci se spolužáky vytváří základní pravidla soužití ve škole <p><i>RVP - rozpoznává ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní lidská práva a práva dítěte - vnímá ve svém okolí příklady, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů <p><i>RVP - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vliv krajiny na život lidí - významné obce a města v regionu, společenské, hospodářské a technické objekty v místní krajině; dopravní síť, cestovní ruch v regionu a jeho atraktivita - významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti regionu, významná kulturní střediska regionu, místní stavební, umělecké aj. památky - hospodářské aktivity v místní krajině, významné výrobní podniky a služby v regionu; práce, bydlení, odpočinek a zájmové vyžití v regionu; význam regionu - CHKO Slavkovský les; narušení, ochrana a tvorba životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> - domov, vlast, národ, národní hrdost, vlastenectví, cizina - Česká státnost, státní symboly (znak, hymna, vlajka), státní instituce, základní státoprávní pojmy (prezident, vláda, ministr, volby), armáda ČR <p style="text-align: center;">Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - žákovská samospráva jako modelová situace státoprávní instituce - práva a povinnosti žáků školy <ul style="list-style-type: none"> - ohleduplnost, etické zásady, předcházení konfliktům - základní lidská práva a práva dítěte - právní ochrana občanů a majetku 	<p style="text-align: center;">Finanční gramotnost</p> <p style="text-align: center;">Vycházka – CHKO Slavkovský les</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané</p> <p>Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy</p> <p style="text-align: center;">Finanční gramotnost</p>
---	--	--

<p><i>ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně ochraňuje veřejný a společenský majetek, je si vědom trestní zodpovědnosti za zničený majetek - nechápe peníze jako prostředek k získání moci, ale jako způsob odměny za vykonanou práci <p><i>RVP - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popisuje způsob života lidí v různých etapách historie - na příkladech vyjadřuje rozdíl mezi pověstí a skutečností - orientuje se v časové přímce <p><i>RVP - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</i></p> <p><i>RVP - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zná významné rodáky, kulturní a historické památky, významné události a jejich místa v regionu - porovnává a hodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s uvedením regionálních specifik – život ve středověké vsi, ve městě, na hradě, v klášteře 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společenské; hmotný a nehmotný majetek - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - právní ochrana majetku, trestní zodpovědnost <p style="text-align: center;">Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - Staré pověsti české a historická skutečnost - nejstarší osídlení naší vlasti - pravěk, Keltové - způsob života Slovanů - první státní útvary na našem území; Velká Morava, český přemyslovský stát, počátky křesťanství, Cyril a Metoděj, svatý Václav, počátky českého království - Český stát za vlády Karla IV., hospodářský rozkvět, rozvoj vzdělanosti a kultury, způsob života lidí - české země a způsob života v době husitství a v době Jiřího z Poděbrad - české země a způsob života v období habsburské monarchie; nejvýznamnější osobnosti a události <ul style="list-style-type: none"> - historie a současnost naší obce - nejstarší osídlení obce - náš region v minulosti, místní pověsti, významné události a jejich místa, významní předkové regionu - regionální zvláštnosti, tradice a lidová tvorba 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Český jazyk</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní diference</p> <p>Knižní publikace</p>
	5. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše polohu ČR v Evropě - orientuje se na mapě a v poloze sousedních států <p><i>RVP - vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem</i></p>	<p style="text-align: center;">Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Česká republika na mapě Evropy, sousední státy, jejich poloha, přírodní podmínky, hospodářská a kulturní vyspělost, významná evropská města - Česká republika na mapě světa; orientační seznámení s polohou světadílů a oceánů na Zemi - kontinenty - Evropská unie – evropský občan 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>

<p><i>posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve vlastivědné mapě České republiky, vyhledává jednotlivé oblasti ČR, s její pomocí vyjadřuje jejich polohu a charakterizuje významné a typické přírodní prvky - vyhledává na mapě hlavní sídelní střediska oblastí - s pomocí mapy uvádí a popisuje hlavní aktivity cestovního ruchu a rekreace - s pomocí mapy uvádí nejvýznamnější velkoplošná chráněná území přírody v České republice - zná jménem regionální chráněnou krajinnou oblast <p><i>RVP - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje s ostatními spolužáky o svých zkušenostech z cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích <p><i>RVP - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</i></p> <p><i>RVP - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - se spolužáky ve třídě a s pomocí učitele sestavuje žákovskou samosprávu - ve spolupráci se spolužáky vytváří základní pravidla soužití ve škole <p><i>RVP - rozpoznává ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní lidská práva a práva dítěte - vnímá ve svém okolí příklady, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů <p><i>RVP - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem „kultura“, na konkrétních příkladech ze svého okolí uvádí různé podoby a projevy kultury, 	<ul style="list-style-type: none"> - oblasti České republiky, jejich zeměpisná tvářnost, přírodní podmínky, významná místa, památky - významná zemědělská a průmyslová, rekreační a kulturní střediska naší vlasti, cestovní ruch a rekreace, služby a obchod - současný stav životního prostředí v ČR - chráněné oblasti přírody naší vlasti, působení lidí na krajinu a životní prostředí - CHKO Slavkovský les <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní zkušenosti žáků z cestování do cizích zemí - zvládání vlastní emocionality - žákovská samospráva jako modelová situace státoprávní instituce - práva a povinnosti žáků školy - základní lidská práva a práva dítěte - právní ochrana občanů a majetku - podoby a projevy kultury, kulturní instituce 	<p>Informatika – vyhledávání tématu</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p>
--	--	---

<p>uvědomuje si nutnosti chránit kulturní bohatství</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoří dle svých schopností o sociálních problémech kolem sebe, navrhuje jejich možná řešení - vnímá negativní vlivy ve svém okolí <p><i>RVP - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti v 19. a 20. století, popisuje způsob života lidí v různých etapách historie - zná osobnost T. G. Masaryka - na příkladech přibližuje význam vědy a techniky pro rozvoj - chápe nesmyslnost válek - orientuje se v časové přímce <p><i>RVP - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</i></p> <p><i>RVP - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zná historii památníku obětím 1. sv. války v obci - popíše umístění chráněného objektu - domu v obci - zná historii výstavby města Březová <p><i>RVP - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerii jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - konkrétními způsoby využívá městskou knihovnu, sbírky regionálního muzea jako informační zdroj pro pochopení minulosti <p><i>RVP - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - podle svých schopností objasňuje historické důvody státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> - základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí <p style="text-align: center;">Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - české země v druhé polovině 19. století - obrození, buditelé, vynálezy - první světová válka, významné osobnosti - druhá světová válka, zánik ČSR, nacistická okupace, obnovení republiky - poválečné období - současnost <ul style="list-style-type: none"> - historie a současnost naší obce - znak Březové <ul style="list-style-type: none"> - regionální památky - báje, mýty, pověsti regionu <ul style="list-style-type: none"> - státní svátky a významné dny 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Městská knihovna – Knižní publikace</p> <p>Mediální výchova – Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti, Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p>
---	--	--

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro aktivní zapojení do demokratické společnosti. Žáci poznávají dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života. Žáci jsou seznamováni s důležitými společenskými jevy, se kterými se setkávají v každodenním životě a jež mají vliv na utváření atmosféry ve společnosti. Působí na vytváření kladných občanských postojů, rozvíjí vědomí sounáležitosti k Evropě a jejím hodnotám, na nichž je Evropa budována, včetně kolektivní obrany.

Oblast se zaměřuje také na prevenci patologických společenských jevů, vede žáky k toleranci a respektování práv druhých. Přispívá k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

5.5.2 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu D

Předmět přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti od nejstarší doby do současnosti. Poznání kultivuje historické vědomí člověka a uchovává kontinuitu historické paměti. Předmět umožňuje poznávat takové děje, skutky a jevy, které významně ovlivnily vývoj společnosti. Hlavní důraz je kladen na dějiny našeho národa v souvislostech s dějinami evropskými a světovými. Dějiny 19. a 20. století poskytují poznání kořenů většiny současných společenských jevů a připravují žáky pro život v integrované Evropě. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není uzavřenou minulostí, nýbrž její poznání otevírá možnost výhledu do budoucnosti. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí evropského domu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Obecné historické skutečnosti jsou doplněny o zařazování regionálních dějin.

5.5.2.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu D

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. – 9. ročníku. Navazuje na poznání žáků 1. stupně v předmětu *Vlastivěda*. Vyučuje se 2 hodiny týdně v každém ročníku v kmenových třídách. Výuka je doplňována o výlety, vycházky a exkurze. Výuka směřuje k těmto okruhům:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných národů a k vytváření sounáležitosti s evropskou kulturou
- vytváření představy historického času
- seznámení s významnými událostmi a osobnostmi
- hledání paralel mezi minulým a současným děním
- odhalování kořenů společenských jevů, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti
- poznání a pochopení hospodářských, sociálních, politických a kulturních změn a jejich důsledků v dějinách
- poznání a pochopení principů demokratické společnosti
- získání vlastních postojů k historii
- vytváření pocitů hrdosti a úcty k materiálním a duchovním výtvarům minulosti a rozvíjení respektu k odlišnostem
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost a odporujících principům demokracie
- přípravě žáka pro život v sjednocené Evropě
- přípravě žáka na život v globalizovaném světě
- využívání různých možností k získávání a zpracovávání informací
- přispívá k rozvoji finanční gramotnosti.

Do předmětu zařazujeme z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Sebeznání
    - Kreativita
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Vztahy a soužití
    - Komunikace
    - Kolektivní činnosti
    - Vlastnictví
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Hodnoty, postoje, praktická etika
- ❖ Výchova demokratického občana
  - Občanská společnost a škola
  - Občanská společnost a stát
  - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
  - Formy participace občanů na veřejném životě
- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - Jsme Evropané
  - Soužití v rámci Evropy, evropské souvislosti

- ❖ Multikulturní výchova
  - Kulturní difference
  - Kořeny civilizací
  - Etnický původ
- ❖ Environmentální výchova
  - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - Základní podmínky života
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Receptivní činnosti
    - Fungování a vliv médií ve společnosti
    - Ověřování informací, relevantnost informací
    - Kritické čtení a ověřování informací
  - z okruhu Produktivní činnosti
    - Tvorba mediálních sdělení

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do předmětu využitím krátkodobých projektů stanovených na základě aktuálních situací, např. významná výročí, nebo na základě širokého a důkladného zkoumání historického faktu. Tato témata realizujeme také prostřednictvím dlouhodobých ročníkových, nebo celoškolních projektů.

Do předmětu integrujeme téma ***Ochrana člověka za mimořádných událostí*** vytvořené z tematických celků:

- ***Havárie a události***
- ***Sebeochrana a vzájemná pomoc***
- ***Civilní ochrana***

5.5.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu D

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu *Dějepis*:

	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - podporuje rozvíjení aktivního zájmu o poznání historie - učí žáky různým metodám poznávání materiálních, kulturních a duchovních výtvorů - učí plánovat, organizovat a vyhodnocovat vlastní práci - učí žáky vyhledávat a zpracovávat objektivně informace z literatury a na internetu - umožňuje pozorovat a vyvozovat závěry, učí zaznamenat a zdokumentovat poznání - snaží se vytvářet situace, ve kterých žák poznává cíleně a s radostí - při hodnocení používá prvky pozitivní motivace, žáky povzbuzuje - umožňuje žákům poznávat smysl a cíl učení a tím umět posuzovat vlastní pokrok - na základě prožitku úspěchu vede žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace, učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti - učí žáky zobecňovat a aplikovat poznatky - učí žáky základům logického vyvozování a předvídání závěrů z analýzy faktů - rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení - podporuje samostatnost a originalnost řešení - podporuje týmovou práci - podporuje užívání moderní techniky a technologie - učí problémům předcházet - orientací v problematice peněz a cen napomáhá k odpovědnému osobnímu rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky přesnému a logickému vyjadřování a argumentaci - učí žáky se vyjadřovat v ústní a písemné podobě kulturním a kultivovaným způsobem - vede žáky k otevřené a správně vedené diskusi - vede žáky k tomu, aby poznávali cizí jazyky a fakta pojmenovávali podle zásad výslovnosti - podporuje vytváření schopnosti komunikovat s jinými lidmi i v krizových situacích - učí žáky prezentovat svou práci
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání a zpracovávání informací - učí žáky pracovat v týmech a plnit v týmu určitou roli - učí žáky hodnotit práci týmu i svou úlohu v týmu - podporuje vzájemné vypořádání, vytváří situace, kdy žák pomáhá slabším

	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky odmítat a nepraktikovat projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu - učí přijímat a chápat odlišnosti
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - na základě příkladů z historie vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí - vede žáky k poznání možnosti využívat historické zkušenosti v současném životě - vede k aktivní ochraně výtvorů minulosti - vytváří v žácích pocit odpovědnosti za zachování hodnot a jejich předání budoucím generacím - vede žáky k vytváření potřeby zapojovat se do veřejného dění ve společnosti - uplatňováním aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech vede k poznávání otázek obrany státu
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k vztahu k práci - podporuje užívání výpočetní techniky, internetu, literatury a osobního poznání - vede žáky k respektování a odpovědnému plnění povinností - seznamuje žáky s profesemi sloužícími poznání a využívání historie - poukazuje na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vede žáky k jejich eliminaci - učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňuje jim hledat vlastní postup

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu D

Vzdělávací oblast Člověk společnost	Vyučovací předmět Dějepis	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	6. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady odkazů historie v současnosti <p><i>RVP - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zaznamená správně časový údaj na časové ose - orientuje se v mapě, ukáže na mapě, přečte z mapy <p><i>RVP - uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá podle pokynů informace - rozlišuje umělecké a reálné zdroje informací <p><i>RVP - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu uvede příklady archeologických kultur na našem území</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a seřadí vývojové typy pravěkého člověka - popisuje způsoby lovu, pravěké zbraně a nástroje - popisuje vznik a význam náboženství <p><i>RVP - objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vznik zemědělských činností - ukazuje na mapě místa nejrychlejšího rozvoje lidské společnosti - popisuje vývoj druhů lidských společenství - objasňuje význam objevení kovů a důsledky jejich užívání <p><i>RVP - uvede příklady archeologických kultur na našem území</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí archeologická naleziště u nás - na mapě ukáže oblasti nalezišť <p><i>RVP - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami</i></p>	<p>Člověk v dějinách</p> <p><i>Význam zkoumání dějin, historické prameny, historický čas a prostor</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - význam dějin pro jedince i společnost - čas v dějinách, měření a počítání času - dějepisná mapa - úkoly muzeí, archívů, knihoven - posláná archeologie <p>Počátky lidské společnosti</p> <p><i>Člověk a lidská společnost v pravěku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - život v starší době kamenné - počátky zemědělství a řemesel - projevy duchovního života - život mladší doby kamenné - hospodářství - doba bronzová a železná <p>Evropa v pravěku</p> <p><i>Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - starověk 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Vztahy a soužití, Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání, Kreativita</p> <p>Zeměpis</p> <p>Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Environmentální výchova – Základní podmínky života</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Vlastnictví, Kolektivní činnosti</p> <p>Finanční gramotnost</p>

<p><i>a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vznik států, charakterizuje městský stát - uvádí jména orientálních států - popisuje způsob života v starověkém státě <p><i>RVP - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí kulturního dědictví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává a uvádí, co zanechaly starověké státy dnešku - vyjmenuje dnešní státy na území starověkých států - zná konkrétní příklady památek <p><i>RVP - demonstruje přínos antické kultury, uvádí významné osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje pojmy spojené s antickými státy - převypravuje obsah báje - charakterizuje život ve Spartě - uvádí významné události a osobnosti antického světa <p><i>RVP - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje pojem demokracie v antickém státě - vysvětluje význam řecké kultury pro další historii - popisuje život v Řecku a Římě, charakterizuje společnost - uvádí příklady hmotných a duchovních výtvorů, které Řekové a Římané odkázali budoucnosti - vysvětluje význam křesťanství - porovnává vývoj v západořímské a východořímské říši - popisuje naše země v době železné - charakterizuje společnost Keltů 	<ul style="list-style-type: none"> - Mezopotámie - starověký Egypt - starověká Čína a Indie <ul style="list-style-type: none"> - kulturní odkaz <ul style="list-style-type: none"> - starověké Řecko - Alexandr Makedonský - starověký Řím <ul style="list-style-type: none"> - antická kultura - podoby antické demokracie - počátky křesťanství - rozpad Říma <p><i>Evropa v době železné</i></p>	<p>Multikulturní výchova – Kořeny civilizací, Etnický původ, Multikulturalita</p> <p>Zeměpis</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Výchova demokratického občana – Formy participace občanů na veřejném životě</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Literární výchova</p> <p>Výchova k myšlení v globálních souvislostech – Jsme Evropané</p>
	7. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezuje časový pojem středověku - objasňuje pojem stěhování národů - na mapě ukazuje směr stěhování národů 	<p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <p><i>Raný středověk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - nový obraz Evropy - stěhování národů 	<p>Multikulturní výchova – Etnický původ</p> <p>Zeměpis</p>

[illegible]

<ul style="list-style-type: none"> - objasní situaci za vlády Jiřího z Poděbrad - vysvětluje úlohu Jagellonců v naší historii - objasňuje pojmy jagellonský stát, stavovská společnost - uvádí znaky románského a gotického slohu - uvádí příklady významných památek <p><i>RVP - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje obsah pojmu renesance, humanismus - sestaví přehled hlavních reformátorů - vysvětluje význam a postavení jednoty bratrské <p><i>RVP - popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ukáže na mapě cesty mořeplavců, shrne význam objevných plaveb - uvádí změny v hospodářství, uvádí nejvýznamnější vynálezy - objasňuje pojem manufaktura <p><i>RVP - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - shrnuje okolnosti související se vznikem habsburského soustátí - vysvětluje úlohu českých stavů - popisuje průběh a význam stavovského povstání - uvádí význam rudolfínské doby, významné osobnosti <p><i>RVP - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje průběh třicetileté války - hodnotí osobnost J. A. Komenského <p><i>RVP - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnává charakter státního uspořádání v Anglii a Francii - charakterizuje alžbětinskou kulturu - objasňuje pojmy absolutistická vláda, konstituční 	<ul style="list-style-type: none"> - doba poděbradská - jagellonský stát, stavovská monarchie - kultura doby pozdního středověku <p>Objevy dobývání. Počátky nové doby</p> <p><i>Raný novověk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - období renesance - náboženská reformace - jednota bratrská <ul style="list-style-type: none"> - objevné cesty - význam a přínos objevných cest - počátky kapitalismu <ul style="list-style-type: none"> - český stát v předbělohorských poměrech - vláda Rudolfa II. - české stavovské povstání <ul style="list-style-type: none"> - třicetiletá válka - J. A. Komenský <ul style="list-style-type: none"> - počátky absolutních monarchií <p><i>Anglie za vlády Jindřicha VIII. a Alžběty I.</i></p>	<p>Výtvarná výchova</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní difference</p> <p>Zeměpis</p> <p>Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola</p> <p>Literární výchova</p>
---	--	---

<p>monarchie</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasňuje souvislosti počátků kolonialismu <p><i>RVP - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vybírá hlavní znaky a příklady kultury v době pozdního středověku a raného novověku - rozlišuje znaky kultury, rozumí pojmům 	<ul style="list-style-type: none"> - období počátků kolonialismu - znaky renesančního slohu 	<p>Literární výchova Výtvarná výchova</p>
	8. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti, uvádí konkrétní projevy změn ve společnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví přehled absolutistických států v Evropě, srovnává je - uvádí podstatu průmyslové revoluce, objasňuje základní pojmy, zdůvodní vznik průmyslové společnosti - vysvětluje podstatu osvícenství - aplikuje poznatky o osvícenském absolutismu některých panovníků, doloží jejich reformami - pojmenuje znaky barokní, rokokové a secesní kultury <p><i>RVP - objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stanoví příčiny, popisuje průběh a hodnotí význam francouzské revoluce - vysvětlí vznik občanské společnosti - charakterizuje války, hodnotí význam osobností doby napoleonské a ponapoleonské - provádí přehled národních hnutí, jejich politické cíle a výsledky <p><i>RVP - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí situaci českého státu - porovnává typ státu s ostatními státy v Evropě 	<p>Modernizace společnosti</p> <p><i>Období od 2. poloviny 17. století do konce 18. století</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - absolutistická Anglie, Francie, Rusko - anglické revoluce - zrod moderní vědy, průmyslová revoluce - myšlenky osvícenství - baroko - české země za Marie Terezie a Josefa II. <p><i>Novověk od konce 18. století do r. 1914</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Velká francouzská revoluce - napoleonské války a jejich důsledky <p><i>Evropa po vídeňském kongresu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Revoluční rok 1848 <p>- postavení českých zemí v habsburské monarchii</p>	<p>Výchova demokratického občana – Formy participace občanů na veřejném životě</p> <p>Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru a solidarity</p>

<ul style="list-style-type: none"> - posuzuje vládu jednotlivých panovníků - uvádí významné představitele národního života - stanovuje úkoly a cíle národního obrození - charakterizuje politické programy hnutí v habsburské monarchii 	<ul style="list-style-type: none"> - základní rysy české národní politiky - rok 1848 v Čechách - představitelé českého národního života 	
<p><i>RVP - charakterizuje emancipační úsilí vybraných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> - hodnotí situaci jednotlivých sociálních skupin - uvádí příklady řešení - uvádí změny v politické situaci - vysvětluje sociální situaci a její řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - změny sociální struktury – nové společenské vrstvy, situace dělnictva - emancipace národů 	<p>Zeměpis</p>
<p><i>RVP - na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> - srovnává hospodářskou vyspělost, dokládá nerovnoměrnost vývoje - rozlišuje základní politické ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - hospodářský vývoj světových velmocí - kapitalismus, imperialismus 	
<p><i>RVP - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií</i></p>		<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje význam sjednocení pro další vývoj Německa a jeho postavení v Evropě - popisuje vnitřní procesy v USA, růst jejich významu - rozeznává odlišnosti vývoje v různých oblastech - objasňuje procesy diferenciací pólů v Evropě - vysvětlí příčiny a záminky 1. světové války - popisuje průběh 1. světové války <p>uvádí příklady nových technických vynálezů použitých jako zbraně a hodnotí ničivost zbraní válečných strategií</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sjednocování Německa a Itálie - občanská válka v USA - růst významu Japonska - militarizace - vznik Dohody a Trojspolku <p><i>1. světová válka</i></p>	<p>Zeměpis</p>
<p><i>RVP - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> - popisuje důsledky 1. světové války - vysvětluje politické, sociální a kulturní důsledky 	<p>Moderní doba - polovina 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - svět po 1. sv. válce, politické, sociální a kulturní důsledky - ruské revoluce 	<p>Chemie</p>

9. ročník:		
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje politické proudy, opatření, reformy - posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy - vysvětluje boj o samostatnost, jeho představitele <p><i>RVP - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpoznává destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje pojmy fašismus a komunismus - objasňuje cíle a vznik hnutí - uvádí vznik, projevy a důsledky krize, snahy o řešení - vysvětluje sociální situaci a její řešení - na příkladech hodnotí postoje umělců - rozlišuje postoje velmocí k německé politice - uvádí důsledky Mnichova - popisuje život za protektorátu - uvádí příklady odporu, hrdiny, zhodnotí přínos - popisuje průběh II. světové války, hlavní bitvy, postup spojenců a důsledky <p><i>RVP - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasňuje postavení pronásledovaných Židů a jiných etnik - popisuje a hodnotí jednání lidí, kteří pronásledovaným pomáhali <p><i>RVP - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasňuje situaci v poválečném Československu ve všech odvětvích - posuzuje vztah Československa a SSSR - objasňuje politický převrat a jeho důsledky - vysvětluje vztahy Čechů a Slováků a důvody 	<p>Československo v meziválečném období</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj - národnostní a sociální problémy - mezinárodně politická situace v Evropě <p>Válka a poválečné uspořádání</p> <ul style="list-style-type: none"> - počátky fašismu a nacismu, komunismus - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize - první agrese, vznik napětí <p>Mnichovská konference a její důsledky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Protektorát Čechy a Morava - II. světová válka - domácí a zahraniční odboj <p>holocaust</p> <p>poválečné uspořádání Evropy a světa</p> <ul style="list-style-type: none"> - poválečné Československo od r. 1945 do roku 1989 - ČSSR, 60. léta, normalizace, sametová revoluce - vznik České republiky 	<p>Zeměpis</p> <p>Výchova demokratického občana – Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování</p> <p>Zeměpis</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a proměny životního prostředí</p>

<p>rozdělení</p> <p><i>RVP - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasňuje souvislosti studené války - zařazuje poválečné státy do politických bloků - uvádí příklady krizových oblastí, řešení krizových situací <p><i>RVP - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - posuzuje vnitřní a mezinárodní postavení ČR v současnosti <p><i>RVP - posoudí postavení rozvojových zemí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - s pomocí mapy uvádí změny v koloniálním systému <p><i>RVP - prokáže základní orientaci v problémech současného světa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - posuzuje postavení ČR v současném světě - sleduje tisk a vyhledává informace o současném světě - sleduje informace o významných objevech, výtvorech materiálních i duchovních - sleduje a hodnotí vznikající problémy a ohniska napětí - sleduje fenomén terorismu, vyjadřuje svá stanoviska, uvádí příklady možných řešení 	<p>Rozdělený a integrující svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - studená válka – rozdělení do vojenských bloků - svět v 60. a 70. letech - vnitřní situace ve východním bloku - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - politické, hospodářské a ideologické soupeření <p>ČR v současném světě</p> <ul style="list-style-type: none"> - změny ve světových mocenských vlivech - naše současnost - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje - sport a zábava - mimořádné události 	<p>Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti, Ověřování informací, relevantnost informací</p> <p>Výchova k myšlení v globálních souvislostech – Soužití v rámci Evropy, evropské souvislosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Mediální výchova – Tvorba mediálních sdělení</p>
---	--	---

5.5.3 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu VkO

Předmět *Výchova k občanství* integruje vzdělávací obory *Výchova k občanství*, *Rodinná výchova* a *Výchova ke zdraví*. Vychází z myšlenky, že život ve společnosti, život v rodině, životní styl a zdraví jedince jsou úzce propojeny. Cílem předmětu je vychovávat zdravého mladého jedince, připravovat ho pro plnohodnotný život v moderní demokratické společnosti

Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření schopnosti orientovat se v sociální realitě a začleňovat se do různých společenských vztahů. Učí žáky řešit problémy vznikající při vytváření různých kolektivů a začleňování se do nich. Vede žáky k poznávání vlastní osobnosti i osobnosti druhých, k pochopení svého jednání i jednání druhých v různých životních situacích. Učí žáky orientovat se v různých pravidlech platných ve společnosti, porozumět jim, respektovat je, přebírat odpovědnost za vlastní názory, jednání a chování a jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, nastiňuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády. Vede je k aktivní a odpovědné účasti ve veřejném i rodinném životě. Vychovává žáky k přijímání zdravého životního stylu, k užívání takových praktik, které vedou k zachování a upevňování zdraví, vede je k vytváření správných návyků hygienických, stravovacích, pracovních. Učí je předcházet úrazům a poškozování zdraví užíváním závadných látek. Učí je správně se chovat v každodenních i mimořádných situacích. Rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Vede žáky k poznání, jak se správně chovat k životnímu prostředí a předcházet jeho poškozování. Předmět rozšiřuje, prohlubuje a utřídí poznatky, které žáci získali na 1. stupni ZŠ, ale také ve svém vlastním životě.

5.5.3.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu VkO

Předmět je vyučován na 2. stupni ZŠ v 6., 7. a 9. ročníku v počtu 2 hodin týdně a v 8. ročníku v počtu 1 hodina týdně. Vyučuje se v kmenových třídách, výuka je doplňována besedami, exkurzemi, návštěvami výstav. Výuka směřuje k těmto okruhům:

- vnímání zdraví jako nejvýznamnější hodnoty, uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- poznávání, že člověk je jednotou biologických, psychických a sociálních znaků
- získávání základní orientace v názorech na to, co je prospěšné a co je škodlivé
- pochopení, že člověk je závislý na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů a na kvalitě prostředí
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím, mezilidskými vztahy, etickými a morálními postoji, volným úsilím
- vytváření vědomí vlastní identity, akceptování identity a osobnosti druhých
- vnímání sounáležitosti s rodinou a jinými kolektivy
- úctě k sobě, k partnerovi, rodině, národu, k jiným národům, k rozvíjení respektu k odlišnostem lidí z různých společenství
- rozvíjení zájmu o veřejné dění a snahy zapojovat se do něj
- rozvíjení orientace v aktuálním dění, ve vztazích a souvislostech, ve faktech historických, sociálních, kulturních, státoprávních, ekonomických, politických a jiných
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících principy lidského soužití a lidskou důstojnost, zvyšování odolnosti vůči psychické manipulovatelnosti
- vytváření správných návyků komunikace, respektování zásad diskuse, k schopnosti vnímat názory druhých
- přípravě člověka na život v sjednocené Evropě a globalizovaném světě
- přípravě k volbě budoucího povolání
- k aktivnímu využívání různých zdrojů získávání informací, k pochopení potřeby ovládat cizí jazyky
- přispívá k orientaci ve světě financí a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

Do předmětů zařazujeme z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Sebepoznání, seberegulace
    - Psychohygiena
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Vztahy a soužití ve společnosti
    - Komunikace
    - Vlastnictví
    - Mezilidské vztahy
    - Řešení problémů a rozhodování
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Hodnoty, postoje, praktická etika
- ❖ Výchova demokratického občana
  - Formy participace občanů na politickém životě
  - Občanská společnost a škola
  - Občan, občanská společnost a stát
  - Princip demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování

- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - Evropa a svět nás zajímají
  - Objevujeme Evropu a svět
  - Jsme Evropané
- ❖ Multikulturní výchova
  - Etnický původ
  - Lidské vztahy
  - Kulturní difference
  - Multikulturalita
- ❖ Environmentální výchova
  - Lidské aktivity a proměny životního prostředí
  - Vztah člověka k prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Receptivní činnosti
    - Fungování a vliv médií ve společnosti
    - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
    - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
  - z okruhu Produktivní činnosti
    - Práce v realizačním týmu
    - Prezentace

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do předmětu, například využitím krátkodobých projektů i rozsáhlejších týmových prací v jednotlivých ročnících. Jejich volba je určována nabídkou aktuálních událostí nebo významnými okolnostmi. Využíváme možnosti, které nabízí dlouhodobá dobrá spolupráce školy s městským úřadem, s veřejnou knihovnou. Podílíme se na celoškolních projektech.

Do předmětu *Výchova k občanství* dále integrujeme téma ***Ochrana člověka za mimořádných událostí*** vytvořené z tematických celků:

- ***Havárie a živelní události***
- ***Civilní ochrana***
- ***Pomáhám zraněným***
- ***Sebeochrana, vzájemná pomoc***

5.5.3.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Vko

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí v předmětu *Výchova k občanství*:

	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k zodpovědnosti za vzdělávání, vysvětluje smysl a cíl učení, posiluje vztah k učení, vede k celoživotnímu vzdělávání - podporuje samostatnost a tvořivost, nabízí různé způsoby dosažení cíle, učí žáky plánovat a organizovat práci - učí žáky získávat, vyhodnocovat a zpracovávat informace - motivuje žáky k učení, umožňuje pracovat tak, aby žák měl z práce radost - učí žáky pracovat trpělivě, zodpovědně, učí schopnosti ohodnotit práci vlastní i druhých, učí pracovat samostatně i v týmu
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti, učí je nebát se problémy řešit - podporuje přijatelné a originální způsoby řešení problémů, podporuje tvořivost a užívání moderních a netradičních technik při řešení, učí žáky problémům předcházet - orientaci v problematice peněz a cen napomáhá k odpovědnému osobnímu rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - zaměřuje se na rozvíjení komunikativních schopností žáků, vede je k získávání dovedností správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události - důsledně vyžaduje kulturní a kultivovanou komunikaci, netoleruje nezdvořilé, hrubé, vulgární a agresivní projevy - učí žáky argumentovat logicky, otevřeně, přátelsky - učí žáky komunikovat asertivně, nonverbálně - připravuje žáky na zvládnutí komunikace v obtížných situacích
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině, ve větším týmu, přijímat v týmu určitou úlohu - podporuje vzájemnou spolupráci a pomoc - netoleruje projevy nadřazenosti, rasismu, xenofobie, netoleruje projevy predsudků, vede žáky k tomu, aby tyto projevy poznali a odmítli

Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k odmítání všeho, co narušuje dobré vztahy - monitoruje sociální situaci ve třídě - dbá na dodržování všech platných pravidel, netoleruje projevy narušující dobré soužití - vede žáky k vzájemné úctě - demonstruje pozitivní a negativní modely chování lidí, učí žáky je vnímat a hodnotit - umožňuje žákům poznávat právní normy a rozumět jim - nabízí žákům vhodné alternativy aktivit jako protipól závadovému jednání - vede žáky k chápání postavení občana, k pochopení závaznosti občanských povinností - uplatňováním aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech vede k poznávání otázek obrany státu
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří ve třídě pracovní prostředí, obměňuje pracovní podmínky a umožňuje žákům podílet se na stanovování pracovních podmínek - vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti, dohlíží na dodržování pracovních podmínek - seznamuje žáky s různými profesemi, možnostmi uplatnění v profesním životě

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vko

[illegible]

<p><i>a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</i></p> <p><i>RVP - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavuje zásady správné výživy - uvádí důvody škodlivosti kouření, alkoholismu a požívání drog - na modelové situaci zkouší postupy, jak odmítat nabídky škodlivých látek - vysvětluje obsah pojmu zdravý životní styl a uvádí jeho konkrétní postupy - sestavuje program pro rodinu na volné dny podle zásad zdravého životního stylu <p><i>RVP - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady vzniku kolektivů, - uvádí příklady norem, jimiž jsou tyto kolektivy řízeny - stanovuje význam, úkoly a cíle některých kolektivů - na příkladech uvádí, jak spolupráce a participace pomáhá zvládat úkoly - uvádí úlohu úřadu v životě obce - objasňuje možnosti, jak se občané podílejí na životě v obci - sám se aktivně zapojuje do společné práce - popisuje dění v rodině, vztahy a funkci rodiny - popisuje svůj podíl úkolů v rodinném kolektivu - uvádí příklady vhodné spolupráce mezi spolužáky <p><i>RVP - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na modelových situacích ukazuje vhodné a nevhodné způsoby komunikace - vnímá vlastní způsoby chování a komunikace, dokáže zpětně ohodnotit své chování - popisuje, do jakých konfliktů se dostal a jak by je měl správně řešit - uvádí příklady vhodného chování k blízkým i cizím 	<p style="text-align: center;">Výchova ke zdraví</p> <p><i>Zdravý způsob života a péče o zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - denní režim, vytváření pracovních a odpočinkových aktivit - význam pohybu pro zdraví - zásady první pomoci - pohybový režim, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů - úrazy při sportu, na pracovišti, v domácnosti, v dopravě - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování - vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit <p style="text-align: center;">Člověk ve společnosti</p> <p><i>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku <p><i>Naše škola</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - život ve škole - práce a povinnosti žáků - význam a činnost žakovské samosprávy - společná pravidla a normy - vklad vzdělání pro život <ul style="list-style-type: none"> - lidská solidarita - zákony, vyhlášky, morální pravidla - způsoby komunikace - řešení zátěžových situací - šikana, agrese - možnosti uplatnění 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</p> <p style="text-align: center;">Tělesná výchova</p> <p style="text-align: center;">Zeměpis</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - lidem - uvádí příklady, čím jsou si lidé rovni a nerovni - uvádí příklady předsudků - vnímá chování agresivní, odmítá je - se všemi spolužáky jedná podle pravidel slušnosti <p><i>RVP – uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</i></p> <p><i>RVP - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady, jak by podle svých možností pomohl člověku ohroženému šikanou nebo útokem - na příkladech z literatury dokládá, jak lidská solidarita usnadňuje soužití - uvádí příklady mimořádných situací, uvádí zásady platné pro chování za mimořádných situací, popisuje, jak získá informace a jak se zachová - popisuje způsoby poskytování první pomoci - uvádí telefonní čísla institucí poskytujících pomoc <p><i>RVP - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady oblíbené zábavy - uvádí příklady institucí, které mu mohou nabízet aktivity - uvádí příklady akcí pořádaných obcí a jejich význam - na příkladech uvádí možnosti zapojení do organizovaných činností - uvádí příklady využití volného času dětmi a dospělými - na příkladech objasní, čím se některé činnosti stávají zloději času - uvádí příklady, čím se zabývají některé konkrétní aktivity <p><i>RVP - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech uvádí různé druhy majetku ze svého okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - možnosti seberealizace - osobní aktivity - nevhodné aktivity - odborná pomoc při řešení problémů - zásady zdvořilosti a společenského styku <p>Ochrana člověka za mimořádných situací</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasifikace mimořádných událostí - varovný signál a jiné způsoby varování - zásady první pomoci - základní úkoly ochrany obyvatelstva - evakuace - zdroje informací - Integrační záchranný systém - činnost po mimořádné události - prevence vzniku mimořádných událostí <p>Rok v proměnách času</p> <ul style="list-style-type: none"> - čas, vnímání, členění času, jeho měření - plánování a efektivní užívání času - zájmy a záliby - ochrana přírody <p>Stát a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - hmotné a duševní vlastnictví 	<p>Výchova demokratického občana - Multikulturalita</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Přírodopis</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - objasňuje pojem nemovitý a movitý majetek <p><i>RVP – sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, uváže nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkovitého a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu 	<ul style="list-style-type: none"> - majetek, vlastnictví, formy vlastnictví, jejich ochrana - hodnoty - hierarchie hodnot - kulturní hodnoty a tradice - druhy kultury, kulturní tradice <p style="text-align: center;">Finanční gramotnost</p> <p><i>Peníze</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce a podoby - formy placení - hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví <p><i>Hospodaření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpočet domácnosti - úspory, investice, úvěry - splátkový prodej - leasing <p style="text-align: center;">Majetek a vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy vlastnictví - způsoby získávání majetku - majetek a vlastnictví 	<p>Finanční gramotnost</p> <p>Finanční gramotnost</p>
	7. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech uvádí situace, ve kterých pozoroval vliv předsudků - uvádí příklady národnostní, sociální, kulturní odlišnosti lidí - vysvětluje obsah pojmu rasismus, xenofobie - uvádí příklady skupin a hnutí s extremistickými 	<p style="text-align: center;">Člověk ve společnosti Člověk jako jedinec</p> <p><i>Podobnost, odlišnost lidí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - projevy v chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti - charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál - problémy uprchlictví - problémy lidské nesnášenlivosti 	<p>Multikulturní výchova – Etnický původ</p>

<p>projevy, hodnotí jednání a ideje těchto skupin</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady hodnot, kterými nás mohou příslušníci menšin obohatit <p><i>RVP - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí vlastnosti společné živým tvorům - na příkladech dokumentuje výjimečné postavení člověka v živočišné říši <p><i>RVP - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pokouší se popsat své osobní vlastnosti - sestavuje systém postupu, jak překonávat své nedostatky - uvádí příklady, v čem vidí smysl svého života - uvádí příklady svých životních cílů - uvádí příklady, čím může být dosahování cílů komplikováno - uvádí příklady lidí, kteří se setkali s překážkami a překonávali je - uvádí příklady obtížných životních situací <p><i>RVP - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasňuje pojem kladné a záporné vlastnosti na příkladech konkrétních lidí - na základě pozorování kolektivu sestaví soupis vlastností, které komplikují soužití - objasňuje, jak mohou blízcí lidé nebo odborníci pomoci překonávat nedostatky - uvádí cesty, jak získat kontakty na odborníky - uvádí správné způsoby komunikace - na modelových situacích ukazuje vhodné a nevhodné způsoby řešení konfliktů - vysvětluje pojem asertivní chování a uvádí konkrétní příklady <p><i>RVP - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - extremismus <ul style="list-style-type: none"> - genetické předpoklady člověka - vliv rodiny a okolí na formování jedince <p><i>Vnitřní svět člověka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí - systém osobních hodnot, sebehodnocení - stereotypy v posuzování druhých lidí <ul style="list-style-type: none"> - životní cíle a plány - prožívání - adaptace na životní změny - sebehodnocení - pomoc lidem v nouzi <ul style="list-style-type: none"> - charakterové znaky - genetické předpoklady - vliv okolí na formování jedince, potřební lidé ve společnosti 	<p>Multikulturní výchova – Kulturní diference</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání , Seberealizace</p>
--	--	--

<p><i>zdravou sebedůvěrou</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady osobních aktivit, které kladou zvýšené nároky na chování člověka - objasňuje obsah pojmu morálka - uvádí příklady, jak city ovlivňují jednání lidí - popisuje své pocity při prožívání různých situací - uvádí příklady libých prožitků, a co je vyvolalo - z uměleckých děl vyhledává příklady lidí, kteří dokázali změnit své nedostatky v přednosti - uvádí příklady, kterých lidí si váží a proč <p><i>RVP - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - z vlastního pozorování popisuje změny ve vlastním prožívání skutečnosti - vysvětluje změny, které probíhají v organismu dospívajícího člověka - na příkladech z okolí uvádí, jak se spolužáci chovají k dívkám, hodnotí chování mladých lidí <p><i>RVP - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech objasňuje potřeby chránit hodnoty - zdokumentuje příklady vandalského chování a projevů vandalizmu v obci - zdůvodňuje potřebu ochrany přírody - vyjmenuje typy chráněných oblastí - popisuje chování v CHKO Slavkovský les - uvádí příklady chování poškozující životní prostředí - sestavuje zásady správného chování ke svému okolí <p><i>RVP - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady, jak hospodaří se svým majetkem, - popisuje příklady nehospodárnosti ve škole - sestaví pravidla, jak proti takovému chování zakročít <p><i>RVP - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování</i></p>	<div> <div>city</div> <div>Výchova ke zdraví</div> <div>Změny v životě člověka a jejich reflexe</div> <div> <div>dětství, puberta, dospívání</div> <div>projevy puberty</div> <div>sexuální chování</div> </div> <div>Stát a hospodářství</div> <div> <div>hodnoty, hierarchie hodnot</div> <div>kulturní hodnoty, druhy kultury</div> <div>ochrana přírody</div> <div>projevy vandalizmu</div> <div>chráněné oblasti</div> </div> <div> <div>zásady hospodárnosti</div> <div>spoolečné vlastnictví – šetření školního majetku</div> </div> <div>Stát a právo</div> </div>	<div>Finanční gramotnost</div> <div>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Řešení problémů a rozhodování</div>
--	--	---

<p><i>obraný státu</i> <i>RVP - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasňuje obsah pojmu právo - rozlišuje práva lidská a občanská - uvádí příklady projevů občanství - orientuje se v Ústavě ČR a Listině práv a svobod - vyjmenuje některá práva dětí - zdůvodňuje nutnost ochrany dětí právy - uvádí příklady, jak jsou dětská práva porušována <p><i>RVP - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zákon, morálku, pravidla zdvořilosti - uvádí, která pravidla společenského styku ovlivňují kvalitu každodenního života - na modelových situacích předvádí společenské chování - popisuje nedostatky ve slušném chování ve svém okolí - sestavuje seznam nejčastěji porušovaných zásad společenského styku - popisuje příklady chování ve slavnostních situacích - objasňuje význam dodržování těchto pravidel pro klima ve společnosti <p><i>RVP - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech uvádí rozdíly mezi různými vztahy - popisuje projevy vztahů v užších kolektivech např. v rodinách a v širších komunitách – škole, obci - dává do souvislosti klima v kolektivu s duševním a tělesným zdravím na konkrétních příkladech - uvádí příklady empatického jednání <p><i>RVP - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</i></p> <p><i>RVP - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším</i></p>	<p><i>Lidská práva</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ústava a právní řád ČR - právo lidské a občanské - základní právní normy - Listina základních práv a svobod - Všeobecná deklarace lidských práv - dětská práva <p>Člověk ve společnosti</p> <p><i>Společenské chování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní chování - pravidla společenského styku <p>Vztahy mezi lidmi a pravidla soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - kamarádství, přátelství, láska - partnerské soužití, manželství, rodičovství - kultivované chování na veřejnosti, ve škole <p>Výchova ke zdraví</p> <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p><i>Hodnota a podpora zdraví</i></p>	<p>Finanční gramotnost</p> <p>Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí</p> <p>Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát, Lidská práva</p>
--	---	--

<p><i>okoli</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech popisuje zásady prevence - objasňuje důležitost otevřenosti ve vztahu k řešení zdravotních problémů - uvádí příklady lékařské a odborné pomoci, na kterou by se mohl s problémy obrátit - na modelových situacích předvádí, jak by se svěřil s citlivým problémem - uvádí příklady stresorů a stresových životních změn - uvádí příklady zásad duševní hygieny a způsobů trénování duševní odolnosti <p><i>RVP - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje na příkladech několik významů slova komunikace - uvádí příklady verbální a neverbální komunikace - uvádí zásady slušného chování v komunikaci <p><i>RVP - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasňuje obsah pojmu právo - rozlišuje kvalitu právních norem - na příkladech vysvětluje obsah pojmu občanství - orientuje se v Listině občanských práv a svobod - objasňuje rozdíl mezi právem lidským a občanským - na konkrétních příkladech uvádí, jak uplatňuje svá práva <p><i>RVP - provádí jednoduché právní úpravy a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</i></p> <p><i>RVP - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí, v jakých právních normách nachází právní úpravy vztahů, ve kterých se vyskytuje - připravuje vzor občanské smlouvy - na modelových situacích demonstuje postup při uzavírání smlouvy 	<ul style="list-style-type: none"> - zdraví a nemoci - přenosné nemoci - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti - psychohygiena <p>Člověk ve společnosti</p> <p><i>Mezilidská komunikace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování a komunikace - nebezpečí komunikace prostřednictvím ICT, sebeochrana a vzájemná pomoc - zásady slušnosti v komunikaci - základní pravidla komunikace - prostředky, postupy a cíle komunikace - konflikty v mezilidských vztazích <p>Stát a právo</p> <p><i>Lidská práva</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stát a občanství - práva a povinnosti občanů - Listina základních práv a svobod - sociální jistoty a sociální politika státu <ul style="list-style-type: none"> - Občanský zákoník - Trestní zákoník - Obchodní zákoník 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p>
---	--	--

<p><i>RVP - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady globálních problémů týkajících se životního prostředí, životních potřeb, zdraví, terorismu - uvádí příklady, jak lidé tyto problémy zhoršují - uvádí vlastní možnosti řešení <p><i>RVP - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu</i></p> <p><i>RVP – uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - z pozorování vlastních prožitků uvádí, které problémy se projevují v našem životě - uvádějí příklady, jak oni sami mohou přispět k nápravě - uvádí příklady projevů globalizace - uvádí problémy a přínos globalizace 	<p style="text-align: center;">Globální problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - globalizace - problémy a přínos globalizace - životní prostředí v našem okolí 	<p style="text-align: center;">Finanční gramotnost</p>
	8. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasňuje pojmy související s lidskou sexualitou - uvádí zásady zodpovědného sexuálního chování - uvádí, kdy je sex nezákonný - uvádí příklady, jak předčasné sexuální kontakty mohou poškodit život - uvádí příklady současného poznání o sexuálně přenosných chorobách <p><i>RVP - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů –</i></p>	<p style="text-align: center;">Člověk jako jedinec</p> <p><i>Citový život</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - životní cíle a plány - prožívání - adaptace na životní změny - sebehodnocení <p><i>Změny v životě člověka a jejich reflexe</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - předčasná sexuální zkušenost - sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy - sexualita jako součást formování osobnosti - zdrženlivost, promiskuita - problémy těhotenství a rodičovství mladistvých - poruchy pohlavní identity - osobnost - city a rozum - zdravý životní styl <p><i>Manželství a rodina</i></p>	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání , Seberealizace</p> <p style="text-align: center;">Finanční gramotnost</p>

<p><i>manželství</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí, jak a za jakých podmínek vzniká manželství - porovnává soužití vzniklé uzavřením manželství a volným soužitím - uvádí výhody a nevýhody manželství - popisuje představu budoucího partnera - objasňuje charakter vztahů ve funkční rodině - uvádí příklady, jak se stát stará o rodiny s dětmi - uvádí příklady, jak funguje náhradní rodinná výchova <p><i>RVP - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasňuje obsah pojmu právo - rozlišuje kvalitu právních norem - na příkladech vysvětluje obsah pojmu občanství - orientuje se v Listině občanských práv a svobod - objasňuje rozdíl mezi právem lidským a občanským - na konkrétních příkladech uvádí, jak uplatňuje svá práva <p><i>RVP - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</i></p> <p><i>RVP - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - posuzuje své postavení a role v různých kolektivech - formuluje své životní názory - stanovuje své priority - formuluje své životní cíle - vyjadřuje názor na to, co je třeba odmítat - na modelových situacích uvádí příklady, jak se zachovat při styku s nabídkou závadných látek <p><i>RVP - vyloží smysl voleb do zastupitelstev</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - vznik manželství - rodina - náhradní rodinná péče - Zákon o rodině <p style="text-align: center;">Stát a právo</p> <p><i>Lidská práva</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stát a občanství - práva a druhy právních norem - práva a povinnosti občanů <p><i>Právo v každodenním životě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - význam právních vztahů - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající - základní práva spotřebitele - styk s úřady <p style="text-align: center;">Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - auto-destruktivní závislosti - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita <p style="text-align: center;">Člověk jako jedinec</p> <ul style="list-style-type: none"> - cíle a plánování - informace - životní názor a náboženství - hledání smyslu života - zaměstnání, volba povolání 	<p>Mediální výchova – Produktivní činnosti – Tvorba mediálních sdělení</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Výchova demokratického občana – Formy participace občanů na politickém životě</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Řešení problémů a rozhodování</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Mediální výchova – Receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení,</p>
--	--	---

<p><i>v demokratických státech a uveďte příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</i> <i>RVP - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady zapojení občanů do různých organizací - objasňuje pojem politická strana, uvádí, které zná - vysvětluje charakter pravicových a levicových společenství - popisuje, jak probíhají volby a kam mohou občané volit - charakterizuje znaky volebního práva 	<p style="text-align: center;">Principy demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> - volby - správa a samospráva - politický život - znaky demokracie - složky státní moci, orgány a instituce 	<p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace</p>
	9. ročník:	
<p>Žák</p> <p><i>RVP – na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu cen jako součet nákladů, zisků a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady zboží na trhu - uvádí, jak se zachová v různých situacích jako prodejce a kupce - uvádí příklady, kdo může být v pozici nabídky a poptávky <p><i>RVP - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje podobu státního rozpočtu - uvádí, jak se hodnotí výkonnost ekonomiky - uvádí příklady, jak stát vstupuje do tržních vztahů - uvede příklady daní a poplatků - uvádí konkrétní dopady sociální politiky státu <p><i>RVP - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasňuje postavení a úlohu ČNB - uvádí příklady komerčních bank v našem okolí 	<p style="text-align: center;">Stát a hospodářství</p> <p><i>Principy tržních vztahů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - tržní vztahy - trh zboží, financí, práce - nabídka a poptávka <ul style="list-style-type: none"> - státní rozpočet - daně - sociální politika <p style="text-align: center;">Finanční gramotnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - peníze - banky 	<p>Výchova demokratického občana – Princip demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Finanční gramotnost</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uvádí, jaké služby poskytují komerční banky - objasňuje funkci a podobu peněz - objasňuje úlohu pojišťoven <p>RVP - rozlišuje a porovnává úlohu výroby obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje pojmy ekonomie, ekonomika - rozlišuje sektory národního hospodářství - na konkrétních příkladech uvádí nejčastější formy podnikání - uvádí, jaké náležitosti vyžaduje založení podniku, firmy - charakterizuje ekonomiku plánovanou a tržní <p>RVP - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnáva jeich znaky</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí, jak mohou vznikat nové státy - rozlišuje státy demokratické a nedemokratické - rozlišuje státy unitární a federativní - rozlišuje republiky a monarchie <p>RVP - rozlišuje a porovnáva úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejích orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasňuje proces vzniku státní organizace - charakterizuje státní orgány ČR - rozlišuje orgány moci, správy a soudní - rozlišuje stupně státních orgánů <p>RVP - rozlišuje a porovnáva úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech uvádí činnost soudů, státního zastupitelství, policie - rozlišuje stupně a charakter soudů - popisuje účastníky a průběh soudních jednání - uvádí příklady trestů - popisuje úlohy různých složek policie <p>RVP - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady korupce - uvádí příčiny a důsledky korupce	Člověk, stát a právo	<p>Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Výchova demokratického občana – Formy participace občanů v politickém životě</p>
--	----------------------	--

<p><i>RVP - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek, trestný čin, uvede jejich příklady</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady jednání, které vybočuje z norem, hodnotí je - uvádí, kterých přestupků a trestných činů se nejčastěji dopouštějí mladiství - rozlišuje způsob trestů pro mladistvé a dospělé - uvádí příklady alternativních trestů <p><i>RVP - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech demonstruje výhody ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy - na příkladech objasňuje podstatu, význam a výhody evropské integrace - uvádí některé výhody a nevýhody členství ČR v EU <p><i>RVP - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje nejvýznamnější mezinárodní instituce - na příkladech z tisku dokumentuje příklady spolupráce ČR s jinými státy - objasňuje rozdíl mezi společenstvími spojujícími státy a nadnárodními organizacemi <p><i>RVP - uvede příklady některých projevů globalizace, porovnává jejich klady a zápory</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasňuje obsah pojmu globalizace - uvádí příklady současného propojení světa - uvádí, jak současné propojení proniká do každodenního života, hodnotí je <p><i>RVP - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady globálních problémů týkajících se životního prostředí, životních potřeb, zdraví, terorismu - uvádí příklady, jak lidé tyto problémy zhoršují 	<div> <div> <ul style="list-style-type: none"> - stupně a druhy soudů - soudní jednání - trestní řád - alternativní tresty </div> <div> <p>Mezinárodní vztahy - Globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět - evropská integrace - Evropská unie - mezinárodní spolupráce - OSN, NATO, WHO, RE, OBSE </div> <div> <ul style="list-style-type: none"> - práce s tiskem, internetem - příhraniční styk - nadnárodní organizace </div> <div> <p>Globální problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - globalizace - problémy a přínos globalizace - životní prostředí </div> </div>	<p>Finanční gramotnost</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
--	---	---

<p>- uvádí vlastní možnosti řešení</p> <p><i>RVP - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu</i></p> <p>- z pozorování vlastních prožitků uvádí, které problémy se projevují v našem životě</p> <p>- uvádějí příklady, jak oni sami mohou přispět k nápravě</p> <p><i>RVP - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobu potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</i></p> <p>- uvádí příklady teroristických akcí</p> <p>- uvádí příklady provádění a zacílení</p> <p>- uvádí vlastní řešení k omezení hrozby</p> <p>- uvádí preventivní opatření</p> <p><i>RVP - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</i></p> <p><i>RVP - vyhodnotí a na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrny proti manipulaci a agresi</i></p> <p>- uvádí příklady sdělovacích prostředků, se kterými se setkává</p> <p>- uvádí příklady seriózních zdrojů informací a příklady bulvárních tiskovin</p> <p>- uvádí příklady provádění a zacílení reklamy</p> <p>- uvádí příklady dalších zdrojů informací, charakterizuje postup při vyhodnocování věrohodnosti informací</p> <p>- na modelových situacích uvádí příklady, jak rozpoznat manipulaci, jak na ni reagovat</p> <p>- uvádí příklady konkrétního manipulativního jednání médií, různých extremistických skupin, sekt apod.</p>	<p>- životní prostředí v našem okolí</p> <p>Chování za mimořádných situací</p> <p>- ochrana zdraví</p> <p>- mimořádné situace</p> <p>- terorismus</p> <p>- obrana státu</p> <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevalence</p> <p>- manipulativní reklama a informace</p> <p>- reklamní vlivy</p> <p>- veřejné sdělovací prostředky</p> <p>- bulvár</p> <p>- prostředky komunikace</p> <p>- manipulace s lidmi</p> <p>- náboženství, sekty</p> <p>- zneužívání lidí</p> <p>- závadové party</p>	<p>Mediální výchova – Receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Finanční gramotnost</p>
---	--	---

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast *Člověk a příroda* zahrnuje předměty spojené se zkoumáním přírody, jde o předměty *Fyzika*, *Chemie*, *Přírodopis*, *Zeměpis*, *Semináře z fyziky a přírodopisu*. Tyto předměty nabízí žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem, čímž jim dává i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a následně jim pomáhá v orientaci v běžném životě. Rozvíjí dovednosti žáků soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, vyhodnocovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se učí při zkoumání příčin a průběhu různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, při zkoumání souvislostí či vztahů mezi nimi, hledat odpovědi na otázky - Jak? Proč? Co se stane, jestliže?

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast *Člověk a příroda* navazuje na vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět*, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi *Matematika a její aplikace*, *Člověk a společnost*, *Člověk a zdraví* a *Člověk a svět práce* a i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

5.6.2 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu F

Vyučovací předmět *Fyzika* je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí na příkladech s využíváním jednoduchých fyzikálních pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Vyučovací předmět *Fyzika* doplňuje a prohlubuje volitelný předmět *Seminář z fyziky*, který populární formou umožňuje zpětnou vazbu na osvojené učivo s časovou dotací 1 hodina týdně v 7. ročníku a 2 hodiny v ročníku 8. a 9. Výuka probíhá v laboratoři, popřípadě v kmenové učebně.

5.6.2.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu F

Fyzika je povinným vyučujícím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Vyučuje se ve 2 hodinové týdenní dotaci. Vyučovací předmět *Fyzika* může být vyučován v učebně fyziky i v kmenových třídách. Pokud jsou prováděny laboratorní práce, je nutná výuka v učebně fyziky.

Do předmětu zařazujeme z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Kreativita
    - Seberegulace a sebeorganizace
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Kooperace a kompetence
    - Komunikace
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Kreativita
    - Seberegulace a sebeorganizace
- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Produktivní činnosti
  - Práce v realizačním týmu

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do předmětu, například formou referátů, vyhledávání informací na internetu, skupinové práce. K preferovaným formám výuky patří i exkurze do různých institucí.

5.6.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu F

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu *Fyzika*:

Kompetence k učení	- Učitel: - učí žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, vlastností a jevů - učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti - učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu - podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky - umožní žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry - učí žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment - uplatňuje individuální přístup k žákovi, výsledky posuzuje vždy z pohledu „přidané hodnoty“

Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života - učí žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů - podporuje originální způsoby řešení problémů - podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení - podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů - podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů - průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají - jde příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace z odborného i interpersonálního charakteru - učí žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci - učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů - klade důraz na "kulturní úroveň" mluveného i písemného projevu - podporuje kritiku a sebekritiku - učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky - podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem - důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených v řádu učebny chemie
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů - minimalizuje používání frontální metody výuky, podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování - učí žáky pracovat v týmech - rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role - učí žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci - podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují - podporuje integraci žáků s příznými podpůrnými opatřeními do třídních kolektivů - netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu - průběžně monitoruje sociální vztahy ve třídě, skupině - učí žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli)
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k poznání možností rozvoje i zneužití chemie - vede žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí - vede žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání léků - netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků - netoleruje nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci - učí žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích - učí žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům - učí žáky poskytnout účinnou první pomoc - neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímá účinná opatření - jde příkladem, respektuje závazné předpisy, plní příkladně své povinnosti
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci - učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat - při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí - mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu F

Vzdělávací oblast Člověk a příroda	Vyučovací předmět Fyzika	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	6. ročník:	
<p>Žák: <i>RVP - změří vhodně zvolenými měřidly některé fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede hlavní a vedlejší jednotky délky, objemu, hmotnosti, hustoty, teploty a času - změří dané veličiny vhodným měřidlem - metrem, odměrným válcem, váhami, hustoměrem, stopkami a teploměrem - vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou <p><i>RVP - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané teplotě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Prakticky provede zahřívání různých těles a látek a dokáže vyjádřit změnu délky a objemu vhodnými jednotkami <p><i>RVP - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu - vyhledává hustotu v tabulkách - k výpočtům využívá vztah $\rho = m/V$ <p><i>RVP - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší částice látek - atomy a molekuly - charakterizuje pojem - neustálý pohyb částic - uvede jevy, které pohyb potvrzují - charakterizuje hlavní rozdíly v částicovém složení látek plynů, kapalin a pevných látek - porovná vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek - prokáže experimentem vzájemné přitahování a odpuzování elektrovaných těles a jev vysvětlí <p><i>RVP - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik</i></p>	<p>Látky a tělesa</p> <p><i>Základní fyzikální veličiny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - délka - objem - hmotnost - hustota - teplota - čas <p><i>Změny fyzikálních veličin při změnách teploty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zahřívání pevných látek - zahřívání kapalin a plynů <p><i>Výpočet hustoty, hmotnosti a objemu látek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hustota látky - výpočet hustoty látky - výpočet hmotnosti látky <p><i>Vlastnosti látek a těles</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - skupenství látek - složení látek - atomy a molekuly - Brownův pohyb, difuze - částicové složení látek <p><i>Elektrické vlastnosti látek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrické pole - model atomu <p><i>Magnetické pole elektrického proudu</i></p>	<p>Přírodopis</p> <p>Matematika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problému a rozhodovací dovednosti</p> <p>Praktické činnosti</p>

<p><i>indukovaného napětí v ní</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stanoví rozdíl mezi magnety přírodními a umělými - popíše póly magnetu a stanoví, jaké póly se vzájemně přitahují a jaké odpuzují - vysvětlí pojem magnetické pole a určí, jak se projevuje - vysvětlí pojem indukční čáry - stanoví umístění severního a jižního magnetického pólu Země - experimentálně určí póly tyčového magnetu - popíše magnetické pole Země a uvede příklad jeho využití <p><i>RVP - změří velikost působící síly</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotky síly-Newtonu - změří danou sílu různými typy siloměrů a zapíše výsledek - porovná naměřené výsledky matematicky i grafem <p><i>RVP – sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.</i></p> <p><i>RVP - rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu - používá správně schematické značky a zakreslí schéma reálného obvodu - rozlišuje pojmy uzavřený a otevřený elektrický obvod - určí a pokusem ověří podmínky procházení proudu obvodem - experimentem rozhodne, zda je látka vodič nebo izolant - stanoví nezbytné podmínky vzniku elektrického proudu v obvodu - vymezí rozdíl mezi rozvětveným a nerozvětveným elektrickým obvodem - uvede příklady spotřebičů, které využívají tepelné účinky elektrického proudu - objasní, popř., pokusem ukáže, nebezpečí vzniku zkratu a možnosti ochrany před ním pomocí tavné pojistky - dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými 	<ul style="list-style-type: none"> - magnetické vlastnosti látek - magnety přírodní a umělé - póly magnetu - magnetické pole - magnetizace látky - indukční čáry magnetického pole - póly tyčového magnetu - magnetické pole Země <p style="text-align: center;">Pohyb těles, síly</p> <p><i>Měření síly siloměrem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem síla a Newton - popis siloměru - praktické měření síly <p style="text-align: center;">Elektromagnetické a světelné děje</p> <p><i>Elektrický obvod</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdroj napětí - obvod a schematické značky - magnetické pole - vodič, izolant - tepelné účinky elektrického proudu - spínač - zkrat - spotřebič - spínač - podmínky vedení elektrického proudu <p><i>Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - blesk 	<p style="text-align: center;">Matematika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Výchova demokratického občana – Environmentální výchova – Mediální výchova</p>
--	---	---

zařízeními - objasní vznik blesku a zásady ochrany před jeho účinky - vysvětlí, jak postupovat při poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem a umí tento postup použít	- první pomoc	
	7. ročník:	
Žák: <i>RVP - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</i> - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného směru a směru opačného - vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil a určí velikost výslednice <i>RVP - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stále výsledné síly v jednoduchých situacích</i> - používá vztah mezi gravitační silou a hmotností - objasní podstatu prvního pohybového zákona - objasní podstatu druhého pohybového zákona - objasní podstatu třetího pohybového zákona - použije znalosti pohybových zákonů při objasňování běžných situací <i>RVP - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů</i> - vyjádří rovnováhu na páce, kladce pomocí momentu síly - používá vztah pro moment síly $M = F \cdot a$ - objasní funkci páky a kladky v praxi - porovná kladku pevnou a volnou a kladkostroj objasní princip nakloněné roviny <i>RVP - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</i> - objasní klid a pohyb tělesa jako stálost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu - na konkrétním příkladu pozná, zda je těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu - podle tvaru trajektorie rozezná, zda jde o pohyb přímočarý či křivočarý - popíše pohyb posuvný a otáčivý - rozezná, zda se jedná o pohyb rovnoměrný či	Pohyb těles, síly <i>Skládání a rozkládání sil</i> - skládání dvou sil stejného směru - skládání dvou sil opačného směru Newtonovy zákony - první Newtonův zákon - druhý Newtonův zákon - třetí Newtonův zákon - gravitační pole a gravitační síla <i>Otáčivé účinky síly</i> - účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy - páka - rovnovážná poloha páky - užití páky - pevná kladka - nakloněná rovina <i>Pohyby těles</i> - klid a pohyb tělesa - trajektorie a dráha - druhy pohybů - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb	Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj - Kooperace a kompetence, Komunikace

<p>nerovnoměrný</p> <p><i>RVP - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí, jak značíme dráhu a v jakých jednotkách ji udáváme - změří uraženou dráhu a zapíše výsledek - používá s porozuměním vztah $v = \frac{s}{t}$ při výpočtu rychlosti pohybu tělesa - vyjádří rychlost při dané jednotce $\frac{s}{t}$ jinou jednotkou rychlosti - vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty času a rychlosti <p><i>RVP - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje tlakovou sílu, používá vztah pro výpočet tlaku $p = F/S$ - na praktických příkladech uvede, jak lze zvětšit tlak, uvede hlavní jednotku tlaku - používá a využívá poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností stykových ploch - objasní podstatu Pascalova zákona - charakterizuje hydrostatický tlak - objasní využití Pascalova zákona v hydraulickém zařízení - popíše účinky gravitační síly na kapalinu <p><i>RVP - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování těles v ní</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny - objasní podstatu Archimédova zákona, vyvodí z porovnání vztlakové a gravitační síly, zda se těleso potopí, bude vznášet nebo bude plovat - charakterizuje atmosférický tlak - objasní souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - uvede, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou - uvede, k čemu se používá přístroj manometr, popíše, jak tento přístroj funguje 	<p><i>Rychlost, dráha pohybů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dráha při rovnoměrném pohybu - výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu - výpočet dráhy - průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu <p>Mechanické vlastnosti kapalin a plynů</p> <p><i>Tlaková a třecí síla, tlak</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - tlaková síla - tlak - tlak v praxi - třecí síla a její měření - tření v praxi - Pascalův zákon - hydraulické zařízení - účinky gravitační síly Země na kapalinu <ul style="list-style-type: none"> - hydrostatický tlak - vztlaková síla působící na těleso v kapalině - Archimédův zákon - potápění, plování a vznášení stejnorodého tělesa v kapalině - atmosféra Země - atmosférický tlak - měření a změny atmosférického tlaku - vztlaková síla působící na těleso v atmosféře Země - tlak plynu v uzavřené nádobě - manometr 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Zeměpis</p> <p>Přírodopis</p>
	8. ročník:	

<p>Žák: <i>RVP - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny - vedením, tepelným zářením - vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity některých látek - rozpozná základní skupenské poměry – tání, tuhnutí, zkapalnění, vypařování, sublimace, desublimace, var ve svém okolí i v přírodě - určí skupenské teplo tání těles - vymezí hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny a využívá poznatky v praxi <p><i>RVP - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady periodických jevů z praxe a přírody a správně k nim určí periodu - vysvětlí pojem frekvence, perioda, uvede, na čem závisí tyto veličiny u kmitavého pohybu tělesa na pružině - popíše, z čeho se skládá matematické kyvadlo a na čem závisí jeho perioda - frekvence - v konkrétních příkladech aplikuje poznatek, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet - uvede zdroje zvuku ve svém okolí, odůvodní, proč je přítomnost látkového prostředí, nezbytnou podmínkou pro šíření zvuku - objasní odraz zvuku, jako odraz zvukového rozruchu od překážky a vysvětlí vznik ozvěny - v konkrétních problémových úlohách využije poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří <p><i>RVP - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu ucha člověka, posoudí negativní dopad nadměrného hluku na člověka i životní prostředí - uvede konkrétní náměty, jak zlepšit životní prostředí porušované nadměrným hlukem <p><i>RVP - určí v jednoduchých případech práci vykonanou</i></p>	<p>Přeměny skupenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnitřní energie částic - měrná tepelná kapacita - teplo, teplota - tání a tuhnutí - vypařování a zkapalnění - var - sublimace a desublimace - var za sníženého a zvýšeného tlaku - anomálie vody - faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny <p>Zvukové děje</p> <p><i>Vlastnosti zvuku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - periodické děje, kmitavý pohyb - závislost T a f kmitání tělesa na tuhosti pružiny a na hmotnosti - matematické kyvadlo <ul style="list-style-type: none"> - zvuk, zdroje zvuku - tón, výška a kmitočet - hlasitost zvuku - odraz zvuku na překážce - rychlost šíření zvuku v různých prostředích - ozvěna - pohlcování zvuku <p><i>Ochrana životního prostředí před nadměrným hlukem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba ucha - nadměrný hluk v přírodě - náměty na zlepšení životního prostředí <p>Energie</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Matematika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Chemie</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – okruh Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</p>
---	---	---

<p><i>silou a z ní určí změnu energie tělesa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede hlavní jednotku práce - Joule - vyjádří práci jinou jednotkou, při řešení problémů používá vztah $W = F \cdot S$ - objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou a polohovou energií tělesa - při řešení problémů a úloh užívá vztah pro výpočet polohové gravitační energie tělesa - při řešení problémů a úloh užívá vztah pro výpočet pohybové energie tělesa <p><i>RVP - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede hlavní jednotku výkonu - Watt - vyjádří výkon jinou jednotkou, při řešení problémů používá vztah $P = W \cdot t$ - charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic - v konkrétních problémových úlohách určí, jak se mění vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně <p><i>RVP - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady zdrojů elektrického napětí - určí směr elektrického proudu v elektrickém obvodu - uvede hlavní jednotku napětí - změří stejnosměrné napětí elektrického obvodu - uvede hlavní jednotku kapacity - ověří pokusem podmínky průchodu elektrického proudu obvodem - stanoví nezbytné podmínky vzniku elektrického proudu v obvodu - podle schématu sestaví elektrický obvod - rozlišuje pojmy uzavřený a otevřený elektrický obvod - vymezí rozdíl mezi rozvětveným a nerozvětveným elektrickým obvodem⁶ <p><i>RVP - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</i></p>	<p><i>Práce, energie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - mechanická práce - pojem jednotky, výpočet - pohybová - kinetická energie tělesa - polohová - potenciální energie tělesa <p><i>Práce, výkon</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - výpočet práce a výkonu - praktické příklady výkonu a práce z praxe - vnitřní energie tělesa <p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <p><i>Elektrický obvod</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrické napětí - podmínky vedení elektrického proudu - zdroj napětí - spotřebič - spínač <p><i>Elektrické pole, elektrický náboj</i></p>	<p>Výchova k občanství</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita, Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Matematika</p>
--	---	---

⁶ Vyznačené očekávané výstupy a učivo bude naposledy učeno ve školním roce 2018/2019 (od 2016/17 v šestém ročníku).

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší izolant a vodič - pokusem - ověří, zda na těleso působí elektrická síla a zda v daném místě existuje elektrické pole - objasní podstatu Coulombova zákona - rozhodne, zda se budou dvě tělesa přitahovat či odpuzovat - objasní podstatu elektrostatické indukce, indukovaný proud a napětí <p><i>RVP - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní Ohmův zákon - uvede hlavní jednotku elektrického odporu a elektrického proudu - změří elektrický proud ampérmetrem, zapíše číselnou hodnotu a jednotku - při řešení konkrétních úloh použije vztah $R = U/I$ - porovná odpor při paralelním, sériovém zapojení odporů - objasní princip rezistoru s plynule proměnným odporem <p><i>RVP - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stanoví rozdíl mezi magnety přírodními a umělými - popíše póly magnetu a stanoví, jaké póly se vzájemně přitahují a jaké odpuzují - vysvětlí pojem magnetické pole a určí, jak se projevuje - vysvětlí pojem indukční čáry - stanoví umístění severního a jižního magnetického pólu Země⁷ 	<ul style="list-style-type: none"> - elementární elektrický náboj - Coulombův zákon - zelektrizování tělesa - elektroskop - vodiče a izolanty - elektrostatická indukce <p><i>Praktické využití Ohmova zákona</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohmův zákon - elektrický odpor vodiče - měření elektrického proudu - sériové a paralelní zapojení - rezistor s plynule proměnným proudem <p><i>Magnetické pole elektrického proudu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - magnety přírodní a umělé - póly magnetu - magnetické pole - magnetizace látky - indukční čáry magnetického pole - magnetické pole Země 	
	9. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - objasní kvalitativně pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíci planet</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí sluneční soustavu jako soustavu tvořenou Sluncem a jeho planetami 	<p>Vesmír</p> <p><i>Sluneční soustava</i></p>	Chemie

⁷ Vyznačené očekávané výstupy a učivo bude naposledy učeno ve školním roce 2018/2019 (od 2016/17 v šestém ročníku).

<ul style="list-style-type: none"> - objasní kvalitativně střídání dne a noci otáčením Země kolem své osy a střídáním ročních období obíháním Země kolem Slunce - charakterizuje sluneční soustavu jako soustavu vesmírných těles tvořenou Sluncem, jeho planetami, měsíci planet, planetkami a kometami, ve které planety a planetky obíhají kolem Slunce pod vlivem jeho gravitačního pole a měsíce planet obíhají kolem planet pod vlivem jejich gravitačních polí - objasní kvalitativně vznik měsíčních fází <p><i>RVP - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede základní rozdíly mezi hvězdou a planetou - použije mapu hvězdné oblohy k vyhledávání a pozorování blízkých vesmírných těles, o svém pozorování pořídí záznam - podle možností v rámci exkurse navštíví hvězdárnu nebo planetárium <p><i>RVP - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny - dokáže pojmenovat a zhodnotit obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, vyzdvihnout klady - obnovitelných zdrojů <p><i>RVP - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v jednoduchých případech vzájemnou přeměnu jednotlivých forem energie a využívá znalostí při objasňování procesů v přírodě a v praktickém životě - uvede příklady přirozených a umělých radionuklidů - vysvětlí pojem - řetězová reakce, jaderná síla, jaderná energie - vysvětlí princip jaderného reaktoru <p><i>RVP - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše princip vzniku střídavého proudu a napětí - charakterizuje střídavé napětí pomocí periody a 	<ul style="list-style-type: none"> - pohyby těles sluneční soustavy - Slunce, Země, Měsíc - hlavní složky sluneční soustavy - měsíční fáze <p><i>Hvězdy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - složení hvězd - orientace na obloze <p style="text-align: center;">Energie</p> <p><i>Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - tepelná energie - sluneční energie - větrná energie - jaderná energie - energie z biomasy <p><i>Formy energie a její přeměny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy energií - jaderná energie - jaderná síla - přirozené radionuklidy - štěpení jader uranu - řetězová reakce - jaderný reaktor - jaderná elektrárna <p><i>Stejnoseměrný a střídavý elektrický proud</i></p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetence</p> <p>Matematika</p> <p>Mediální výchova – Produktivní činnosti - Práce v realizačním týmu</p> <p>Přírodopis</p> <p>Zeměpis Přírodopis</p>
---	--	---

[illegible]

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo - rozliší zdroj světla od tělesa, které světlo odráží - charakterizuje plošný a bodový zdroj světla - objasní vznik stínů za tělesem - vysvětlí zákon odrazu světla a aplikuje tento zákon při objasňování principu zobrazení předmět rovinným zrcadlem - rozpozná duté a kulové zrcadlo, objasní pojmy ohnisko, ohnisková vzdálenost - objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce <p><i>RVP - rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede vlastnosti rychlosti světla - určí ze znalostí úhlu dopadu a úhlu lomu paprsku na rozhraní dvou prostředí nebo ze znalosti rychlosti světla, zda nastává lom od kolmice či ke kolmici - rozpozná spojku a rozptylku - objasní princip zobrazení lupou a oční čočkou - objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich korekce - objasní lom světla na optickém hranolu 	<ul style="list-style-type: none"> - světelné zdroje - optická prostředí - šíření světla - stín - zatmění Slunce, Měsíce, měsíční fáze - zobrazení na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle - odraz paprsků význačného směru na kulovém zrcadle - rychlost světla ve vakuu a různých prostředích - rozklad světla optickým hranolem <p><i>Rychlost a lom světla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zobrazení tenkou čočkou - lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí - úplný odraz světla - čočky - průchod paprsků význačného směru - optické vlastnosti oka - optické přístroje 	
--	---	--

5.6.3 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu Ch

Vyučovací předmět *Chemie* je s předměty *Fyzika*, *Chemie*, *Přírodopis*, *Zeměpis* jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích.
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů.
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

5.6.3.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Ch

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 8. a 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci. Vyučovací předmět *Chemie* může být vyučován v učebně chemie s chemickou laboratoří i v kmenových třídách. Pokud jsou prováděny laboratorní práce, je nutná výuka v chemické laboratoři.

Do předmětu zařazujeme z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Seberegulace a sebeorganizace
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Kooperace a kompetence
    - Komunikace
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Základní podmínky života
  - okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Produktivní činnosti
    - Práce v realizačním týmu

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do předmětu, například formou referátů, vyhledávání informací na internetu, skupinové práce. K preferovaným formám výuky patří i exkurze do různých institucí. Ve vyučovacím předmětu *Chemie* je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví* a do povinně vyučovaného tématu *Ochrana člověka za mimořádných situací*.

5.6.3.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Ch

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu *Chemie*:

	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů - učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti - učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu - podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky - umožní žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry - učí žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment - uplatňuje individuální přístup k žákovi, výsledky posuzuje vždy z pohledu „přidané hodnoty“
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života - učí žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů

- podporuje originální způsoby řešení problémů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají z odborného i interpersonálního charakteru
- učí žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů

Kompetence komunikativní

- vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- klade důraz na "kulturní úroveň" mluveného i písemného projevu
- podporuje kritiku a sebekritiku
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky navzájem a vyučujícím
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených v řádu učebny chemie
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami

Kompetence sociální a personální

- vede žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- minimalizuje používání frontální metody výuky, podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učí žáky pracovat v týmech
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podporuje integraci žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními do třídních kolektivů
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- průběžně monitoruje sociální vztahy ve třídě, skupině
- učí žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky

Kompetence občanské

- vede žáky k poznání možností rozvoje i zneužití chemie
- vede žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí
- vede žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání léků
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- netoleruje nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
- učí žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích
- učí žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům
- učí žáky poskytnout účinnou první pomoc
- neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímá účinná opatření
- jde příkladem, respektuje závazné předpisy, plní příkladně své povinnosti

Kompetence pracovní

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi v oblasti chemické výroby

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Ch

Vzdělávací oblast Člověk a příroda	Vyučovací předmět Chemie	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	8. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - určí společné a rozdílné vlastnosti látek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti látek - rozliší známé látky podle jejich různých vlastností (barva, zápach, rozpustnost ve vodě) - popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek, rozpozná skupenství látek a jejich změny <p><i>RVP - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu - uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi <p><i>RVP - objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s unikem nebezpečných látek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na modelových příkladech uvede zásady chování za mimořádných situací ohrožujících zdraví a život člověka během přírodních a průmyslových havárií v blízkosti bydliště (školy) - vyjmenuje nejznámější chemické podniky v okolí, uvede příklady jejich výroby a posoudí možná nebezpečí při vzniku havárie <p><i>RVP - rozlišuje směsi a chemické látky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší různé druhy různorodých směsí (suspenze, emulze, pěna, dým, mlha) - uvede příklady z běžného života - uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi <p><i>RVP - vypočítá složení roztoků, připraví roztok daného složení</i></p>	<p>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</p> <p><i>Vlastnosti látek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - barva - skupenství - rozpustnost - tepelná a elektrická vodivost - hustota a kujnost - vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek <p><i>Bezpečnost při experimentální činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečné práce v laboratoři - první pomoc při úrazu v laboratoři - nebezpečné látky a přípravky H- a P- věty, piktogramy a jejich význam <p><i>Ochrana člověka za mimořádných situací</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - chemie a životní prostředí - chemické výroby <p>Směsi</p> <p><i>Třídění směsí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - různorodé a stejnorodé směsi (roztoky) - složky směsi <p><i>Složení roztoků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hmotnostní zlomek - hmotnost roztoku - hmotnost rozpouštěné látky 	<p>Fyzika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Přírodopis</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Fyzika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Matematika</p>

<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí vzorce spočítá příklady na výpočet složení roztoků a připraví roztok o požadované procentualitě <p><i>RVP - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem nasycený a nenasycený roztok <p><i>RVP - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci - popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace <p><i>RVP - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě - na příkladech uvede význam vody pro existenci života a její využití v praxi - rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a využití - vysvětlí pojem měkká, tvrdá a minerální voda - popíše oběh vody v přírodě, vysvětlí jeho princip - napíše chemický vzorec vody <p><i>RVP - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše, co je teplotní inverze a smog a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší - vysvětlí pojem skleníkový efekt, uvede jeho příčinu a důsledky - uvede příklady, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu <p><i>RVP - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech</i></p>	<p><i>Ředění roztoků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - nasycený a nenasycený roztok <p><i>Oddělování složek směsí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - filtrace - destilace - usazování - krystalizace - sublimace <p><i>Voda</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - typy skupenství vody v přírodě - rozdělení vody podle tvrdosti, původu a významu - koloběh vody v přírodě - chemický vzorec vody <p><i>Vzduch</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - složení vzduchu - smog a teplotní inverze - skleníkový efekt - znečištění vzduchu <p>Částicové složení látek a chemické prvky</p> <p><i>Částicové složení látek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - částice atomů – protony, elektrony, neutrony - elektronový obal, valenční elektrony - molekuly - ionty <p><i>Chemické prvky a sloučeniny</i></p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetence</p> <p>Pracovní činnosti</p> <p>Environmentální výchova – Základní podmínky života</p> <p>Fyzika Přírodopis</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Zeměpis</p> <p>Fyzika</p>
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - doloží na příkladech z praxe, že se látky skládají z pohybujících se částic - slovně popíše složení atomu a vznik kationtu a anionu z neutrálních atomů <p><i>RVP - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší chemickou značku prvků a chemický vzorec sloučeniny - ze vzorce chemické sloučeniny odvodí kvalitativní i kvantitativní složení chemické látky <p><i>RVP - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků - vysvětlí, co udává protonové číslo <p><i>RVP - rozlišuje výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady chemických reakcí probíhajících v přírodě a chemických reakcí používaných při chemické výrobě <p><i>RVP - přečte chemické rovnice a sužitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnosti reaktantu nebo produktu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh - zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce - přečte chemické rovnice včetně použití látkového množství <p><i>RVP - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - chemické prvky - chemické sloučeniny - chemická vazba <p><i>Vyhledávání údajů v periodické soustavě prvků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - protonové číslo - skupiny a periody - kovy, nekovy, polokovy - periodický zákon <p style="text-align: center;">Chemické reakce</p> <p><i>Klasifikace chemických reakcí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - výchozí látky a produkty - chemický děj - chemické slučování - chemický rozklad - neutralizace - kyselina a kov - srážecí reakce - reakce exotermická a endotermická <p><i>Zákon zachování hmotnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - chemické rovnice - látkové množství - molární hmotnost <p><i>Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - katalýza, katalyzátory - teplota - plošný obsah povrchu výchozích látek - výroba elektrického proudu chemickou cestou <p style="text-align: center;">Anorganické sloučeniny</p> <p><i>Přehled nevýznamnějších anorganických sloučenin</i></p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problému a rozhodovací dovednosti</p> <p>Fyzika</p> <p>Matematika</p> <p>Fyzika</p>
---	--	--

<p><i>jejich nebezpečnému průběhu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže objasnit význam katalyzátorů - uvede význam teploty při chemických reakcích <p><i>RVP - porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, halogenidů, sulfidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí oxidační číslo atomů prvků ve významných anorganických sloučeninách - zapíše z názvů vzorce významných anorganických sloučenin a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití významných anorganických sloučenin a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí - provede jednoduché přípravy solí - uvede význam průmyslových hnojiv - popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv <p><i>RVP - vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterým jim lze předcházet</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí uvedené pojmy <p><i>RVP - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH - orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem 	<ul style="list-style-type: none"> - oxidy - sulfidy - halogenidy - kyseliny bezkyslíkaté - kyseliny kyslíkaté - hydroxidy - soli - průmyslová hnojiva - stavební pojiva <p><i>Chemie a životní prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - průmyslová výroba a vznik exhalací <p><i>Kyselost a zásaditost roztoků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stupnice pH - neutralizace 	<p>Mediální výchova – Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p>
	9. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozlišuje nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší anorganické a organické sloučeniny - uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu 	<p>Organické sloučeniny</p> <p><i>Uhlovodíky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - alkany - alkeny - alkiny - areny – aromatické uhlovodíky - cykloalkany 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace</p>

<p><i>RVP - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší pojmy: uhlovodíky, deriváty uhlovodíků - rozliší a zapíše vzorce metanolu, etanolu, fenolu, kyseliny mravenčí a octové, formaldehydu a acetonu - uvede vlastnosti a příklady použití těchto látek - uvede reaktanty a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí <p><i>RVP - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede výchozí látky a produkty fotosyntézy - vysvětlí pojem biotechnologie, uvede příklady biotechnologií <p><i>RVP - určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní význam světla při fotosyntéze - zhodnotí význam fotosyntézy z hlediska tvorby kyslíku a vzniku glukózy <p><i>RVP - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy <p><i>RVP - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu - posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie <p><i>RVP - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - dieny <p><i>Deriváty uhlovodíků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - halogenderiváty - alkoholy a fenoly - aldehydy a ketony - karboxylové kyseliny - estery, esterifikace <p><i>Fotosyntéza, biotechnologie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - biotechnologie, enzymy - léčiva - výroba sacharózy - ztužování tuků - výroba mýdla <p><i>Fotosyntéza</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní látky - význam slunečního záření pro fotosyntézu - význam fotosyntézy <p><i>Přírodní látky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sacharidy - tuk - bílkoviny - vitamíny rozpustné ve vodě - vitamíny rozpustné v tucích - význam přírodních látek pro člověka <p><i>Paliva</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ropa - uhlí - zemní plyn - průmyslově vyráběná paliva - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie <p style="text-align: center;">Chemie a společnost</p> <p><i>Průmyslově vyráběné látky</i></p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problému a rozhodovací dovednosti</p> <p>Přírodopis</p> <p>Přírodopis</p> <p>Environmentální výchova – Základní podmínky života</p> <p>Přírodopis</p> <p>Mediální výchova – Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p> <p>Přírodopis</p> <p>Přírodopis</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby - doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka - bezpečně zachází s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti - na konkrétních příkladech doloží, jak dochází k znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet - rozpozná plasty od dalších látek <p><i>RVP - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná označení hořlavých a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s nimi - uvede jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení - používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahany při školních pokusech <p><i>RVP - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na zemi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí <p><i>RVP - rozlišuje výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: oxidace, redukce - určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce - popíše výrobu surového železa a oceli - vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících rychlost koroze, uvede způsoby ochrany před korozí - objasní co je podstatou galvanického článku a uvede příklady praktického využití - objasní podstatu elektrolýzy a její využití 	<ul style="list-style-type: none"> - plasty a syntetická vlákna - detergenty, pesticidy, insekticidy - průmyslová hnojiva - potraviny - otravné látky - chemie a životní prostředí <p><i>Hořlavé a výbušné látky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - význam tříd nebezpečnosti - hořlaviny - způsoby hašení požáru - hasicí přístroje - první pomoc při popálení <p><i>Chemický průmysl v ČR</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - výroby, rizika v souvislosti s životním prostředím - recyklace surovin - sluneční energie, větrná energie <p style="text-align: center;">Chemické reakce</p> <p><i>Redoxní reakce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - oxidace a redukce - výroba železa a oceli - koroze - galvanický článek - elektrolýza 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena, Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Přírodopis</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Fyzika</p> <p>Fyzika</p>
--	--	---

5.6.4 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu Přd

Vyučovací předmět *Přírodopis* je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (*Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis*), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotéz, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

5.6.4.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Přd

Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. – 9. ročníku. Vyučuje se v 6. a 7. třídě ve 2 hodinové týdenní dotaci, v 8. a 9. třídě v 1 hodinové dotaci. Vyučovací předmět *Přírodopis* se vyučuje v odborné učebně přírodopisu. K preferovaným organizačním formám výuky přírodopisu patří přírodovědné vycházky, exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu. Obsah výuky v jednotlivých ročnících není členěn "klasicky" na botaniku, zoologii, biologii člověka a mineralogii s petrologií. Předmět je vyučován jako tzv. "ekologický přírodopis", ve kterém "klasické" členění oboru ustupuje ve většině případů výuce po jednotlivých ekosystémech s vnímáním vzájemných vztahů různých organismů uvnitř těchto ekosystémů.

Vyučovací předmět *Přírodopis* doplňuje a prohlubuje volitelný předmět *Seminář z přírodopisu*, který populární formou umožňuje zpětnou vazbu na osvojené učivo, s časovou dotací 2 hodiny týdně v 6. ročníku a 1 hodina v ročníku 8. Výuka probíhá v učebně přírodopisu, popřípadě v kmenové učebně.

Ve vyučovacím předmětu *Přírodopis* je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví*. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (*Fyzika, Chemie, Zeměpis, Člověk a svět práce*) a do povinné vyučovacího tématu ***Ochrana člověka za mimořádných situací***. Výuku některých témat je proto vhodné realizovat formou krátkodobých mezipředmětových projektů.

Do předmětu zařazujeme tato průřezová témata:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Sebepoznání a sebepojetí
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Psychohygiena
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Komunikace
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Ekosystémy
  - okruh Základní podmínky života
  - okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - okruh Vztah člověka a prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Receptivní činnosti
    - Fungování a vliv médií ve společnosti
  - z okruhu Produktivní činnosti
    - Práce v realizačním týmu

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do předmětu, například formou referátů, vyhledávání informací na internetu, skupinové práce. K preferovaným formám výuky patří i vycházky do CHKO Slavkovský les, exkurze do různých institucí. Ve vyučovacím předmětu *Přírodopis* je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví* a do povinné vyučovaného tématu ***Ochrana člověka za mimořádných situací***.

5.6.4.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Přd

Učitel:

Kompetence k učení

- učí žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- učí žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment
- uplatňuje individuální přístup k žákovi, výsledky posuzuje vždy z pohledu "přidané hodnoty"
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit - učí žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života - podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení - podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů - učí, jak některým problémům předcházet - průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci - klade důraz na "kulturní úroveň" mluveného i písemného projevu - podporuje kritiku a sebekritiku - učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky - připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích - důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených v řádu učebny přírodopisu a stanovených pravidel chování na mimoškolních akcích
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce - učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu - upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle - podporuje integraci žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními do třídních kolektivů - netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu - důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k poznání možností rozvoje i zneužití biologie - vede žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí - vede žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků - netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování - netoleruje nekamárácké chování a odmítnutí požadované pomoci - učí žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích - podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují - učí žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům - učí žáky poskytnout účinnou první pomoc - důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel (manipulace s přírodninami, pravidla chování ve škole, v učebně přírodopisu, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených pracovních postupů
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci - učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat - v rámci možností a podmínek školy učí žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku - podporuje využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka - při výuce vytváří podnětné a tvořivé prostředí. Mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky různými formami (exkurze, film, beseda apod.); seznamuje žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd a v různých průmyslových odvětvích založených na biotechnologiích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přd

Vzdělávací oblast Člověk a příroda	Vyučovací předmět Přírodopis	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	6. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - aplikuje praktické metody poznávání přírod</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede zásady pro pozorování v přírodě - pozoruje vybranou přírodu (její část) okem, lupou - popíše mikroskop, připraví jednoduchý mikroskopický preparát, jednoduše ho zakreslí - vysvětlí pojem společenstvo, ekosystém <p><i>RVP - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje v praxi základní pravidla zakládání a sledování jednoduchého pokusu (v návaznosti na první stupeň ZŠ) <p><i>RVP - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady hub rostoucích v lese, porovná jejich stavbu s ostatními rostlinami v lese, prakticky rozliší lesní stromy, keře, byliny houby (zejména jedovaté) <p><i>RVP - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich významu v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem společenstvo a ekosystém ve spojitosti s houbami - určí místo hub v potravním řetězci <p><i>RVP - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní zástupce lišejníků a vysvětlí podstatu symbiózy <p><i>RVP - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady živočichů v lese a zařadí je do systematických skupin - uvede příklady vztahů lesních organismů 	<p>Praktické poznání přírody</p> <p><i>Metody zkoumání přírody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní metody pozorování přírody - nástroje pro pozorování přírody - záznamy pozorování - základní biologické vědy - významní biologové a jejich objevy <p><i>Používání mikroskopu v přírodopisu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - mikroskopování, části mikroskopu - zhotovení preparátu <p>Biologie hub</p> <p><i>Les</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny a houby našich lesů - houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam - zásady sběru hub s plodnicemi - konzumace a první pomoc při otravě houbami <p><i>Les</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - autotrofní a heterotrofní výživa hub <p><i>Lišejníky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba - symbióza - výskyt a význam <p>Základy ekologie</p> <p><i>Les - Voda a její okolí - Louky, pole a pastviny</i></p> <p><i>Organismy a prostředí</i></p>	<p>Fyzika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problému a rozhodovací dovednosti</p> <p>Environmentální výchova - Ekosystémy, okruh Vztah člověka a prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady rostlin žijících ve vodě a rostoucích v okolí vody - uvede příklady vztahů mezi vodními organismy, zdůrazní význam rostlin, uvede význam čistoty vody pro život - rozliší různé podmínky pro vodní organismy - rozliší různé typy bylinných společenstev – pastvina, louka, horská louka, pole - uvede příklady trav, keřů a bylin na pastvině, loukách - uvede příklady obilnin a polních plodin <p><i>RVP- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří význam kaprad'orostů pro vznik uhlí - objasní význam správného chování v lese a řídí se tím - vysvětlí význam ochrany rostlin a zákon na jejich ochranu - objasní význam organismů, jejich přirozeného prostředí a ohrožených druhů organismů - objasní význam lesů pro krajinu - uvede vlivy sinic a bakterií na kvalitu vody - objasní význam čistoty vody pro život organismů a jejich ochranu - uvede důsledky znečišťování vody a význam ochrany čistoty vod - uvede příklady chráněných druhů - objasní nebezpečí eroze půdy a význam rozptýlené zeleně v prostředí - zdůvodní význam ochrany rostlin – druhové rozmanitosti - charakterizuje ekologické zemědělství 	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím - populace, společenstva - přirozené a umělé ekosystémy - potravní řetězce - rovnováha ekosystému - prvoci, bezobratlí, obratlovci <p>Ochrana přírody a životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - globální problémy a jejich řešení, chráněná území <p><i>Les</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kaprad'orosty - rostliny nahosemenné - rostliny krytosemenné - rozmanitost lesů - ochrana rostlin a živočichů - ohrožené druhy rostlin a živočichů <p><i>Voda a její okolí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ohrožené druhy rostlin a živočichů - ochrana čistoty vody <p><i>Louky, pole a pastviny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ohrožené druhy rostlin a živočichů - ochrana půdy 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problému a rozhodovací dovednosti</p>
<p><i>RVP – vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem producent, konzument, rozkladač - uvede příklady potravních řetězců (pastevně kořistnický, rozkladný) - vysvětlí, co je potravní pyramida - vysvětlí oběh látek v lese - uvede příklady vztahů býložravých a hmyzožravých 	<p><i>Les</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - lesní patra - humus - potravní řetězce - producent, konzument, reducent - predátoři, paraziti - oběh látek 	<p>Environmentální výchova - Ekosystémy, okruh Vztah člověka a prostředí</p>

<p>organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady potravních řetězců ve vodě - vyjádří vztahy mezi producenty, konzumenty a reducenty ve vodním ekosystému - objasní, na čem závisí biologická rovnováha ve vodě - uvede příklady potravních závislostí v rámci travního společenstva - naznačí oběh látek v travním společenstvu podle obrázku 	<ul style="list-style-type: none"> - bezobratlí, obratlovci <p><i>Voda a její okolí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny – producenti vodního ekosystému - potravní vztahy ve vodním ekosystému - abiotické podmínky ovlivňující ekosystém rybníka - prvoci, bezobratlí, obratlovci <p><i>Louky, pole a pastviny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - potravní vztahy na louce - biologická rovnováha na louce - bezobratlí, obratlovci 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problému a rozhodovací dovednosti</p>
<p><i>RVP – uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní biologickou rovnováhu, příčiny jejího narušení v lese a principy její ochrany - vysvětlí význam organismů pro udržování přírodní rovnováhy - averze člověka vůči plazům - objasní zásady správného a bezpečného chování v lese - uvede příčiny poškozování a ohrožování lesů - objasní význam lesů pro krajinu - objasní nebezpečí odlesnění a půdní eroze - vypráví o způsobech a postupech hospodaření v lese - porovná přirozenost a umělou skladbu lesů - objasní vlivy člověka na vodní prostředí, na rozšíření „vodního květu“ 	<p><i>Les</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - význam lesa pro život lidí, celou krajinu - hospodářské lesy - monokultury 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problému a rozhodovací dovednosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede závislost vzhledu travních společenstev na podmínkách prostředí a vlivech člověka - vyjádří, co znamená monokultura, kulturní step, obhospodařování půdy a osevní postupy - objasní pojem „zelené hnojení“ 	<p><i>Voda a její okolí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sinice - čistota vody jako předpoklad života ve vodním ekosystému - vlastnosti vodního prostředí <p><i>Louky, pole a pastviny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - půda a péče o ni - hospodaření na travních společenstvech - monokultura, step 	<p>Environmentální výchova - Ekosystémy, okruh Vztah člověka a prostředí</p>
<p><i>RVP - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobování některých rostlin podmínkám prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše mechovou rostlinku podle názoru - popíše kapradinu podle obrázku nebo přírodniny - porovná stavbu těla kapradin, přesliček a plavuní - popíše stavbu těla borovice lesní - opakuje základní části těla krytosemenných rostlin - vyjmenuje základní části květu - porovnává rostliny 	<p style="text-align: center;">Biologie rostlin</p> <p>Anatomie a morfologie rostlin</p> <p><i>Les - Voda a její okolí - Louky, pole a pastviny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) <p><i>Les</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řasy - mechy - kaprad'orosty - rostliny nahosemenné 	<p>Environmentální výchova - Ekosystémy, okruh Vztah člověka a prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje lesní byliny, keře a stromy - popíše stavbu těla řas a sinic - rozliší základní znaky rostlin jednoděložných a dvouděložných - ví, co je rostlinný plankton - rozlišuje rostliny jednoděložné a dvouděložné a charakterizuje jejich znaky <p><i>RVP – porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahu v rostlině jako celku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, proč jsou rostliny výživově soběstačné - uvede, že mechy, kapradiny se rozmnožují výtrusy - popíše podle obrázku rozmnožování mechů a kapradin - uvede rozdíl mezi rozmnožováním pohlavním a nepohlavním - vyjádří rozdíl mezi opylováním a oplozením - uvede význam listů pro život rostlin - porovná fotosyntézu a dýchání - zopakuje a objasní vegetativní rozmnožování a uvede příklady z vodního prostředí - vytkne rozdíl mezi výživově soběstačnými a nesoběstačnými organismy - uvede význam fotosyntézy pro život travních ekosystémů - rozliší rostliny jednoleté, dvouleté a vytrvalé a uvede příklady <p><i>RVP – vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede souvislosti mezi množstvím slunečního záření a podmínkami života - význam fotosyntézy a rozmnožování pro pěstování rostlin <p><i>RVP – rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede řasy jednobuněčné a mnohobuněčné - uvede příklady mechů (2-3) - uvede, že jsou kapraďorosty byliny a zařadí je do tří skupin podle charakteristických znaků - bez klíče rozliší a pojmenuje alespoň rodným 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny krytosemenné <p><i>Voda a její okolí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řasy, sinice - rostliny jednoděložné - rostliny dvouděložné <p><i>Louky, pastviny a pole</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny jednoděložné (traviny, obilniny) - dvouděložné byliny <p>Fyziologie rostlin</p> <p><i>Les – Voda a její okolí – Louky, pole a pastviny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování <p><i>Les</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řasy - mechy - kapraďorosty - nahosemenné rostliny - krytosemenné rostliny <p><i>Voda a její okolí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny rybníka a jeho okolí - oddenek <p><i>Louky, pole a pastviny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny travních společenstev - polní plodiny <p><i>Les – Voda a její okolí – Louky, pole a pastviny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pěstované druhy rostlin <p>Systém rostlin</p> <p><i>Les – Voda a její okolí – Louky, pole a pastviny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin - vývoj a využití hospodářsky významných zástupců <p><i>Les</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řasy 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problému a rozhodovací dovednosti</p> <p>Environmentální výchova - Ekosystémy, okruh Vztah člověka a prostředí</p>
--	---	--

<p>jménem několik jehličnanů</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje lesní byliny, některé pojmenuje a uvede příklady rostlin jedovatých - vysvětlí princip označování organismů rodným a druhovým jménem - s využitím tabulky zařadí rostlinu do čeledi - pozná několik rostlin žijících ve vodě a jejím okolí - pozorované rostliny třídí do systematických skupin s využitím tabulek - pozná a určí několik keřů a bylin travních ekosystémů - zařazuje rostliny do systematických skupin - aktivně využívá tabulky a klíče 	<ul style="list-style-type: none"> - mechy - kaprad'orosty - nahosemenné rostliny - krytosemenné rostliny <p><i>Voda a její okolí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoděložné rostliny - dvouděložné rostliny <p><i>Louky, pole a pastviny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny luk a pastvin - rostliny polí <p>Význam rostlin a jejich ochrana</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problému a rozhodovací dovednosti</p>
<p><i>RVP – odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede místa a podmínky výskytu mečů - uvede časté místo výskytu kapradin v lese - vyjádří přizpůsobení borovice podmínkám prostředí - vysvětlí rozdíl mezi vzhledem stromu solitérního a v zápoji (stromořadí, les apod.) - uvede na příkladech rostlin jejich přizpůsobení podmínkám prostředí - uvede na příkladech rostlin jejich přizpůsobení podmínkám vodního prostředí - uvede na příkladech rostlin jejich přizpůsobení podmínkám travního ekosystému 	<p><i>Les</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny výtrusné - rostliny nahosemenné - rostliny krytosemenné - druhy lesů <p><i>Voda a její okolí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny krytosemenné - vodní rostliny - vodní prostředí <p><i>Louky, pole a pastviny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - bylinná patra, drny - nivy, suché a vlhké louky - pastviny <p>Biologie živočichů</p> <p><i>Les – Voda a její okolí – Louky, pole a pastviny</i></p> <p><i>Stavba a funkce částí těla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - živočišná buňka - tkáň - orgány - orgánové soustavy - organismy jednobuněčné a mnohobuněčné - prvoci - žahavci - ploštěnci - měkkýši - kroužkovci - korýši - pavoukovci - hmyz 	<p>Environmentální výchova - Ekosystémy, okruh Vztah člověka a prostředí</p>
<p><i>RVP - porovná základní vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše vnější stavbu plže, pavouka, koryše, mloka a žab, zmije - objasní termín obojetné pohlaví - porovná a na příkladech objasní vývin přímý a nepřímý - objasní termín jednobuněčný organismus - uvede příklady prvoků a popíše je podle obrázku - popíše vnější stavbu těla nezmara, ploštěnky, kroužkovce, hmyzu, ryb, obojživelníků, plazů, ptáků, savců - charakterizuje znaky kroužkovců, pavoukovců, hmyzu, obratlovců 	<p><i>Les – Voda a její okolí – Louky, pole a pastviny</i></p> <p><i>Stavba a funkce částí těla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - živočišná buňka - tkáň - orgány - orgánové soustavy - organismy jednobuněčné a mnohobuněčné - prvoci - žahavci - ploštěnci - měkkýši - kroužkovci - korýši - pavoukovci - hmyz 	<p>Environmentální výchova - Ekosystémy, okruh Vztah člověka a prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> - objasní, co je pohlavní dvojtvarnost a uvede příklady <p><i>RVP - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady různých lesních živočichů - charakterizuje pojem členovec, uvede příklady nižších systematických skupin členovců a zástupce - popíše ptáky patřící do různých skupin - popíše savce patřící do různých skupin - uvede příklady ptáků žijících v lese - uvede příklady savců z jednotlivých jmenovaných skupin (sudokopytníci, šelmy, hmyzožravci, letouni, hlodavci) - zařadí nezmara do systematické skupiny žahavci a vyloží její název - rozlíší plže a mlže a uvede příklady - porovná a utřídí dosud poznané pavouky - uvede příklady různého hmyzu žijícího ve vodě a u vody, několik zástupců pozná - porovná a utřídí dosud poznaný hmyz do systematických skupin - porovná probrané skupiny bezobratlých živočichů a charakterizuje je - uvede zařazení ryb mezi obratlovce - uvede příklady obojživelníků – třídí je na ocasaté a bezocasé - popíše užovku a odliš ji od zmije - uvede příklady vodních ptáků - třídí poznané druhy do skupin - uvede příklady plžů z travních ekosystémů - charakterizuje společné znaky plžů na rozdíl od mlžů - charakterizuje znaky kroužkovců - uvede příklady pavouků v travních společenstvech - pozná příklady obratlovců z travních společenstev - třídí obratlovce travních společenstev do systematických skupin 	<div style="float: right; margin-right: 20px;">Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problému a rozhodovací dovednosti</div> <div style="clear: both;"></div> <div style="margin-bottom: 20px;"><i>Les – Voda a její okolí – Louky, pole a pastviny</i></div> <i>Vývoj, vývin a systém živočichů</i> <ul style="list-style-type: none"> - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci - bezobratlí - obratlovci
	Environmentální výchova - Ekosystémy, okruh Vztah člověk a prostředí

<p><i>RVP – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede způsob výživy plže - porovná způsob života pavouků, klíšťat, půdních členovců, mravenců, býložravého a hmyzožravého hmyzu a jejich význam v přírodě - vytkne charakteristické znaky ptáků ve způsobu života a získávání potravy - vytkne charakteristické znaky savců, přizpůsobení podmínkám prostředí a způsobu života - vytkne základní rozdíl mezi jednobuněčnou rostlinou a prvokem ve výživě - objasní, co je regenerace - odliší způsob života ploštěnky a nezmara - uvede odlišnost dýchacích orgánů vodních měkkýšů v závislosti na podmínkách prostředí - objasní přizpůsobení pijavek parazitickému způsobu života - porovnává velikost různých vodních korýšů a jejich způsobu života - uvede příklad pavouka žijícího ve vodě - vypráví o způsobu života kapra, jeho vývinu a přizpůsobení prostředí - objasní přizpůsobení ryb dravému způsobu života a rychlosti proudění vody - objasní vázanost všech obojživelníků na vodu v souvislosti s rozmnožováním - rozliší různé skupiny vodních ptáků podle způsobu života a stavby těla - uvede příklady savců žijících u vody a jejich způsobu života - uvede příklady motýlů, brouků, hmyzu blanokřídlého a rovnokřídlého a jejich způsobu života - uvede příklady hmyzu specializovaného na jeden druh potravy a hmyzu nespecializovaného - uvede příklady živočichů, kteří patří mezi obojživelníky, plazy, ptáky a savce a kteří žijí v travních společenstvech, charakterizuje způsob jejich života <p><i>RVP – zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku</i></p>	<p><i>Les – Voda a její okolí – Louky, pole a pastviny</i></p> <p><i>Rozšíření, význam a ochrana živočichů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - významné druhy uvedených ekosystémů - živočišná společenstva - prvoci - žahavci - ploštěnci - měkkýši - kroužkovci - korýši - pavoukovci - hmyz - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - savci <p><i>Les – Voda a její okolí – Louky, pole a pastviny</i> <i>Projevy chování živočichů</i></p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problému a rozhodovací dovednosti</p> <p>Environmentální výchova - Ekosystémy, okruh Vztah člověka a prostředí</p>
---	---	---

<p><i>se živočichy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam mravenišť pro život lesa - vysvětlí význam obojživelníků - vysvětlí význam zmijí - vysvětlí význam ptáků - vysvětlí význam savců - vysvětlí význam ohrožených druhů organismů - vysvětlí význam prvoků ve vodě - objasní význam čistoty vody pro život některých korýšů a jejich ochranu - zhodnotí význam chovu ryb - objasní význam ochrany vodních ptáků a uvede příklady chráněných druhů - objasní, co vede k přemnožování organismů a pojem škůdce 	<ul style="list-style-type: none"> - prvoci - žahavci - ploštěnci - měkkýši - kroužkovci - koryši - pavoukovci - hmyz - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - savci 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problému a rozhodovací dovednosti</p> <p>Environmentální výchova - Ekosystémy, okruh Vztah člověka a prostředí</p>
	7. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zařadí okrasné zahrady, parky, sídlištní zeleň mezi umělé a podle obrázku je bezpečně rozezná a popíše je - popíše charakter rumištního ekosystému a porovná ekosystém rumiště s ostatními umělými ekosystémy <p><i>RVP- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná běžně se vyskytující druhy plevelů (regionálně) - porovná ekosystém pole a sad - objasní, proč se některým rostlinám říká plevel, uvede příklady - vysvětlí pojem škůdce a uvede příklad a zdůrazní význam pohledu člověka u tohoto označení - zdůvodní úspěšnost hmyzu v ekosystému - vysvětlí význam pěvců našich sadů a ovocných zahrad a význam pro člověka - význam včelstva a včelích produktů - vysvětlí pojmy letnička, trvalka, dvouletka - vysvětlí, proč jsou ptáci ve městech člověku 	<p>Základy ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznatky o ekosystémech vytvářených člověkem - příklady organismů žijících v těchto ekosystémech - systematické zařazování organismů a poznávání vztahů mezi nimi - propojenost všech částí organismů <p><i>Ekosystémy přirozené a umělé</i></p> <p><i>Polní ekosystém</i></p> <p><i>Sady a ovocné zahrady</i></p> <p><i>Okrasné zahrady, parky sídlištní zeleň</i></p>	<p>Environmentální výchova - Ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

<p>užiteční</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše charakter rumištního ekosystému a porovná ekosystém rumiště s ostatními umělými ekosystémy - rozlišuje organismy doprovázející člověka na škodlivé, užitečné a bezvýznamné - popíše charakter cizokrajných ekosystémů <p><i>RVP – uveďte příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zná příklady zásahů člověka do ekosystémů - vyvodí důsledky péče člověka o umělý ekosystém - popíše způsob péče o sad či ovocnou zahradu v průběhu roku - uvede možnosti ochrany před škůdci a možné následky neuváženého využívání chemických postřiků - vysvětlí pojem přírodní rovnováha a význam hmyzu pro její udržení - uvede možnosti ochrany sadů před hmyzími škůdci a nevýhody použití chemických postřiků - rozliší setí a sázení - porovná ulici bez zeleně s ulicí lemovanou okrasnými rostlinami, keři a stromy - posoudí ekologické a estetické hledisko - objasní důvod vysazování cizokrajných rostlin a možné následky - zdůvodní, proč jsou někteří živočichové zákonem chráněni - má vztah ke svému okolí a k okolní přírodě a ví, jak o ni pečovat - zdůvodní větší obsah živin v půdě rumišť a okrajů cest a uvede důsledek a objasní vliv člověka na organismy tohoto ekosystému - vysvětlí, proč se nesbírají léčivé rostliny u frekventovaných silnic a dálnic, zná vliv těžkých kovů na organismus - uvede, kteří živočichové často hynou pod koly aut, a vysvětlí, jak se tomu bránit 	<p><i>Rumiště a okraje cest</i></p> <p><i>Lidská sídla</i></p> <p><i>Tropické deštné lesy, savany a stepi, vody teplých krajín a okolí, polopouště a pouště, tundry a polární oblasti, moře a oceány</i></p> <p><i>Ekosystémy přirozené a umělé</i></p> <p><i>Polní ekosystém</i></p> <p><i>Sady a ovocné zahrady, zelinářské zahrady</i></p> <p><i>Okrasné zahrady, parky, sídlištní zeleň</i></p> <p><i>Rumiště a okraje cest</i></p>	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady úmyslného i neúmyslného šíření organismů člověkem - porozumí problematice kácení deštných lesů - porozumí problematice pytláctví (sloni, krokodýli, tuleni, velryby apod.) <p><i>RVP – vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří potravní řetězce v sadech a zahradách - rozumí ekologickým vztahům a potravním souvislostem mezi jednotlivými organismy zahrady - rozděluje ptáky do skupin podle typu potravy - zná význam plísní a půdních bakterií pro půdu tohoto ekosystému - poznává potravní vztahy v moři <p><i>RVP - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy, uvede příklady těchto organismů <p><i>RVP - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů, a bakterií a objasní funkci základních organel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje buňku mikroskopem a provede její jednoduchý nákres - popíše stavbu buňky <p><i>RVP - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší projevy onemocnění ovocných dřevin způsobená viry a bakteriemi - zná význam půdních bakterií pro půdu rumiště 	<p><i>Lidská sídla</i></p> <p><i>Tropické deštné lesy</i></p> <p><i>Savany, stepi, polární oblasti, moře a oceány</i></p> <p><i>Sady a ovocné zahrady</i></p> <p><i>Okrasné zahrady, parky, sídlištní zeleň</i></p> <p><i>Rumiště a okraje cest</i></p> <p><i>Cizokrajné ekosystémy</i></p> <p>Obecná biologie a genetik</p> <p><i>Projevy života</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - výživa - dýchání - růst - rozmnožování - vývin <p><i>Základní struktura života</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - buňky - základní části buňky – jádro, vakuoly, cytoplasma, mitochondrie, chloroplasty, buněčná stěna, cytoplasmatická blána <p><i>Viry a bakterie v sadech</i></p> <p><i>Rumiště a okraje cest</i></p> <p><i>Mikroorganismy</i></p>	<p>Environmentální výchova – Základní podmínky života</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - uvede význam bakterií v přírodě a pro člověka - objasní vliv bakterií a virů na lidský organismus a vyjmenuje některé nemoci, které způsobují <p><i>RVP - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům, uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje stavbu těla jednobuněčných organismů - uvádí příklady pletiv, orgánů, orgánových soustav <p><i>RVP - porovná vnitřní a vnější stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu a funkci základních orgánů rostliny - uvede příklady různé stavby kořenů, stonků, listů, květů a plodů - objasní rozdíl mezi rostlinami jednoděložnými a dvouděložnými, uvede příklady těchto rostlin <p><i>RVP - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem: fotosyntéza, porovná fotosyntézu a dýchání <p><i>RVP - třídí rostliny a zařadí vybrané rostliny do říší a nižších taxonomických jednotek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní skupiny rostlin, jejich zástupce a význam - rozezná a pojmenuje hlavní zástupce skupin rostlin - vytvoří herbář nejznámějších rostlin <p><i>RVP - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná a rozliší běžné polní plodiny - pozná běžné se vyskytující druhy plevelů - pozná běžně pěstované druhy ovocných dřevin - pozná běžně pěstované druhy zeleniny - uvádí příklady plevelů - pozná okrasné byliny a dřeviny ve svém okolí 	<p style="text-align: center;">Biologie rostlin</p> <p><i>Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy</i></p> <p><i>Anatomie a morfologie rostlin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba a význam jednotlivých částí těla - kořen - stonek - list - květ - plod - semeno <p><i>Fyziologie rostlin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní principy fotosyntézy - dýchání - růst - rozmnožování <p><i>Systém rostlin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řasy - mechorosty - kaprad'orosty - nahosemenné rostliny - krytosemenné rostliny (jednoděložné a dvouděložné) <p><i>Polní ekosystém</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - přehled hlavních kulturních rostlin a jejich význam pro lidskou společnost - obilniny, olejnin, okopaniny, luskoviny, prádlné rostliny, krmné plodiny <p><i>Sady a ovocné zahrady</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy ovocných dřevin, rozdíl mezi stromem a keřem <p><i>Zelinářské zahrady</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy zeleniny a důvody jejich pěstování, plevele <p><i>Okrasné zahrady a parky</i></p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p>Mediální výchova – Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - rozděluje okrasné byliny na dvouděložné a jednoděložné - vysvětluje zařazení jedné rostliny současně mezi plevel, léčivé i jedovaté rostliny - pozná rostliny rumišť a okrajů cest - zná příklady rostlin cizopasných ekosystémů <p><i>RVP-odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní, proč se některým rostlinám na zahradách říká plevel a uvede příklady - uvede, jak rostliny přečkávají hlavně v zimě nepříznivé podmínky - vysvětlí pojem liána a uvede příklady - uvede a poznává běžně pěstované druhy rostlin v bytě - uvede příklady přizpůsobení rostlin danému prostředí <p><i>RVP - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje a popíše základní skupiny bezobratlých - rozezná a pojmenuje hlavní zástupce bezobratlých <p><i>RVP - porovná základní vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede význam jednotlivých orgánových soustav a jejich vzájemné souvislosti, objasní utváření orgánových soustav z vývojového hlediska a z hlediska vztahů k prostředí a ke způsobu života <p><i>RVP – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje způsob života vybraných druhů, zařazuje je do systému 	<ul style="list-style-type: none"> - přehled běžných okrasných bylin a dřevin <p><i>Rumíště a okraje cest</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rumištní rostliny - cizokrajní ekosystémy <p><i>Zelinářské zahrady</i></p> <p><i>Okrasné byliny</i> <i>Okrasné dřeviny</i></p> <p><i>Pokoje rostliny</i></p> <p><i>Cizokrajné ekosystémy</i></p> <p style="text-align: center;">Biologie živočichů</p> <p><i>Systém živočichů – bezobratlí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvoci - žahavce - ploštěnci - hlísti - měkkýši - kroužkovci - členovci <p><i>Stavba a funkce částí těla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - tkáň - orgány - orgánové soustavy - organismy jednobuněčné a mnohobuněčné 	<p style="text-align: center;">Zeměpis</p>
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - uvádí a poznává zástupce obratlovců žijících v okolí lidských sídel a zařazuje je do systému - vysvětluje pojmy vnitřní parazit, vnější parazit, hostitel 	<p><i>Bezobratlí v sadech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ptáci v sadech a ovocných zahradách - živočichové našich parků <p><i>Bezobratlí, obratlovci lidských sídel</i></p>	
<p><i>RVP – zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí hospodářsky významné zástupce hmyzu a zná jejich význam pro člověka i přírodu - zná zástupce hospodářsky významných obratlovců, zařadí je do systému a zná způsob jejich chovu - porovnává chov hospodářských zvířat ve velkochovech a u drobných chovatelů - chápe a vysvětluje ekologické souvislosti a vztahy užitkových živočichů, člověka a přírody - vysvětluje pojem zdomácnění neboli domestikace - chápe pojem zodpovědnost za chovaná zvířata a zná zákon na ochranu zvířat proti týrání - uvědomuje si rizika spojená s drážděním a dotýkáním se neznámých domácích zvířat - uvádí příklady živočichů cizokrajných ekosystémů 	<p><i>Chování živočichové</i></p> <p><i>Hospodářsky významné organismy</i></p>	<p>Environmentální výchova – ekosystémy (sady a parky)</p> <p>Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana živočichů)</p>
<p><i>RVP – vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje projevy onemocnění ovocných dřevin způsobená houbami - zná význam plísní pro půdu ekosystému rumiště - objasňuje význam plísní pro člověka - vysvětluje souvislost mezi některými potravinami a houbami - zdůvodňuje užitečnost a využití některých hub v potravinářský a lékařství 	<p><i>Cizokrajné ekosystémy</i></p> <p>Biologie hub</p> <p><i>Houby v sadech</i></p> <p><i>Rumiště a okraje cest</i></p> <p><i>Organismy provázející člověka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hospodářsky významné druhy 	
<p><i>RVP – rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby a objasní význam zdravého způsobu života</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady úmyslného i neúmyslného šíření organismů člověkem - porovnává léčbu bakteriálních a virových onemocnění - uvádí způsoby a metody zlepšování obranyschopnosti organismu a předcházení onemocnění, vysvětluje pojem očkování 	<p><i>Lidská sídla</i></p> <p><i>Mikroorganismy</i></p> <p>Biologie člověka</p>	

<p><i>RVP - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví návrh na zlepšení životního prostředí a zdravotní situace v obci 	<p>Výchova ke zdraví</p> <p><i>Zdravý způsob života a péče o zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana před přenosnými chorobami základní cesty přenosu a jejich prevence - ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy - nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosná kreví, přenosná bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - preventivní léčebná péče - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožující stavů - základy první pomoci 	<p>Sexuální výchova</p>
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní skupiny obratlovců, uvede jejich nejznámější zástupce <p><i>RVP - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede význam jednotlivých orgánových soustav a jejich vzájemné souvislosti, objasní utváření orgánových soustav z vývojového hlediska a z hlediska vztahů k prostředí a ke způsobu života <p><i>RVP - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si důležitost třídění rostlin a živočichů na základě rozdílných vlastností <p><i>RVP - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě na příkladech, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - doloží hospodářský význam obratlovců - porovná různou složitost chování obratlovců <p><i>RVP - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka</i></p>	<p>8. ročník:</p> <p>Biologie živočichů</p> <p><i>Systém živočichů – obratlovců</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - savci <p><i>Stavba a funkce jednotlivých tělních soustav</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zařazování orgánů do soustav - srovnávání tělních soustav obratlovců <p>Obecná biologie a genetik</p> <p><i>Význam a zásady třídění organismů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnávání rostlin a živočichů z hlediska obecné biologie <p>Biologie živočichů</p> <p><i>Projevy chování živočichů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o vybrané domácí živočichy 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Mediální výchova – Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p>

<p><i>a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech doloží ohrožení mnoha druhů obratlovců, uvede způsoby ochrany ohrožených obratlovců <p><i>RVP - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní stavbu, funkci jednotlivých orgánových soustav člověka, uvede jejich vztahy <p><i>RVP - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</i></p> <p><i>RVP - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše rozmnožování člověka a uvede různé způsoby ochrany před pohlavními chorobami - objasní biologickou a společenskou podstatu člověka - porovná vývojové etapy člověka z hlediska fyzického a psychického <p><i>RVP - rozlišuje příčiny případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, a objasní význam zdravého způsobu života</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí význam zdraví a potřebu jeho ochrany, uvede základní poznatky o imunitním systému a jeho podpoře, zhodnotí nebezpečí drog <p><i>RVP - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na modelových příkladech předvede různé způsoby poskytnutí první pomoci - objasní vzájemný vztah organismu a prostředí <p><i>RVP - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěřá se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá potřebnou pomoc</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v názvech a projevech běžných chorob - rozpozná rozdíly mezi jednotlivými typy chorob 	<p><i>Rozšíření, význam a ochrana živočichů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - chov domestikovaných živočichů - živočišná společenstva - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy <p>Biologie člověka</p> <p><i>Anatomie a fyziologie člověka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla - orgány orgánové soustavy člověka - opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací - vyšší řídicí nervová činnost - hygiena duševní činnosti <p><i>Fylogeneze a ontogeneze člověka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmnožování - vývin jedince - rodičovství - funkce rodiny - hlavní období lidského života <p>Výchova ke zdraví</p> <p><i>Nemoci, úrazy a prevence</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí - závažné poranění a život ohrožující stavy - epidemie - hygiena orgánových soustav - vlivy alkoholu, kouření a drog - zneužívání léků - vnější a vnitřní faktory ovlivňující lidský život (prostředí a dědičnost) <p><i>Zásady první pomoci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - umělé dýchání - zástava krvácení - zásada 5T - ochrana zdraví - nebezpečí poškození jednotlivých částí lidského organismu - životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka 	<p>Zeměpis</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena, Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Chemie</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - používá telefonní čísla a adresy pro odbornou pomoc <p><i>RVP – dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní potraviny obsahující důležité vitamíny - vnímá vliv životních podmínek a způsobů stravování na zdraví - na příkladech slavných lidí přiblíží poruchy příjmu potravy - zhodnotí vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita vody a ovzduší, hluk, osvětlení, teplota 	<p><i>Hodnota a podpora zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora zdraví a její formy - prevence a intervence - působení na změnu kvality prostředí a chování jedince - odpovědnost jedince za zdraví - programy podpory zdraví - podpora zdravého životního stylu <p><i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky - pohyb v rizikovém prostředí - přítomnost v konfliktních a krizových situacích - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovné signály 	
	9. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje a objasní druhy nepohlavního rozmnožování – dělení, spájení a pohlavního rozmnožování - vysvětlí souvislosti mezi dědičností a proměnlivostí organismů <p><i>RVP - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí význam výzkumu dědičnosti pro člověka <p><i>RVP - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam podmínek na Zemi (její postavení ve vesmíru, fyzikální a chemické vlastnosti, apod.) pro vznik a existenci života - uvede souvislosti jednotlivých zemských sfér s životem na Zemi - vysvětlí, jak se Země utvářela vlivem měnících se podmínek, zdůvodní jejich velkou rozmanitost a dopad na život na Zemi 	<p>Obecná biologie a genetika</p> <p><i>Dědičnost a proměnlivost organismů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mendlovy zákony - přenos dědičných informací - gen - křížení <p><i>Výzkum dědičnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - význam dědičnosti pro člověka – ochrana zdraví - genetické inženýrství - genetické lékařství - šlechtitelství <p>Neživá příroda</p> <p><i>Země</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik a stavba - atmosféra - biosféra - litosféra - pedosféra - hydrosféra - postavení Země ve vesmíru - vývoj zemské kůry 	<p>Mediaální výchova – Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Environmentální výchova – Základní podmínky života</p> <p>Zeměpis</p>

<p><i>RVP - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochrany před nimi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokladuje na příkladech pozitivní a negativní působení podnebí a počasí v jednotlivých oblastech Země <p><i>RVP - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokladuje na příkladech vlastností nerostů podle barvy a tvrdosti - objasní vznik základních skupin hornin <p><i>RVP - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše vznik sopečné činnosti a zemětřesení ve spojitosti s nerosty a horninami <p><i>RVP - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní příklady nejznámějších půdních typů a druhů v ČR - vysvětlí pojem eroze a znehodnocování půdy - dokladuje na příkladech pozitivní a negativní ovlivňování půdy člověkem <p><i>RVP - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí souvislosti mezi formami života a 	<p><i>Podnebí a počasí ve vztahu k životu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - základy meteorologie - meteorologické prvky - projevy podnebí a počasí - rozšíření živočichů a rostlin na Zemi - význam vody a teploty pro život - ochrana a využití přírodních zdrojů - význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka <p><i>Mimořádné události způsobené přírodními vlivy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - příčiny vzniku mimořádných událostí - přírodní světové katastrofy - nejčastější mimořádné přírodní události v ČR ochrana před nimi <p><i>Mineralogie a petrologie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik a vlastnosti hornin a nerostů - praktický význam a využití zástupců minerálů a hornin - určování jejich vzorků - principy krystalografie - skupiny minerálů – prvky (kovy, nekovy), sloučeniny - skupiny hornin – magmatické, sedimentární, metamorfované <p><i>Vnější a vnitřní geologické procesy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jejich příčiny a důsledky - vítr - voda – tekoucí, mořská - zvětrávání - sopečná činnost – vulkanismus - zemětřesení <p><i>Půdy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin - hospodářský význam půdy pro společnost - typy půd - nebezpečí a příklady devastace půdy - možnosti a příklady rekultivace <p><i>Paleontologie</i></p> <p><i>Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - geologické období - geologické změny 	<p>Fyzika Zeměpis</p> <p>Zeměpis Chemie</p> <p>Zeměpis Fyzika</p> <p>Zeměpis</p> <p>Environmentální výchova – Vztah člověka a prostředí</p>
--	---	---

<p>podmínkami prostředí v průběhu jednotlivých geologických éř</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná různé názory na vznik a vývoj života, uvede současný vědecký názor na vznik a vývoj života (člověka) <p><i>RVP - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - shrne známé poznatky z nižších ročníků a vyvodí závěry o závislostech živé a neživé přírody - uvede příklady organismů v umělých ekosystémech - uvede příklady závislosti člověka na různých organismech <p><i>RVP - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady závislosti člověka na různých organismech - vysvětlí potravní závislosti organismů v ekosystémech <p><i>RVP - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech doloží velkou rozmanitost podmínek života v naší republice - popíše rozmanitost přírody v okolí - zdůvodní ochranu přírody a její nezbytnost 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik života, vývoj člověka - výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí <p><i>Geologický vývoj a stavba území české republiky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Český masiv, Karpaty <p>Základy ekologie</p> <p><i>Geologický vývoj a stavba území ČR</i></p> <p><i>Organismy a prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím - potravní řetězce - rovnováha v ekosystému - populace, společenstva - přirozené a umělé ekosystémy <p><i>Ochrana přírody a životního prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - globální problémy a jejich řešení - chráněná území v ČR – NP, CHKO - chráněná území v Karlovarském kraji - ochrana okolní krajiny - vývoj a rozmanitost naší přírody 	<p>Environmentální výchova – Ekosystémy</p> <p>Zeměpis</p>
		<p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Zeměpis</p>

5.10.4 Seminář z přírodopisu, Seminář z fyziky

Charakteristika volitelných předmětů SzP, SzF

Do volitelných předmětů *Seminář z přírodopisu* a *Seminář z fyziky* jsou integrována témata z předmětů *Fyzika*, *Přírodopis* a *Zeměpis*. Žáci jsou podněcováni k diskusi nad neefektivnější laboratorní metodou a učí se propojovat teoretické znalosti s jejich praktickým využitím. V tomto předmětu jsou zařazeny úkoly praktických činností v souladu s právě probíraným učivem v reakci na problematické části vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů. Náročnost praktických činností je nastavena podle stávajících dovedností žáků.

Oba volitelné předměty dávají možnost zpětné vazby na osvojení probraného učiva v přírodovědných předmětech. Možnost odvolat se při výkladu na praktické výsledky a naopak při praktické činnosti využít již známé teorie vytváří velmi silnou vazbu mezi teorií a praxí. *Seminář z přírodopisu* či *Seminář z fyziky* jsou významnou složkou při výchově k volbě povolání.

5.6.4.1.3 Obsahové, časové a organizační vymezení volitelných předmětů SzP, SzF

Volitelný předmět *Seminář z přírodopisu* je určen pro žáky 3. vzdělávacího období s časovou dotací 2 hodiny týdně v 8. třídě.

Časová dotace volitelného předmětu *Seminář z fyziky* pro žáky 7. ročníku je 1 hodina týdně.

Do předmětů zařazujeme z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Psychohygiena
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Kreativita
    - Komunikace
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Kooperace a kompetice
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- ❖ Výchova demokratického občana
  - okruh Občan, občanská společnost a stát
- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - okruh Jsme Evropané
- ❖ Multikulturní výchova
  - okruh Etnický původ
- ❖ Environmentální výchova
  - z okruhu Lidské aktivity a problémy životního prostředí
    - Vliv hospodářských aktivit na prostředí
    - Ochrana přírody
  - z okruhu Vztah člověka a prostředí
    - Ekosystémy
- ❖ Mediální výchova
  - okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do vyučovacích hodin.

5.6.4.1.4 Výchovné a vzdělávací strategie volitelných předmětů SzP, SzF

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí v předmětech *Seminář z přírodopisu*, *Seminář z fyziky*:

Učitel:	
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů - učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti - učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu - podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky - učí žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment - uplatňuje individuální přístup k žákovi, výsledky posuzuje vždy z pohledu "přidané hodnoty" - při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit - učí žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života

	<ul style="list-style-type: none"> - podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení - podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů - učí, jak některým problémům předcházet - průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci - klade důraz na "kulturní úroveň" mluveného i písemného projevu - podporuje kritiku a sebekritiku - učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky - připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích - důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených v řádu učebny přírodopisu a stanovených pravidel chování na mimoškolních akcích
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce - učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svojí práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu - upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle - podporuje integraci žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními do třídních kolektivů - netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu - důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k poznání možností rozvoje i zneužití vědeckého výzkumu - vede žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí - vede žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků - netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování - netoleruje nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci - učí žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích - podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují - učí žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům - učí žáky poskytnout účinnou první pomoc - důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel (manipulace s přírodninami, pravidla chování ve škole, v učebně přírodopisu, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených pracovních postupů
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci - učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat - v rámci možností a podmínek školy učí žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku - podporuje využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka - seznamuje žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd a v různých průmyslových odvětvích založených na biotechnologiích

Vzdělávací obsah volitelného předmětu SzP

Vzdělávací oblast Člověk a příroda	Vyučovací předmět Seminář z přírodopisu	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	6. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - aplikuje praktické metody poznávání přírody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje vybranou přírodninu (její část) okem, lupou, mikroskopem - popisuje mikroskop - připraví jednoduchý mikroskopický preparát a jednoduše ho zakreslí - používá zjednodušené určovací klíče a atlasy - založí herbář - jednoduše rozčleňuje rostliny a živočichy <p><i>RVP – dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje v praxi základní pravidla zakládání a sledování jednoduchého pokusu <p><i>RVP – odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná některé tvary těl řas a vyšších rostlin <p><i>RVP – porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zjistí, jak jsou uspořádány buňky v pletivech a orientačně je zakresluje - rozebírá květ vybraných rostlin <p><i>RVP – vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - namnoží vegetativní hrnkové rostliny - založí pokus dokazující fotosyntézu <p><i>RVP – rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje běžné jarní rostliny 	<p>Praktické poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní metody pozorování přírody - nástroje pro pozorování přírody technické písmo - záznamy pozorování <p>Biologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhotovení mikroskopického preparátu - založení pokusu - jednobuněčné a mnohobuněčné řasy - mechorosty a kapradiny - nahosemenné a krytosemenné rostliny - stavba buněk, pletiv - pohyb vody v rostlinách - způsoby rozmnožování rostlin - fotosyntéza - krytosemenné rostliny jednoděložné a dvouděložné 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Fyzika</p> <p>Matematika</p> <p>Informatika, Výpočetní technika</p>

<p><i>RVP – odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí u pozorovaných rostlin <p><i>RVP - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje nálevníky - pozoruje perloočky - pozoruje bezobratlé půdní nebo vodní živočichy <p><i>RVP – rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává v přehledových tabulkách, klíších a atlasech <p><i>RVP – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - u pozorovaných živočichů <p><i>RVP – zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - u pozorovaných živočichů <p><i>RVP – uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vzhledem k pozorovaným rostlinám a živočichům a jejich prostředí 	<p style="text-align: center;">Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy - organismy jednobuněčné a mnohobuněčné <ul style="list-style-type: none"> - prvoci, bezobratlí <ul style="list-style-type: none"> - rozšíření, význam a ochrana živočichů - projevy chování živočichů <p style="text-align: center;">Základy ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírody a životního prostředí 	<p>Environmentální výchova – Ekosystémy, Vztah člověka a prostředí</p>
	7. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – aplikuje praktické metody poznávání přírody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje vybranou přírodu (její část) okem, lupou, mikroskopem - nástroje pro pozorování přírody - popíše mikroskop - záznamy pozorování - připraví jednoduchý mikroskopický preparát a jednoduše ho zakreslí - používá zjednodušené určovací klíče a atlasy - založí herbář 	<ul style="list-style-type: none"> - základní metody pozorování přírody - nástroje pro pozorování přírody - záznamy pozorování 	<p>Fyzika</p>

<p>- jednoduše rozčleňuje rostliny a živočichy</p> <p><i>RVP - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</i></p> <p>- aplikuje v praxi základní pravidla zakládání a sledování jednoduchého pokusu</p> <p><i>RVP - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</i></p> <p>- zná stavbu rostlinné buňky</p> <p>- poznává rostlinná pletiva a jejich funkce</p> <p>- rozeznává rostliny jednoděložné a dvouděložné</p> <p><i>RVP – porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</i></p> <p>- používá model k popisu stavby jednotlivých rostlinných</p> <p><i>RVP - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</i></p> <p>- pozná základní druhy našich obilovin s využitím tabulek a atlasů</p> <p><i>RVP - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</i></p> <p>- umí probírané rostliny přiřadit k ekosystému</p> <p><i>RVP - porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i></p> <p>- pozoruje srst, peří domácích obratlovců</p> <p>- pozoruje tělo ryb</p> <p>- pozoruje tělo bezobratlých v lidských sídlech</p> <p>- pozoruje tělo členovců</p> <p><i>RVP - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</i></p> <p>- u vybraných zástupců</p> <p><i>RVP - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich</i></p>	<p>- zhotovení mikroskopického preparátu</p> <p>- založení pokusu</p> <p>Biologie rostlin</p> <p>- jednobuněčné a mnohobuněčné řasy</p> <p>- buňka</p> <p>- druhy pletiv</p> <p>- krytosemenné rostliny</p> <p>- stavba květu, plodu, semene</p> <p>- poznávání a zařazování obilovin</p> <p>- polní ekosystém</p> <p>- cizokrajné ekosystémy</p> <p>- parky, sídlištní zeleň</p> <p>Biologie živočichů</p> <p>- stavba těla obratlovců</p> <p>- stavba těla bezobratlých</p> <p>- bezobratlí v domácnostech</p> <p>- obratlovci v domácnostech</p> <p>- chování živočichové</p> <p>- živočichové na farmách</p> <p>- živočichové v cizokrajných ekosystémech</p> <p>- živočichové v zoo</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj – Řešení problému a rozhodovací dovednosti</p> <p>Estetická výchova</p> <p>Dějepis</p>
--	--	--

<p><i>způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - u vybraných zástupců - rozumí péči, projevům chování, ochraně živočichů <p><i>RVP - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - u vybraných zástupců - snaží se pochopit zacházení se zvířaty v zajetí, v chovech - snaží se pochopit význam hospodářsky významných druhů - pečuje o domácí živočichy <p><i>RVP - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje houby vyskytující se v domácnostech - pozná alkoholové kvašení <p><i>RVP - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s životním prostředím vybraných rostlin a živočichů různých ekosystémů pomocí literatury, filmu, internetu a pozorování <p><i>RVP - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede vzájemné potravní vztahy mezi organismy - chápe pojem rovnováha v ekosystému <p><i>RVP - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy v ekosystému</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v souvislosti s rybníkařením - v souvislosti s problematikou života živočichů v zajetí - v souvislosti s problematikou úbytku přirozeného prostředí živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> - volně žijící živočichové - hospodářská zvířata <p style="text-align: center;">Biologie hub</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednobuněčné houby - kvasinky - houby bez plodnic – plísňe <p style="text-align: center;">Základy ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezobratlí v domácnostech - obratlovci v domácnostech - chování živočichové - živočichové na farmách - živočichové v cizokrajných ekosystémech - živočichové v zoo <ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírody a životního prostředí 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Estetická výchova</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Environmentální výchova Výchova v evropských a globálních souvislostech</p>
	8. ročník (verze I.):	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – aplikuje praktické metody poznávání přírody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje lupou a mikroskopem - používá určovací klíče a atlasy - dělá jednoduché nákresy 	Praktické poznávání přírody	

<ul style="list-style-type: none"> - vede laboratorní protokoly <p><i>RVP – dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zakládá jednoduché pokusy <p><i>RVP – porovná základní vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i></p> <p><i>RVP - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě na příkladech, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává různou složitost chování obratlovců <p><i>RVP – zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech dokládá ohrožení mnoha obratlovců, uvádí způsoby ochrany ohrožených obratlovců <p><i>RVP – určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</i></p> <p><i>RVP - aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na modelových příkladech předvede různé způsoby poskytnutí nelékařské první pomoci <p><i>RVP – hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace na politické a obecně zeměpisné mapě Evropy a v tematických mapách ČR <p><i>RVP- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - srovnávání tělních soustav obratlovců - projevy chování živočichů - chov domestikovaných živočichů - anatomie a fyziologie člověka - zásady první pomoci - umělé dýchání - zástava krvácení - zásada 5T <p style="text-align: center;">Česká republika</p> <p><i>Jsme Evropané</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha a rozloha ČR - geologická stavba - povrch - vodstvo - půdy - rostlinstvo, živočišstvo - ochrana přírody - počet, rozmístění obyvatelstva - pohyb obyvatelstva - struktura obyvatelstva 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p style="text-align: center;">Zeměpis</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané</p> <p>Přírodopis</p> <p>Environmentální výchova – Ekosystémy - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody, Vztah člověka k prostředí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj</p> <p>Multikulturní výchova – Etnický původ</p> <p>Dějepis</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vliv hospodářských aktivit na prostředí</p>
--	---	--

<p><i>RVP- vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</i></p> <p><i>RVP – organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - v jednotlivém učivu a tématech o České republice <p><i>RVP – používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně pracuje se zdroji zeměpisných dat (encyklopedie, internet, statistické prameny, mapy, grafy, novinové zprávy) - čte a přiměřeně interpretuje informace z různých tematických map České republiky, plánů a turistických map - třídí a přiměřeně interpretuje informace získané z různých zdrojů <p><i>RVP – vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo škol</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje zeměpisnou polohu, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům <p><i>RVP - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí polohu místního regionu v rámci republiky a hodnotí výhody a nevýhody této polohy - charakterizuje přírodní podmínky místního regionu a porovnává je s přírodními podmínkami jiných regionů - zhodnocuje společensko-hospodářskou situaci v regionu a porovnává s celkovou situací v ČR - hodnotí na základě dostupných informací a osvojených znalostí postavení místní oblasti v rámci státu, posuzuje přednosti, bariéry a rizika v dalším rozvoji místní oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> - sídla - hospodářství - průmysl a zemědělství - doprava a cestovní ruch <ul style="list-style-type: none"> - geografické informace, zdroje dat - kartografie a topografie 	<p>Chemie Přírodopis</p> <p>Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Výchova k občanství</p>
--	--	---

<p><i>RVP - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</i> <i>RVP - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</i> <i>RVP – uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vykonává aktivně praktické činnosti a úkoly plynoucí z námětu zeměpisného cvičení v terénu či geografické exkurze - pracuje aktivně s mapou místní obce, orientuje se v ní, pořizuje jednoduché náčrtky a situační plánky - hodnotí postupy a výsledky své práce a prezentuje je v písemné či grafické podobě - aplikuje při terénních cvičeních a zeměpisných exkurzích v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v terénu 	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - geografická exkurze v místním regionu 	<p>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita</p> <p>Sociální rozvoj - Komunikace, Kooperace</p> <p>Přírodopis</p>
	8. ročník (verze II.):	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – aplikuje praktické metody poznávání přírody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje lupou a mikroskopem - používá určovací klíče a atlasy - dělá jednoduché nákresy - vede laboratorní protokoly <p><i>RVP – dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zakládá jednoduché pokusy <p><i>RVP – porovná základní vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i></p> <p><i>RVP - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě na příkladech, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává různou složitost chování obratlovců <p><i>RVP – zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech dokládá ohrožení mnoha obratlovců, uvádí způsoby ochrany ohrožených obratlovců <p><i>RVP – určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a</i></p>	<p>Praktické poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - zkoumání povrchu těl různých obratlovců a člověka (šupiny, peří, chlupy, vlasy) - studium kostí vybraných obratlovců a člověka - studium zubů, zobáků vybraných obratlovců a zubů člověka - mikroskopické pozorování - srovnání celistvosti organismů různých obratlovců - vyhledávání informací a zajímavostí o nervové činnosti a smyslech obratlovců a jejich využití (např. práce psů) - zkoušky smyslového vnímání člověka <ul style="list-style-type: none"> - srovnávání tělních soustav obratlovců <ul style="list-style-type: none"> - projevy chování živočichů - chov domestikovaných živočichů 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Zeměpis</p>

<p><i>orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</i></p> <p><i>RVP – rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - životní styl - příčiny, příznaky, praktické zásady při léčení, závažná poranění - zdravý jídelníček <p><i>RVP - aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na modelových příkladech předvede různé způsoby poskytnutí nelékařské první pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> - anatomie a fyziologie člověka - zásady první pomoci - umělé dýchání - zástava krvácení - zásada 5T - první pomoc při poranění kůže 	
	9. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – aplikuje praktické metody poznávání přírody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje lupou a mikroskopem - používá určovací klíče a atlasy - dělá jednoduché nákresy - vede laboratorní protokoly <p><i>RVP – dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje v praxi základní pravidla zakládání a sledování jednoduchého pokusu <p><i>RVP - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje různá plemena a odrůdy organismů <p><i>RVP - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává informace k problematice křížení, šlechtění v souvislosti s nemocemi, chováním a vlastnostmi organismu (nová plemena psů, koček apod.) <p><i>RVP - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje vitální kultury kvasinek - pozoruje alkoholové kvašení 	<p style="text-align: center;">Praktické poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhotovení mikroskopického preparátu - založení pokusu <p style="text-align: center;">Obecná biologie a genetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - dědičnost a proměnlivost organismů - křížení, šlechtění <p style="text-align: center;">Biologie hub</p> <ul style="list-style-type: none"> - houby bez plodnic 	<p>Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj – Řešení problému a rozhodovací dovednosti</p>

<p><i>RVP - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje transpiraci v těle rostliny - fotosyntéza v jednoduchých pokusech <p><i>RVP - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje pokojové rostliny – ve škole, doma <p><i>RVP - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje přizpůsobení vodních a sušomilných rostlin <p><i>RVP - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - domestikovaní živočichové <p><i>RVP - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - chová domácí mazlíčky a pečuje o ně - snaží se porozumět jejich chování <p><i>RVP - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí významu vzduchu, vody a půdy v jednoduchých pokusech <p><i>RVP - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje nerosty a horniny - seznamuje se s vlastnostmi nerostů a hornin - zařazuje nerosty do krystalických soustav - určuje složení hornin - určuje nerosty v půdě <p><i>RVP - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s krasovými jevy v ČR - pracuje 	<p>Biologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - voda v organismech - základní principy fotosyntézy <p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam rostlin a jejich ochrana - přizpůsobení rostlin - domácí živočichové - vrozené a naučené chování <p>Neživá příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> - atmosféra, hydrosféra, pedosféra - zdroje pitné vody v ČR - vznik, vlastnosti, význam nerostů a hornin - krystalické soustavy - vnější geologické děje 	<p>Zeměpis</p> <p>Chemie</p> <p>Fyzika</p> <p>Zeměpis</p> <p>Fyzika</p> <p>Chemie</p> <p>Chemie</p>
--	--	---

<p>s literaturou, internetem</p> <p><i>RVP - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže některé prvky v půdě pomocí jednoduchých pokusů - zkouší jímavost půdy <p><i>RVP - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhotoví model zkameněliny <p><i>RVP - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří obraz určitého biotopu, biomu <p><i>RVP - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří potravní řetězec, pyramidu a síť - seznamuje se s dorozumíváním živočichů při lovu apod. podle literatury, filmu, internetu apod. <p><i>RVP - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zjišťuje zdroje ohrožení vody - zjišťuje zdroje znečištění vzduchu - chápe význam zeleně kolem nás 	<p>- pedosféra</p> <p>- paleontologie</p> <p>Základy ekologie</p> <p>- současná biosféra</p> <p>- ekologické pojmy biotop, biom</p> <p>- etologie</p> <p>- biom, potravní řetězec, potravní pyramida, potravní síť</p> <p>- atmosféra, hydrosféra, pedosféra</p> <p>- přirozené a umělé ekosystémy</p> <p>- globální problémy a jejich řešení</p>	<p>Zeměpis</p> <p>Zeměpis</p> <p>Chemie</p> <p>Zeměpis</p>
--	--	--

Vzdělávací obsah volitelného předmětu SzF

Vzdělávací oblast Člověk a příroda	Vyučovací předmět Seminář z fyziky	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	7. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem rovnoměrného pohybu těles</i></p> <ul style="list-style-type: none"> změří uraženou dráhu a запиše výsledek používá s porozuměním vztah $v=s/t$, při výpočtu rychlosti pohybu tělesa vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty času a rychlosti orientuje se v jízdních řádech vlaků a autobusů sestavuje tabulky jízdy a grafy (i s použitím PC) <p><i>RVP - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</i></p> <ul style="list-style-type: none"> vytvoří pomocí pomůcek situace objasňující zákon odrazu na rovinném i kulových zrcadlech pomocí pomůcek navodí vznik zatmění Slunce a Měsíce <p><i>RVP - rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</i></p> <ul style="list-style-type: none"> pomocí pomůcek zobrazuje model oka, lupy, krátkozrakost a dalekozrakost oka, nápravu vad provádí rozklad světla ve vodě (model duhy), rozklad optickým hranolem <p><i>RVP – využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> používá vztah pro výpočet tlaku $p=F/S$ při výpočtech praktických úloh uvádí na praktických úlohách, jak lze zvětšit či zmenšit tlak poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle a 	<p>Pohyb těles</p> <ul style="list-style-type: none"> výpočet rychlosti, dráhy a času průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu sestrojení tabulek a grafů o pohybu <p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <p><i>Vlastnosti světla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> zobrazení na rovinném, dutém a kulovém zrcadle zatmění Slunce, Měsíce <p><i>Rychlost a lom světla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> rychlost světla ve vakuu a různých prostředích lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí optické vlastnosti oka optické přístroje rozklad světla optickým hranolem <p>Mechanické vlastnosti tekutin a plynů</p> <p><i>Tlaková a třecí síla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> tlaková síla, tlak třecí síla a její měření Pascalův zákon hydraulické zařízení 	<p>Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj - Kooperace a kompetence, Komunikace - Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>Zeměpis</p> <p>Přírodopis</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace</p>

<p>souvisí s materiálem a drsností ploch využívá v praktických úlohách</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří model hydraulického zařízení a využívá Pascalův zákon k výpočtům <p><i>RVP - předpoví z analýzy sil působící na těleso v klidné tekutině chování těles v ní</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - změří velikost vztlačkové síly při ponoření tělesa do kapaliny - změří hustotu látek pomocí hustoměru - využívá poznatky o atmosférickém tlaku, o stlačitelnosti vzduchu (Heronova baňka, fontána) - provádí pokus dokazující existenci atmosférické tlakové síly 	<ul style="list-style-type: none"> - hydrostatický tlak - vztlačková síla - Archimédův zákon - atmosférický tlak - tlak plynu v uzavřené nádobě 	<p>Zeměpis</p>
	8. a 9. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP – využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem rovnoměrného pohybu těles</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - změří uraženou dráhu a запиše výsledek - používá s porozuměním vztah $v=s/t$, při výpočtu rychlosti pohybu tělesa - vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty času a rychlosti - orientuje se v jízdních řádech vlaků a autobusů - sestavuje tabulky jízdy a grafy (i s použitím PC) <p><i>RVP - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří pomocí pomůcek situace objasňující zákon odrazu na rovinném i kulových zrcadlech - pomocí pomůcek navodí vznik zatmění Slunce a Měsíce <p><i>RVP - rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocí pomůcek zobrazuje model oka, lupy, krátkozrakost a dalekozrakost oka, nápravu vad - provádí rozklad světla ve vodě (model duhy), rozklad optickým hranolem 	<p>Pohyb těles</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpočet rychlosti, dráhy a času - průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu - sestrojení tabulek a grafů o pohybu <p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <p><i>Vlastnosti světla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zobrazení na rovinném, dutém a kulovém zrcadle - zatmění Slunce, Měsíce <p><i>Rychlost a lom světla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rychlost světla ve vakuu a různých prostředích - lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí - optické vlastnosti oka - optické přístroje - rozklad světla optickým hranolem 	<p>Matematika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p>Zeměpis</p>

<p><i>RVP – využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá vztah pro výpočet tlaku $p=F/S$ při výpočtech praktických úloh - uvádí na praktických úlohách, jak lze zvětšit či zmenšit tlak - poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle a souvisí s materiálem a drsností ploch využívá v praktických úlohách - vytvoří model hydraulického zařízení a využívá Pascalův zákon k výpočtům <p><i>RVP - předpoví z analýzy sil působící na těleso v klidné tekutině chování těles v ní</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - změří velikost vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny - změří hustotu látek pomocí hustoměru - využívá poznatky o atmosférickém tlaku o stlačitelnosti vzduchu <p><i>RVP - změří velikost působící síly</i> <i>RVP - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného směru a směru opačného - složí graficky různoběžné síly a určí jejich výslednici - vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil a určí velikost výslednice - graficky rozloží síly na složky <p><i>RVP - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí, jak značíme dráhu a v jakých jednotkách ji udáváme - změří uraženou dráhu a zapíše výsledek - používá s porozuměním vztah $v = s/t$, při výpočtu rychlosti pohybu tělesa - vyjádří rychlost při dané jednotce jinou jednotkou rychlosti - vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty času a rychlosti 	<p style="text-align: center;">Mechanické vlastnosti tekutin a plynů</p> <p><i>Tlaková a třecí síla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - tlaková síla, tlak - třecí síla a její měření - Pascalův zákon - hydraulické zařízení <p style="text-align: center;">Síly</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnoběžník sil - mnohoúhelník sil - rozklad sil na nakloněné rovině - stabilita těles <p style="text-align: center;">Pohyb těles</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyb rovnoměrný - pohyb nerovnoměrný, průměrná rychlost - složitější úlohy o pohybu - práce s jízdními řády <ul style="list-style-type: none"> - pohyb a síla - pohyb v důsledku akce a reakce <ul style="list-style-type: none"> - pohyb po kružnici - dostředivá a odstředivá síla 	<p style="text-align: center;">Matematika</p> <p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace</p>
---	---	---

<p><i>RVP - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - použije znalosti pohybových zákonů při objasňování běžných situací - vysvětlí vznik reaktivního pohybu - seznámí se se vztahem $m_1 \cdot v_1 = m_2 \cdot v_2$ <p><i>RVP - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - naučí se používat vztah $v = 2\pi r/T$ <p><i>RVP - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s podmínkou pro proudění kapaliny a vzduchu <p><i>RVP - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojuje složitější elektrické obvody - změří elektrický proud a napětí - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů <p><i>RVP - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - početně vyjadřuje tepelnou výměnu - rozpozná základní skupenské poměry – tání, tuhnutí, zkapalnění, vypařování, sublimace, desublimace, var ve svém okolí i v přírodě <p><i>RVP - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny - dokáže pojmenovat a zhodnotit obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, vyzdvihnout klady obnovitelných zdrojů <p><i>RVP - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje přeměnu kinetické a potenciální energie 	<p style="text-align: center;">Mechanické vlastnosti tekutin</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdíl tlaků v kapalině - proudění kapaliny - rychlost proudění kapaliny - proudění vzduchu - podstata létání <p style="text-align: center;">Elektromagnetické děje</p> <ul style="list-style-type: none"> - sériové a paralelní zapojení - kombinace sériového a paralelního zapojení - výpočty podle Ohmova zákona <p style="text-align: center;">Energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - kalorimetrická rovnice - skleníkový efekt - meteorologie – sledování počasí - výhřevnost - vodní kola - vodní turbíny - zařízení na získání a přeměnu energie - kinetická a potenciální energie 	<p style="text-align: center;">Matematika</p> <p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace</p> <p style="text-align: center;">Chemie</p> <p style="text-align: center;">Zeměpis</p>
--	---	--

5.6.5 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu Z

Samostatný vyučovací předmět *Zeměpis* vychází obsahově ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* a ze vzdělávacího oboru Zeměpis v RVP ZV. Vyučovací předmět *Zeměpis* má přírodovědný i společenskovední charakter, umožňuje žákům poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. *Zeměpis* obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém okolí místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

5.6.5.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Z

Samostatný vyučovací předmět *Zeměpis* vychází obsahově ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. *Zeměpis* má související témata se vzdělávací oblastí *Výchova ke zdraví* a s dalšími vyučovacími předměty: *Fyzika, Přírodopis, Chemie, Dějepis, Výchova k občanství a Výtvarná výchova*. Výuka *Zeměpisu* se realizuje v úzké spolupráci s nimi.

Vyučovací předmět *Zeměpis* využívá ve většině případů samostatnou odbornou učebnu, která je vybavena odpovídajícím výukovým materiálem a interaktivní tabulí. Některé formy výuky se uskutečňují v počítačové učebně (projektové a problémové vyučování, fixační formy výuky). Praktická zeměpisná cvičení a pozorování se provádí v bezprostředním okolí školy, geografické exkurze se speciálním či komplexním zeměpisným zaměřením se uskutečňují ve vzdálenějších lokalitách.

Týdenní časová dotace vyučovacího předmětu *Zeměpis* je pro 6., 7., 9. ročníku po 2 hodinách a v 8. ročníku po 1 hodině týdně.

V předmětu *Zeměpis* používáme tyto metody a formy výuky – výkladové hodiny, rozhovor, vyprávění, demonstrace, diskuse, fixační (procvičování, opakování, řešení úloh, analýza), expoziční (pokus a pozorování, porovnávání, popis, hra, simulace přírodních jevů a procesů), kooperativní, projektové vyučování, interaktivní vyučování, problémové vyučování, brainstorming, činnostní učení, modelování, terénní výuka a exkurze.

Ve vyučovacím předmětu *Zeměpis* si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a o životním prostředí. Vytvoří si představy o jedinečnosti geografických objektů, jevů a procesů v krajinné sféře, o jejich určitých pravidelnostech, zákonitostech a vzájemných podmíněnostech a souvislostech. Získávají základní vědomosti o přírodních, společensko-hospodářských, politických a kulturních poměrech místní oblasti a své vlasti. Naučí se orientovat v zeměpise světadílů a oceánů, získávají poznatky o státech světa a současných globálních problémech lidstva. *Zeměpis* umožňuje žákům uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi. *Zeměpis* žáky seznamuje se vztahy mezi člověkem a prostředím a snaží se vést žáky ke kladnému vztahu k životnímu prostředí.

V praktické oblasti si žáci osvojují dovednosti pracovat s mapami, grafy, statistickými a informačními materiály a orientují se v nich. Učí se samostatně vyhledávat, třídit, hodnotit a srovnávat informace z různých zdrojů a využívat při tom i informační a komunikační technologie. Dále si osvojují dovednosti a techniky při orientaci a pohybu v terénu. Naučí se chápat pojmy národní mentalita a kultura, vlastenectví, evropanství, demokracie a uvědomují si význam tolerance, dorozumění a uplatňování pravidel mezilidského a mezinárodního soužití. Rozvíjí si schopnosti spolupracovat se spolužáky při řešení úkolů, komunikovat s lidmi, hledat cesty ke správnému řešení. Žáci jsou vedeni k vytváření kladných postojů ke vzdělávání na základě úspěchů z vlastních činností a iniciativy.

Do *Zeměpisu* integrujeme tato průřezová témata:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Kreativita
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Komunikace
    - Kooperace
- ❖ Výchova demokratického občana
  - okruh Občan, občanská společnost a stát
  - okruh Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - okruh Evropa a svět nás zajímá
  - okruh Objevujeme Evropu a svět
  - okruh Jsme Evropané
- ❖ Multikulturní výchova

- okruh Kulturní difference
- okruh Lidské vztahy
- okruh Etnický původ
- okruh Multikulturalita
- okruh Princip sociálního smíru a solidarity
- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Ekosystémy
  - okruh Základní podmínky života
  - okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - okruh Vztah člověka k prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Receptivní činnosti
  - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.6.5.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Z

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí ve vyučovacím předmětu *Zeměpis*:

Učitel:

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - zadává žákům práci, při níž žáci vyhledávají, třídí a hodnotí geografické informace z různých informačních zdrojů (internet, encyklopedie, televize, časopisy, grafy, tabulky, statistiky, mapy) - seznamuje žáky s obecně používanými termíny a tyto poznatky dává do vzájemných souvislostí s dalšími vzdělávacími oblastmi, žáci si vytvářejí ucelenější představy o vzájemných vazbách mezi přírodním a společenským prostředím - pokládá žákům otázky vztažené k příčinám přírodních procesů, společně s žáky hledá řešení otázek, předvádí manipulaci s globusem, mapami, atlasy, grafy, statistickými daty, s jízdními řády a s busolou - kontroluje výsledky pozorování, měření a požaduje od žáků zhodnocení výsledků práce na základě svých dosavadních zkušeností a dovedností a formulování patřičných závěrů
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky na základě pozorování osvojených znalostí problémů a dosavadních zkušeností k rozpoznání a pojmenování - usiluje s žáky o nalezení shodných a odlišných znaků geografických jevů a procesů v krajině - klade společně se svými žáky otázky s geografickou tematikou, řeší problémy s tím související a společně vyvozují patřičné závěry - předkládá žákům problémy přírodní a společenské sféry
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - umožňuje žákům poznávat základní prvky související s problematikou přírodního a společenského prostředí, požaduje po žácích formulovat své názory na danou problematiku, vytvářet si vlastní názor a uplatňovat ho ve svém jednání - snaží se, aby žáci využívali dostupných informačních a komunikačních prostředků ke svému poznání a naučili se výslovnosti cizích zeměpisných jmen - vede s žáky řízený dialog, konzultuje názory svých žáků, vede je k vhodné argumentaci a k pochopení potřeby vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím - společně s žáky spolupracuje na řešení problémů a úkolů
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - zadává pracovní úkoly ve skupině, žáci přijímají svou roli v různých skupinách, spolupracují spolu - vede žáky k přijímání názorů druhých a seznámí je s možnostmi utváření dobré atmosféry v týmu - oceňuje a hodnotí výsledky činnosti skupin i jednotlivců, žáci chápou význam týmové a samostatné práce
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje, zdůvodňuje a ukazuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany životního prostředí, seznamuje žáky s možnostmi jejich vlastního aktivního zapojení do této ochrany - pěstuje v nich zájem o prostředí, v němž žijí (zájem o přírodní, kulturní a historické krásy) a pocit občanské zodpovědnosti za zachování udržitelného života pro budoucí generace - učí žáky uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě či urbanizované krajině a učí je ochraně za mimořádných událostí - vede žáky prostřednictvím faktů a argumentů k utváření postojů a hodnot vedoucích k respektování rovnoprávnosti lidí a k vážení si tradic, zvyků i kultury lidí v jiných

částech světa

Kompetence pracovní

- vede žáky k demokratickým přístupům v řešení společenských problémů
- pomáhá nacházet žákům způsoby, jak využívat znalostí, dovedností a návyků získaných ve škole v osobním, profesním a veřejném životě (například orientace, pohyb a pobyt v terénu, aktivní ochrana životního prostředí, využití informací o existenci moderních technologií v komunikaci, dopravě či ve výrobě)
- dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami a materiály při jejich používání v učebně i v terénu a na dodržování pravidel pracovních činností
- učí žáky, jak si plánovat a organizovat svou pracovní činnost, hodnotí kladně svědomitost a systematickou práci žáků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Z

[illegible]

<p><i>sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: krajinná sféra, litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra - vyjmenuje a rozlišuje jednotlivé složky krajinné sféry - popíše stavbu zemského tělesa a tvary oceánského dna - uvede typy pohoří podle způsobu vzniku - uvede vnitřní a vnější činitele utvářející zemský povrch - pojmenuje složky ovzduší v atmosféře - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím, vyjmenuje podnebné pásy - objasní vznik větru - popíše oběh vody v přírodě - pojmenuje jednotlivé oceány na mapě světa, vyhledá a rozliší příklady ostrovů, poloostrovů, zálivů, průlivů a průplavů - pojmenuje pohyby mořské vody, ukáže na mapě studené a teplé mořské proudy - uvede části vodního toku, vysvětlí rozdíl mezi jezerem a umělou vodní nádrží - rozliší druhy ledovců, vysvětlí pojem sněžná čára - vyjmenuje činitele, kteří se podílejí na vzniku půdy - uvede, jak půdy rozdělujeme a co je ohrožuje - rozlišuje půdní druhy a půdní typy - vyjmenuje vegetační pásy na Zemi a vyhledá je v mapě - popíše a porovná jednotlivé typy přírodních krajín podle podnebí, rostlinstva, živočišstva a zemědělského využití - uvede příklady živočichů a rostlin v jednotlivých přírodních krajinách - objasní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na nadmořské výšce - zhodnotí význam jednotlivých sfér pro život na Zemi a jejich vzájemnou souvislost <p><i>RVP - porovnává působení vnitřních a vnějších procesů</i></p>	<p><i>Krajinná sféra a její části</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - litosféra – stavba Země, dno oceánu, zemětřesení, sopečná činnost, vznik pohoří, působení tekoucí vody, povrch jako výsledek přírodních činitelů, zvětrávání - atmosféra – počasí, podnebí, podnebné pásy, oběh vzduchu v atmosféře - hydrosféra – pohyby mořské vody, oceány a moře, vodstvo na pevnině (řeky, jezera, bažiny, vodní nádrže, ledovce, podpovrchová voda) - pedosféra – složení půdy, půdní typy a druhy, význam půdy a co půdu ohrožuje - biosféra – tropické lesy, savany, pouště, subtropické oblasti, stepi, lesy mírného pásu, tundry, polární oblasti, život v oceánech a mořích, výškové stupně rostlinstva <p>Přírodní obraz Země</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Změny v krajině; Vztah člověka k prostředí – Vliv člověka na životní prostředí; Základní podmínky života – Globální problémy ve vztahu k atmosférickým poruchám, vztah člověka k hydrosféře, k půdě Ekosystémy</p> <p>Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát – Odpovědnost za ochranu přírodních sfér a životního prostředí</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Rozbor globálních vlivů na životní prostředí</p> <p>Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Přírodopis Fyzika Ochrana člověka za mimořádných událostí Výchova k občanství Dějepis</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního</p>
--	--	--

<p><i>v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří základní představu o působení vnitřních a vnějších procesů v krajině sféře - zhodnotí na příkladu příčiny a důsledky přírodních katastrof způsobených vnitřními a vnějšími pochody na přírodu a na život lidí <p><i>RVP - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává základní údaje o Zemi a vesmírných tělesech v zeměpisných tabulkách - vyhledává informace z encyklopedií o Zemi a vesmíru, z novinových zpráv a z obrázků - posuzuje na základě osvojených znalostí - vypovídá o hodnotě zdrojů dat - orientuje se v zeměpisném atlase, používá mapy k demonstraci polohy kontinentů a oceánů k určování základních tvarů zemského povrchu - čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů tematických map - vyhledává informace z různých zdrojů dat: populární texty, novinové zprávy, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, obrázky a internet a posuzuje na základě osvojených znalostí vypovídající hodnotu zdrojů dat - dokáže zjištěné informace z různých zdrojů přiměřeně třídit a výsledky interpretovat - orientuje se v zeměpisném atlase, v rejstříku a obsahu a aktivně s nimi pracuje - používá glóbus k demonstraci polohy kontinentů a oceánů a k určování základních tvarů zemského povrchu - určuje podle měřítka vzdálenosti na globusu (mapě) - pracuje s turistickou mapou, znázorní výškopis a polohopis, určí význam vybraných mapových značek 	<p><i>Krajinná sféra</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vnitřní procesy v krajině – zemětřesení, sopečná činnost, vrásnění, pohyb litosférických desek - vnější procesy v krajině – působení povrchové tekoucí vody, zvětrávání, pohyby mořské vody, oběh vzduchu v atmosféře a eroze půdy <p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planeta Země - tvar a rozměry Země - Slunce a sluneční soustava - vesmír <p>Regiony světa</p> <p><i>Zeměpis světadílů a oceánů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Afrika, Atlantský oceán, Indický oceán <p>Přírodní obraz Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - glóbus a mapa - mapy – měřítko mapy, druhy map, obsah map - výškopis a polohopis 	<p>prostředí</p> <p>Přírodopis - Výchova ke zdraví</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <p>Matematika</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace, Komunikace</p> <p>Mediální výchova - Kritické čtení</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj</p> <p>Matematika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Komunikace, kooperace</p> <p>Osobnostní rozvoj – Kreativita, Rozvoj</p>
---	---	--

<p><i>RVP - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá s porozuměním základní pojmy: glóbus, mapa, plán, obsah a měřítko mapy, legenda mapy, výškopis, polohopis, vrstevnice, nadmořská výška, poledníky, rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, zeměpisnou šířku a délku, časová pásma - ukáže na mapě či globusu zeměpisné souřadnice zadaného místa na Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času na Zemi, ukáže datovou mez na mapě - určí světové strany <p><i>RVP - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte a přiměřeně hodnotí informace z různých druhů map či plánů - uvede základní poznatky vztahující se k jednotlivým sférám, aplikuje tyto poznatky při hodnocení přírodních jevů a procesů při terénních geografických cvičeních <p><i>RVP - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí světové strany na mapě a v terénu, správně natočí turistickou mapu - odhadne vzdálenost a výšku v terénu - orientuje se podle význačných objektů v krajině - vytvoří plánek pochodu (itinerář cesty domů) - pořizuje jednoduchý panoramatický náčrtek krajiny - pracuje aktivně s turistickou mapou, provádí měření vzdáleností na mapách, vyhledává základní údaje z map - používá prakticky zeměpisnou síť a zeměpisné souřadnice k určování zeměpisné polohy zadaných lokalit <p><i>RVP - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a</i></p>	<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - glóbus a mapa - mapy – měřítko mapy, druhy map, obsah map - rovnoběžky, poledníky - určování zeměpisné polohy - čas na Zemi - výškopis a polohopis - světové strany <p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p><i>Glóbus a mapa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - glóbus, mapa <p><i>Krajinná sféra</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - litosféra, hydrosféra, atmosféra, pedosféra, biosféra <p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v krajině (orientační body, jevy) - světové strany - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - situační náčrtky v krajině - praxe s mapami a atlasy 	<p>schopností poznávání</p> <p>Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, kooperace Osobnostní rozvoj – Kreativita, Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Matematika Výtvarná výchova</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí Tělesná výchova</p>
---	--	---

<p><i>pobytu v krajině</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje při cvičeních v terénu zásady bezpečného pohybu a pobytu v terénu (v urbanizované i přírodní krajině) <p><i>RVP - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</i></p> <p><i>RVP - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</i></p> <p><i>RVP - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</i></p> <p><i>RVP - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi kontinentem a světadílem, objasní pojem světový oceán - pojmenuje a vyhledá na globusu a na mapě světa oceány, kontinenty a světadíly - porovná vzájemný poměr světového oceánu a pevniny (souše) - seřadí světadíly a oceány podle rozlohy - vyhledá na mapách jednotlivé oceány, určí jejich geografickou polohu (vzhledem k sousedním oceánům, kontinentům a k zemským polokoulím) - porovná a posoudí hospodářský význam oceánů a jejich význam pro životní prostředí na Zemi - vyhledá na mapách jednotlivé oceány, určí jejich geografickou polohu (vzhledem k sousedním oceánům, kontinentům a k zemským polokoulím) - porovná a posoudí hospodářský význam oceánů a jejich význam pro životní prostředí na Zemi - vyhledá v mapách světa Afriku, určí její geografickou polohu (polohu v zeměpisné síti, polohu vzhledem k sousedním oceánům, k ostatním kontinentům a k zemským polokoulím) - porovná rozlohu Afriky s rozlohou ostatních kontinentů - pojmenuje a vyhledá na mapách Afriky významné prvky horizontální a vertikální členitosti 	<p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost při pohybu a pobytu v přírodě <p>Regiony světa</p> <p><i>Zeměpis světadílů a oceánů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Světový oceán: Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový <p><i>Afrika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha, členitost - povrch 	<p>Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět - Orientace na mapách Afriky</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - určí podnebné pásy Afriky a podnebí v jednotlivých částech Afriky podle teploty a množství srážek - pojmenuje a vyhledá na mapách hlavní toky afrických řek, určí jejich úmoří, vyhledá polohu vybraných afrických jezer a Viktoriiny vodopády - vyjmenuje vegetační pásma, do kterých zasahuje Afrika, uvede významné zástupce rostlin a živočichů a příklady hospodářsky pěstovaných plodin tohoto pásu - na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin - vyhledá na mapách nejhustěji a řidce zalidněné oblasti Afriky, posoudí příčiny nerovnoměrnosti v rozmístění afrického obyvatelstva - určí a vymezí v mapách zeměpisné oblasti Afriky: severní, střední a jižní Afriku - porovná zeměpisné oblasti Afriky podle zastoupení lidských ras, podle kultury, náboženství a způsobu života - vyhledá na politické mapě Afriky vybrané státy a hlavní města a na tematických mapách střediska cestovního ruchu - posoudí příčiny konfliktních situací a hospodářského zaostávání afrických států - popíše z geografického hlediska vybrané státy z jednotlivých regionů Afriky 	<ul style="list-style-type: none"> - podnebí - vodstvo - vegetační pásy rostlinstvo a živočišstvo - zemědělství - nerostné suroviny - obyvatelstvo - oblasti Afriky 	<p>Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí: Ochrana přírody a životního prostředí</p> <p>Přírodopis</p> <p>Dějepis</p> <p>Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát - Respektování kulturních, etnických a jiných odlišností</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní difference, Etnický původ</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá – africké regiony v globálních souvislostech; - Jsme Evropané – Humanitární pomoc</p> <p>Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
	7. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</i></p> <p><i>RVP - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</i></p> <p><i>RVP - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</i></p> <p><i>RVP - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na mapách Austrálii a Oceánii, určí jejich geografickou polohu a porovná jejich rozlohu 	<p>Regiony světa</p> <p><i>Austrálie a Oceánie</i></p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – Orientace na mapách Austrálie, Oceánie, postavení a význam polárních oblastí v globálním systému planety Země</p> <p>Environmentální výchova – Vztah člověka</p>

<p>s rozlohou ostatních světadílů</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a vyhledá na mapách nejvýznamnější prvky horizontální a vertikální členitosti Austrálie - porovná a popíše podnebí v jednotlivých částech Austrálie, určí podnebné pásy - najde na mapě nejvýznamnější australské řeky, jezera a oblasti s podzemní artézskou vodou - vyjmenuje vegetační pásy, do kterých Austrálie zasahuje - uvede příklady živočichů a rostlin typických pro australskou přírodu, vysvětlí pojem endemismus a posoudí ovlivnění přírody ze strany přistěhovalců - popíše základní historii objevování a kolonizace Austrálie a Oceánie - posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva, vyhledá řídké a hustě zalidněné oblasti na mapě - popíše život původních obyvatel Austrálie - pojmenuje podle mapy členské státy Australského svazu - ukáže hlavní město a největší města, zjistí počet obyvatel Australského svazu - lokalizuje zdroje nerostných surovin a popíše úroveň a zaměření australského průmyslu - popíše zaměření zemědělské produkce podle mapy - popíše podnebí a přírodu Oceánie - pojmenuje a lokalizuje v mapách: Mikronésii, Melanésii, Polynésii a Nový Zéland - určí hospodářské zaměření některých států Oceánie: Havajské ostrovy, Nový Zéland, Tahiti, Fidži - vyhledá na mapách Arktidu a Antarktidu - popíše zásadní společné znaky a odlišnosti polárních oblastí: Arktidy a Antarktidy - určí geografickou polohu těchto polárních oblastí pomocí map - vysvětlí vliv polárních oblastí na podnebí - uvést zástupce živočichů v těchto oblastech - posoudí význam polárních oblastí pro životní prostředí, pro hospodářství a pro vědecké účely - vyhledá na mapách světa Ameriku, určí její geografickou polohu a porovná její rozlohu vzhledem k ostatním světadílům - porovná rozlohu a členitost Severní a Jižní Ameriky 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha - členitost, povrch - podnebí - vodstvo - vegetační pásy, rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelstvo - Australský svaz - oblasti Oceánie <p><i>Polární oblasti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Arktida a Antarktida <p><i>Zeměpis světadílů</i></p> <p><i>Amerika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha 	<p>k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Přírodopis</p> <p>Dějepis</p> <p>Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát – Respektování kulturních, etnických a jiných odlišností</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní rozdíly, Etnický původ</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Přírodopis</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět – Orientace na politické mapě Ameriky a v tematických mapách</p>
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a vyhledá na mapách nejvýznamnější prvky horizontální a vertikální členitosti - vyhledá na mapách nejdelší pohoří, nejvyšší hory, činné sopky - určí podnebné pásy Ameriky a porovná podnebí v jednotlivých oblastech Ameriky podle teploty a množství srážek - objasní rozsah působení ničivých vzdušných proudů (tornádo, hurikán) na území Ameriky - určí na mapách úmoří amerického kontinentu, vyhledá významné veletoky, vybraná jezera a vodopády - pojmenuje a vyhledá v mapách Ameriky šířková vegetační pásma - uvede příklady amerického rostlinstva a živočišstva a ukáže v mapě několik národních parků Ameriky - popíše základní etapy v historii osídlování Ameriky - lokalizuje rozmístění původních amerických kultur (Mayové, Aztékové, Inkové) - vyhledá v mapách nejhustěji a řidce zalidněné oblasti Ameriky a posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění amerického obyvatelstva - lokalizuje v tematických mapách rozmístění lidských ras, jazykových a náboženských skupin - vymezí v mapách kulturní oblasti Ameriky (Anglosaskou a Latinskou) - vyhledá na politické mapě Ameriky vybraná velká města a vybrané státy - na hospodářské mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin - uvede hlavní průmyslové oblasti Ameriky a porovná hospodářskou vyspělost vybraných států - vyjmenuje nejvýznamnější hospodářsky pěstované plodiny - určí a vyhledá v mapách oblasti Ameriky (Severní, Jižní, Střední) - ukáže na mapě hlavní města států jednotlivých oblastí - využívá získaných znalostí a map Ameriky k charakteristice jednotlivých států z hlediska přírodních a společensko-hospodářských podmínek, uvádí některé zajímavé reálie ze života vybraných států - vyhledá na mapách světa Asii, určí její geografickou 	<ul style="list-style-type: none"> - členitost - povrch - podnebí - vodstvo - vegetační pásy - rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelstvo - nerostné suroviny - průmysl - zemědělství - oblasti (regiony) a státy Ameriky (USA, Kanada, Mexiko, Středoamerické státy, Karibské země, Andské státy, Brazílie, Laplatské státy) <p>Asie</p>	<p>Anglický jazyk</p> <p>Přírodopis Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Ochrana přírody a životního prostředí, přístupy k přírodnímu a kulturnímu dědictví</p> <p>Dějepis</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní difference – Kulturní tradice, zvyky, náboženství - Etnický původ – různé způsoby života, kolonizace, rasy a jejich soužití</p> <p>Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát – Respektování kulturních, etnických a jiných odlišností</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Americké regiony v globálních souvislostech hospodářského a politického vývoje</p>
--	--	--

<p>polohu a porovná rozlohu Asie s rozlohou ostatních světadílů</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a vyhledá v mapách Asie významné prvky horizontální a vertikální členitosti - určí nejvyšší pohoří a vybrané horské vrcholy, vyhledá oblasti s výskytem sopečné činnosti a zemětřesení - vyjmenuje podnebné pásy Asie a porovná podnebí v jednotlivých oblastech Asie podle teploty a množství srážek - určí v mapách Asie monzunové oblasti a vysvětlí pojem monzun - vyhledá v mapách významné asijské řeky, jejich úmoří, dále ukáže významná jezera - vyjmenuje vegetační pásy, uvede typické rostliny a živočichy jednotlivých pásů podle tematických map, uvede příklady národních parků - lokalizuje rozmístění nejstarších asijských kultur v porčí velkých řek (Čína, Indie, Blízký východ) - vyhledá v mapách nejhustěji a řídce zalidněné oblasti Asie - zdůvodní příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva Asie - určí dva státy s nejvyšším počtem obyvatelstva v Asii a ve světě (Čínu a Indii) - určí a lokalizuje na mapách nejvíce zastoupené lidské rasy a jazykové skupiny v Asii - pojmenuje hlavní náboženství zastoupená v Asii a posoudí jejich vliv na způsob života obyvatel - ukáže na mapě významná naleziště nerostných surovin - uvede významné pěstované plodiny a hlavní průmyslové oblasti - vyhledá a rozliší na politické mapě oblasti Asie (Jihozápadní, Jižní, Jihovýchodní, Východní, Střední Asie a Rusko – asijská část) - uvede podle mapy státy, které do oblasti patří, najde jejich hlavní města - uvede pomocí map a získaných znalostí, co je pro danou oblast typické z hlediska přírodních i společensko-hospodářských podmínek - uvádí reálie ze života ve vybraných asijských státech 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha - členitost, povrch - podnebí - vodstvo - vegetační pásy, rostlinstvo, živočišstvo - obyvatelstvo - nerostné suroviny - zemědělství, průmysl - oblasti (regiony) Asie 	<p>Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Český jazyk</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá – Objevujeme Evropu a svět – Orientace na politické mapě Asie a v tematických mapách</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Ochrana přírody a životního prostředí, přístupy k přírodnímu a kulturnímu dědictví Přírodopis</p> <p>Dějepis</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní difference – Kulturní tradice, zvyky, náboženství; Etnický původ – různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</p> <p>Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát – Respektování kulturních, etnických a jiných odlišností</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Asijské regiony v globálních souvislostech hospodářského a politického vývoje</p> <p>Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
--	---	--

<p><i>RVP - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</i></p> <p><i>RVP - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v zeměpisném atlase, používá mapy k demonstraci polohy kontinentů a k určování základních tvarů zemského povrchu - čte a přiměřeně interpretuje informace z různých typů map - vyhledává informace z různých zdrojů dat: texty populární, novinové zprávy, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, obrázky, internet - posuzuje na základě osvojených znalostí vypovídající hodnotu zdrojů dat - dokáže zjištěné informace přiměřeně třídit, zobecňovat, hodnotit a výsledky interpretovat - orientuje se v zeměpisném atlase, používá mapy k demonstraci polohy kontinentů a oceánů k určování základních tvarů zemského povrchu <ul style="list-style-type: none"> - čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů tematických map - vyhledává informace z různých zdrojů dat: populární texty, novinové zprávy, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, obrázky a internet a posuzuje na základě osvojených znalostí vypovídající hodnotu zdrojů dat - dokáže zjištěné informace z různých zdrojů přiměřeně třídit a výsledky interpretovat 	<p style="text-align: center;">Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikační geografický a kartografický jazyk - geografická kartografie a topografie <p style="text-align: center;">Regiony světa</p> <p><i>Zeměpis světadílů a oceánů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Austrálie, Oceánie, Severní ledový oceán, Tichý oceán 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Kreativita; Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace</p> <p>Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Český jazyk a literatura</p>
	8. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</i></p> <p><i>RVP - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</i></p> <p><i>RVP - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů</i></p>		<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané – Orientace na politické mapě Evropy a v tematických mapách, evropský jazyk a kultura</p>

<p><i>světa a vybraných (modelových) států</i> <i>RVP - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ukáže na mapě hranici mezi Evropou a Asií, vyhledá krajní body Evropy - určí a zhodnotí geografickou polohu Evropy - porovná rozlohu Evropy s rozlohou ostatních světadílů - pojmenuje a vyhledá v mapách Evropy významné prvky horizontální členitosti (poloostrovy, ostrovy, zálivy, průlivy, moře) - pojmenuje a vyhledá na mapách Evropy nejvýznamnější povrchové útvary, nejvyšší pohoří a horské vrcholy, největší nížiny, nejvyšší sopky - vyjmenuje podnebné pásy, do kterých Evropa zasahuje, porovná podnebí v jednotlivých oblastech Evropy podle teplotních poměrů a množství srážek - rozliší v mapách úmoří evropského světadílu, vyhledá v mapách toky vybraných evropských řek - vyhledá v mapách polohu velkých jezer, ledovců a oblastí s umělými vodními cestami - vyjmenuje hlavní vegetační pásy Evropy, uvede příklady typických zástupců z rostlinné a živočišné říše - vyhledá v mapách několik příkladů evropských národních parků - vyhledá počet obyvatel Evropy, určí evropské státy s nejvyšším počtem obyvatelstva - podle map určí nejhustěji a řidče zalidněné oblasti Evropy a zdůvodní příčiny rozdílů v rozmístění evropského obyvatelstva - vyjmenuje hlavní jazykové a národnostní skupiny pomocí tematických map - určí nejrozšířenější evropská náboženství - vyhledá v mapách hlavní sídelní střediska - vyhledá na mapě významná naleziště nerostných surovin, uvede hlavní průmyslové oblasti Evropy - uvede hlavní hospodářsky pěstované plodiny a chovaná zvířata - vyhledá v mapách největší přístavy, letiště a střediska cestovního ruchu v Evropě - určí a vyhledá v mapách členské státy Evropské unie a Severoatlantického paktu 	<p><i>Evropa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hranice Evropy - poloha - rozloha - členitost - povrch - podnebí - vodstvo - vegetační pásy, rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelstvo - nerostné suroviny, průmysl - zemědělství - doprava, cestovní ruch - mezinárodní organizace 	<p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Ochrana přírody a životního prostředí, přístupy k přírodnímu a kulturnímu dědictví Přírodopis</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní difference – Kulturní tradice, zvyky, náboženství - Etnický původ – různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát – Respektování kulturních, etnických a jiných odlišností</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropské regiony v globálních souvislostech hospodářského a politického vývoje</p> <p>Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje (ukáže na mapě) všechny evropské státy, uvede jejich hlavní města - vyhledá na politické mapě zeměpisné oblasti (regiony) Evropy: Střední, Západní, Severní, Jižní, Jihovýchodní a Východní Evropu, Rusko – evropská část a Malé evropské státy - popíše s pomocí map a získaných znalostí vybrané (modelové) státy z hlediska přírodních a společensko-hospodářských podmínek - uvádí realie ze života vybraných evropských států <p><i>RVP - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí geografickou polohu České republiky (polohu v zeměpisné síti, polohu vzhledem k Evropě, k mořím a sousedním státům) - porovná rozlohu ČR s ostatními evropskými státy - vymezí na geologické mapě ČR oblast Českého masivu a Karpat, rozliší na mapě geomorfologické jednotky České republiky - orientuje se na fyzické mapě ČR, vyhledává v České vysočině a v Karpatech hlavní pohoří a nejvyšší vrcholy - pojmenuje hlavní činitele ovlivňující počasí a podnebí ČR - vysvětlí, čím je ovlivněno rozložení teplot a srážek v ČR - zjistí podle mapy minimální a maximální naměřené hodnoty teplot a srážek - ukáže na mapě rozmístění podnebných oblastí ČR: teplá, mírně teplá a chladná - zařadí území ČR k úmořím evropských moří - pojmenuje a vyhledá v mapě hlavní toky řek, největší jezera a umělé vodní nádrže - rozlišuje mezi půdními typy a půdními druhy (porovná jejich rozmístění a využití) - pojmenuje výškové vegetační stupně, popíše skladbu a rozšíření lesů na území ČR - rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území v ČR, uvádí jejich příklady pomocí mapy - uvádí příklady přírodních a kulturních krajín v naší vlasti 	<p style="text-align: center;">Česká republika</p> <p><i>Přírodní podmínky ČR</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - oblasti (regiony) Evropy - poloha, rozloha - geologická stavba - povrch - podnebí, počasí - vodstvo - půdy - rostlinstvo, živočišstvo - ochrana přírody 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě; Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa, evropské krajiny; Jsme Evropané – orientace na politické a obecně zeměpisné mapě Evropy a v tematických mapách ČR</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Přírodopis</p> <p>Environmentální výchova – Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody; Vztah člověka k prostředí</p> <p>Přírodopis</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - zjistí počet obyvatel ČR podle posledního sčítání, posoudí aktuální trendy demografického vývoje obyvatelstva ČR - vysvětlí pojmy: porodnost, úmrtnost, přírůstek obyvatelstva a urbanizace - rozdělí obyvatelstvo podle pohlaví, věku, náboženství a ekonomické aktivity - uvede, které národnosti se vyskytují na území ČR - vyjmenuje kraje ČR, uvede významná sídla - uvádí kritéria pro odlišení venkovského a městského osídlení v podmínkách ČR - hodnotí výhody a nevýhody života ve městech a na vesnicích - člení hospodářství do jednotlivých sektorů a odvětví - objasní pojem ekonomicky aktivní obyvatelstvo, hrubý domácí produkt - ukáže v mapách nejvýznamnější průmyslové zóny - rozlišuje nerostné suroviny podle jejich charakteru a využití - vymezí a lokalizuje v mapě oblasti těžby jednotlivých nerostných surovin - popíše výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektráren a ukáže na mapě vybrané elektrárny - popíše vztah mezi rozmístěním elektráren a zdroji surovin (palivo, voda) - objasní pojmy černá a barevná metalurgie - uvádí konkrétní příklady strojírenských oborů a výrobků - popíše vztah mezi rozmístěním strojírenských závodů a zdroji surovin, energie a kvalifikovaných pracovních sil - uvádí příklady univerzálního použití ropy v chemickém průmyslu, dále příklady ostatních oborů a výrobků chemického průmyslu - popíše vztah mezi rozmístěním chemických závodů ve vazbě na zdroje surovin, energii a pracovní sílu - uvádí konkrétní příklady jednotlivých oborů zpracovatelského průmyslu, lokalizační faktory jejich rozmístění a příklady výrobků - vyhledá na mapách hlavní oblasti jednotlivých oborů zpracovatelského průmyslu - zhodnotí charakter zemědělství v ČR v závislosti na nadmořské výšce a kvalitě půd - vyjmenuje hlavní hospodářsky pěstované plodiny a 	<p><i>Obyvatelstvo ČR</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - počet, rozmístění obyvatelstva - pohyb obyvatelstva - struktura obyvatelstva - sídla <p><i>Hospodářství ČR</i></p> <p><i>Průmysl</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - průmysl paliv a energetiky, hutnický průmysl, strojírenský průmysl, chemický průmysl, průmysl stavebních hmot, spotřební průmysl <p><i>Zemědělství</i></p>	<p>rozvoj</p> <p>Dějepis</p> <p>Multikulturní výchova – Etnický původ</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané- Orientace v hospodářských tematických mapách ČR</p> <p>Výchova k občanství Dějepis</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vliv hospodářských aktivit na prostředí</p> <p>Chemie</p> <p>Přírodopis</p>
---	--	--

<p>příklady chovu hospodářských zvířat</p> <ul style="list-style-type: none"> - doloží na příkladech návaznost zemědělství a potravinářského průmyslu, uvede konkrétní výrobky oborů potravinářského průmyslu - vyjmenuje druhy dopravy, zhodnotí jejich význam a problémy (vliv na životní prostředí, výkonnost, rychlost) - vymezí a vyhledá na mapách hlavní dopravní tahy a uzly - uvede, co do skupiny služeb řadíme, posoudí význam služeb - vymezí na mapách hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR - objasní pojmy: aktivní a pasivní cestovní ruch - objasní pojmy: vývoz, dovoz, bilance - pojmenuje hlavní exportované a importované druhy zboží v České republice <p><i>RVP - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integraci států</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje významné organizace, jejichž je ČR členem, zhodnotí jejich zaměření <p><i>RVP - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje kraje (regiony) České republiky - rozlišuje mezi kulturním regionem (např. Chodsko), správním regionem (např. Olomoucký kraj) a historickou oblastí (České Slezsko) - komplexně srovnává jednotlivé regiony ČR podle vybraných kritérií (přírodních, sídelních, hospodářských, podle úrovně života, hodnotí společné a odlišné znaky) <p><i>RVP - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy</i></p> <p><i>RVP - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede polohu místního regionu v rámci republiky a hodnotí výhody a nevýhody této polohy 	<p><i>Potravinářský průmysl</i></p> <p><i>Doprava</i></p> <p><i>Služby</i></p> <p><i>Cestovní ruch</i></p> <p><i>Zahraniční obchod</i></p> <p>Česká republika</p> <p><i>Členství v mezinárodních organizacích</i></p> <p><i>Regiony ČR</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Praha, střední Čechy, jižní Čechy, západní Čechy, severní Čechy, východní Čechy, Vysočina, jižní Morava, střední Morava, severní Morava <p>Česká republika</p> <p><i>Místní region (oblast)</i></p>	<p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Ochrana přírody a kulturních památek Výchova k občanství</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané – Evropské integrace</p> <p>Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení o regionech ČR</p> <p>Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje přírodní podmínky (povrch, vodstvo, podnebí, kvalitu životního prostředí) místního regionu a porovná je s přírodními podmínkami jiných regionů - zhodnotí společensko-hospodářskou situaci v regionu a porovná ji s celkovou situací v ČR - hodnotí na základě dostupných informací a osvojených znalostí postavení (význam) místní oblasti v rámci státu, posuzuje přednosti, bariéry a rizika v dalším rozvoji místní oblasti <p><i>RVP - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své názory na kvalitu jednotlivých regionů v České republice v myšlenkových (mentálních) mapách (osobní preference a nepreference konkrétních lokalit k využití pro školní výlet) <p><i>RVP - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</i></p> <p><i>RVP - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně pracuje se zdroji zeměpisných dat (encyklopedie, internet, statistické prameny, mapy, grafy, novinové zprávy) - čte a přiměřeně interpretuje informace z různých tematických map České republiky, plánů a turistických map - třídí a přiměřeně interpretuje informace získané z různých zdrojů <p><i>RVP - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</i></p> <p><i>RVP - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</i></p> <p><i>RVP - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vykonává aktivně praktické činnosti a úkoly 	<p style="text-align: center;">Česká republika</p> <p><i>Cestovní ruch</i></p> <p style="text-align: center;">Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikační geografický a kartografický jazyk <p style="text-align: center;">Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny (stanoviště) - geografická exkurze v místním regionu - pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrty a situační plány, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů 	<p style="text-align: center;">Výchova k občanství</p> <p style="text-align: center;">Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání; Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p style="text-align: center;">Matematika Informační a komunikační technologie</p> <p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání,</p>
---	---	--

<p>plynoucí z námětů zeměpisného cvičení v terénu či geografické exkurze</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje aktivně s mapou místní obce, orientuje se v ní, pořizuje jednoduché náčrtky a situační plány - hodnotí postupy a výsledky své práce a prezentuje je v písemné či grafické podobě v učebně zeměpisu - aplikuje při terénních cvičeních a zeměpisných exkurzích v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině - pracuje s porozuměním s jízdními řády, orientuje se v nich a vyhledává v nich optimální dopravní trasy a spoje 	<p>- doprava ČR</p>	<p>Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita; Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace</p> <p>Přírodopis Matematika</p> <p>Tělesná výchova Ochrana člověka za mimořádných událostí</p>
	<p>9. ročník:</p>	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi - vypočítá na konkrétním příkladu přirozený přírůstek z údajů o počtu narozených a zemřelých - uvede a porovná příklady států s kladným a záporným přírůstkem - porovná podle mapy rozmístění obyvatelstva na Zemi - objasní příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva na Zemi (vliv přírodních a společensko-hospodářských faktorů) a pojmenuje příčiny přelidnění v určitých částech světa - vysvětlí pojmy: migrace, emigrace, imigrace - lokalizuje s pomocí map hlavní světové emigrační a imigrační oblasti, konkretizuje příčiny těchto procesů - rozdělí obyvatelstvo podle ras - rozdělí obyvatelstvo světa podle jazyků (zařazuje hlavní světové a evropské jazyky do jazykových skupin podle mapy) - rozlišuje pojem národ a národnost - rozdělí obyvatelstvo podle věku, pohlaví a ekonomické aktivity - vyjmenuje nejvýznamnější náboženství ve světě <p><i>RVP - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí</i></p>	<p>Společenské prostředí</p> <p><i>Obyvatelstvo světa</i></p> <p><i>Početní růst obyvatelstva</i></p> <p><i>Rozmístění obyvatelstva na Zemi</i></p> <p><i>Územní pohyb obyvatelstva</i></p> <p><i>Sociální a kulturní globalizační procesy</i></p> <p><i>Lidské rasy, národy a jazyky</i></p> <p><i>Struktura obyvatelstva</i></p> <p><i>Náboženství ve světě</i></p> <p><i>Společenské prostředí</i></p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Dějepis</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – Globální vlivy na společenské prostředí</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní diference; Etnický původ; Multikulturalita; Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>Výchova k občanství Dějepis</p>

<p><i>lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje sídla podle velikosti a popíše znaky venkovského a městského sídla a porovná tyto základní typy sídel - uvede rozdíly života ve městech a na vesnicích, zdůvodní výhody a nevýhody tohoto života - vysvětlí pojmy: urbanizace, aglomerace, konurbace, uvede konkrétní příklady států, ve kterých se s těmito sídly setkáváme - vysvětlí pojem: územní struktura měst; objasní, jakou úlohu plní různé části města <p><i>RVP - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</i></p> <p><i>RVP - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí podstatné rozdíly mezi vyspělým tržním hospodářstvím vyspělých států a ekonomikou málo rozvinutých států - uvádí kritéria pro porovnání hospodářské vyspělosti zemí (hrubý domácí produkt, podíl služeb ve struktuře zaměstnanosti, gramotnost obyvatelstva) - rozliší sektorovou strukturu hospodářství států v jednotlivých složkách (prvovýroba, druhovýroba, služby) - vysvětlí rozdíl mezi jádrovými a periferními oblastmi, uvede příklady těchto oblastí a lokalizuje je v mapách - posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva - vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti, určí a zdůvodní jejich specializaci - vybrané zemědělské plodiny zařadí do podnebných pásů, na mapě ukáže hlavní oblasti pěstování těchto plodin - dokumentuje vliv zámořských objevů na světové zemědělství (uvádí příklady cizích plodin, které v Evropě a v dalších oblastech světa zdomácněly) - navrhuje možná řešení problematiky hladovění - lokalizuje na mapách hlavní oblasti chovu hospodářských zvířat, objasňuje kulturní a náboženské tradice chovu - vyhledá a uvede na mapách světa hlavní rybolovné 	<p><i>Obyvatelstvo světa</i> <i>Sídla (městská, venkovská)</i></p> <p>Hospodářské prostředí</p> <p>Světové hospodářství Hospodářské útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - jádrové a periferní hospodářské oblasti <p>Hospodářské globalizační procesy</p> <ul style="list-style-type: none"> - globální nerovnost <p>Světové zemědělství</p> <p>Pěstování hospodářských plodin</p> <p>Chov užitkových zvířat</p> <p>Rybolov</p>	<p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí; Ekosystémy – Lidské sídlo</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – Orientace v tematických mapách, grafech a ve statistických tabulkách světového hospodářství</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Pracovní výchova</p> <p>Dějepis</p>
---	---	--

<p>oblasti</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady lovení sladkovodních a mořských ryb a jiných živočichů - lokalizuje v mapách dva hlavní pásy vhodné pro lesní hospodářství (severské jehličnaté lesy, tropické deštné lesy) - zhodnotí význam lesa pro lidstvo - rozdělí průmysl na jednotlivá odvětví, uvádí členění průmyslových odvětví na dílčí obory - rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití - ukáže na mapě hlavní oblasti těžby nerostných surovin, posoudí jejich význam pro jednotlivá odvětví průmyslu - rozlišuje hlavní průmyslová odvětví těžkého a spotřebního průmyslu, zvažuje hlavní lokalizační faktory ovlivňující územní rozmístění hlavních průmyslových odvětví - vyjmenuje druhy dopravy, porovná jejich význam (rozvoj) dříve a dnes - uvádí příklady propojení dopravy s dalšími složkami hospodářství - objasní výhody a nevýhody jednotlivých druhů dopravy - lokalizuje na mapách hlavní světové dopravní tahy, největší letiště a přístavy - popíše vývojové tendence v šíření spojů (telefon, fax, internet, televize, rozhlas) - rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami - zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo - na mapě ukáže hlavní světové oblasti cestovního ruchu - rozlišuje základní typy cestovního ruchu - vymezí a lokalizuje na mapách oblasti světa s převládajícím vývozem a dovozem surovin či výrobků - vysvětlí pojmy: import, export, aktivní a pasivní obchodní bilance - uvede nejdůležitější centra světového obchodu a hlavní hospodářské organizace ve světě <p><i>RVP - porovná státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</i> <i>RVP - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů</i></p>	<p><i>Lesní hospodářství</i></p> <p><i>Světový průmysl</i></p> <p><i>Nerostné suroviny</i></p> <p><i>Těžký a spotřební průmysl</i></p> <p><i>Doprava a spoje</i></p> <p><i>Služby</i></p> <p><i>Cestovní ruch</i></p> <p><i>Mezinárodní obchod</i></p> <p><i>Společenské a hospodářské prostředí</i></p> <p><i>Regionální společenské, politické a hospodářské útvary</i></p>	<p>Pracovní výchova</p> <p>Přírodopis</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – globální ovlivnění společenského a hospodářského vývoje rozvojem dopravy osob, nákladů, zpráv a dynamikou dopravních, informačních a komunikačních technologií</p> <p>Výchova k občanství</p>
---	---	---

<p><i>hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělí státy světa geografické polohy, rozlohy a lidnatosti - uvede příklady státních hranic a hlediska, která se uplatňují při jejich rozlišení - vyjmenuje politické formy států (republika, monarchie), vyhledá k tomu příklady států v současném světě - vysvětlí rozdíly mezi nezávislým, závislým územím, unitárním a federativním státem - uvádí příklady členění státu na menší územně správní celky v ČR i ve vybraných státech Evropy a světa - uvede typy politické moci ve státě a způsoby, jakými je politická moc uplatňována - uvádí příklady totalitních a demokratických režimů ve světě - pojmenuje kritéria pro posouzení vyspělosti států světa - rozdělí státy světa podle stupně hospodářského rozvoje - objasní pojem: asijské tygři - uvede názvy hlavních mezinárodních politických organizací a jejich cíle - uvede ohniska neklidu v současném světě, objasní hlavní příčiny konfliktů - vyjádří svůj osobní postoj k průvodním jevům ozbrojených konfliktů, jakými je genocida a terorismus namířený proti civilnímu obyvatelstvu <p><i>RVP - porovná různé krajiny jako součást pevninské části krajině sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</i></p> <p><i>RVP - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinových složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem krajina - uvede, čím je krajina tvořena a rozlišuje na konkrétních příkladech základní složky a prvky krajiny (přírodní, kulturní), ekosystémy, biomy - rozlišuje a porovnává krajiny jako různě velké části pevniny s určitými znaky - posuzuje vzhled a funkci krajin jako výsledek 	<p><i>Politické poměry současného světa</i></p> <p><i>Poloha, rozloha, lidnatost států</i> <i>Průběh a tvar státních hranic</i></p> <p><i>Státní zřízení</i></p> <p><i>Správní členění</i></p> <p><i>Formy vlády</i></p> <p><i>Stupeň rozvoje států světa</i></p> <p><i>Mezinárodní politické organizace</i></p> <p><i>Ohniska neklidu v současném světě</i></p> <p style="text-align: center;">Životní prostředí</p> <p><i>Krajina a životní prostředí</i> <i>Typy krajin (přírodní, kulturní)</i></p> <p><i>Krajinotvorní činitelé a krajinotvorné procesy</i></p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – Orientace na politické mapě světa</p> <p>Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování; Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – příčiny a důsledky politických, náboženských, hospodářských a kulturních rozporů</p> <p>Multikulturní výchova – Lidské vztahy</p> <p>Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Environmentální výchova – všechny tematické okruhy</p> <p>Přírodopis</p>
---	---	---

<p><i>k okolnímu světu</i> <i>RVP - projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - uvede, ukáže, kterými prvky je tvořena místní krajina - objasní, které faktory se podílejí na ohrožení místní krajiny, navrhne, jakým způsobem se lze bránit proti poškozování krajiny - načrtne myšlenkovou mapu (schéma) vyjadřující osobité vnímání kvality životního prostředí v krajině místní obce - používá myšlenkové schéma k uspořádání informací o životním prostředí v prostorových souvislostech, k vyjádření preferencí a nepreferencí v prostředí místní krajiny - vysvětlí pojmy: živelní pohroma; uvede příklady živelních pohrom - vyjmenuje hlavní zásady chování při vzniku živelních pohrom (důležitá telefonní čísla, kam se obrátit při nebezpečí) - uvede hlavní zdroje možných nebezpečí v regionu - vyjmenuje předměty, které patří do evakuačního zavazadla - vyjádří svůj osobní postoj k průvodním jevům ozbrojených konfliktů, jakými je genocida a terorismus namířený proti civilnímu obyvatelstvu 	<p style="text-align: center;">Terénní geografická výuka</p> <p><i>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - živelné pohromy, chování a jednání v modelových situacích <p><i>Krajina a životní prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny <p style="text-align: center;">Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</p> <p><i>Ochrana člověka za mimořádných událostí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - živelné pohromy, terorismus 	<p>Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita; Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace</p> <p>Výtvarná výchova Přírodopis</p> <p>Výchova k občanství - Výchova ke zdraví</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p>
--	--	--

5.6.6 Seminář ze zeměpisu

Charakteristika volitelného předmětu SzZ

Samostatný vyučovací volitelný předmět *Seminář ze zeměpisu* vychází obsahově ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* a ze vzdělávacího oboru *Zeměpis* v RVP ZV. Vyučovací předmět *Seminář ze zeměpisu* má přírodovědný i společenskovední charakter, umožňuje žákům poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. *Seminář ze zeměpisu* je volitelný předmět, jehož cílem je rozvíjet již nabyté vědomosti a praktické dovednosti. Integruje průřezová témata – osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, environmentální výchova a mediální výchova. Žákům je umožněno orientovat se v současném světě, uvědomovat si problémy dnešního světa a jeho civilizační rizika. Žáci jsou vedeni ke spoluzodpovědnosti za kvalitu života na Zemi a vztahu k přírodnímu a společenskému prostředí.

5.6.6.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení volitelného předmětu SzZ

Samostatný vyučovací předmět *Seminář ze zeměpisu* vychází obsahově ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. *Zeměpis* má související témata se vzdělávací oblastí *Výchova ke zdraví* a s dalšími vyučovacími předměty: fyzika, přírodopis, chemie, dějepis, občanská výchova a výtvarná výchova.

Vyučovací předmět *Seminář ze zeměpisu* využívá ve většině případů samostatnou odbornou učebnu, která je vybavena odpovídajícím výukovým materiálem (mapy, globusy, atlasy, buzoly, encyklopedie) a interaktivní tabulí. Některé formy výuky se uskutečňují v počítačové učebně (projektové a problémové vyučování, práce s informacemi na internetu). Praktická terénní zeměpisná cvičení a pozorování se provádí v bezprostředním okolí školy, geografické exkurze a výlety se speciálním či komplexním zeměpisným zaměřením se uskutečňují ve vzdálenějších lokalitách.

Týdenní časová dotace vyučovacího předmětu *Seminář ze zeměpisu* je pro 6. ročník po 1 hodině týdně.

V předmětu *Seminář ze zeměpisu* používáme tyto metody a formy výuky – výkladové hodiny (frontální výuka), rozhovor, vyprávění, demonstrace, diskuse, fixační (procvičování, opakování, řešení úloh, analýza), expoziční (pokus a pozorování, porovnávání, popis, hra, simulace přírodních jevů a procesů), kooperativní, projektové vyučování, interaktivní vyučování, problémové vyučování, brainstorming, činnostní učení, modelování, samostatná i skupinová práce, terénní výuka a exkurze.

V poznatkové oblasti si žáci osvojují a prohlubují základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a o životním prostředí. Vytvoří si představy o jedinečnosti geografických objektů, jevů a procesů v krajinné sféře, o jejich určitých pravidelnostech, zákonitostech a vzájemných podmíněnostech a souvislostech. Získávají základní vědomosti o přírodních, společensko-hospodářských, politických a kulturních poměrech místní oblasti. Důraz je kladen na znalost a zkoumání místního regionu a získávání zájmu o jeho poznávání. V činnostní oblasti si žáci upevňují dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a informačními geografickými materiály a orientují se v nich. Žáci se učí samostatně vyhledávat, třídit a hodnotit informace z různých zdrojů, využívat při tom i informační a komunikační technologie, obhajovat výsledky své práce a zodpovídat za ně, komunikovat s lidmi, hledat cesty ke správnému řešení, spolupracovat se spolužáky při řešení problémů, uvědomovat si význam tolerance. Ve vyučovacím předmětu *Seminář ze zeměpisu* je umožněno žákům uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi. *Seminář* žáky seznamuje se vztahy mezi člověkem a prostředím a snaží se vést žáky ke kladnému vztahu k životnímu prostředí. Žáci jsou vedeni k vytváření kladných postojů ke vzdělávání na základě úspěchů z vlastní činnosti a iniciativy.

Do *Semináře ze zeměpisu* integrujeme tato průřezová témata:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Kreativita
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Komunikace
    - Kooperace
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- ❖ Výchova demokratického občana
  - okruh *Občan, občanská společnost a stát*
  - okruh *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování*
- ❖ Multikulturní výchova
  - okruh *Kulturní diference*
  - okruh *Lidské vztahy*
  - okruh *Etnický původ*
  - okruh *Multikulturalita*
- ❖ okruh *Princip sociálního smíru a solidarity*

- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Ekosystémy
  - okruh Základní podmínky života
  - okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - okruh Vztah člověka a prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Receptivní činnosti
    - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.6.6.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie volitelného předmětu SzZ

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí ve volitelném předmětu *Seminář ze zeměpisu*:

Učitel:

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - zadává žákům práci, při níž žáci vyhledávají, třídí a hodnotí geografické informace z různých informačních zdrojů (internet, encyklopedie, televize, časopisy, grafy, tabulky, statistiky, mapy) - seznamuje žáky s obecně používanými termíny a tyto poznatky dává do vzájemných souvislostí s dalšími vzdělávacími oblastmi, žáci si vytvářejí ucelenější představy o vzájemných vazbách mezi přírodním a společenským prostředím - pokládá žákům otázky vztahující se k příčinám přírodních procesů, společně s žáky hledá řešení otázek, předvádí manipulaci s globusem, mapami, atlasy, grafy, statistickými daty, s jízdními řádů a s busolou - předvádí manipulace s orientačními, topografickými a meteorologickými pomůckami, s globusem, mapami, plány, atlasy, jízdními řádů, grafy a se statistickými daty - kontroluje výsledky pozorování, měření a požaduje od žáků zhodnocení výsledků práce na základě svých dosavadních zkušeností a dovedností a formulování patřičných závěrů
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností hypotézu k problému či úkolu, žáci je ověřují praktickou činností - usiluje s žáky o nalezení shodných a odlišných znaků geografických jevů a procesů v krajině - klade společně se svými žáky otázky s geografickou tematikou, řeší problémy s tím související a společně vyvozují patřičné závěry - předkládá žákům problémy přírodní a společenské sféry - pojmenuje podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, žáci o nich diskutují a usilují o vhodné způsoby řešení problémů
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - umožňuje žákům poznávat základní prvky související s problematikou přírodního a společenského prostředí, požaduje po žácích formulovat své názory na danou problematiku, vytvářet si vlastní názor a uplatňovat ho ve svém jednání - snaží se, aby žáci využívali dostupných informačních a komunikačních prostředků ke svému poznání - vede s žáky řízený dialog, konzultuje názory svých žáků, vede je k vhodné argumentaci a k pochopení potřeby vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím společně s žáky spolupracuje na řešení problémů a úkolů
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - zadává pracovní úkoly ve skupině, žáci přijímají svou roli v různých skupinách, spolupracují spolu - vede žáky k vytváření si pozitivního vztahu k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých, k zodpovědnosti za výsledky své činnosti - vede žáky k přijímání názorů druhých a seznámí je s možnostmi utváření dobré atmosféry v týmu - oceňuje a hodnotí výsledky činnosti skupin i jednotlivců, žáci chápou význam týmové a samostatné práce
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje, zdůvodňuje a ukazuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany životního prostředí, seznamuje žáky s možnostmi jejich vlastního aktivního zapojení do této ochrany - pěstuje v nich zájem o prostředí, v němž žijí (zájem o přírodní, kulturní a historické krásy) a pocit občanské zodpovědnosti za zachování udržitelného života pro budoucí generace - učí žáky uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě či urbanizované krajině a učí je ochraně za mimořádných událostí - vede žáky prostřednictvím faktů a argumentů k utváření postojů a hodnot vedoucích k respektování rovnoprávnosti lidí a k vážení si tradic, zvyků i kultury lidí v místním regionu i v jiných částech světa - vede žáky k demokratickým přístupům v řešení společenských problémů

Kompetence pracovní

- ukazuje žákům, jak využívat znalostí, dovedností a návyků získaných ve škole v osobním, profesním a veřejném životě (například orientace, pohyb a pobyt v terénu, aktivní ochrana životního prostředí, využití informací o existenci moderních technologií v komunikaci, dopravě či ve výrobě)
- dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami a materiály při jejich používání v učebně i v terénu a na dodržování pravidel pracovních činností
- učí žáky, jak si plánovat a organizovat svou pracovní činnost, hodnotí kladně svědomitost a systematickou práci žáků

Vzdělávací obsah volitelného předmětu SzZ

Vzdělávací oblast <i>Člověk a příroda</i>	Volitelný předmět <i>Seminář ze zeměpisu</i>	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	6. ročník:	
	Učivo	
<p>Žák: <i>RVP – ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje světové strany na mapě a v terénu - orientuje se podle význačných objektů v krajině - odhaduje vzdálenosti a výšku objektů v terénu - orientuje v terénu mapy, čte s porozuměním pochodové a turistické značky a vysvětlivky v mapě - určuje podle mapy v terénu orientační objekty a své vlastní stanoviště - pracuje aktivně s turistickými mapami, provádí měření vzdáleností na mapách, vyhledává základní údaje z map - pracuje s pochodovým úhlem, s azimutem, směřuje podle něho pohyb v terénu - znázorní v mapách zeměpisnou síť, používá prakticky zeměpisné souřadnice k určování polohy míst na mapách - pořizuje jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plánky, schematické mapky a náčrtky pochodové osy - pracuje s porozuměním s jízdními řádů, orientuje se v nich a vyhledává v nich optimální dopravní trasy a spoje - pořizuje jednoduché itineráře cest, pořizuje z výletů a cest dokumentaci včetně náčrtků a fotodokumentace či videosnímků <p><i>RVP – uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje při cvičeních v terénu a při exkurzích v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v terénu, reaguje svým chováním na modelové situace navozující nebezpečí ve volné přírodě a nebezpečí živelních pohrom 	<p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace Praktická topografie a orientace v terénu <i>Určování světových stran</i> <i>Orientace v krajině</i> <i>Odhad vzdáleností a výšek objektů</i></p> <p><i>Praxe s mapami a atlasy</i></p> <p><i>Azimut</i></p> <p><i>Situační náčrtky a plány</i></p> <p><i>Praxe s jízdními řády</i></p> <p><i>Dokumentace</i></p> <p>Bezpečnost při pohybu a pobytu v přírodě Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</p> <p><i>Živelné pohromy</i></p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita</p> <p>Přírodopis – Praktické poznávání přírody</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace</p> <p>Matematika - Geometrie</p> <p>Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí</p> <p>Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Tělesná výchova - turistika</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní</p>

<p><i>RVP – aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vykonává aktivně činnosti a úkoly plynoucí z konkrétních námětů podle zeměpisných cvičení v terénu, z obsahu zeměpisných exkurzí, z programu geografických projektů a praktik - hodnotí postupy a výsledky svých prací, prezentuje je v písemné a grafické podobě na vhodných místech v učebnách, v budově školy, v Březovském zpravodaji či na webových stránkách školy <p><i>RVP – Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá s porozuměním základní pojmy: zdroje geografických dat, internet, terénní průzkum, statistika, geografický informační systém - vyhledává informace z různých zdrojů dat: texty, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, obrázky, schémata, statistické prameny - posuzuje na základě osvojených znalostí vypovídající hodnotu zdrojů dat a statistických ukazatelů - dokáže zjištěné informace z různých zdrojů přiměřeně třídit, zobecňovat a výsledky interpretovat <p><i>RVP – používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá s porozuměním základní pojmy: globus, mapa, plán, obsah a měřítko mapy, výškopis, polohopis, legenda mapy, vrstevnice, kóta, nadmořská výška, zkreslení map, druhy map podle měřítka a obsahu, atlas, poledníky, rovnoběžky, zeměpisná síť, zeměpisné souřadnice, zeměpisná délka a šířka <p><i>RVP – přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</i></p>	<p>Terénní geografická výuka</p> <p><i>Místní lokalita</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Geologické a geomorfologické poměry - Mapování místní lokality - Analýza místní lokality s uvedením předností, nedostatků a rizik v jejím rozvoji - Percepce životního prostředí v místní lokalitě - Dotazníková šetření - Dopravní situace obce, vybavenost obslužné sféry, kvalita životního prostředí, cestovní ruch, hospodářská činnost, sídelní poměry, správa a samospráva - Zkoumání vodstva, rostlin a živočichů, meteorologická měření <p>Informační a dokumentační zdroje v geografii</p> <p>Základy geografické kartografie a topografie</p> <p><i>Globus a mapa</i></p>	<p>rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita</p> <p>Fyzika Chemie Přírodopis – ekologie</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace</p> <p>Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí, Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita</p> <p>Český jazyk, Matematika, Informační a komunikační technologie, Cizí jazyk</p> <p>Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Fungování a vliv mediálních sdělení ve společnosti, Tvorba mediálních sdělení</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace</p>
--	--	--

<p><i>RVP – vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů plánů a map - vytváří jednoduché mapy a grafy zobrazující geografické aspekty světových událostí, získává data z různých médií a využívá je k sestavování vlastních jednoduchých map, grafů a diagramů - orientuje se v obsahu a rejstříku zeměpisných atlasů a aktivně s nimi pracuje - načrtne vlastní plánec, schematickou mapu situace v místní krajině - určuje zeměpisnou polohu - načrtne osobní mentální mapu ilustrující prostorovou dynamiku současných i historických jevů v místní krajině - používá mentální schémata a mapy k uspořádání informací o lidech, místech a životním prostředí v prostorových souvislostech, k vyjádření atraktivit, prostorových preferencí a nepreferencí v prostředí místní oblasti - analyzuje přiměřeným způsobem faktory, které ovlivňují lidské preference při rozhodování volby prostředí pro práci, bydlení, rekreaci 	<p>Aplikace kartografických a topografických znalostí</p> <p><i>Práce s mapou, grafy, diagramy, atlasy</i></p> <p><i>Určování zeměpisné polohy</i> <i>Myšlenkové (mentální) mapy</i></p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita</p> <p>Matematika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p>Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Fungování a vliv mediálních sdělení ve společnosti, Tvorba mediálních sdělení</p> <p>Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí, Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní diference, Etnický původ</p>
--	---	---

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Požadavky této vzdělávací oblasti realizujeme v samostatných vyučovacích předmětech: *Hudební výchova*, *Výtvarná výchova* ve všech třech vzdělávacích obdobích.

V této vzdělávací oblasti umožňujeme žákům jiné než pouze racionální poznávání světa – poznávají umění a kulturu v průběhu lidského vývoje. Kulturu, jako proces i výsledek duchovní činnosti, umožňující chápat propojení proměn historické zkušenosti, v níž dochází k vývoji jedince a jeho zapojení do společenské existence, i jako neoddelitelnou součástí každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzděláváním v této oblasti přinášíme umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa umožňujeme rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech rozvíjíme schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V 1. a 2. období základního vzdělávání žáky seznamujeme prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění. Učíme s nimi tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Napomáháme žákům poznávat zákonitosti tvorby, seznamujeme je s vybranými uměleckými díly, učíme je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Ve 3. období základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínáme historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňujeme pomocí projektů. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckým dílům.

5.7.2 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacích předmětů Hv

Hudební výchovu vyučujeme v rámci vzdělávací oblasti *Umění a kultura*. Naším cílem je dát žákům možnost projevit a uspokojit svou přirozenou potřebu setkávat se s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. *Hudební výchova* by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Jednotlivými činnostmi (vokálními, instrumentálními, hudebně pohybovými a poslechovými, které se navzájem prolínají a doplňují) pak obohacujeme jejich estetické vnímání a prožívání světa.

Práci s dětským hlasem, rozvojem rytmických a intonačních dovedností, jednohlasým i vícehlasým zpěvem, aktivním osvojováním instrumentálního doprovodu pomocí dětských nástrojů, směřujeme k tomu, aby žák nebyl pouze pasivním „konzumentem“ hudby, ale podílel se také na její tvorbě, dokázal vnímat a přiměřeně hodnotit různé hudební žánry, aby se hudba stávala součástí jeho duševního života.

5.7.2.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacích předmětů Hv

Výchovně-vzdělávací činnosti předmětu v sobě zahrnují okruhy:

1. Vokální činnosti – práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.
2. Instrumentální činnosti – je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.
3. Hudebně pohybové činnosti – ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.
4. Poslechové činnosti – aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

Vyučovací předmět *Hudební výchova* je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 1. až 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci. Učivo konkretizujeme v závislosti na učitelových znalostech a úrovně rozvoje žákových schopností. S hudbou pracujeme ve vyučovacích hodinách a to v kmenových třídách nebo ve specializované učebně hudební výchovy. Dále na návštěvě hudebních koncertů a při besedách věnovaných hudbě. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému muzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

Do předmětu zařazujeme v 1. a 2. období okruhy z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Sebepoznávání a hodnocení vlastních možností
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Psychohygiena
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Poznávání lidí
    - Mezilidské vztahy
    - Vzájemná komunikace
    - Kooperace a kompetice
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
    - Hodnoty, postoje, praktická etika
- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - okruh Jsme Evropané
  - z okruhu Objevujeme Evropu a svět
  - Poznávání různých kultur
  - okruh Evropa svět nás zajímá
- ❖ Multikulturní výchova
  - okruh Kulturní difference
  - okruh Lidské vztahy
  - okruh Etnický původ
  - okruh Multikulturalita
  - okruh Princip sociálního smíru a solidarity
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Receptivní činnosti
    - Fungování a vliv médií ve společnosti
  - z okruhu Produktivní činnosti
    - Práce v realizačním týmu

Ve 3. období zařazujeme z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Sebepoznání a sebepojetí
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Psychohygiena
    - Kreativita
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Poznávání lidí
    - Mezilidské vztahy
    - Komunikace
    - Kooperace a kompetice
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
    - Hodnoty, postoje, praktická etika
- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - okruh Jsme Evropané
  - z okruhu Objevujeme Evropu a svět
    - Poznávání různých kultur
  - okruh Evropa a svět nás zajímá
- ❖ Multikulturní výchova
  - okruh Kulturní difference
  - okruh Lidské vztahy
  - okruh Etnický původ
  - okruh Multikulturalita
  - okruh Princip sociálního smíru a solidarity
- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Vztah člověka k prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Receptivní činnosti
    - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
    - Fungování a vliv médií ve společnosti

- Vnímání autora mediálních sdělení
- z okruhu Produktivní činnosti
  - Práce v realizačním týmu

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do předmětů, využíváme k tomu krátkodobé projekty – školní akademie, pěvecké a hudební soutěže, návštěvy hudebních koncertů, besed. Jde nám především o rozvoj samostatné tvořivosti žáků, o rozvoj jejich estetického citění. Těžištěm předmětu je všestranná hudební aktivita všech dětí tak, aby byly citově a esteticky plně uspokojovány.

5.7.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hv

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí ve vzdělávacím předmětu *Hudební výchova*:

	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického citění, hudební paměti, představivosti a fantazie - rozvíjí u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými - ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující) - přibližuje žákům svět hudby a probouzí v nich ochotu zajímat se o ni a to nabídkou pestré škály hudebních, převážně herních činností
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru - podporuje netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování - ve škole i při mimoškolních akcích monitoruje, jak žáci posuzují hudební dění - vede děti ke snaze pokusit se o vlastní tvorbu jednoduchých melodických útvarů - pomocí zvukových nahrávek nabádá žáky k ověřování svých postupů při řešení vokálního nebo instrumentálního výkonu - aktivuje žáky při vyhledávání informací týkajících se hudby a jejích autorů
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch - vede žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace - učí žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace - vede žáky k vyjádření svých názorů a postojů k hudbě a dovednosti svůj názor obhajovat - učí poznávat děti symboly a znaky užívané v hudbě, rozumět jim a v přiměřené míře jich užívat - poskytuje dětem prostor k vlastnímu uměleckému projevu
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - pomáhá žákům získat náhled do hudební kultury české i jiných národů - vede k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi - prohlubuje u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury - vytváří s dětmi takovou pracovní atmosféru, která vede k chápání různých hudebních dispozic jednotlivců a ke snaze takové rozdíly překonávat - vede děti k poznání, že hudební dílo ve třídě se podaří spoluprací všech, kdo se na něm podílí - objasňuje a upevňuje zásady chování na kulturních akcích - výběrem různorodého hudebního materiálu vede děti na základě srovnávání k diskusi, pochopení a snaze hodnotit projev svůj a druhých, učí žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech - vede žáky k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě - vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům - je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku - pěstuje v dětech kladný vztah k umění - vede žáky k tomu, aby se do kulturního dění zapojovali aktivně a to i mimo školu

Kompetence pracovní

- učí děti respektovat naše kulturní tradice a historické dědictví
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem
- při výuce hudební výchovy vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- učí žáky vhodně využívat psychohygienický účinek hudby
- vede žáky správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi hudební oblasti
- pomáhá hudebně nadaným žákům ve volbě vhodného povolání, ve kterém svůj talent mohou uplatnit
- učí žáky účinně pracovat se svým hlasem a způsobu, jak svůj hlas chránit
- vede žáky ke správné manipulaci s hudebními nástroji
- využívá hudby jako prostředku k relaxaci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hv

Vzdělávací oblast Umění a kultura	Vyučovací předmět Hudební výchova		Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	
Žák: <i>RVP - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</i> <ul style="list-style-type: none"> - při zpěvu správně dýchá a vyslovuje - zpívá lidovou píseň - účastní se aktivně her se zpěvy - dodržuje rytmus písní - správně nasazuje a zpívá uvolněně - zpívá umělou píseň - zpívá rytmicky správně - intonuje na základě deklamace v tónovém rozsahu c¹-a¹ - zaujímá správný postoj při zpěvu - seznamuje se s písní lidovou a umělou <i>RVP - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</i> <ul style="list-style-type: none"> - hrou na tělo vyjadřuje rytmus písně - rytmitizuje jednoduché verše a říkadla - hrou na tělo vyjadřuje dynamické odlišnosti písně - dotváří rytmický motiv dohrou na tělo nebo rytmický nástroj - dotváří jednoduchou melodii nebo rytmický celek předehtou a dohrou <i>RVP - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i> <ul style="list-style-type: none"> - poznává rytmické nástroje - doprovází píseň rytmickými nástroji - vybírá vhodné rytmické nástroje v souladu s charakterem písně (tempo, nálada, dynamika) - využívá akcentu na těžkou dobu <i>- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie</i> <ul style="list-style-type: none"> - účastní se aktivně tanečních her - využívá melodická rozpočítadla v hrách - pohybem rozlišuje náladu hudby - zpívá a vyjadřuje obsah písně pohybem těla 	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - zpěv vokálů, posazení hlasu, utváření hlavového tónu - měkký začátek pěveckého výkonu - začátek zpěvu po rytmické předehtě - technika dýchání, nádech v rytmických pauzách - hra na melodickou ozvěnu - zpěv písní - intonační cvičení v rozsahu c¹- g¹, diatonická řada v durové tónině dle svých dispozic - pěvecká hra na otázku a odpověď - využití dynamických prvků ve zpěvu - diatonická řada vzestupná a sestupná v rozsahu tónů c¹ - a¹ - malá písňová forma Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - pěvecké vyjádření jednoduchých veršů - rytmitizace a melodizace jednoduchých veršů - hra na tělo - rytmická hra na ozvěnu Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - rytmická a melodická hra na otázku a odpověď - utváření předehty a dohry písní - melodická hra na schovávanou – utváření melodie doplněním chybějících tónů Instrumentální činnosti <i>Rytmické nástroje a jejich zvuk</i> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchý doprovod k písním na rytmické nástroje - jednoduchý melodický motiv jako mezihra v písni Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - správný postoj a sedění při zpěvu - hudební pohádka - zpěv písní s doprovodným pohybem Hudebně pohybové činnosti	1. – 3. 1. – 3. 1. – 3. 1. – 3. 2. – 3. 1. – 2. 2. – 3. 2. – 3. 3. 2. – 3. 1. – 3. 2. – 3. 1. – 3. 1. – 3. 2. – 3. 3. 2. – 3. 1. 2. – 3. 3. 1. – 3. 1. – 3. 1. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena (píseň jako prostředek navození příjemné nálady a uvolnění)

<ul style="list-style-type: none"> - využívá chůze a poskočného kroku k pohybovému vyjádření písně - rozlišuje pochod od hudby taneční, rozdíl vyjadřuje pohybem - podílí se aktivně na hudební dramatizaci pohádky 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybová improvizace na hudební motivy - zpěv písní s doprovodným pohybem - taneční hra se zpěvy - rozpočítadla - pohybová improvizace - tanec - pohyb jako mezihra v písni - rozlišení a pohybové vyjádření melodie 	2. – 3. 1. – 3. 2. – 3. 1. – 2. 3. 3. 2. – 3. 2. – 3.	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (vzájemná spolupráce při hrách, pravidla)
<p><i>RVP - rozlišuje jednotlivé kvality tónů. Rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje tempo písně a hudebního motivu, rozdíly vyjadřuje pohybem - reaguje na dynamické změny v hudbě - rozlišuje melodii vzestupnou a sestupnou - vyjadřuje náladu hudby různými prostředky (barvou, pohybem, diskusí) - rozlišuje tóny vysoké a nízké 	<p style="text-align: center;">Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební pohádka - hudební formy – tanec, pochod - rozlišení tónů vysokých a nízkých, hudby rychlé a pomalé, hlasité a tiché - melodie vzestupná a sestupná - hudební ilustrace – píseň ve výtvarné ilustraci 	1. – 3. 1. – 3. 1. – 3. 1. – 3. 2. – 3.	<p style="text-align: center;">Tělesná výchova (rytmická gymnastika a tanec)</p>
<p><i>RVP - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zvuk, tón, hlas mluvený a zpívaný - poznává zvuk některých hudebních nástrojů - poznává způsob, jakým se hraje na hudební nástroje - rozlišuje zvuk dechového a smyčcového nástroje - rozlišuje hudbu vokální od instrumentální - seznamuje se s hudbou českých skladatelů 	<p style="text-align: center;">Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření melodie vzestupné a sestupné, tónů nízkých a vysokých - pohybové vyjádření melodie rychlé a pomalé, reakce na změnu tempa <p style="text-align: center;">Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební hádanky - orchestr smyčcový a dechový - orchestr symfonický - lidský hlas a hudební nástroj - čeští hudební skladatelé - hudba jiných národů 	1. – 3. 1. – 3. 1. – 3. 2. 3. 1. 2. – 3. 2. – 3.	<p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Vzájemná komunikace (řeč těla, zvuků, slov, umění naslouchat)</p> <p style="text-align: center;">Výtvarná výchova (píseň ve výtvarné ilustraci)</p> <p style="text-align: center;">Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – Poznávání různých kultur (hudba našich sousedů, písně dětí)</p>

<p>Žák: <i>RVP - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase nebo dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá písně ve dvoudobém, třídobém a čtyřdobém rytmu - zpívá písně jednohlasně, podílí se na zpěvu dvojhlasého kánonu nebo lidového dvojhlasu - s oporou zpívá národní hymnu - při zpěvu využívá dynamiky - zpívá písně v durové a mollové tónině - zpívá dvojhlasně lidovou píseň <p><i>RVP - realizuje pomocí svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii nebo píseň zapsanou pomocí not</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zaznamenává jednoduché rytmické útvary pomocí různých obrázků a značek - rozlišuje notu celou, půlovou, čtvrtovou a osminovou - pohybem (chůzí, během apod.) vyjadřuje rytmický útvar zapsaný pomocí not - pozná jednoduchou melodii-zaznamenanou řadou tónů vzestupných či sestupných pomocí not - využívá jednoduchého notového zápisu jako opory při nácviku písně <p><i>RVP - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, případně složitější hudební nástroje k doprovodné hře i reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poslechem rozlišuje různé hudební nástroje podle jejich charakteristického zvuku - využívá dle svých schopností hudebního nástroje k jednoduchému doprovodu písně <p><i>RVP - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje hudbu určenou k tanci a pochodu - obměnami hudebního motivu vytváří jeho variace - rozlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o hlas, rozšiřování hlasového rozsahu - nasazení hlasu a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv - zpěv písní ve dvou, tří a čtyřdobém rytmu - zpěv písní dvojhlasých (vícehlasých) – kánon, lidový dvojhlas - intonace v rozsahu tónů c¹ - c² dle svých individuálních schopností - zápis rytmu jednoduché písně - využití notového zápisu jako opory při zpěvu písně - Česká národní hymna - s oporou <p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecká realizace jednoduchého hudebního motivu zapsaného v notách <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení jednoduchého rytmického motivu - instrumentální realizace jednoduchého motivu <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - melodické hudební nástroje a jejich různorodá barva tónů <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - dětský „orchestr“ – hra na rytmické nebo melodické hudební nástroje - melodický doprovod k písním hrou na nástroje - instrumentální hra na otázku a odpověď, na ozvěnu <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - hudba taneční a pochodová - ukolébavky 	<p>4. – 5. 4. – 5. 4. – 5. 4. – 5. 4. – 5. 5. 4. – 5. 5. 5.</p> <p>5.</p> <p>4. – 5. 4. – 5.</p> <p>4. – 5.</p> <p>5.</p> <p>5. 4. – 5.</p> <p>5. 5. 4.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (spolupráce a vzájemná pomoc při činnostech)</p>
---	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - poznává malou písňovou formu - uvědomuje si různé hudební styly a žánry <p><i>RVP - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezhry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmičuje jednoduché hudební motivy a písně - využívá tónového materiálu písně k utváření její přede hry a dohry - melodizuje jednoduchý text – využívá tónového materiálu písně k utváření její přede hry, dohry a mezhry <p><i>RVP - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje kvalitu tónů – délku, sílu, výšku - rozpozná sluchem jeden tón, souzvuk tónů a akord - reaguje pohybem nebo jiným způsobem na změny tempa, dynamiky, harmonie a rytmu v hudbě - navrhuje užití některých výrazových prostředků vhodných pro danou situaci (zesílení, zrychlení apod.) <p><i>RVP - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - taktuje ve dvoudobém a třídobém rytmu - aktivně se zapojuje do tanečních her - zpívá písně s pohybovým doprovodem - aktivně se podílí na realizaci jednoduchého lidového tance - zpívá písně s pohybovým doprovodem, navrhuje vhodný pohyb - improvizuje pohybem hudební motiv 	<ul style="list-style-type: none"> - hudba populární a folková - malá písňová forma <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - variace na hudební nebo pěvecký motiv <p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - písně různých hudebních žánrů <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmičace – akcentace na těžkou dobu - utváření přede hry a dohry (pomocí tónového materiálu písně) - jednoduchý rytmický motiv, popěvek nebo pohyb jako mezhra <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření mezhry <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpěvní hlas dětský, mužský a ženský - čeští hudební skladatelé - světoví hudební skladatelé a dle vlastního zájmu dětí - délka, síla, barva a výška tónů - vztahy mezi tóny - souzvuk, akord <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pantomima – reakce na změny v proudu hudby - grafické či výtvarné zachycení hudebního výrazového prostředku (rytmu, melodie, harmonie, pohybu melodie, dynamiky, gradace) <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taneční hry se zpěvem - jednoduchý lidový tanec – polka, valčík - improvizace pomocí tanečních kroků - hry s využitím pohybové improvizace – orientace v prostoru - pohybová improvizace na hudbu s náčiním <p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - písně s pohybovým doprovodem 	<p>5. 5.</p> <p>4. – 5.</p> <p>4. – 5.</p> <p>4. - 5. 4. – 5. 4. – 5.</p> <p>5.</p> <p>4. – 5. 4. – 5. 5. 4. – 5. 5.</p> <p>4. – 5. 4. – 5. 4. – 5.</p> <p>4. – 5. 5. 5. 4. – 5. 4. – 5.</p> <p>4. – 5</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (hudba evropských národů)</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní difference (respekt k odlišným hodnotám)</p> <p>Výtvarná výchova – (nalézání vhodných prostředků pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě spojení zrakového a sluchového vnímání)</p> <p>Tělesná výchova (rytmická gymnastika a tanec)</p>
---	--	--	---

<p>Žák: <i>RVP - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i> <i>RVP - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní projev druhého</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - správně nasazuje tón, správně při zpěvu dýchá - odhaduje správnou hlasitost zpěvu - rozlišuje mluvený projev od pěveckého - převádí melodii z nezpěvné do zpěvné a naopak - v rámci svých schopností rozeznává rytmus při vokálním projevu - pomocí svých schopností rozšiřuje a používá při zpěvu větší hlasový rozsah - pracuje s vlastním vokálním projevem, upravuje hlasovou nedostatečnost - pracuje nejméně s 10 písněmi (včetně hymny) - na úrovni svého hudebního rozvoje vokálně interpretuje vybrané skladbičky jednotlivých hudebních stylů <p><i>RVP - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata a části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - obměňuje a tvoří jednoduché doprovody na hudební nástroje rytmické i melodické - orientuje se v zápisu rytmického schématu jednoduchého motivku <p><i>RVP - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i> <i>RVP - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - předvádí jednoduché taneční kroky - rozeznává dvoudobý a třídobý takt 	<p style="text-align: center;">Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontrast v hudbě - nasazení tónu, dýchání, pěvecké dělení slov – frázování, rytmus, hlasová hygiena - orientace v notovém zápisu, pomoc zápisu při realizaci písne - notový zápis složitějších vokálních nebo vokálně instrumentálních děl - vlastní vokální a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, nápravy mutace (hlasová hygiena) - techniky vokálního projevu - rozvíjení hudebního sluchu a hudební představivosti – nápodoba tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné podoby a naopak - upevnění znalosti české hymny - realizace nejméně 10 písní různých stylů a žánrů se zapojením aktivního výběru žáků (jednohlas, vícehlas) – písne lidové (české i jiných národů), umělé tzv. vážné i populární, vokální skladbičky charakteristické pro jednotlivá slohová období, melodizace a rytimizace krátkých textů - reflexe pěveckého projevu vlastního i ostatních <p style="text-align: center;">Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje podle vlastních schopností - nástrojová reprodukce rytmu - hra na improvizování melodií, doprovodů a jednoduchých skladbiček s využitím osminových, čtvrtových, půlových hodnot, tečkovaného rytmu - vyjadřování rytmických, melodických, tempových, dynamických, formálních představ a myšlenek hudebních i nehudebních pomocí hudebních nástrojů - orientace v záznamu hudby pomocí notového zápisu - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy <p style="text-align: center;">Hudebně pohybová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - polka, valčík - pohybové vyjádření kontrastu, změn v hudbě (dynamika, tempo...) - pohybový doprovod znějící hudby – vlastní pohybové ztvárnění - sémantika hudebního díla a její pohybové vyjádření pomocí pantomimy, improvizace (balet, kabaret, muzikál, moderní výrazový balet) 	<p style="text-align: center;">6. 6. – 9. 8. – 9. 6. – 9. 6. 7. – 9. 6. – 9.</p> <p style="text-align: center;">6. – 8.</p> <p style="text-align: center;">8. – 9.</p> <p style="text-align: center;">6. – 7.</p>	<p style="text-align: center;">Tělesná výchova Český jazyk</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepečení, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita</p> <p style="text-align: center;">Dějepis</p> <p style="text-align: center;">Výtvarná výchova</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Multikulturní výchova – Etnický původ – Multikulturalita</p> <p>Mediální výchova – Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p> <p style="text-align: center;">Tělesná výchova Výchova k občanství Dějepis</p>
--	---	---	---

<p><i>RVP - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé hudební formy - vnímá podle svých schopností melodii, rytmus, tempo, dynamiku hudby <p><i>RVP - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá rozdílnost funkcí a forem spojení hudby a slova - rozpoznává v hudebních dílech předeheru, mezihru, dohru a opakování základního motivu - chápe základní společenskou funkci hudby <p><i>RVP - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</i></p> <p><i>RVP - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kultivovaným poslechem nabývá povědomí o skladatelském významu autorů stěžejných děl - samostatně pracuje s dostupnými materiály (knihy, časopisy, Internet) při vyhledávání informací o životě stěžejních hudebních skladatelích a jejich dílech - formuluje vhodným způsobem osobní hodnotící soudy o hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> - lidový tanec – společenský tanec - orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, nápodoba pohybů <p style="text-align: center;">Poslechová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební styly a žánry, chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince a společnosti, kulturním tradicím a zvykům - hudební formy - orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby (kvalita tónu, vztahy mezi tóny, struktura hudebního díla, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy, pohyb melodie, zvukomalba) - umění a kýt - hudební dílo a jeho autor – doba vzniku, epizody ze života autora (s aktivním výběrem žáků) - hudba vyšších uměleckých aspirací a její spojení s jinými druhy umění – stručný přehled jednotlivých uměleckých směrů a stylů - písně a skladby různých stylů a žánrů - programní hudba - moderní a módní, populární hudba, novátorství v hudbě, podněty mimoevropských kultur pro evropskou tzv. vážnou a populární - nadání a genialita - hudba a technika (hudební nástroje, elektronika, zvukový záznam hudby) - interpretace znějící hudby – vyjádření vlastních soudů a preferencí, slovní charakteristika hudebního díla 	<p>8. – 9.</p> <p>6. – 9.</p> <p>6. – 8.</p> <p>7. – 9.</p> <p>6. – 9.</p> <p>6. – 9.</p>	<p>Multikulturní výchova – Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – Poznávání různých kultur</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět – Poznávání různých kultur</p> <p>Mediální výchova – Receptivní činnosti – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti, Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí</p> <p>Výchova k občanství – Hudba a drogy</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět – Poznávání různých kultur</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
---	---	---	--

5.7.3 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Vv

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* vyučujeme na 1. stupni v rámci vzdělávací oblasti *Umění a kultura*. Umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa – poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto myšlení směřuje k tomu, aby se žáci naučili rozumět výtvarnému umění, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, nalézat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je dát žákům možnost projevit a uspokojit svou přirozenou potřebu setkávat se s výtvarným uměním a výtvarně se projevovat. V hodinách *Výtvarné výchovy* si žáci prakticky osvojují potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjejí svou fantazii a představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz.

Na 1. stupni základního vzdělávání jsou žáci tvůrčími činnostmi založenými na experimentování vedeni k odvaze a k chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. Žáci se též seznamují s vybranými uměleckými díly, učí se je chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat. V hodinách *Výtvarné výchovy* je dáván prostor pro prezentaci pocitů a názorů žáka.

Na 2. stupni základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film) a tvorba multimediální. Nalézání vztahu mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

5.7.3.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Vv

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Předmět realizujeme pomocí těchto témat:

1. Rozvíjení smyslové citlivosti – obsahem tématu jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.
2. Uplatňování subjektivity – vzdělávacím obsahem tématu jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a k uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.
3. Ověřování komunikačních účinků – vzdělávacím obsahem tématu jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výtvarná výchova je povinný předmět ve všech ročnících. Jeho týdenní dotace činí po jedné hodině v 1. – 3. ročníku a po dvou hodinách ve 4. a 5. ročníku. Ve třetím vzdělávacím období v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně. V 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Jedn hodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu *Výtvarná výchova* lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jedn hodinovou týdenní dotací (např. s *Pracovní výchovou* apod.).

Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnost však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků. Žáci pracují ve vyučovacích hodinách v odborné učebně i v plenéru. Výtvarné projevy žáků jsou základní prioritou výzdoby školy. Své dovednosti mohou žáci uplatnit i zapojením do výtvarných soutěží při besedách o výtvarném umění, eventuálně návštěvou některé výstavy.

Ve výuce v prvním vzdělávacím období převládají různé hravé činnosti a experimentování. V 2. a 3. období přecházejí žáci již k uvědomělejší výtvarné práci. Konkrétní činnosti volí učitel sám dle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Do předmětů zařazujeme v 1. a 2. období z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Sebepoznání a sebepojetí
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Kreativita
    - Psychohygiena
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Poznávání lidí
    - Mezilidské vztahy
    - Kooperace a kompetice
    - Komunikace

- z okruhu Morální rozvoj
  - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- ❖ Výchova demokratického občana
  - okruh Občanská společnost a škola
  - okruh Občan, občanská společnost a stát
  - okruh Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - okruh Evropa a svět nás zajímá
  - okruh Objevujeme Evropu a svět
  - okruh Jsme Evropané
- ❖ Multikulturní výchova
  - Okruh Kulturní difference
  - okruh Lidské vztahy
  - okruh Multikulturalita
  - okruh Etnický původ
- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Ekosystémy
  - okruh Základní podmínky života
  - okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - okruh Vztah člověka a prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Receptivní činnosti
    - Fungování a vliv médií ve společnosti
    - Vnímání autora mediálních sdělení
    - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
  - z okruhu Produktivní činnosti
    - Práce v realizačním týmu
    - Tvorba mediálního sdělení

Ve 3. období zařazujeme z průřezového tématu:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Sebepoznání
    - Seberegulace
    - Kreativita
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Poznávání lidí
    - Mezilidské vztahy
- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - okruh Evropa a svět nás zajímá
  - okruh Objevujeme Evropu a svět
- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Lidské aktivity a životní prostředí
  - okruh Vztah člověka k prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - okruh Fungování a vliv médií ve společnosti
  - okruh Tvorba mediálních sdělení

Tato průřezová témata a jejich okruhy integrujeme do vzdělávání jako součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu výtvarná výchova (velký záběr volených námětů výtvarných prací) nebo popřípadě v podobě samostatných projektů a aktivit: výtvarné soutěže školní akademie, výzdoba budovy školy, příprava výstavek, návštěva výstav, kulturních památek, vycházky a tvorba v přírodě, besedy o knihách, ilustrátorech a umění.

5.7.3.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Vv

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí ve vzdělávacím předmětu *Výtvarná výchova*:

Učitel:

Kompetence k učení	- učí žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence - prohlubuje v žácích schopnosti získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě - umožňuje žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry - vytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech

	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky ke snaze hodnotit výtvarný projev svůj i druhých - přibližuje žákům pestrý výběr výrazových výtvarných prostředků, seznamuje s různými výtvarnými směry a jejich významnými představiteli - aktivuje žáky k vyhledávání informací z oblasti výtvarného umění
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky různým výtvarným technikám a používá vhodných prostředků k vyjádření svého záměru - na modelových příkladech učí žáky využívat vhodný algoritmus řešení problémů - podporuje netradiční způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování - vede žáky k zájmu o vlastní tvorbu - vede žáky k překonávání ostychu, chuti vyjádřit se osobitým způsobem - cíleně vede žáky k správným pracovním návykům
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k pochopení umění a k využívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace - učí žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých - vede žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností - učí děti poznávat různé způsoby vyjádření citů a postojů kresbou nebo malbou - vede žáky k upevňování schopností obhajovat svůj pohled a názor - poskytuje dětem prostor k vlastnímu uměleckému projevu
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince - vede žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života - učí žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních - vytváří s dětmi takovou pracovní atmosféru, která vede k chápání odlišných dispozic jednotlivců a ke snaze tyto rozdíly překonávat - objasňuje a upevňuje zásady chování na kulturních akcích (výstavy)
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě - vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým a k toleranci k jejich výtvarným projevům - vede žáky k tomu, aby se do kulturního dění zapojovali aktivně, a to i mimo školu - učí žáky respektovat naše kulturní tradice a historické dědictví - vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí - vede žáky k zapojení se do kulturního dění - pěstuje v dětech kladný vztah k výtvarnému umění - učí děti chápat a respektovat naše kulturní tradice
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci - učí žáky používat různé vhodné materiály, nástroje, techniky, poukazuje na možná zdravotní a hygienická rizika při práci s různými materiály a nástroji - učí žáky chránit si své zdraví při práci s různými materiály a nástroji - vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí - seznamuje žáky s různými výtvarnými profesemi, pomáhá při volbě povolání - učí žáky účinně pracovat a tvořit vlastními prostředky - vede ke správnému a šetrnému zacházení s výtvarným materiálem

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vv

Vzdělávací oblast Umění a kultura	Vyučovací předmět Výtvarná výchova		Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</i></p> <p><i>RVP - v tvorbě projevuje své vlastní zkušenost; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</i></p> <p><i>RVP - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích, chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a uplatňuje při práci představivost a fantazii - rozeznává různý charakter lineární kresby - využívá základní klasifikaci barev, světlostní a teplotní kontrast, chápe výrazové vlastnosti barvy <p><i>RVP - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svoji dosavadní zkušeností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí prostorové vidění, citění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů <p><i>RVP - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih - uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa 	<ul style="list-style-type: none"> - různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba, hra s barvou - experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály - vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů - manipulace s objekty - kompoziční zákonitosti - vyjádření svého názoru a schopnost diskuze nad výtvarným dílem svým či jiných 	1. – 3.	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebezpečí, Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Environmentální výchova – Vztah člověka a prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice, Komunikace</p> <p>Multikulturní výchova - Kulturní diference, Lidské vztahy</p> <p>Literární výchova</p>

<p>Žák:</p> <p><i>RVP - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými druhy linie - orientuje se v prostorových a barevných vztazích <p><i>RVP - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality, různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy) - modeluje - rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma a jeho řazení v krátkých nápisech a užívá hotového písma - orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici, řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše (symetrická, asymetrická řešení) <p><i>RVP - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s proporcemi lidského těla <p><i>RVP - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazné vyjádření vzniklé na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými prostředky: s kresbou, různými grafickými materiály a technikami, malbou temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem, koláží, mozaikou, textilní aplikací - používá běžných pojmů z nauky o barvě 	<ul style="list-style-type: none"> - textura – vnitřní uspořádání, struktura - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality - textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama ... - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - proporce lidského těla - prostředky pro vyjádření emocí pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar kresby a malby - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, čichových, chuťových, sluchových, pohybových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly 	4. – 5.	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita, Psychohygiena</p> <p>Environmentální výchova – Základní podmínky života, Ekosystémy</p> <p>Multikulturní výchova – Etnický původ, Multikulturalita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
---	---	---------	--

<p><i>RVP - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité výtvarné vyjádření <p><i>RVP - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší), v sochařství (socha, plastika, sousoší, busta, reliéf), ve volné grafice (základní druhy a techniky), různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy) - používá běžných pojmů z nauky o barvě <p><i>RVP - nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů včetně netradičních a běžných nástrojů - rozlišuje uživatelskou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů a chápe vzájemný vztah mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, baltické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování - odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje - jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) - vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	4. – 5	<p>Výchova demokratického člověka – Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>Mediální výchova – Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu, Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Mediální výchova – Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti, Vnímání autora mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Komunikace</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - experimentuje s různorodými materiály - vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace - zvládá techniky pro vyjádření svých myšlenek - ověřuje a využívá kompoziční principy 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů a barevnosti přírodních objektů (modelace) - malba vycházející ze skutečnosti i představ - nauka o barvách, kompozice - kontrast, harmonie 	<p>6. – 7.</p> <p>6. – 7.</p> <p>6. – 7.</p> <p>6. – 7.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – kreativita – Sebepoznání – Seberegulace</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše subjektivní psychologický účinek barev s jejich symbolikou - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru <p><i>RVP - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní vlastní obrazově vizuální zobrazení - uplatňuje výrazové vlastnosti linie - experimentuje s různými druhy linií - popíše subjektivně psychologický účinek barev - uplatňuje subjektivitu <p><i>RVP - porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává různé způsoby vyjádření skutečnosti v malbě a sochařství - sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení <p><i>RVP - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje své postoje, seberealizuje se - experimentuje - navrhuje design jednoduchých předmětů - projevuje toleranci k odlišnému vnímání - porovná vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací - projevuje aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně <p><i>RVP - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - konfrontuje výrazové prostředky nejznámějších 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení prostorového vidění - seznámení s proporcemi lidského těla a hlavy 	7. 6.	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Dějepis</p> <p>Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí</p> <p>Dějepis, Zeměpis</p> <p>Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - řazení prvků v tvarové a barevné kompozici - funkce písma, písmo jako dekorativní prvek - estetická funkce písma – spojení písma a motivu - vazba dekoru na tvar (kruh, čtverec) - řád ve výtvarné geometrii - výtvarně vyjádřený pocit, expresivní a emocionální funkce barvy - rozvoj citlivé výtvarné linie - výtvarné vyjádření zajímavých a neobvyklých tvarů ve studijních nebo fantazii dotvořených prací 	6. – 7. 6. – 7. 6. – 7. 6. – 7. 6. – 7. 7. 6. – 7. 7.	
	<ul style="list-style-type: none"> - typy vizuálně obrazných vyjádření (figura, portrét, krajina, zátiší) - sochařství - záměr autora - rozdílná interpretace v různých historických obdobích 	6. – 7. 6. – 7. 6. – 7. 7.	
	<ul style="list-style-type: none"> - citlivý vztah k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel a užití - design - oděvní kultura - objekty, plastika - změna tvaru v závislosti na materiálu a jeho vlastnostech - aspekty životního prostředí 	6. – 7. 6. – 7. 6. 6. – 7. 6. – 7.	
	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarná úprava knihy 	6. – 7.	

<p>ilustrátorů</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé interpretace - užívá některé metody uplatňované v digitálních médiích – počítačová grafika <p><i>RVP - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastní zkušenosti, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje vlastní zkušenost, kombinuje - vědomě zvolí vhodný podklad - zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ - používá parafráze - využívá zkušenosti získané vizuálními a ostatními smysly <p><i>RVP - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu - orientuje se v oblasti výtvarné kultury - poznává významné osobnosti světového výtvarného umění <p><i>RVP - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní vlastní obrazově vizuální vyjádření - pokouší se interpretovat tvorbu druhých - pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat - své pocity doprovází slovním komentářem <p><i>RVP - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a v digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ověřuje a využívá kompoziční principy 	<ul style="list-style-type: none"> - ilustrace - estetická úroveň reklamy - současné zobrazovací prostředky <ul style="list-style-type: none"> - neobvyklá přírodní skutečnost – řád, narůstání, skládání (prožitky, dojmy, studie) - barevné vztahy, kompozice, stylizace - využití studie v dekorativní práci - využití poznání přírodních a uměleckých forem k rozvíjení představivosti - dojmy a prožitky vyjádřené barvou – parafráze uměleckého díla <ul style="list-style-type: none"> - tělo ve výtvarném umění (portrét, figurální kompozice) - rozdílná interpretace v různých historických obdobích - uspořádání prostoru - kompozice (dominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez) - fyzické a psychické vztahy <ul style="list-style-type: none"> - uplatnění expresivní a emocionální funkce barvy, poznávání jejího psychologického působení v tvarové a tvarové nadsázce - výtvarně vyjádřený pocit z hudby - výtvarně vyjádřený pocit z různorodých povrchů získaných hmatem <ul style="list-style-type: none"> - ověřování zákonitostí užití grafiky, vnímání komunikace a 	<p>6. 7. 6. – 7.</p> <p>8. – 9.</p> <p>8. – 9. 8. – 9. 8. – 9. 8. – 9.</p> <p>8. – 9.</p> <p>8. – 9. 8. – 9. 8. – 9. 8. – 9.</p> <p>8. – 9.</p> <p>8. – 9. 8. – 9.</p> <p>8. – 9.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Dějepis, Český jazyk - literární výchova</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy</p>
---	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s jednotlivými typy obrazných vyjádření - zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění <p><i>RVP - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených, či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává a porovnává vlastnosti materiálů, chápe je a využívá jako výtvarných výrazových prostředků - uplatňuje vlastní tvůrčí náměty - experimentuje - chápe a hodnotí prostorové architektonické formy z hlediska jejich funkce - orientuje se ve výběru tvarů a barev - projevuje tvořivý přístup k práci, vychází z porovnávání dosavadní zkušenosti 	<p>písmo v experimentálních činnostech a výtvarných studiích</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělovací, výrazová a estetická funkce písma - spojení kompozice motivu a písma v ploše - aplikace hlavních zásad užití grafické tvorby ve spojení písma a motivu - současné zobrazovací prostředky (počítačová grafika, animace, fotografie, video) <ul style="list-style-type: none"> - využití výrazových možností materiálů, jejich struktury a barvy v umělé i dekorativní tvorbě s ohledem na jejich funkce - design – tvar a funkce, vkus - porovnávání změny výtvarné formy při práci s různými materiály - architektura a její podíl na formování životního prostředí - vztah k prostředí a jeho estetickým kvalitám - vliv estetiky obytného prostředí na člověka 	<p>8. – 9.</p> <p>8. – 9.</p> <p>8. – 9.</p> <p>8. – 9.</p> <p>8. – 9.</p> <p>8. – 9.</p> <p>8. – 9.</p>	<p>Mediální výchova – Tvorba mediálních sdělení</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a životní prostředí</p> <p>Zeměpis</p>
---	--	---	---

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, chápeme poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jako jednu z priorit základního vzdělávání. Vnímáme zdraví člověka jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody, které je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd.

Vzdělávací oblast *Člověk a zdraví* přináší žákům poznatky, činnosti, způsoby chování pro pozitivní ovlivňování zdraví, s nimiž se seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby rozhodovacího chování, které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Ve spolupráci se zákonnými zástupci prohlubujeme ve vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví* poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Při realizaci této vzdělávací oblasti klademe důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy.

Vzdělávací oblast *Člověk a zdraví* realizujeme ve vzdělávacím oboru *Tělesná výchova*, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova; vzdělávací obor *Výchova ke zdraví* není ve ŠVP realizován jako samostatný vyučovací předmět. Vzdělávací obsah byl přiřazen k oboru *Výchova k občanství*. Tím byl vytvořen integrovaný předmět *Výchova k občanství*. Vhodná část vzdělávacího obsahu *Výchovy ke zdraví* byla zařazena do učebních osnov předmětů *Přírodopis*, *Tělesná výchova* a *Pracovní výchova*.

Vzdělávací obor *Výchova ke zdraví* vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho sociálních, psychických a fyzických složek a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor *Výchova ke zdraví* obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor *Tělesná výchova* jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřujeme na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupujeme od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. Motivační hodnocení žáků vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem.

5.8.2 Tělesná výchova a Sportovní hry

Charakteristika vyučovacího předmětu Tv a volitelného předmětu Sh

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působícího na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. *Tělesná výchova* umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

V době, kdy jsme stále více vystavováni změnám ve stylu života, které našemu zdraví a kondici neprospívají, považujeme *Tělesnou výchovu* za jeden z důležitých prostředků, jak dětem nabídnout možnost pohybového vyžití a motivovat je k dalšímu sportovnímu růstu. Tělesná výchova představuje významnou formu pohybového učení, je zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní i sportovní využití pohybu a to i mimo školu.

Zdravotní aspekt zdůrazňujeme zařazením prvků zdravotní tělesné výchovy do vyučovacích hodin pro žáky s tělesným oslabením a zařazením dalšího volitelného předmětu *Sportovní hry*.

Tento volitelný předmět navazuje na všestrannou tělesnou přípravu v hodinách povinné *Tělesné výchovy* a umožňuje rozvoj pohybových schopností a dovedností žáků (herní obratnost, koordinace pohybů, rychlost reakce), také pomáhají rozvíjet osobnost dítěte, sebedůvěru, soutěživost, radost ze hry, spolupráci, ohleduplnost vůči spoluhráčům, upevňují dobré mezilidské vztahy, žáci se naučí respektovat rozhodčího a dodržovat pravidla.

Kromě upevňování zdraví, hygienických návyků, tělesné kondice, odolnosti a rozvoje pohybových dovedností se *Tělesná výchova* podílí velkou měrou na tvorbě smyslu pro spolupráci v kolektivu.

5.8.2.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Tv a volitelného předmětu Sh

S ohledem na poměrně značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a na velmi různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností, je výuka vyučovacího předmětu *Tělesná výchova* sice členěna do třech základních, na sebe navazujících etap, ty se však meziročníkově značně prolínají. První etapa zahrnuje 1. až 3. ročník, druhá 4. až 5. ročník a třetí etapa 6. až 9. ročník. I když je vzdělávací obsah předmětu rozpracován do jednotlivých ročníků, je rozdělen do tematických bloků, které se meziročníkově opakují a postupně rozšiřují. Do výuky předmětu jsou také zakomponovány očekávané výstupy z předmětu *Výchova ke zdraví*.

Předmět *Tělesná výchova* v sobě zahrnuje pohybové aktivity z těchto oblastí:

- *Základy atletiky*
- *Základy gymnastiky*
- *Pohybové hry*
- *Základy sportovních her*
- *Průpravné úpoly*
- *Rytmické a kondiční formy cvičení*
- *Turistika a pobyt v přírodě*
- *Plavání*
- *Lyžování*
- *Prvky zdravotní tělesné výchovy*
- *Pořadová cvičení*

Volitelný předmět *Sportovní hry* se vyučuje 1-2 hodiny týdně v 6. až 9. ročníku. Vyučovací předmět *Tělesná výchova* se vyučuje jako povinný předmět ve 2 hodinové dotaci týdně pro všechny žáky a je v souladu se vzdělávacími prioritami školy podporován v rámci různých sportovních soutěží. Žáci 1. – 9. ročníku jsou zapojeni do celoroční soutěže Sportovní liga škol okresu, kde měří síly v gymnastice, atletice, sportovních hrách a silovém víceboji.

V rámci *Tělesné výchovy* absolvují žáci 1. stupně 40 hodinový plavecký výcvik, žáci 2. stupně absolvují týdenní lyžařský kurz podle sněhových podmínek a za podmínek uvedených v oddílu 2.4 Pobytové akce.

Výuka je organizována v tělocvičně v budově školy, v zrcadlovém sále a v multifunkční hale. Současně jsou využívána i jiná venkovní sportoviště. Cvičení v přírodě pak v okolí školy. Za vrchol celoroční práce považujeme konání sportovní olympiády. Ta je organizována tak, aby měl možnost zapojit se každý žák.

Do předmětu zařazujeme v 1. a 2. období tyto okruhy z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Psychohygiena
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Vzájemná komunikace
    - Kooperace a kompetice
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- ❖ Výchova demokratického občana
  - z okruhu Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
    - Pravidla fair play
- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - z okruhu Evropa a svět nás zajímají
    - Porozumění olympijským idejím
    - Sport – prostředek ke vzájemnému porozumění a přátelství mezi lidmi
- ❖ Environmentální výchova
  - Z okruhu Lidské aktivity a problémy životního prostředí
    - Dopady sportovních akcí na přírodní prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Receptivní činnosti
    - Fungování a vliv médií ve společnosti
  - z okruhu Produktivní činnosti
    - Práce v realizačním týmu

Ve 3. období zařazujeme průřezová témata:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - okruh Osobnostní rozvoj
  - okruh Sociální rozvoj
  - okruh Morální rozvoj
- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - okruh Objevujeme Evropu a svět
- ❖ Multikulturní výchova
  - okruh Kulturní diference
  - okruh Lidské vztahy
  - okruh Princip solidarity
- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - okruh Vztah člověka a prostředí

Uvedená průřezová témata zařazujeme do předmětu formou integrace. Využijeme přípravy a účasti našich žáků na sportovních soutěžích, akcích pořádaných Asociací školních sportovních klubů, jichž jsme aktivními členy, pořádání školní olympiády a účasti na besedách se sportovní tematikou.

5.8.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tv a volitelného předmětu Sh

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí v předmětech *Tělesná výchova* a *Sportovní hry*:

Učitel:	
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k tomu, aby se naučili rozumět termínům užívaným v tělesné výchově a sportu a uměli s nimi zacházet - ukazuje žákům, jaká je souvislost mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou - vede žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty - podporuje různé přijatelné způsoby dosažení cíle - učí žáky plánovat, sledovat, organizovat a vyhodnocovat své sportovní výkony a tím rozvíjet své fyzické zdatnosti - vede žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti - uplatňuje individuální přístup k žákovi, výsledky posuzuje vždy z pohledu „přidané hodnoty“ - při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
Kompetence k řešení problému	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k uvážlivému postupu při hodnocení svého výkonu, k umění svůj názor obhajovat

	<ul style="list-style-type: none"> - předkládá dětem různé alternativy pro zvládnutí pohybové dovednosti - učí žáky hledat vhodnou taktiku ve sportovních a pohybových činnostech - podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů - ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají - podporuje žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace - netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i zákonných zástupců - podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií - vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a školy na veřejnosti - připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích - důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňuje žákům podílet se na sestavování těchto pravidel - vede žáky k čestnému jednání v duchu "fair play" - nabádá k diskusi o taktice družstva - vede žáky k umění vyslechnout a přijímat pokyny vedoucího družstva
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role - ukazuje dětem potřebu spolupráce ve sportovním týmu a důležitost role každého z nich jako podmínku efektivní spolupráce - učí žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové využití i přátelské mezosobní vztahy - vede žáky k dodržování pravidel fair play - učí děti rozdělovat a přijímat úkoly v rámci sportovního družstva - netoleruje sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže, rasismus, xenofobie a nacionalismus)
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - netoleruje nekomarádské chování a odmítnutí požadované pomoci - důsledně dbá na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy - při kázeňských problémech žáků se vždy snaží zjistit jejich motiv (příčinu) - vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí - nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům - v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace - je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku - podporuje děti v aktivním sportování - objasňuje potřebu dodržování hygieny při tělesných aktivitách - učí děti poskytovat první pomoc při lehkých úrazech
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitně odvedenou práci vždy pochvaluje - při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky - důsledně učí žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí - učí děti rozlišovat a vnímat možná rizika při pohybových činnostech a hledat cesty k jejich minimalizaci vede žáky ke zpracování naměřených výkonů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tv

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví	Vyučovací předmět Tělesná výchova	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník
Žák: <i>RVP - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s pohybovými aktivitami, které prospívají zdraví - dovede posoudit význam pohybu pro zdraví, zapojuje se do pohybových aktivit - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - usiluje o přiměřené zlepšování své tělesné zdatnosti <i>RVP - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšování</i> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na signály a povely - aktivně se zapojuje do pohybových činností - přijímá a dodržuje pravidla pohybových her - rozlišuje herní a reálnou situaci - zlepšuje kvalitu svých pohybových dovedností - v souladu se svými individuálními předpoklady zvládá kotoul vpřed a stoj na lopatkách - využívá různé formy kondičních cvičení jako prostředku ke zvyšování tělesné zdatnosti a pohybového rozsahu - v souladu s individuálními předpoklady se pokouší o šplh na tyči s přírazem - přeskakuje nízké překážky - zvládá základy gymnastického odrazu - naskakuje z můstku na nízkou švédskou bednu - zvládá podle svých předpokladů základy techniky rychlého běhu (zrychlování do maxima) - zvládá podle svých předpokladů techniku vytrvalostního běhu (prokládaného chůzí) - reaguje správně na startovní signál - zvládá podle svých předpokladů techniku odrazu z odrazové nohy - osvojuje si základní techniku hodů míčkem z místa nebo z chůze - manipuluje s míčem – chytání, přihrávky, házení, 	<p align="center">Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové aktivity - poučení o bezpečnosti při pohybových aktivitách - základní orientace v tělocvičně, nářadí a náčiní, způsoby jejich použití - příprava cvičebního prostoru pro pohybovou činnost, příprava nářadí a náčiní - bezpečný pohyb v prostoru - organizace nástupů, pohybové činnosti realizované v družstvech - význam pohybu pro zdraví <p align="center">Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p><i>Pohybové hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - honičky - štafetové soutěže s využitím rychlého běhu - hry s padákem - hry s drátěnkami - hry s míčky - hry přispívající rozvoji postřehu, obratnosti, rychlosti a síly <p><i>Základy gymnastiky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení – sedy, lehy, cvičení na zvětvšování kloubní pohyblivosti, kolébky vzad, svalové zpevnění a uvolnění, rovnovážné postoje - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed - kotoul vpřed - stoj na lopatkách - poskoky na malé trampolínce s oporou - hrazda – cvičení ve visu - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad - vylézání a slézání švédské bedny <p><i>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze, běh - přeskoky laviček, nízké bedny 	1. – 3. 1. – 3. 1. – 3. 1. – 3. 1. – 3. 1. – 3. 1. – 3. 1. – 3. 1. – 3. 1. – 3. 1. – 2. 1. – 2. 1. – 3. 1. – 3. 1. – 2. 2. – 3. 2. – 3. 1. – 2. 2. – 3. 2. – 3. 2. – 3. 2. – 3. 1. – 2. 1. – 3.
		Prvouka – Člověk a péče o jeho zdraví

<p>pohyb</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do sportovních utkání - usiluje o zlepšování svých naměřených výkonů - řídí se zásadami správného chování při přesunu do terénu a v lese - respektuje a ocení výkony ostatních spolužáků s ohledem na jejich somatotyp - dodržuje základní hygienická pravidla při plavání - dokáže se adaptovat na vodní prostředí - zvládá základ jednoho plaveckého stylu 	<ul style="list-style-type: none"> - vylézání a slézání švédské bedny - běh a přeskoky s využitím dílů švédské bedny - podlézání nářadí - vylézání a slézání žebřin - průpravná cvičení pro zvládnutí šplhu na tyči s přírazem - cvičení s plnými míči - pohybová reakce na různý rytmus - cvičení s hudebním doprovodem - vytrvalostní běh prokládaný chůzí - strečinková cvičení - překážková dráha - cvičení s padákem – pohybové vyjádření hudebního motivu - cvičení se švihadly <p>Průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahy a přetlaky v rámci průpravných a kondičních cvičení - úponové hry <p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná běžecká cvičení - hry pro rozvoj rychlosti, síly a reakce - rychlý běh do 50 m - polovysoký start - nízký start - skok daleký z místa - rozběh ve dvojkrocích, odraz z pásma širokého 50cm - rozběh a odraz z břevna - skok daleký - vytrvalostní běh do 200 m - vytrvalostní běh do 350 m - technika odhodu míčku - hod kriketovým míčkem <p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> - držení míče, pohyb s míčem - házení a chytání míče - odbíjení míče o zem, stěnu a chytání - přihrávky jednoruč - vybíjení a její modifikace - manipulace s florbalovými holemi, přihrávka, střelba - využití manipulace s míčem v různých hrách <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - přesun do terénu 	<p>1. – 3.</p> <p>1. – 2.</p> <p>1.</p> <p>1. – 3.</p> <p>1. – 2.</p> <p>2. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>2. – 3.</p> <p>3.</p> <p>3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>2. – 3.</p> <p>2. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>3.</p> <p>2. – 3.</p> <p>2. – 3.</p> <p>2. – 3.</p> <p>2. – 3.</p> <p>3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>2. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>2. – 3.</p> <p>2. – 3.</p> <p>3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>2. – 3.</p> <p>2. – 3.</p> <p>3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p>	<p>Hudební výchova – Hudebně pohybové činnosti</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Dopady</p>
---	--	--	--

<p><i>RVP - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se účastní přípravy týmu (družstva) na soutěž, soutěžní utkání - aktivně svým výkonem přispívá výsledku svého družstva, týmu - v závislosti na svých dispozicích se podílí na reprezentaci družstva, týmu - zná a dodržuje pravidla fair play při pohybových a sportovních činnostech - rozlišuje herní a reálnou situaci - uvědomuje si svou vlastní roli v týmu, spolupracuje s ostatními <p><i>RVP - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ví, jak se správně sedí, stojí, zná nebezpečí při zvedání zátěže - dodržuje bezpečnost při převlékání v šatnách, při přípravě a ukládání náradí a náčiní - používá vhodné oblečení a obutí při pohybových činnostech - umí zavolat pomoc v případě úrazu - dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech v souladu s pokyny vyučujícího - dokáže posoudit, zda je prostředí vhodné pro danou pohybovou činnost <p><i>RVP - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si základní pokyny a povely - řídí se smluvenými povely a signály - využívá povelů a signálů v pohybových aktivitách 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry v lese - překážkový běh <p><i>Plavání (dle možností školy)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržování hygieny - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti – potápění, splývání, dýchání - plavecké styly - prvky sebezáchrany <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik činností daného sportovního odvětví <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla pohybové nebo sportovní soutěže - základy spolupráce při hře - organizace utkání – losování, zahájení, počítání skóre, ukončení - způsoby rozcvičení před utkáním - základní pojmy užívané při soutěžích - pravidla fair play <p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - získávání základních hygienických návyků – péče o cvičební úbor a obutí - bezpečný pohyb v prostoru - bezpečná příprava pomůcek a náradí - první pomoc v podmínkách TV - příprava organismu na výkon, uklidnění po zátěži správné držení těla <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - smluvená gesta a signály při pohybových činnostech 	<p>1. – 3. 2. – 3.</p> <p>3. 3. 3. 3. 3.</p> <p>3.</p> <p>1. – 3. 1. – 3. 1. – 3.</p> <p>3. 2. – 3. 1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>1. – 3. 1. – 3. 2. – 3. 1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p>	<p>sportovních akcí na přírodní prostředí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Vzájemná komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – Pravidla fair-play</p>
---	---	--	---

<p>a při jejich organizaci</p> <p><i>RVP - uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje správné způsoby držení těla v klidových polohách a cvičebních činnostech - aktivně se zapojuje do kompenzačních cvičení dle svého oslabení - ví o činnostech, které by neměl vzhledem ke svému oslabení provádět - samostatně uplatňuje jednoduché speciální cviky vedoucí ke korekci jeho oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> - základní názvosloví při cvičení prostných – polohy paží, nohou, těla - reakce na známé signály a povely <p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznatky o zdravotním oslabení žáka - základy správného držení těla <p>Speciální cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s náčiním - základy správného dýchání - kompenzační cvičení závislá na individuálním oslabení - vyrovnávací a relaxační cvičení 	<p>1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p>	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnost; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zná pohybové aktivity, které prospívají tělesnému zdraví - zná pohybové činnosti, které jsou pro tělesné zdraví nevhodné - aktivně se zapojuje do pohybových aktivit, vyhledává je - sám usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti - dokáže posoudit vhodnost prostředí pro konání pohybových aktivit - zařazováním různých forem kondičních cvičení ovlivňuje své pohybové přednosti a nedostatky <p><i>RVP - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - je si vědom svého zdravotního oslabení a ví, jak je korigovat pomocí vhodných pohybových činností - zná zásady správného držení těla a přispívá mu vhodnými pohybovými aktivitami - používá základní cvičební polohy a cviky pro samostatné cvičení vedoucí ke korekci zdravotního oslabení 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - poučení o bezpečnosti při pohybových aktivitách - cvičení prospěšná tělesnému zdraví - pohybový režim žáka v rámci režimu dne - příprava organismu na pohybovou zátěž - prostředí vhodná pro konání pohybových aktivit - drobné pohybové hry a soutěže - cvičení vytrvalostní - cvičení kompenzační a vyrovnávací - cvičení dechová - bezpečný pohyb v prostoru <p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>Činnosti a informace korigující zdravotní oslabení</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení vyrovnávací - cvičení kompenzační - cvičení relaxační - cvičení protahovací - cvičení dechová - cvičení s náčiním - drobné pohybové hry a soutěže - příprava organismu na zátěž - uklidnění po pohybové zátěži 	<p>4. – 5.</p>	<p>Přírodověda – Člověk, péče o zdraví</p> <p>Přírodověda – Člověk, péče o zdraví</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena</p>

<ul style="list-style-type: none"> - sám upozorňuje na nevhodné činnosti v souvislosti se svým oslabením - samostatně zařazuje do svého denního režimu jednoduchý soubor cvičení přizpůsobený svému oslabení - používá cvičení jako kompenzace jednostranné zátěže <p><i>RVP - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do pohybových her - řídí se stanovenými pravidly - svým výkonem přispívá ke kladnému pohybovému prožitku - navrhuje různé formy pohybových her a jejich obměny - v souladu s individuálními schopnostmi zvládá kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na lopatkách - vytvoří jednoduchou vazbu aspoň dvou akrobatických prvků - vlastní vůlí překonává obtíže při cvičení - zvládá zrychlený rozběh a odraz z gymnastického můstku - v souladu s individuálními schopnostmi přeskakuje překážky - poskytuje pomoc nebo záchranu spolužákovi při jednoduchých cvičích - uvědomuje si relaxační účinek hudebně pohybových činností - aktivně se podílí na realizaci pohybu doprovázeného hudbou - reaguje pohybem na výrazné změny dynamiky a rytmu hudby - používá rozmanitého náčiní pro ztvárnění estetického pohybu a toto náčiní pojmenuje - zvládá v závislosti na svých dispozicích přeměnný a valčíkový krok - improvizuje pohybem hudební motivy - v souladu s individuálními dispozicemi šplhá na tyči, snaží se o zlepšování výkonu - rozlišuje herní situaci od reálné skutečnosti, respektuje osobnost spolužáka při kontaktních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cviky <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p><i>Pohybové hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy související s funkcemi her - honičky a její variace - hry s molitanovými míči - hry s drátěnkami, padákem - štafetové soutěže s využitím rychlosti, pohyblivosti, reakce - hry s míčky a míči - hry kontaktní - hry s lanem <p><i>Základy gymnastiky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná gymnastická cvičení – zpevňování těla, rozvoj kloubní pohyblivosti - kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na lopatkách - jednoduché vazby akrobatických cviků - cvičení rovnováhy – přechod lavičky, kladinky, vyhýbání se na lavičkách, na kladince - rozběh a náskok na odrazový můstek - z rozběhu a odrazu z můstku náskok na švédskou bednu - přeskok – roznožka nebo skrčka přes kozu - vzájemná pomoc při cvičení - hrazda – jednoduché cviky ze shybu stojmo - skoky prosté z malé trampolínky <p><i>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - základy estetického pohybu těla - změny poloh, obměny tempa a rytmu - cvičení s náčiním (míče, tyče, drátěnky, šátky apod.) s doprovodem hudby - taneční krok ve 2/4 a 3/4 rytmu - přeměnný a přísunný krok - cvičení a estetický pohyb ve dvojicích - kondiční cvičení s využitím náradí (žebřiny, žebřík, lavičky, bedny, kruhy, hrazda) - šplh na tyči s přírazem - pokusy o šplh na laně <p><i>Průpravné úpoly</i></p>	4. – 5.	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>Hudební výchova – Hudebně pohybové dovednosti</p>
---	---	---------	---

<ul style="list-style-type: none"> - zdokonaluje svou běžeckou techniku - rozmýšlí si a volí vhodnou taktiku vytrvalostního běhu - zaznamenává své výkony a usiluje o jejich zlepšování - vyměřuje si pomocí dvojkroků svůj rozběh na skok daleký - reaguje správně na startovní signál - startuje pomocí nízkého nebo polovysokého startu - aktivně posuzuje své možnosti a účastní se třídní nebo školní soutěže - respektuje a ocení výkony ostatních spolužáků s ohledem na jejich somatotyp - uvědomuje si význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností a myšlení - používá základní pojmy osvojované herní činnosti - aktivně se účastní sportovních her, řídí se jejich zjednodušenými pravidly - pomáhá zaznamenávat výsledky utkání - využívá základních herních činností jednotlivce v herních kombinacích a utkáních - je si vědom své role v družstvu - řídí se pravidly fair play - řídí se zásadami správného chování při přesunu do terénu - aktivně se zapojuje do pohybových her v přírodě - napomáhá ochraně okolní přírody 	<ul style="list-style-type: none"> - přetahy a přetlaky v rámci průpravných a kondičních cvičení - úponové hry - kontaktní cvičení <p><i>Základy atletiky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - běžecká abeceda, technika běhu - rychlý běh do 60 m - vytrvalostní běh do 500 m - běh v terénu - nízký start - skok daleký z rozběhu a odrazu z břevna - hod míčkem z rozběhu nebo chůze - základy štafetového běhu, předávka - spoluúčast na přípravě atletické soutěže - příprava organismu na zátěž, uvolnění po výkonu <p><i>Základy sportovních her</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenování základních druhů sportu, vybavení pro jejich realizaci - seznámení se základními pravidly – minikošíková, malá kopaná, softbal, vybíjená - organizace utkání – losování, zahájení, počítání skóre, ukončení - vhodné oblečení a obutí pro daný sport - průpravné sportovní hry - herní činnosti jednotlivce – držení míče, vedení míče, přihrávka, střelba, pohyb po hřišti, pátkování, chytání - vzájemná spolupráce členů týmu <p><i>Turistika a pobyt v přírodě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - přesun do terénu - chůze a běh v terénu - chování v přírodě - pohybové hry v lese - prvky ochrany přírody - lékárnička, poskytování první pomoci při lehkých poraněních - orientace v plánu nebo mapě okolí 	<p>4. – 5.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – Kooperace a kompetice, Vzájemná komunikace</p> <p>Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Dopady sportovních akcí na přírodní prostředí</p>
<p><i>RVP - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam pohybu pro zdraví člověka - chápe prospěšnost pro osobní zdraví zařadit aktivní 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava organismu na pohybovou zátěž - vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové činnosti - osobní hygiena při pohybových aktivitách 	<p>4. – 5.</p>	<p>Vlastivěda (Orientace v mapě, měřítko mapy, mapové značky, světové strany)</p>

<p>pohyb do svého denního režimu</p> <ul style="list-style-type: none"> - přivolá pomoc v případě úrazu spolužáka - dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech - dokáže posoudit, zda je prostředí vhodné či nevhodné pro konání pohybové činnosti - vhodně se obléká na tělesnou výchovu <p><i>RVP - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - posuzuje úroveň svého pohybového výkonu - snaží se o zlepšování kvality svého pohybového výkonu na základě pokynů učitele a reakce spolužáků - posuzuje objektivně výkon spolužáka v závislosti na jeho dispozicích - diskutuje o způsobech zlepšování úrovně pohybových dovedností <p><i>RVP - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - účastní se sportovních her a soutěží s vědomím, že přistupuje na stanovená pravidla - vystupuje proti porušování pravidel a nesportovnímu chování, upozorňuje na ně - uvědomuje si rozdílné možnosti opačného pohlaví pro výkon pohybové činnosti, respektuje je <p><i>RVP - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním pojmům užívaným při tělesné výchově - cvičí na smluvené signály a povely - osvojuje si pravidla a způsoby pohybových činností podle jednoduchého nákresu nebo popisu <p><i>RVP - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se podílí na přípravě třídních kol sportovních soutěží - je nápomocen při výběru žáků na sportovní soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečný pohyb v tělocvičně, na hřišti - bezpečná příprava náradí a náčiní první pomoc v podmínkách TV <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - posuzování úrovně výkonů - plnění pokynů zadaných učitelem - zaznamenávání výkonů za účelem srovnávání a získávání motivace pro jejich zlepšování - pohybové testy <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady jednání a chování při sportu - olympijské ideály a symboly - účast v hrách a soutěžích s vědomím přijetí stanovených pravidel kritika a odsouzení porušování pravidel a nesportovního chování <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV – základní názvosloví cvičení prostrných, cvičení na náradí a sportovních her - realizace pohybových činností na smluvené povely, signály - cvičení podle jednoduchého popisu (akrobacie, náradí, běh, skoky) <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry, sportovní hry dle zájmu dětí - příprava her a soutěží – nápad, náčiní, průběh 	<p>4. – 5.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace, sebeorganizace (ohleduplnost, sebeovládání při hrách a soutěžích)</p> <p>Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – Pravidla fair-play</p> <p>Mediální výchova – Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p>
--	---	----------------	---

[illegible]

<p><i>RVP - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě - pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví - rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat - provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem <p><i>RVP - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu - připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost <p><i>RVP - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu - uplatňuje osvojené dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - vyhledá pomoc sobě nebo druhým <p><i>RVP - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší...) - dodržuje pravidla bezpečnosti - rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí 	<p>Člověk a sport</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost <p><i>Gymnastika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmická a kondiční gymnastika - protahovací a napínací cvičení (strečink) - rychlostně silová cvičení - vytrvalostní cvičení <p>Člověk a sport</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy osvojovaných činností - základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení <ul style="list-style-type: none"> - zdravý životní styl, odmítání škodlivin (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici) <p><i>Sportovní hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost v hodinách Tv - bezpečnost na sportovních akcích ve škole i mimo ni <p><i>Gymnastika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - záchrana a dopomoc 	<p>6. – 9.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace, Psychohygiena</p> <p>Přírodopis</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a psychohygiena</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
---	---	----------------	--

<ul style="list-style-type: none"> - ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích - předvede první pomoc při úrazu na bruslích - předvede první pomoc při záchraně tonoucího - předvede první pomoc při úrazu na lyžích - chrání přírodu - dovede zvládnout první pomoc - drží se pravidel orientačního běhu - ovládá pravidla silničního provozu <p><i>RVP - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře - rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele - má radost ze hry, ne z prohry - používá 1 – 2 plavecké způsoby, startovní skok a obrátku - zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost - ukáže jednoduché prvky při jízdě - zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost - ukáže jednoduché prvky při jízdě - zvládá mazání lyží 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečného používání náradí a sportovních potřeb <p><i>Bruslení (dle možností školy)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - způsoby záchrany a přivolání pomoci <p><i>Plavání (dle možností školy)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - záchrana tonoucího <p><i>Lyžování (dle možností školy)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - způsoby záchrany a přivolání pomoci <p><i>Turistika – ochrana přírody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla silničního provozu - první pomoc - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p><i>Atletika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - základy techniky disciplín <p><i>Sportovní hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla sportovních her - sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal - netradiční hry - pohybové hry a jiné pohybové činnosti <p><i>Plavání (dle možností školy)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní plavecké disciplíny <p><i>Bruslení (dle možností školy)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojení sportu na ledě - jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru - ošetření bruslí <p><i>Lyžování (dle možností školy)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojení sportu na horách - jednoduché prvky při jízdě – pluh, základní (kročný) oblouk, oblouk z přivrátu vyšší lyží - ošetření lyží a bot 	<p>6. – 9.</p> <p>6. – 9.</p>	<p>Přírodopis</p> <p>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – Zeměpis, Přírodopis</p> <p>Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Ochrana přírody při masových sportovních akcích (zásady MOV)</p> <p>Vztah člověka a prostředí – Vliv prostředí na vlastní zdraví a zdraví ostatních lidí (kultura obce)</p> <p>Hudební výchova</p>
--	---	-------------------------------	--

<p><i>RVP - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ukáže jednoduché prvky při jízdě - ukáže jednoduché prvky při jízdě - provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes náradí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině - ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy - provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem. - ukáže základní aerobní cvičení s hudbou - zvládne základní prvky sebeobraného cvičení 	<p><i>Bruslení (dle možností školy)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru <p><i>Lyžování (dle možností školy)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché prvky při jízdě – pluh, základní (kročňý) oblouk, oblouk z přivratu vyšší lyži <p><i>Gymnastika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina - různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem - technika a estetika pohybu - silový víceboj – úpoly 	6. – 9.	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kooperace a kompetice</p> <p>Hudební výchova</p>
<p><i>RVP - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá a rozpozná základní startovní povely - zvládá pravidla atletických disciplín - objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.) - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře - používá aktivně osvojované pojmy 	<p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <p><i>Atletika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla atletických disciplín <p><i>Sportovní hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla sportovních her 	6. – 9.	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p>
<p><i>RVP - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - účastní se školní olympiády - naplňuje olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc - zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného 	<p><i>Gymnastika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje <p><i>Atletika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy olympijské disciplíny, historie a současnost - základní pravidla atletických soutěží - základy evidence výkonů <p><i>Sportovní hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - radost ze hry, prožitek, spolupráce 	6. – 9.	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět - Olympismus</p> <p>Multikulturní výchova</p> <p>Kulturní diference – Člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky</p> <p>Lidské vztahy – Lidská solidarita, osobní přispění zapojení k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</p> <p>Princip solidarity – Odpovědnost jedince za</p>

<ul style="list-style-type: none"> - naplňuje olympijské myšlenky v gymnastickém víceboji <p><i>RVP - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i></p> <p><i>RVP - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele - rozliší role hráčů a jejich povinnosti a práva <p><i>RVP - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná kvalitu pohybových činností - eviduje a vyhodnotí výkony <p><i>RVP - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry soutěže</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony - provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání, organizuje jednoduché turnaje - organizuje jednoduchou turistickou akci - drží se pravidel orientačního běhu <p><i>RVP - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže sestavit tabuli rekordů - dokáže vyhodnotit turistickou akci <p><i>RVP - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá zásady a návyky vztahující se k osobní, intimní a duševní hygieně, k základům kosmetické 	<p><i>Gymnastika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - soutěž sportovní ligy – gymnastický víceboj <p><i>Sportovní hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) <p><i>Gymnastika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality <p><i>Atletika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - základy evidence výkonů <ul style="list-style-type: none"> - atletické soutěže – školní - atletický čtyřboj - Pohár rozhlasu <p><i>Sportovní hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her - příprava a organizace utkání - úprava různých povrchů hřišť <p><i>Turistika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady turistické akce, přesun do terénu - základy orientačního běhu - chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření <p><i>Atletika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - základy evidence výkonů <p><i>Turistika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokumentace z turistické akce <p>Výchova ke zdraví</p> <p><i>Zdravý způsob života a péče o zdraví</i></p> <p><i>Tělesná a duševní hygiena, denní režim</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady osobní, intimní a duševní hygieny 	<p>6. – 9.</p> <p>6. – 9.</p>	<p>odstranění diskriminace Dějepis Výchova k občanství</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Matematika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje a praktická etika Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy Komunikace</p> <p>Zeměpis</p> <p>Matematika</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Přírodopis</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí,</p>
--	--	-------------------------------	--

<p>péče, k odívání</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařadí do režimu dne formy aktivního odpočinku a způsoby otužování - uspořádá svůj pohybový režim tak, aby se věnoval pravidelně sportu <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná snahu o fair play v jednání - rozezná a použije správný postup při řešení vypjatých situací (úraz při sportu, při nevhodných klimatických a ekologických podmínkách) - používá při všech činnostech v rámci TV osobní cíle a kroky vedoucí k jejich naplnění - dokáže uplatnit prosociální chování <p><i>RVP - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná základní příčiny nemocí a vhodným chováním omezí působení negativních faktorů přispívajících ke vzniku civilizačních chorob - chrání se před infekčními chorobami - přebírá odpovědnost za zdraví vlastní i ostatních - zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úrazy) - zařadí pravidelné kontroly zdravotního stavu v průběhu života 	<ul style="list-style-type: none"> - otužování - význam pohybu pro zdraví - denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit - význam pohybu pro zdraví - pohybový režim <p><i>Osobnostní a sociální rozvoj činností a chování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení sebereflexe, sebekontroly - seberegulace a sebeorganizace činností a chování - sebeovládání a zvládání problémových situací - stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích - pomáhající a prosociální chování <p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <p><i>Ochrana před přenosnými chorobami</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence - nákazy respirační, přenosné potravou - získané v přírodě - přenosné krví a sexuálním kontaktem - přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty 	6. – 9.	<p>Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Přírodopis Výchova k občanství</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena</p>
<p><i>RVP - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá kompenzační a relaxační cvičení k překonávání psychické únavy a stresu - orientuje se v biologických rytmech a optimálně užívá své výkonnosti v průběhu dne a týdne - vymezí zásady duševní hygieny a optimálně rozvrhne režim dne 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p><i>Stres a jeho vztah ke zdraví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy - techniky k překonávání stresových reakcí - posilování duševní odolnosti 	6. – 9.	<p>Přírodopis</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena, Seberegulace a sebeorganizace</p>

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Sh

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví	Volitelný předmět Sportovní hry	Průřezová témata Přesahy
Očekávané výstupy	Učivo	
	6. – 9. ročník:	
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a dovednosti k regeneraci organismu - aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé herní dovednosti <p><i>RVP - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě - pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví - rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat <p><i>RVP - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu - připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost <p><i>RVP - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu. - uplatňuje osvojené dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - vyhledá pomoc sobě nebo druhým 	<p>Činnost ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností - význam rekreačního a výkonnostního sportu pro zdraví - kondiční programy - prevence a korekce jednostranného zatížení - utkání podle zjednodušených pravidel her - průpravná kompenzační, vyrovnávací, relaxační zdravotně zaměřená cvičení - hygiena sportovního oblečení - význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost - zdravý životní styl, odmítání škodlivin (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici) 	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena, Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Multikulturní výchova - Kulturní diference Člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky</p>

<p><i>RVP - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, ...) - dodržuje pravidla bezpečnosti - rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí <p><i>RVP - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře - rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele - asertativně se zapojuje do volby hry se spoluhráči <p><i>RVP - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - má radost ze hry, ne z prohry <p><i>RVP - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.) - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře - používá aktivně osvojované pojmy <p><i>RVP - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - účastní se turnajů - naplňuje olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc - zdůvodní význam pohybových her pro navazování a 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost v hodinách Sh - bezpečnost na sportovních akcích ve škole i mimo ni - specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - zásady bezpečného používání sportovních potřeb <p style="text-align: center;">Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla sportovních her, pohybových her <p><i>Síťové hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - basketbal, volejbal, soft tenis, tenis, nohejbal, badminton, stolní tenis, ringo, přehazovaná <p><i>Pálkovací, odrážecí hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - softball <p><i>Brankové hry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - fotbal, sálová kopaná, minikopaná, florbal, frisbee, školní házená <ul style="list-style-type: none"> - spolupráce, ohleduplnost vůči spoluhráči, upevňování dobré kolektivní nálady - respektování rozhodčího, dodržování pravidel <p style="text-align: center;">Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla sportovních her - pojmy, sportovní názvosloví - turnaje sportovní ligy - základy evidence výsledků - radost ze hry, prožitek, spolupráce 	<p>Multikulturní výchova - Princip solidarity – Odpovědnost jedince za odstranění diskriminace</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět - Olympismus</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje a praktická etika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace</p>
---	--	---

<p>upevňování mezilidských kontaktů</p> <ul style="list-style-type: none"> - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného <p><i>RVP - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i></p> <p><i>RVP - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele - rozliší role hráčů a jejich povinnosti a práva <p><i>RVP - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná kvalitu pohybových činností - eviduje a vyhodnotí výkony <p><i>RVP - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry soutěže</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony - provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání, organizuje jednoduché turnaje <p><i>RVP - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže sestavit tabuli rekordů 	<ul style="list-style-type: none"> - úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) - zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her - příprava a organizace utkání - úprava různých povrchů hřišť - základy evidence výsledků, bodovací tabulky 	<p>Multikulturní výchova - Lidské vztahy – Lidská solidarita, osobní přispění zapojení k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</p> <p>Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Ochrana přírody při masových sportovních akcích (zásady MOV)</p> <p>Environmentální výchova - Vztah člověka a prostředí – Vliv prostředí na vlastní zdraví a zdraví ostatních lidí (kultura obce)</p>
---	---	--

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Pracovní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Pv

Vyučovací předmět *Pracovní výchova* ze vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce* postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

V předmětu poznají žáci vybrané materiály a jejich užité vlastnosti, naučí se volit a používat vhodné nástroje, nářadí, pomůcky. Osvojí si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví, hygieny práce, základy organizace, plánování a technologické kázně. Učivo je cíleně zaměřeno na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou.

V neposlední řadě si žáci vytvářejí pozitivní vztah k ochraně životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů, získávají také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

5.9.1.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Pv

Vyučovací předmět *Pracovní výchova* je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 9. ročníku v jednohodinové týdenní dotaci. Jednohodinové týdenní dotace lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ jednou za 14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. s *Výtvarnou výchovou* apod.).

Pracovní výchova probíhá na pracovních místech v učebnách, ve školní dílně a v okolí školy. Možné jsou i exkurze ve vybraných institucích a výrobních podnicích. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích nebo ve skupinách. Střídají se jednotlivé činnosti s řešením problémových úkolů. Žáci pracují ve vhodném prostředí s potřebným nezávadným nářadím a pomůckami. Důraz je kladen na ochranu zdraví a hygienu práce. Žáci si osvojují zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásady hygieny práce, základy organizace a plánování práce. Vytvářejí si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů. Získávají kladný vztah ke krajo­vým a národním zvykům a tradicím. Učí se pracovat v kolektivu a uznávat práci a názory druhých. V hodinách *Pracovní výchovy* se formuje studijní a profesní zaměření žáků.

Vzdělávací obsah předmětu *Pracovní výchova* v 1. a 2. období je včleněn do čtyř tematických okruhů:

1. *Práce s drobným materiálem*
2. *Konstrukční činnosti*
3. *Pěstí­tel­ské práce*
4. *Příprava pokrmů*

Ve 3. období jsme z nabízených tematických okruhů volili:

1. *Práce s technickými materiály*
2. *Pěstí­tel­ské práce, chovatelství*
3. *Příprava pokrmů*
4. *Svět práce*

Pro tyto okruhy máme na škole vybavené dílny. V okolí školy probíhá dlouhodobá parková úprava, do které zapojujeme žáky. Aktivně si vytvářejí odpovědný a tvořivý postoj ke svému okolí, k vlastní práci a její kvalitě, mohou uplatňovat vlastní návrhy v praxi a tímto jsou zapojeni do zpětné ochrany vytvořených hodnot.

Do předmětu zařazujeme v 1. a 2. období z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Sebepoznání a sebepojetí
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Psychohygi­ena
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Poznávání lidí
    - Mezilidské vztahy
    - Komunikace
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovacích dovedností
- ❖ Výchova demokratického občana
  - okruh Občanská společnost a škola
  - okruh Občan, občanská společnost a stát

- okruh Formy participace občanů v politickém životě
- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - okruh Evropa a svět nás zajímá
  - okruh Objevujeme Evropu a svět
  - okruh Jsme Evropané
- ❖ Multikulturní výchova
  - Okruh Kulturní difference
  - okruh Lidské vztahy
  - okruh Etnický původ
- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Ekosystémy
  - okruh Základní podmínky života
  - okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - okruh Vztah člověka a prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - okruh Fungování a vliv médií ve společnosti
  - okruh Práce v realizačním týmu

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do předmětu. Začleňování průřezových témat do předmětu *Pracovní výchova* bývá kromě jiného realizováno v některých letech formou projektů a vhodných aktivit.

Ve 3. období zařazujeme z průřezových témat:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
  - z okruhu Osobnostní rozvoj
    - Rozvoj schopností poznávání
    - Sebepoznání a sebepojetí
    - Seberegulace a sebeorganizace
    - Psychohygiena
    - Kreativita
  - z okruhu Sociální rozvoj
    - Poznávání lidí
    - Mezilidské vztahy
    - Komunikace
    - Kooperace a kompetice
  - z okruhu Morální rozvoj
    - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
    - Hodnoty, postoje a praktická etika
- ❖ Výchova demokratického občana
  - okruh Občanská společnost a škola
  - okruh Občan, občanská společnost, stát
- ❖ Multikulturní výchova
  - Okruh Kulturní difference
  - okruh Lidské vztahy
  - okruh Etnický původ
- ❖ Environmentální výchova
  - okruh Ekosystémy
  - okruh Základní podmínky života
  - okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - okruh Vztah člověka a prostředí
- ❖ Mediální výchova
  - z okruhu Receptivní činnosti
    - Fungování a vliv médií ve společnosti
  - z okruhu Produktivní činnosti
    - Práce v realizačním týmu

Tato průřezová témata a jejich okruhy zařazujeme formou integrace do předmětu. Na výuku bývají, je-li to vhodné, žáci děleni do skupin podle svých schopností. Učitelé maximálně podporují vlastní aktivitu žáků s rozvojem jejich tvořivých schopností.

5.9.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Pv

Postupy uplatňované učitelem k naplňování klíčových kompetencí ve vzdělávacím předmětu *Pracovní výchova*:

	Učitel:
Kompetence k učení	- vytváří situace a vymýšlí činnosti, při nichž má žák radost z vykonávané a vykonané práce
	- podporuje samostatnost a tvořivost

	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti - umožňuje žákům realizovat některé jejich vlastní nápady - na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení - ve výuce se zaměřuje prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používá jako prostředek k jejich získání - poukazuje na literaturu s danou problematikou a vede žáky k potřebě permanentního studia a vzdělávání - při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace - učí trpělivosti, povzbuzuje
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky nebát se problémů - podněcuje žáky k tvořivému, samostatnému a logickému myšlení - motivuje žáky zadáváním problémových úkolů a na modelových příkladech učí žáky užívat různé algoritmy řešení problémů - ukazuje zdroje informací vedoucí k řešení problémů, podporuje využívání moderní techniky - podporuje různé přijatelné způsoby řešení problému
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k všestranné a účinné komunikaci se spolužáky a učiteli - vede žáky k tomu, aby dokázali obhájit svůj názor, ale i naslouchat druhým - vede žáky k pozitivnímu vnímání, k prezentaci a reprezentaci sebe, své třídy, školy, své obce i vlasti - důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod.; umožňuje žákům podílet se na sestavování těchto pravidel, netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé chování žáků
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat ve dvojici, skupině a respektovat práci druhých, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce - vede žáky k respektování vzájemně dohodnutých pravidel - vede žáky k odmítání všeho, co narušuje dobré vztahy v týmové práci - minimalizuje používání frontální metody výuky, podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování - podporuje začlenění individualit – volí formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - připravuje žáky na roli svobodné, zodpovědné osobnosti - vede žáky k vnímání krás přírody a k cílené péči o ni, vede žáky k aktivní ochraně životního prostředí a k ochraně jejich zdraví - netoleruje sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu - netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i zákonných zástupců, nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci - netoleruje žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů - důsledně dbá na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy - neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření - v rámci předmětu seznamuje žáky s vhodnými právními normami - vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky poznávat a rozvíjet své schopnosti, vést k profesní orientaci, seznamuje žáky s různými profesemi, vede žáky k volbě vhodného studia a budoucího povolání - učí žáky pracovat dle návodu, plánovat a organizovat své pracovní činnosti - vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci – žádnou práci netrestá, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí - při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, vede žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky - důsledně žáky vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pv

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce	Vyučovací předmět Pracovní výchova		Průřezová témata Přesahy
	Učivo	Ročník	
Žák: <i>RVP - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i> <i>RVP - pracuje podle slovního návodu a předlohy</i> <ul style="list-style-type: none"> - provádí přiměřené základní praktické činnosti i s drobným materiálem, papírem a kartónem, modelovacími hmotami, textilem - určuje vlastnosti materiálu, rozlišuje přírodní a technický materiál - rozpozná základní pracovní nástroje, pomůcky a nářadí, zachází s nimi bezpečně - vytváří si návyk organizace a plánování práce - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce <i>RVP - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicemi, ovládá jednoduché pracovní postupy - sestavuje jednoduché modely dle návrhu, předlohy, náčrtu či podle vlastní fantazie - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce <i>RVP - provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování</i> <i>RVP - pečuje o nenáročné rostliny</i> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pěstitelské činnosti - ověřuje podmínky života rostlin a hodnotí výsledky pozorování - ošetřuje pokojové rostliny, vybrané pokojové rostliny umí pojmenovat - ošetří drobné poranění - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce <i>RVP - připraví tabuli pro jednoduché stolování</i> <i>RVP - chová se vhodně při stolování</i> <ul style="list-style-type: none"> - upraví rodinný stůl pro každodenní stolování,	Práce s drobným materiálem <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu - pracovní pomůcky a nástroje-funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti <ul style="list-style-type: none"> - stavebnice - sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Pěstitelské práce <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti - pěstování pokojových rostlin Příprava pokrmů	1. – 3. <	

<p>případně i pro rodinnou oslavu včetně běžné obsluhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se se základním vybavením kuchyně a spotřebiči v ní - zná a dbá zásady zdravé výživy a správné životosprávy - neplýtvá potravinami - společensky se u stolu chová - udržuje pořádek a čistotu, dodržuje zásady hygieny 	<ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování 		<p>Mediální výchova – Práce v realizačním týmu</p> <p>Multikulturní výchova – Lidské vztahy</p> <p>Prvovka</p>
<p>Žák:</p> <p><i>RVP - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</i></p> <p><i>RVP - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</i></p> <p><i>RVP - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i></p> <p><i>RVP - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocí jednoduchých pracovních operací vytváří různé výrobky z drobného materiálu - pro činnosti si vybírá vhodné pracovní nástroje a pomůcky, umí s nimi zacházet, udržuje je a ukládá - rozlišuje a pojmenovává druhy zpracovaného materiálu, určuje vlastnosti materiálu, volí vhodný materiál pro zvolenou praktickou činnost, hospodárně s materiálem zachází, umí třídit odpad - svou zamýšlenou praktickou činnost na úrovni svého věku naplňuje, organizuje: vybírá vhodný materiál, pomůcky, nástroje, připraví si pracovní místo, přemýšlí o nejvhodnějším pracovním postupu z hlediska výsledku pracovní činnosti - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu <p><i>RVP - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</i></p> <p><i>RVP - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</i></p> <p><i>RVP - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</i></p>	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla 	<p>4. – 5.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p> <p>Environmentální výchova – Vztah člověka a prostředí</p> <p>Výtvarná výchova</p>

<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje modely dle předlohy i podle představy - vytváří vlastní plošné i prostorové kompozice - sestavuje jednoduché pohyblivé modely dle předlohy i představy, dle náčrtu, schématu a plánu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu <p><i>RVP - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování; ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny; volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní; dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pěstitelské práce - ošetřuje pokojové rostliny a některé umí pojmenovat, vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře - poznává pěstitelský materiál, náradí a pomůcky a správně s nimi pracuje - zná některé jedovaté a nebezpečné rostliny - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu <p><i>RVP - orientuje se v základním vybavení kuchyně; připraví samostatně jednoduchý pokrm; dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování; udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečně obsluhuje základní kuchyňské spotřebiče - provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí, bezpečně zachází se základními čistícími prostředky (mytí nádobí, úklid pracovních ploch) - samostatně připraví snídani, přesnídávku, jednoduché pohoštění - zná a dbá zásady zdravé výživy a správné životosprávy - neplýtvá potravinami - společensky se u stolu chová - udržuje pořádek a čistotu při stolování i přípravě pokrmů, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti - poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnic se spojovacími prvky a díly - práce se stavebnicemi z kartónových prvků, montáž, demontáž, údržba některých jednoduchých modelů a předmětů <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - bezpečná obsluha elektrických a plynových spotřebičů - udržování pořádku a čistoty, čistící prostředky <ul style="list-style-type: none"> - první pomoc při popáleninách, drobných řezných ranách 	<p>4. – 5.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Komunikace Výchova demokratického člověka – Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Geometrie</p> <p>Environmentální výchova – Základní podmínky života, Ekosystémy Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygieny, Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Přírodověda</p> <p>Mediální výchova – Práce v realizačním týmu – Fungování a vliv médií ve společnosti Environmentální výchova – Vztah člověka a prostředí Multikulturní výchova – Etnický původ Přírodověda</p>
---	--	----------------	---

<p><i>RVP - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provede zadané praktické činnosti s danými materiály: dřevo nebo, plasty, kovy, přírodní materiály - správně vykoná zadané praktické činnosti - uvádí vlastnosti materiálů (dřevo, plasty, kov) 	<p>Práce s technickými materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché pracovní postupy, organizace práce, technologická kázeň - vlastnosti materiálů: dřevo, plasty, kovy; užití v praxi, význam plastů pro rozvoj techniky - práce s materiály: dřevo, plasty, kovy; práce s přírodními materiály 	6. – 9.	<p>Fyzika, Chemie</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebezpojetí</p>
<p><i>RVP - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyřeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí - na konkrétních příkladech uvede využití znalosti vlastností různých materiálů při volbě vhodného materiálu pro daný výrobek, při volbě vhodného způsobu zpracování materiálu a při volbě vhodných pracovních pomůcek, nářadí a nástrojů 	<ul style="list-style-type: none"> - lidové tradice, zvyky, řemesla, vánoční vazby - práce se dřevem: řezání, vrtání, rozebíratelné spoje dřeva, nerozebíratelné spoje dřeva, práce s lupénkovou pilkou, povrchová úprava - práce s kovy: řezání, pilování a vrtání kovů, výrobek z více částí, spojování kovů, závity, nýty, pájení ohýbání, úprava kovů proti korozi - práce s plasty: řezání, pilování, vrtání, ohýbání, spojování, tepelné tvarování - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálů – dřevo, plasty, kovy 	6. – 9.	<p>Mediální výchova – Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p>
<p><i>RVP - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provede, vyřeší zadaný pracovní úkol správně a ve stanoveném rozsahu i termínu 		.	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita, Psychohygiena</p>
<p><i>RVP - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví model, zhotoví výrobek podle návodu, náčrtu, plánu, předlohy, jednoduchého programu; uživatelsky pracuje s technickou dokumentací - přečte jednoduchý technický výkres - vypracuje jednoduchý technický výkres - změří a orýsuje výrobek - při technickém kreslení používá správné pomůcky a dbá na estetickou úpravu 	<ul style="list-style-type: none"> - grafická komunikace: technické náčrty a výkresy, technické informace, technologie - grafická komunikace: technické kreslení, technické náčrty a výkresy, čtení technických výkresů - čtení technických výkresů ve dřevozpracujícím průmyslu - čtení technických výkresů v oblasti kovovýroby - zhotovení a čtení náčrtů v kovovýrobě - měření a orýsování výrobku - práce podle technických výkresů s materiály: dřevo, plasty, kovy - kótování při práci s kovem, dřevem, ve stavebnictví - pravoúhlé promítání 	6. – 9.	<p>Matematika</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává v technických tabulkách požadované údaje 	<ul style="list-style-type: none"> - základní práce s technickými tabulkami 	8.	
<p><i>RVP - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - při práci používá vodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a vhodné osobní ochranné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje (oprava, údržba) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálů - ochrana pracovního a životního prostředí, práce pro zlepšení školního prostředí - látky ohrožující zdraví a životní prostředí (laky, barvy ap.) 	6. – 9.	

<ul style="list-style-type: none"> - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, včetně údržby - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí - dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň - na modelových situacích předvede poskytnutí první pomoci při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena, bezpečnostní předpisy - první pomoc při úrazu nářadím, materiálem, bezpečnost a ochrana zdraví při práci 	6. – 9.	Ochrana člověka za mimořádných situací
<p><i>RVP - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - provede, vyřeší zadaný pracovní úkol správně a ve stanoveném rozsahu i termínu - uvede, předvede, ovládá jednoduché pracovní postupy na zahradě a při pěstování rostlin obecně - uvede, předvede základní způsoby ošetřování okrasných dřevin, pokojových rostlin aj. - správně vykoná zadané praktické činnosti 	<p>Pěstitelské práce, chovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování, půda a její zpracování, výživa rostlin a půdy - zásady pěstování rostlin - okrasné rostliny, pěstování vybraných okrasných dřevin, květin a jejich význam, alternativní způsoby pěstování rostlin (hydroponie), rozdělení a charakteristika okrasných rostlin, základy ošetřování pokojových rostlin, rozmnožování okrasných rostlin 	6. – 7.	Přírodopis
<p><i>RVP - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje podle návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - provede jednoduché pěstitelské činnosti, pokusy a pozorování, předvede způsoby ošetřování rostlin - uvede hlavní zásady pěstování vybraných rostlin - uvede, předvede využití okrasných (pokojových) rostlin v interiéru - uvede příklady známých vztahů rostlin a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - květiny v exteriéru a interiéru, řez, vazba, úprava květin, sušení rostlin, výběr rostlin pro sušení, jednoduchá vazba, velikonoční vazba - práce pro zlepšení školního prostředí - základy ošetřování pokojových květin - rostliny jako drogy a jejich zneužívání - léčivé rostliny: sběr, pěstování, účinky, - jedovaté rostliny, alergie - ochrana rostlin a půdy 	6. – 9.	Environmentální výchova – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí
<p><i>RVP - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá vodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a osobní ochranné prostředky - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, včetně jejich údržby 	<ul style="list-style-type: none"> - oprava a údržba nářadí - ochrana pracovního a životního prostředí 	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<p><i>RVP - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prokáže základní znalosti a dovednosti o chovu zvířat v domácnosti, na modelových příkladech zhodnotí význam chovu zvířat 	<ul style="list-style-type: none"> - chovatelství, chov zvířat v domácnosti - podmínky pro chov zvířat v domácnosti, výběr zvířete, krmení, ošetřování, životní prostředí zvířete 	7.	

<ul style="list-style-type: none"> - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty <p><i>RVP - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prokáže osvojení požadovaných základních pracovních dovedností a návyků - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí - dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň - na modelových situacích předvede poskytnutí první pomoci při úrazu <p><i>RVP - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu <p><i>RVP - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy <p><i>RVP - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti správně <p><i>RVP - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řídí se základními hygienickými a bezpečnostními pravidly a předpisy - poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem - dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí - poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena, bezpečnost chovu, bezpečnostní předpisy - první pomoc při úrazu způsobených zvířaty, bezpečnost a ochrana zdraví při práci - ochrana pracovního a životního prostředí <p>Příprava pokrmů – provoz a údržba domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně: nádobí, náčiní, elektrické spotřebiče - moderní domácnost (informační úroveň): mikrovlnná, horkovzdušná trouba, fritovací hrnec - rozpočet, příjmy, výdaje, úspory - platební styk - ekonomika domácnosti - odpad a jeho ekologická likvidace - základní technologické postupy přípravy pokrmů: nápoje, zpracování ovoce a zeleniny, příprava pokrmů za studena - základní způsoby tepelné úpravy - příprava pokrmů, jednoduchého pohoštění - sestavování jídelníčku, výrobky racionální výživy - úprava stolu a stolování: jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině - ozdobné prvky při úpravě stolu - mycí, čisticí prostředky - hygiena, bezpečnostní předpisy, bezpečnost a ochrana zdraví při práci - první pomoc při úrazu v kuchyni – opaření, popálení, polití rozpáleným tukem, řezné rány, úraz elektrickým proudem - ochrana pracovního a životního prostředí 	<p>6. – 9.</p> <p>6. – 7.</p> <p>6. – 9.</p> <p>6. – 9.</p> <p>6. – 9.</p> <p>6. – 9.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena</p>
--	---	---	--

<p><i>RVP - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pokrmích zdravé výživy, nepodléhá módním vlivům a reklamě o ideálu ženské krásy - je si vědom následků anorexie, bulimie <p><i>RVP - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - získává prvotní informace o technologiích a organizaci práce, uvědomuje si vztah člověka k technologiím a výrobním postupům - vyhledává informace o vybraných profesích a jejich pracovních činnostech <p><i>RVP - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zná své schopnosti, zaměřuje svoji mimoškolní činnost na své zájmy - hovoří o svých plánech s volbou povolání <p><i>RVP - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ví o školách a jejich zaměření v okrese, kraji - ovládá asertivní chování a vystupování při rozhovorech s výchovným poradcem, dospělým <p><i>RVP - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoří zasvěceně o své budoucnosti - zná své přednosti, schopnosti 	<p>Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy <p>Svět práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidská práce, charakteristické znaky, objekty a produkty práce, pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště a pracovní prostředí - lidská práce, pracovní činnosti, pracoviště a pracovní prostředí - technika jako pracovní prostředek, jako objekt, nebo produkt práce - trh práce, požadavky kvalifikační a zdravotní - zaměstnání, způsoby hledání zaměstnání, životopis, práce a povinnosti, Zákoník práce - podnikání, struktura a druhy organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání <ul style="list-style-type: none"> - možnosti vzdělávání, náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby <ul style="list-style-type: none"> - volba profesní orientace, základní principy, osobní zájmy a cíle, osobní vlastnosti a schopnosti 	<p>8.</p> <p>8.</p> <p>9.</p> <p>9.</p>	<p>Mediální výchova – Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Výchova k občanství , Přírodopis</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace</p> <p>Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola – Občan, občanská společnost, stát</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje a praktická etika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace, Kooperace a kompetice</p>
---	--	---	--

5.9.2 Finanční gramotnost

Charakteristika integrovaného předmětu Fg

Finanční gramotnost je soubor znalostí, dovedností a hodnotových postojů občana nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace⁸.

Finanční gramotnost jako správa osobních/rodinných financí zahrnuje tři složky:

1. **Peněžní gramotnost** představují kompetence nezbytné pro správu hotovostních a bezhotovostních peněz a transakcí s nimi a dále správu nástrojů k tomu určených (např. běžný účet, platební nástroje apod.).
2. **Cenovou gramotnost** představují kompetence nezbytné pro porozumění cenovým mechanismům a inflaci.
3. **Rozpočtovou gramotnost** představují kompetence nezbytné pro správu osobního/rodinného rozpočtu (např. schopnost vést rozpočet, stanovovat finanční cíle a rozhodovat o rozdělení finančních zdrojů) a zahrnuje i schopnost zvládat různé životní situace z finančního hlediska. Rozpočtová gramotnost zahrnuje také dvě složky specializované: *správu finančních aktiv* (např. vkladů, investic a pojištění) a *správu finančních závazků* (např. úvěrů nebo leasingu). To předpokládá v obou případech orientaci na trhu různě komplikovaných finančních produktů a služeb, schopnost mezi sebou jednotlivé produkty či služby porovnávat a volit ty nejvhodnější s ohledem na konkrétní životní situaci.

Finanční vzdělávání má interdisciplinární povahu. Problematika financí je přímou součástí vzdělávacích oborů *Výchova k občanství* a *Člověk a svět práce*. Ve vzdělávacím oboru *Matematika a její aplikace* je na finanční gramotnost kladen důraz při řešení aplikačních úloh, především těch, které se týkají praktického života, kritického přístupu k informacím, vnímání a řešení problémových situací, vyhledávání informací, užívání logických, matematických a empirických postupů při řešení problémů, zodpovědnosti za svá rozhodnutí, aktivit potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru či nakládání s finančními prostředky (reálné situace ze světa financí).

Vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět* zahrnuje orientaci žáka v základních formách vlastnictví; používání peněz v běžných situacích. Žáci jsou vedeni k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu - kapesného.

Ve vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*, která je určena pouze pro 2. stupeň ZŠ a do které patří vzdělávací obor *Výchova k občanství*, jsou prvky finančního vzdělávání nejčastější. Jde především o rozvíjení orientace v ekonomické sféře, která tvoří rámec každodenního života. Učivo vede žáky ke zvýšení odolnosti vůči manipulaci klamavých nabídek a k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování rodinného rozpočtu, včetně správy finančních aktiv a závazků.

Do vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* se promítá otázka zodpovědného zacházení s finančními prostředky v rozpočtu domácnosti a spravování osobního rozpočtu.

Z pohledu průřezových témat se uplatňuje finanční gramotnost v **průřezovém tématu Osobnostní a sociální výchova**. Finanční vzdělávání se prolíná nejvíce s tematickým okruhem *Morální rozvoj*, a to v situacích každodenního rozhodování. Protože k finančnímu rozhodování přistupují i etická kritéria. Dále v průřezovém tématu *Mediální výchova*, a to především u dovednosti analýzy informací a kritického odstupu od medializovaných sdělení a v oblasti reklamy - cenové triky a klamavá nabídka.

⁸ Definice převzata z <http://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/13213/VYMEZENI-POJMU-FINANCNI-GRAMOTNOST-V-RVP-ZV.html/>

6 Hodnocení žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Jak již bylo uvedeno v úvodní části ŠVP, účelem vzdělávání žáků v základní škole je vybavit žáka klíčovými kompetencemi. Ty představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích, a jsou klíčem k úspěšnosti v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě.

Pravidla hodnocení žáků jsou součástí *školního řádu* naší školy, kde jsou podrobně rozpracována.

6.2 Hodnocení a klasifikace žáka učitelem

1) *Pravidla hodnocení žáků obsažená ve školním řádu obsahují:*

a) zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

jsou rozčleněny na:

- zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání
- zásady pro hodnocení chování ve škole

b) zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

c) stupně hodnocení prospěchu a chování a jejich charakteristiku, podle předem stanovených kritérií

jsou rozlišeny na:

- klasifikaci ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření
- klasifikaci ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření
- klasifikaci ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření
- stupně hodnocení chování
- celkové hodnocení žáka na vysvědčení

d) zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií

e) zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

f) způsob získávání podkladů pro hodnocení

g) podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

h) způsob hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

hodnocení je rozlišeno na:

- hodnocení žáků se specifickými poruchami učení
- hodnocení žáků mimořádně nadaných

2) *Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:*

a) jednoznačné

b) srozumitelné

c) srovnatelné s předem stanovenými kritérii

d) věcné

e) všestranné

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

3) Jak již bylo uvedeno výše, hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka a poskytnout mu nezbytnou zpětnou vazbu. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet i sami a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. Pro tyto evaluační formy by měl vyučující (všude, kde je to jen trochu možné) vytvářet dostatečný prostor.

7 Přílohy ŠVP

7.1 Projekty⁹

Projekt	Očekávaný výstup žáka	Přesahy, spolupráce	Průřezová témata	Ročník	Délka projektu
<p>BESIP</p> <p>Dopravní výchova Ajax Ročníkový projekt</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poskytuje první pomoc - zná nejdůležitější telefonní čísla - orientuje se v pravidlech silničního provozu (chodec, cyklista) - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu 	<p>Prvouka Český jazyk Tělesná výchova Výtvarná výchova Pracovní výchova Policie české policie DDM Sokolov</p>	<p>OaSV VDO MuV</p>	2. – 5.	<p>Dvouletý Ajax Den v DDM v učebně BESIP a na dopravním hřišti</p>
<p>Zdravé zuby Ročníkový projekt</p>	<p>1. období</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných <p>2. období</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	<p>Prvouka Přírodověda Český jazyk Tělesná výchova Pracovní výchova Hudební výchova</p>	<p>OaSV</p>	1. – 5.	2 – 3 hodiny v každém ročníku
<p>Lidové zvyky a tradice Celoškolní projekt</p>	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s historií a tradicemi našeho národa - zná lidové zvyky spojené s jednotlivými svátky - vyrábí přiměřeně svému věku různé předměty typické pro jednotlivé tradice - zná historické tradice regionu 	<p>prolíná všemi předměty město Březová</p>	<p>OaSV VkMvEaGS MuV EV MeV</p>	1. – 9.	<p>Vánoční období Velikonoce Masopust</p>
<p>Týden společenského chování Celoškolní projekt</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů - na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - činí uvážlivá rozhodnutí a je schopen je obhájit - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj 	<p>prolíná všemi předměty</p>	<p>OaSV VkMvEaGS MeV VDO MuV</p>	1. – 9.	5 dní

⁹ Projekty jsou realizovány vždy podle ročního plánu školy.

	omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky				
Můj život s knihou <i>Celoškolní projekt</i> Čtenářská gramotnost Už jsem čtenář Prvníáci čtou devátákům – devátáci prvníákům <i>Ročníkové projekty</i>	1. a 2. období - čte hlasitě i potichu, čte s porozuměním, orientuje se v textu, reprodukuje přečtený text, hodnotí přečtený text - všímá si ilustrací v knihách, zná některé ilustrátory - vyhledává informace v encyklopediích, naučných knihách, v knihovně, na internetu - chápe četbu jako jednu z mimoškolních aktivit 3. období - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	prolíná všemi předměty Městská knihovna	MuV MeV OaSV	1. – 9.	Celoškolní Přibližně 5 hodin Ročníkové Průběžně celý rok
Školní akademie <i>Celoškolní projekt</i>	- prezentuje své schopnosti na veřejnosti	prolíná všemi předměty město Březová	OaSV VkMvEaGS MV	1. – 9.	Celoroční
Školní olympiáda <i>Celoškolní projekt</i>	- rozpoznává význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - užívá základy techniky dalších osvojených disciplín - užívá a rozpoznává základní startovací prvky - ovládá pravidla atletických disciplín - eviduje a vyhodnotí výkony - sestavuje tabuli rekordů - provádí organizaci jednotlivých soutěží - naplňuje olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc, fair play	prolíná všemi předměty Červený kříž Tělovýchovná jednota	všechna průřezová témata	1. – 9.	1 den 1. – 5. ročník 1 den 6. – 9. ročník
Ochrana člověka za mimořádných událostí <i>Celoškolní projekt</i>	<i>Ochrana obyvatelstva</i> - chápe úlohou státu při ochraně životů a zdraví obyvatel, majetkových hodnot a životního prostředí při vzniku mimořádných událostí - je si vědom své zodpovědnosti za svoji ochranu, efektivně jedná a vzájemně pomáhá při hrozbě nebo vzniku mimořádných událostí	Prvouka Vlastivěda Výchova k občanství Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis	VkMvEaGS OaSV EV MeV	1. – 9.	Celoroční + 1 den

	<ul style="list-style-type: none"> - citlivě vnímá životního prostředí, a to nejen při vzniku mimořádných událostí <p><i>Živelní pohromy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem živelní pohroma, její účinky a druhy - uvědomuje si nebezpečí vyplývající z prvotních i druhotných následků živelních pohrom, předává poznatky jak se chránit <p><i>Havárie s unikem nebezpečných látek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zná nebezpečí, které přináší stále rostoucí používání chemických látek, přípravků a technologií - objasňuje pojem "havárie s unikem nebezpečných látek", poukazuje na příčiny jejich vzniku a hlavní charakteristiky - zná hlavní účinky nebezpečných látek a základními vlastnostmi, které se uplatňují při haváriích - orientuje se ve způsobech výstražného označování nebezpečných látek - uvádí nejrozšířenější průmyslové nebezpečné látky na území ČR - rozlišuje charakteristické znaky a projevy havárií s unikem nebezpečných látek - zná nejdůležitější zásady chování obyvatelstva v případě havárií s unikem nebezpečných látek a umí se chránit před jejich účinky <p><i>Radiační havárie jaderných energetických zařízení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá kladné i záporné aspekty provozu jaderných elektráren a jejich celkový ekologický přínos - rozebírá otázky budování a provozu jaderných elektráren a zajištění jejich jaderné a radiační bezpečnosti. - objasňuje možnosti vzniku radiační havárie v jaderné elektrárně a malou pravděpodobnost vzniku radiační havárie s dopady na okolí - zná nejdůležitější opatření k ochraně obyvatelstva a otázky zabezpečování havarijní připravenosti pro případ radiační havárie jaderné elektrárny s dopady na okolí 				
<p>Den Země <i>Celoškolní projekt</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje a komunikuje ve věkově různorodých skupinách - vyhledává, třídí potřebné informace z různých zdrojů - provádět sebehodnocení a vzájemné hodnocení - získává dovednosti potřebné k překonání sociálně patologických jevů, utváří dobré mezilidské vztahy ve třídě i mimo ni - vyrábí výstup - chápe souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnost ve vztazích k prostředí 	Prolíná všemi předměty	EV všechna průřezová témata	1. – 9.	1 den

	<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o problémech životního prostředí, obhájí a zdůvodňuje své názory a stanoviska - vnímá život jako nejvyšší hodnotu - angažuje se v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí a kulturnímu dědictví 				
Běh za životní prostředí <i>Celoškolní projekt</i>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá nabyté vědomosti a dovednosti v praxi - komunikuje ve skupině - napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni - učí se objektivně hodnotit závažnost informací týkajících se ekologických problémů - podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí - angažuje se v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí 	Výchova k občanství Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis Tělesná výchova	EV VDO VkMvEaGS	6. - 9.	1 den
Školkový den <i>Meziročníkový projekt</i>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, pomáhá a vede předškoláčky - ztrácí obavu z nového prostředí a jiných pedagogických pracovníků - seznamuje se s učebními pomůckami - přijímá pomoc a radu, nebojí se o ni požádat 	Prvouka Přírodověda	VDO OaSV	1. - 5.	1 den
Školní slavnosti <i>Celoškolní projekt</i>	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje své schopnosti na veřejnosti 	prolíná všemi předměty město Březová	OaSV VkMvEaGS MV	1. – 9.	Celoroční

Použité
zkratky

OaSV Osobnostní a sociální výchova

VDO Výchova demokratického občana

VkMvEaGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MuV Multikulturní výchova

EV Environmentální výchova

MeV Mediální výchova

7.1.1 Školní rok 2009/2010

Školní akademie_ Pod novou střechou v novém kabátě

Zodpovědný za projekt: Mgr. Helena Baláková

Charakteristika projektu: Mezipředmětový celoškolský projekt

Cíle

Cílem projektu je zapojit žáky do kolektivní práce a tu prezentovat na veřejnosti s doplňujícími aktivitami -

- využívá nabyté vědomosti a dovedností v praxi
- rozvíjí svou samostatnost a logického myšlení
- získává nové poznatky
- uplatní své poznatky v rámci řešení problému
- pracuje ve věkově různorodých skupinách
- komunikuje ve skupině
- vyhledává potřebné informace a zpracovává je
- provádí sebehodnocení a vzájemná hodnocení
- vyrobí výrobek
- používá více zdrojů k získání informací
- výtvarně ztvární některé pohádkové postavy
- seznámí spolužáky – veřejnost s akademií formou článku do zpravodaje
- získá nově poznatky o zpracování pohádek
- prezentuje se spolužáky třídní vystoupení na veřejnosti
- vede skupinku mladších spolužáků
- seznámí se s lidovými tradicemi a zvyky
- zpívá i netradiční písničky
- dramatizuje průvodní slovo
- chrání zdraví své i spolužáků.

Cílová skupina žáků: 1. – 9. ročník

Časová dotace: průběžně celý rok

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Pomůcky: PC, DVD, CD, výtvarný materiál, fotografie, kostýmy, rekvizity, sportovní náčiní, sportovní nářadí, zvuková technika.

Metody práce: skupinová práce, diskuse, řízený rozhovor, samostatná práce.

Časový plán:

1. Přípravné práce

Na začátku školního roku budou žáci seznámeni s problematikou, příprava materiálu, shromažďování informací, pomůcek, nácvik jednotlivých vystoupení.

2. Zahájení

Listopad 2009; premiéra květen 2010

3. Vlastní průběh v hodinách

- *Pracovní výchovy*
  - výrobek – rekvizity, kostýmy
- *Českého jazyka*
  - zhlédnutí pohádek, dramatizace textů, recitace
- *Hudební výchovy*
  - písničky z pohádek – poslech, zpěv, rytmizace, taneční kroky, rytmy
- *Tělesné výchovy*
  - cvičení se švihadly a stuhami, gymnastická cvičení, rytmická cvičení, cvičení s hudbou, taneční kroky

- *Informatiky*
  - vyhledávání informací na PC, stahování hudby, filmů, úprava a ukládání na přenosné nosiče, vytváření PowerPoint, tvorba propagačních materiálů (letáky, programy, vstupenky)
- *Výtvarné výchovy*
  - obrázky pohádkových bytostí, písmo - hesla

Očekávané výstupy

Fotodokumentace, výrobky, slohové práce, výkresy, CD, DVD

Týden společenského chování

Zodpovědný za projekt: Mgr. Jana Novotná, Mgr. Dana Kučerová, Mgr. Jana Lászlóová
Charakteristika projektu: Mezipředmětový krátkodobý projekt

Cíle

Cílem projektu je přiblížit žákům společenskou etiku s doplňujícími aktivitami -

- využívat nabyté vědomosti a dovednosti v praxi
- rozvíjet svou samostatnost a logické myšlení
- získávat nových poznatků
- uplatnit své poznatky v rámci řešení problému
- komunikovat ve skupině
- vyhledávat potřebné informace a zpracovávat je
- provádět sebehodnocení a vzájemné hodnocení
- získávat dovednosti potřebné k překonání sociálně patologických jevů
- používat více zdrojů k získání informací
- získat nově poznatky o společenském chování
- prezentovat se spolužáky třídní vystoupení na veřejnosti
- dramatizovat scénky ze společenského života
- vést k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhat k zvládnutí vlastního chování
- přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjet základní dovednosti vhodné komunikace a k tomu příslušné vědomosti.

Cílová skupina žáků: 1. – 9. ročník

Časová dotace: 1 týden

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrozličnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Pomůcky: encyklopedie, DVD, PC.

Metody práce: skupinová práce, diskuse, řízený rozhovor, samostatná práce, dramatizace.

Časový plán:

1. Přípravné práce

Týden před projektem seznámení žáků s problematikou, příprava materiálu, literatury, shromažďování informací, pomůcek.

2. Zahájení

listopad 2009

3. Vlastní průběh v hodinách

- *Prvouka*
  - jsem žákem naší školy – život v kolektivu
- *Přírodověda*
  - Tři klíčky ti ze železa ukuji – mileráda, prosím, děkuji.
- *Pracovní výchova*
  - slavnostní stůl a občerstvení, rodinná slavnost
- *Hudební výchova*
  - písně Pavla Nováka z CD Jak se máme chovat
- *Přírodopisu*
  - chování zvířat x chování lidí
- *Pracovní výchovy*
  - slavnostní prostírání
- *Českého jazyka*
  - zpráva do Zpravodaje
  - dramatizace
- *Výchova k občanství*
  - asertivní chování, jak se chovat při mezinárodních jednáních, DVD Etiketa
- *Dějepis*
  - jak náboženství ovlivňuje chování lidí
- *Informatika*
  - vyhledávání konkrétních informací na internetu
- *Rodinná výchova*
  - mezilidské vztahy
- *Výtvarná výchova*
  - módní návrhy na různé příležitosti
- *Tělesná výchova*
  - chování fair play

Očekávané výstupy

Fotodokumentace, slohové práce, výkresy, soutěž, módní přehlídka, scénky.

Vánoce

Zodpovědný za projekt: Mgr. Jaroslava Pokludová, Mgr. Michaela Knířová
Charakteristika projektu: Mezipředmětový krátkodobý projekt

Cíle

Hlavním cílem projektu je přiblížit žákům lidové zvyky a tradice s doplňujícími aktivitami -

- využívat nabyté vědomosti a dovednosti v praxi
- rozvíjet svou samostatnost a logické myšlení
- získávat nové poznatky
- pracovat ve věkově různorodých skupinách
- komunikovat ve skupině
- vyhledávat potřebné informace a zpracovávat je
- provádět sebehodnocení a vzájemné hodnocení
- získávat dovednosti potřebné k překonání sociálně patologických jevů
- používat více zdrojů k získání informací
- získat nově poznatky o období adventu
- prezentovat se spolužáky třídní vystoupení na veřejnosti
- seznámit se s lidovými tradicemi a zvyky
- zpívat i netradiční lidové koledy
- dramatizovat scénky z období Vánoc
- vést k porozumění sobě samému i druhým
- chránit zdraví své i spolužáků
- přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- vyrobit výrobek.

Cílová skupina žáků: 1. - 9. ročník

Časová dotace: 4 týdny

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Pomůcky: encyklopedie, přírodniny, PC, školní rozhlas, sportovní náčiní.

Metody práce: skupinová práce, diskuse, řízený rozhovor, samostatná práce, dramatizace.

Časový plán:

1. Přípravné práce

Měsíc před projektem seznámení žáků s problematikou, příprava materiálu, literatury, shromažďování informací, pomůcek.

2. Zahájení

listopad 2009

3. Vlastní průběh v hodinách

- *Pracovní výchovy*
  - výrobek
  - výzdoba školy, tříd
- *Českého jazyka*
  - zpráva do Zpravodaje
- *Občanské výchovy*
  - vánoční lidové zvyky a tradice
- *Hudební výchovy*
  - koledy
- *Dějepis*
  - historie Vánoc
- *Informatiky*
  - vyhledávání informací na PC
- *Tělesné výchovy*
  - příprava soutěží
- *Výtvarné výchovy*
  - výrobky s vánoční tematikou
- *Třídnických hodin*
  - shrnutí daných okruhů

Očekávané výstupy

Fotodokumentace, výrobky, slohové práce, výkresy.

Můj život s knihou

Zodpovědný za projekt: Mgr. Lia Nechanická, Mgr. Marcela Ryžuková

Charakteristika projektu: Mezipředmětový krátkodobý projekt

Cíle

Cílem projektu je přiblížit žákům vše, co nám kniha dává s doplňujícími aktivitami -

- využívat nabyté vědomosti a dovednosti v praxi
- rozvíjet svou samostatnost a logického myšlení
- získávat nové poznatky
- uplatnit své poznatky v rámci řešení problému
- komunikovat ve skupině
- vyhledávat potřebné informace a zpracovávat je
- provádět sebehodnocení a vzájemné hodnocení
- získávat dovednosti potřebné k překonání sociálně patologických jevů
- vyrobit výrobek
- používat více zdrojů k získání informací
- v praxi poznat vybrané památky jednotlivých uměleckých směrů, seznámi se pověstmi, které se těchto památek týkají
- získá nově poznatky o literatuře a jednotlivých spisovatelích
- seznámi se s lidovými tradicemi a zvyky
- dramatizuje literární text.

Cílová skupina žáků: 1. – 9. ročník

Časová dotace: týden

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Pomůcky: encyklopedie, PC, knihy (zábavná literatura), výtvarný materiál, fotografie, ilustrace.

Metody práce: skupinová práce, diskuse, řízený rozhovor, samostatná práce.

Časový plán:

1. Přípravné práce

V polovině února žáci 1. – 5. ročníku a první týden v březnu žáci 6. – 9. tříd budou seznámeni s problematikou, příprava materiálu, literatury, shromažďování informací, pomůcek.

2. Zahájení

1. března 2010

3. Vlastní průběh v hodinách

a) 1. a 2. období

- *Přírodovědy*
  - využití encyklopedií a knih o přírodě, 4. a 5. třída: „Březen – měsíc knihy a internetu“ – kyberšikana
- *Pracovní výchovy*
  - „Chraň nás“ – obal z použitého papíru, záložka do knihy, lepení poškozených knih v třídní knihovničce, přípravy informačních panelů a nástěnky
- *Českého jazyka*
  - besedy a referáty o autorech a ilustrátorech, dramatizace pohádky, hra „Hádej, kdo jsem“ – hledání pohádkových postav, burza knih, návštěva knihovny, ukázky různých typů písma (slepecké), „Tíše, čtu“ - zdatnější žáci vyšších ročníků čtou mladším spolužákům, sestavení komiksu „Proč děti nečtou“ a jeho následná prezentace na panelu
- *Hudební výchovy*
  - písničky z pohádek – poslech, zpěv s oporou textu
- *Vlastivědy*
  - knihy prezentující historii – „Kdo jsem“, hledání historických postav, význam vynálezu knihtisku

b) 3. období

- *Přírodopisu*

- využití encyklopedií
- *Pracovní výchovy*
  - výrobek – knižní záložka, knižní obal
- *Českého jazyka*
  - aktuální informace ve školním rozhlasu, slohové práce, referáty, soutěžní literární kvízy, zpracování projektů Poznáváme spisovatele, dramatizace Werichovy pohádky, návštěva knihovny + beseda, burza knih, zhlédnutí filmové verze literárního díla
- *Výtvarná výchovy*
  - ilustrace k oblíbené knize, knižní obálky
- *Zeměpisu*
  - cestopisy, film
- *Informatiky*
  - vyhledávání informací na PC, kyberšikana

Očekávané výstupy

Fotodokumentace, výrobky, slohové práce, výkresy.

7.1.2 Školní rok 2010/2011

Den Země

Zodpovědný za projekt: Mgr. Jana Novotná

Charakteristika projektu: Mezipředmětový krátkodobý projekt

Cíle

Cílem projektu je uvědomění si problematiky ekologických problémů jako globální záležitosti zasahující do všech oblastí lidského života s doplňujícími aktivitami -

- využívat nabyté vědomosti a dovednosti v praxi
- rozvíjet svou samostatnost a logické myšlení
- získávat nové poznatky, používat více zdrojů k získání informací
- pracovat ve věkově různorodých skupinách
- komunikovat ve skupině
- vyhledávat potřebné informace a zpracovávat je
- provádět sebehodnocení a vzájemné hodnocení
- získávat dovednosti potřebné k překonání sociálně patologických jevů
- vést k porozumění sobě samému i druhým
- přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- vyrobí výstup
- vést k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- umožňovat pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- napomáhat rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- učit hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učit komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska
- vést k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů, vnímat život jako nejvyšší hodnotu
- podněcovat aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- vést k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Cílová skupina žáků: 6. - 9. ročník

Časová dotace: 5 vyučovacích hodin

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrušnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Pomůcky: atlasy, informační tabule, mikroskopy, odborná literatura, psací potřeby, lepidlo.

Metody práce: skupinová a individuální práce, diskuze.

Časový plán:

1. Přípravné práce

Rozdělení úkolů vyučujícím – příprava soutěžního úkolu s 20 minutovou dotací (např. ekologicky zaměřená křížovka, poznávačka, práce s mapou, kvíz apod.), výroba materiálu – skupinových karet, harmonogramu, pomůcek pro ekologické hry, úkolů a potřeb pro finální úkol

2. Zahájení

duben 2011

3. Vlastní průběh

Projektový den bude organizován na 5 vyučovacích hodin bez dodržování řádného školního rozvrhu, koncipován jako soutěž týmů. Den začne rozlosováním žáků 2. stupně do skupin. Skupinu tvoří 3 nebo 4 žáci, každý z jiného ročníku. Do skupiny se dostanou přiřazením čísla po příchodu ke vchodu školy a zapsáním do tabulky příchodu. Skupin bude celkem 18. Soutěž je vymyšlena tak, aby si žáci různého věku mohli svými znalostmi pomáhat, doplňovat se, přispět k co nejlepšímu výsledku.

Během 3 vyučovacích hodin se skupiny střídají v šesti místnostech, kde řeší různé kvízy, úkoly z různých oborů. Za správné řešení dostanou odměnu ve formě písmen, která bude částí hesla tohoto dne MODRÁ PLANETA. Vyučující si úkoly připraví různě – někdy budou písmena přímo zakoncipována přímo v kvízu, křížovce, někdy budou odměnou za správné řešení. Všechny úkoly budou plněny zábavnou formou, tak aby se uplatnily znalosti všech ročníků a vztahovaly se k problematice Dne Země. Jako bonus dostanou soutěžící 1 puzzli (část obrazu mapy světa). Čtvrtá a pátá hodina proběhne v tělocvičně. Týmy by měly ze získaných písmen sestavit a nalepit nápis MODRÁ PLANETA. Zde se ukáže, jak byly úspěšné v řešení kvízů a dalších úkolů. To bude první podklad pro bodování. Chybějící písmena mohou žáci dokreslit – za menší počet bodů.

Dále složí a nalepí mapu z puzzli a vylosují si jednu z šesti variant dalších úkolů. Týkají se znalostí zaměřených na krajiny světa (pouště, moře a oceány, lesy mírného pásu, pralesy, tundry a polární oblasti a vzduch). Kromě zeměpisného rozšíření, které zakreslí do nalepené mapy, řeší také vzhled krajiny, rostlinstvo, živočišstvo a v neposlední řadě ekologické problémy spjaté s touto oblastí.

Závěrem proběhnou pohybové ekologické hry zaměřené na uvědomění si potravních vztahů v přírodě, oběh látek v přírodě, ekologické pojmy. Zde se osvědčí bystrost, chytrost, mrštnost i taktika. Tímto den skončí.

V dalším týdnu se žáci dozvědí výsledky soutěže z informačních panelů, 3 nejlepší týmy budou odměněny.

Očekávané výstupy

Fotodokumentace, čtvrtka s mapou a nápisem, list s odpověďmi, sestavený herní plán z ekologické hry.

Chci vědět, kde žiji – Březová očima dětí

Zodpovědný za projekt: Mgr. Šárka Krausová, Mgr. Jana Fajtová

Charakteristika projektu: Mezipředmětový dlouhodobý projekt

Cíle

1. a 2. období

Cílem projektu *Březová očima dětí* je podnítit u dětí zájem o obec, ve které žijí a vzdělávají se; vyvolat pocit hrdosti na své město, na jeho historii, podporovat snahy o zapojení do kulturního, sportovního, vzdělávacího dění ve městě a přispívat k dobrému jménu Březové.

V rámci tohoto projektu žáci plní tyto základní úkoly:

- *Můj dům* – výtvarné práce různou technikou s následnou výstavkou ve vestibulu školy.
- *Vánoce* – pásmo koled a básní pod vánočním stromčkem ve vestibulu s pozvanými hosty, výzdoba tříd.
- *Zájmová činnost březovských dětí* - grafické zpracování tohoto tématu vystaveno na panelech (TU poznají zevrubněji mimoškolní aktivity svých žáků).
- *Poznávací aktivity okolní krajiny, fauny a flory*.

3. období

Cílem projektu *Chci vědět, kde žiji* je přiblížit žákům aktivní formou obec a region, ve kterém žijí s doplňujícími aktivitami -

- rozvíjet svou samostatnost a logického myšlení
- získávat nové poznatky o krásách a zajímavostech našeho regionu
- uplatnit své poznatky v rámci řešení problému
- komunikovat ve skupině
- přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- vyhledávat potřebné informace a zpracovávat je
- získávat dovednosti potřebné k překonání sociálně patologických jevů
- používat více zdrojů k získání informací
- orientovat se v textu, tabulkách, grafech, mapách, na internetu, pracovat s obrazovým materiálem
- získané informace třídit, analyzovat a sestavovat je v hodnotný celek
- přiblížit metody práce geografického vědeckého pracovníka
- výtvarně ztvárnit informační tabule (prezentace), udělat výstavu prací
- seznámit spolužáky a veřejnost s výsledky svých prací formou výstavy, článku do zpravodaje a zprávy na web školy
- využívat nabyté vědomosti a dovednosti v praxi (v praxi poznat lokality, které teoreticky zpracovali)
- rozvíjet chápání nutnosti ochrany přírody nejen v naší oblasti
- provádět sebehodnocení a vzájemné hodnocení.

Cílová skupina žáků: 1. – 9. ročník

Časová dotace: říjen až červen (průběžně)

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Pomůcky: encyklopedie, tabulky, učebnice, atlasy, turistické mapy, internet, turističtí průvodci, grafy, beletrie, fotografie, obrázky, ilustrace.

Metody práce: skupinová práce, diskuse, řízený rozhovor, samostatná práce, exkurze, práce s počítačem, setkání s odborníky, praktické práce žáků.

Časový plán:**1. Přípravné práce 3. období**

První týden v listopadu 2010 si žáci vylosují z nabízených lokalit pro svou třídu konkrétní oblast výzkumu. V nabídce bylo 7 oblastí (Krásno a Horní Slavkov, Loket a Svatošské skály, Kladská + Kynžvart + Prameny, Kraslice a okolí, město Sokolov, Královské Poříčí a Svatava, Kynšperk n. O. + Chlum sv. Máří). Žáci seznámí s problematikou, dostanou návod, kde získávat informace a jak je třídit.

2. Zahájení Říjen 2010**3. Vlastní průběh v hodinách****a) 1. a 2. období**

- *Přírodovědy*
  - Flóra v mém okolí – herbář (5. Ročník)
  - Foto soutěž fauna v hledáčku mobilního telefonu
  - Statistika čistota našeho parku
  - Divadelní představení Karlovy Vary „Kdo netřídí“
- *Vlastivědy*
  - Březová – součást Slavkovského lesa a povodí Ohře (4. Ročník)
  - Báje a pověsti Sokolovska
  - Okolní obce
  - Práce s mapou města Koukej, to je můj dům
  - Výlet hrad Loket, Karlovy Vary
  - Slavní v našem městečku
- *Prvouky*
  - Co bych zlepšil na Březové, Moje mimoškolní činnost (1. ročník)
  - Zvířata v lese – krmení, stopy (2. ročník)
  - Krajina okolí Březové – doma nezabloudím (3. ročník)
  - Dopravní značky mě chrání
- *Pracovní a výtvarné výchovy*
  - Vánoční výzdoba
  - Ozdob ze slaneého těsta
  - Stopy – po stopách jettiho (2. Ročník)
  - Model zeměkoule – tady žijeme
  - Návrh nového dětského odpočinkového koutku
  - Detektivní pátrání kdo je autorem předlohy výzdoby 1. MŠ?
  - Můj dům – kresebné vyjádření, prezentace prací na www stránkách školy
  - U lékaře
  - Můj domácí mazlíček (soutěž ddm sokolov)
  - Maskot města
  - Modely budov města
  - Prostorové vytváření krajiny okolí
  - Malý kapesní průvodce městem Březová
- *Českého jazyka*
  - Četba bájí a pověstí Sokolovska
  - Můj recept na vánoční cukroví
  - Řazení názvu ulic podle abecedy
  - Máme krásnou městskou knihovnu
- *besedy, spolupráce*
  - Policie Sokolov
  - Městská knihovna
  - Chodili jsme do školky – návštěvy MŠ
  - Naši loutkoherci

b) 3. období

- *Přírodopisu*
  - Přírodopisná vycházka botanickou stezkou v Sokolově
  - V rámci přírodovědných praktik vyhledávání živočichů, rostlin a přírodních útvarů typických pro danou lokalitu
  - Zpracovávání informací o naučných stezkách
- *Pracovní výchovy*
  - Vyrábění plakety k prezentaci na výstavce
  - Tvorba výstavy
- *Českého jazyka*
  - Zpráva do Březovského zpravodaje a na web školy
  - Korekce pravopisu ve finálních pracích
  - Vyhledávání starých pověstí a bájí o místní oblasti

- *Občanské výchovy*
  - Současné kulturní dění v regionu, kulturní akce a slavnosti, místní tradice a folklór, občanská sdružení
- *Zeměpisu*
  - Práce s turistickými mapami a turistickými průvodci
  - Vyhledávání informací v encyklopediích a odborných publikacích
  - Tvorba mapových podkladů pro zobrazování požadovaných jevů v lokalitách
  - Zpracovávání fyzicko-geografické a socioekonomické charakteristiky dané oblasti (podnebí, vodstvo, povrch, chráněná území, průmyslová činnost, zemědělství, obyvatelstvo, služby, doprava)
  - Orientace v turistické mapě na závěrečném výletu
- *Dějepis*
  - Vyhledávání informací v historických pramenech (události, hist. Vývoj měst, osobnosti, architektura)
  - Chronologické řazení historických dat a událostí
  - Procházka po náměstí v lokti s odborným výkladem, návštěva hradu loket
- *Matematiky*
  - Zpracování statistických údajů do grafické podoby (struktura a dynamika obyvatelstva)
- *Výtvarné výchovy*
  - Výtvarné zpracování informačních tabulí (prostorová a barevná kompozice díla)
  - Instalace výstavy s důrazem na estetiku
- *Tělesné výchovy*
  - Turistický výlet po regionu
- *Německého jazyka*
  - Překlad původních německých názvů obcí a památek
- *Fyzika a chemie*
  - Rozšiřující informace v rámci učiva o průmyslu naší oblasti (těžba uhlí, cínu, průmyslová výroba)
  - Měření meteorologických jevů, přístroje, meteorologická stanice

Očekávané výstupy

Informační tabule, které budou sestaveny z textových částí, grafů, tabulek, map, fotografií, statistických údajů a ilustrací, dále výstava finálních prací ve vestibulu školy, průběžná fotodokumentace, prezentace na web školy a zpráva do Březovského zpravodaje, závěrečný turistický výlet.

7.1.3 Školní rok 2011/2012

Vědecký rok aneb Co nevím, se dozvím

Zodpovědný za projekt: Mgr. Jana Novotná

Charakteristika projektu: Mezipředmětový dlouhodobý projekt

Cíle

Cílem projektu je objevit nebo připomenout žákům významné osobnosti vědy

- využívat nabyté vědomostí a dovedností v praxi
- rozvíjet svou samostatnost a logického myšlení
- získávat nové poznatky
- uplatnit své poznatky v rámci řešení problému
- komunikovat ve skupině
- vyhledávat potřebné informace a zpracovávat je
- provádět sebehodnocení a vzájemné hodnocení
- používat více zdrojů k získání informací
- graficky zachytit svoje poznatky.

Cílová skupina žáků: 6. – 9. ročník

Časová dotace: průběžně celý školní rok 2011/2012

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrušnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Pomůcky: encyklopedie, literatura, tabulky, atlasy, PC, popř. další informační zdroje.

Metody práce: skupinová práce, samostatná práce.

Časový plán:

1) Přípravné práce

- a) Časové rozdělení jednotlivých částí projektu vyučujícím. Ti se stávají organizátorem daného měsíce:

říjen – Mgr. Jana Novotná
 listopad – Mgr. Šárka Krausová
 prosinec – Mgr. Michaela Knířová
 leden – Mgr. Dana Kučerová
 únor – Mgr. Milena Halčínská
 březen – Mgr. Jaroslava Pokludová
 duben – Mgr. Dana Humlová
 květen – Bc. Sandra Pfeifferová

- b) Příprava úvodních informací o organizaci projektu pro žáky na magnetické tabuli ve II. patře + relace ve školním rozhlase
 c) Příprava kol jednotlivými vyučujícími – sběr materiálu, tvorba otázek a úkolů, pracovních listů, realizace samotné magnetické tabule
 d) Příprava shrnujícího testu pro použití v branné hře
 e) Zajištění úvodního – motivačního show pořádaného Techmáníi Plzeň a organizace zájezdu za odměnu do Techmánie Plzeň

Plzeň

2) Zahájení

polovina října 2011

3) Vlastní průběh

- a) Motivační show pořádané Techmáníi Plzeň ve školní tělocvičně. Bude předvedena série zajímavých pokusů týkajících se atmosféry.
 b) Organizátor daného kola (daný měsíc) připraví sérii otázek, úkolů zaměřených na nějakého významného vědce nebo vynálezce (popř. více vědců, vynálezců). Zábavnou formou pomocí křížovek, doplňovaček, hádanek, přesmyček, obrázků apod. přiměje třídní kolektiv k vyhledávání a shromažďování informací k jejich vyřešení. Zástupce třídy zajistí odevzdání zodpovězených úkolů v uvedeném termínu. Organizátor vyhodnotí a zapíše do připravené tabulky příslušný počet bodů získaný v jednotlivých třídách. Zástupce tříd si průběžně zapíše žáky, kteří se podíleli na řešení – pro závěrečné vyhodnocení a odměnu.

- c) Shrnující test vzniklý na základě celoročního projektu bude využit v branné hře s otázkami pořádaný ke Dni životního prostředí
- d) Zájezd do Techmánie Plzeň za odměnu pro žáky, kteří se nejvíce na projektu podíleli.

Očekávané výstupy

- nástěnky, fotodokumentace (z každé vytvořené nástěnky)
- příspěvky do Březovského zpravodaje a na web
- pracovní listy

Mámo, táto, chovám se slušně

Zodpovědný za projekt: Mgr. Helena Baláková

Charakteristika projektu: Mezipředmětový dlouhodobý projekt

Cíle

Cílem projektu je vštípit dětem pravidla slušného chování a uvědomit si zodpovědnost za své chování.

Cíl: Postupně žákům vštěpovat pravidla slušného chování.

- Používat pozdravy a omluvy
- Projevovat úctu k zákonným zástupcům i zaměstnancům školy
- Rozlišovat prostředí mezi kamarády a dospělými
- Odbourávat vulgarismy
- Krotit náladovost
- Potlačovat sobecké chování
- Připustit diskuzi – názory druhých
- Nebýt zaujatí – nepomlouvat a neštvát ostatní
- Uctívat stáří
- Využívat nabyté vědomostí a dovedností v praxi.

Úkoly:

Pozdravy, žádosti o něco, poděkování, omluvy, vzájemná pomoc

- Komunikace mezi spolužáky, dospělými – používání vykání a tykání, neskákat do řeči, plést se do cizích hovorů
- Půjčování
- Vzájemná tolerance a utváření pravidel v kolektivu
- Dodržování základních hygienických návyků – naprostá nezbytnost
- Základy stolování – svačina – oběd
- Chování ke kamarádům, ale i k lidem, kteří jsou „jiní“ (cizinci, postižení, brýle, rovnátka...)
- Cestování v dopravních prostředcích – co se dělat nesmí
- Jak se chovat venku – nebýt lhostejní ke svému okolí
- Chování v divadle, kině, na prohlídce zámku...
- Vhodné a nevhodné oblékání
- Používání mobilních telefonů
- Hry fair play

Výstupy žáka:

- Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- V pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu své práce
- Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci
- Obhájí své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném řešení
- Uvědomuje si, že za prohřešek následuje trest

Cíle a úkoly zařadit do vyučovacích předmětů dle možností, do úkolů zapojit také zákonné zástupce. Pracovat s literaturou, počítačem, vytvářet scénky, psát články, účastnit se návštěv divadla, exkurzí, výletů. Pomáhat si navzájem při společné práci, připravovat se na atletickou olympiádu a akademii.

V rámci tohoto projektu budou žáci plnit tyto úkoly:

1. ročník: **Máme rádi zvířata** aneb, kdo nemá rád zvířata, nemá rád lidi (rozhovory, kresby, výstavky, masky, **rej** **zvířátek**)
2. ročník: **Naše babičky a dědečkové** (rozhovory, kresby, výstavky, masky – jak asi budeme vypadat, až budeme staří, **vystoupení pro důchodce**)

3. ročník: Včera, dnes a zítra (četba knih – porovnávání chování, výstavka, kresby, spisovatelé, reportéři, sport v regionu)
4. ročník: Fotografie (rozhovory, kresby, výstavky, foto naší obce, fotoalbum)
5. ročník: Novináři (rozhovory, kresby, výstavky, historie x současnost, slovní zásoba kdysi a dnes, vydání novin)

Olympijský rok aneb žijme fair play (zakoření projektu – v kulturním domě akademie, na hřišti – atletická olympiáda)

Všechny ročníky se zaměří nejen na sportovní vystoupení na akademii, ale i na historii olympiády i paralympiády (ve výchovách – příprava kostýmů, kulís i sportovního náčiní).

Cílová skupina žáků: 1. – 5. ročník

Časová dotace: průběžně celý školní rok 2011/2012

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Pomůcky: encyklopedie, literatura, atlasy, PC, popř. další informační zdroje.

Metody práce: skupinová práce, samostatná práce.

Organizace:

- V hodinách českého jazyka (sloh, čtení) a prvouky budou diskutovat, vyhledávat v knihách kladné a záporné chování postav, tvořit rozhovory, předvádět scénky a psát úvahy na dané téma v rámci své třídy.
- Z vlastních zkušeností budou tvořit závěry o etice slušného chování (návštěva muzea, divadla, domova důchodců, chov domácích zvířat, pozorování mediálního a politického světa).
- Ve výchovách budou žáci tvořit výtvary na dané téma.

Očekávané výstupy

Nástěnky, fotodokumentace, příspěvky do Březovského zpravodaje a na web, pracovní listy.

Školní akademie 2012 – aneb Olympijský rok

Zodpovědný za projekt: Mgr. Helena Baláková

Charakteristika projektu: mezipředmětový celoškolský projekt

Cíle:

Cílem projektu je zapojit žáky do kolektivní práce, která se bude prezentovat na veřejnosti s doplňujícími aktivitami-

- využívá nabyté vědomosti a dovednosti v praxi
- rozvíjí samostatnost a logické myšlení
- získává nové poznatky
- uplatní své poznatky v rámci řešení problému
- pracuje ve věkově různorodých skupinách
- komunikuje ve skupině
- vyhledává potřebné informace a zpracovává je
- provádí sebehodnocení a vzájemná hodnocení
- vyrobí výrobek, kostým
- používá více zdrojů k získání informací
- výtvarně ztvární sportovní postavy, stadiony, sportovní náčiní
- seznámí spolužáky i veřejnost s akademií formou článku do zpravodaje
- získá nové poznatky o sportovních disciplínách, ceremoniálech a sportovcích na olympijských hrách
- prezentuje se spolužáky třídní vystoupení na veřejnosti
- zajistí zdárný průběh vystoupení na veřejnosti
- vede skupinu mladších žáků
- seznámí se se sportovní historií i tradicemi
- zpívá netradiční písně
- dramatizuje průvodní slovo
- chrání své zdraví i zdraví spolužáků.

Cílová skupina žáků: 1. – 9. ročník

Časová dotace: průběžně celý rok

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Pomůcky: PC, DVD, CD, fotografie, kostýmy, rekvizity, sportovní náčiní, sportovní náradí, zvuková technika, výtvarný materiál.

Metody práce: skupinová práce, diskuse, řízený rozhovor, samostatná práce.

Časový plán:

1. Přípravné práce:

Na začátku školního roku se žáci seznámí s tématem školní akademie, přípravou materiálu, pomůcek i základními informacemi o jednotlivých vystoupeních.

2. Zahájení:

Listopad 2011, premiéra květen 2012

3. Vlastní průběh v hodinách:

- Českého jazyka
  - dramatizace textů, recitace
- Anglického jazyka
  - dramatizace textů, recitace
- Pracovní výchovy
  - výrobek – rekvizity, kostýmy
- Hudební výchovy
  - písničky k jednotlivým vystoupením – poslech, rytmičtější, rytmy, kombinování písní

- Tělesné výchovy
  - cvičení s pálkami, míči, meči, gymnastická cvičení, cvičení na trampolínách, cvičení s hudbou, taneční kroky, první pomoc, sportovní pokřiky
- Informatiky
  - vyhledávání informací na PC, stahování hudby, reklamy, úprava a ukládání na přenosné nosiče, vytváření PowerPoint, tvorba propagačních materiálů (letáky, vstupenky, programy)
- Výtvarné výchovy
  - karikatury, masky, písmo – hesla
- Zeměpisu, vlastivědy, prvouky
  - historie olympiády, olympijských disciplín, olympijská města, vládní činitelé, olympijští předsedové, významní olympijští sportovci

Očekávané výstupy

Fotodokumentace, výrobky, slohové práce, výkresy, CD, DVD.

7.1.4 Školní rok 2012/2013

Barvy duhy

Zodpovědný za projekt: Mgr. Helena Baláková

Charakteristika projektu: Mezipředmětový dlouhodobý projekt

Cíle:

Cílem projektu je zvládnutí mimořádných událostí zahrnující etapy věnované zdravotní výchově, osobnímu bezpečí, bezpečnému zacházení s ohněm a nebezpečnými látkami, ekologickému chování.

- Bezpečně znát telefonní čísla záchranného integrovaného systému
- Umět poskytnout první pomoc v rámci svých možností
- Rozlišit šikanu od klukoviny, kyberšikanu
- Zvládnout jednoduchou sebeobranu
- Zacházet s ohněm
- Vést k odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- Třídit odpad
- Využívat nabyté vědomosti a dovednosti v praxi
- Komunikovat a spolupracovat ve skupině
- Provádět sebehodnocení a vzájemné hodnocení
- Vyhledávat různé informace a poučit se z nich.

Cílová skupina žáků: 1. – 5. ročník

Časová dotace: průběžně celý školní rok 2012/2013

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Pomůcky: literatura, PC, obvažový materiál, obrazový materiál, pracovní listy, popř. další informační zdroje.

Metody práce: skupinová práce, samostatná práce, beseda, výlet.

Časový plán:

1. Přípravné práce

Rozdělení úkolů vyučujícím, příprava besedy se zdravotníkem, s Policií ČR, příprava vycházek a výletů.

2. Zahájení

Září 2012

3. Vlastní průběh

Projekt bude rozdělen do jednotlivých čtvrtletí, jednotlivé názvy evokují roční doby a jednotlivé části Záchraného kruhu.

První čtvrtletí - barvu žlutou a tato část projektu se jmenuje „Poskytni pomoc“, jejímž tématem bude zdravotnictví a záchranáři. Kromě pravidelného zařazování tématu do různých předmětů se žáci zúčastní besedy se zdravotníky. Ti připraví přednášku s praktickými ukázkami a závěrečným testem.

Druhé čtvrtletí - barvu modrou s tématem „Dbej na osobní bezpečí“, kdy se zaměříme na témata související s policií. Ve druhém až čtvrtém ročníku probíhá pravidelná výuka s policií „Ajax“, čtvrtý ročník se zúčastní soutěže s Ajaxem a při vyhlášení výherců v areálu Bohemie v Sokolově proběhnou ukázky všech složek záchraného integrovaného systému. Na závěr této části projektu se žáci zúčastní další besedy a to s Policií ČR, kdy hlavním tématem bude kriminalita a prevence, šikana a to nejen ve škole, ale i na Facebooku a v rodině. Budou poučeni o ohrožování výchovy dítěte a sexuálním obtěžování.

Třetí čtvrtletí bude věnováno ekologii a podle barvy - „Zelená jed!“ V rámci výletu navštíví žáci záchranou stanici pro ohrožené ptactvo v SOOSu u Františkových Lázní. Připomenou si chráněné krajinné oblasti, význam vody a bio potraviny v souvislosti s farmou na Rudolci.

Poslední čtvrtletí bude zaměřeno na hasiče s barvou červenou pod názvem „Pozor“. Bude praktickou ukázkou našich žáků, kteří navštěvují hasičský kroužek na Březové a zúčastňují se různých soutěží.

Kromě různých obrázků, výrobků či slohových prací zařadíme ke každému tématu motivační píseň.

Očekávané výstupy

Nástěnky s obrázky, výrobky, slohové práce, fotodokumentace, příspěvky do Březovského zpravodaje a na web, pracovní listy, testy.

Školní ateliér aneb Šikovné březovské ručičky

Zodpovědný za projekt: Mgr. Michaela Knířová za spolupráce s vyučujícími 2. stupně - Mgr. Halčínskou, Mgr. Humlovou, Mgr. Krausovou, Mgr. Kučerovou, Mgr. Novotnou, Mgr. Pokludovou

Charakteristika projektu: Mezipředmětový dlouhodobý pro žáky 2. stupně

Cíle:

Cílem projektu je ověřit a rozvíjet estetické, kreativní, umělecké, organizační schopnosti žáků.

Cílová skupina žáků: 6. - 9. ročník

Časová dotace: říjen až květen v jednoměsíčních cyklech

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrozličnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Pomůcky: encyklopedie, tabulky, přírodniny, atlasy, PC, výtvarné a rýsovací pomůcky, měřidla, dílenské nářadí, fyzikální pomůcky, hudební nosiče, odpadový materiál.

Metody práce: skupinová práce, individuální práce, diskuse, samostatné studium.

Časový plán:

1. Přípravné práce

První týden v měsíci říjnu seznámení žáků se zaměřením projektu, tématy jednotlivých kol, literatury, shromažďování informací, pomůcek a se způsoby hodnocení a odměnou.

2. Zahájení

polovina října 2012 vyhlášením prvního kola na nástěnce.

3. Vlastní průběh v hodinách

dějepis, fyziky, hudební výchovy a tělesné výchovy, matematiky, výtvarné výchovy, pracovní výchovy, českého jazyka a občanské výchovy spočívá v pomocných instruktážích, organizačních a technologických radách, dílčím posuzování výsledků práce. Značný díl práce žáci odvedou v samostatných, skupinových a celotřídních pracích, jejichž výsledkem budou konkrétní výrobky a výkony. Na konci jednotlivých kol bude provedena prezentace výkonů třídních kolektivů. A jejich bodové ohodnocení.

Očekávané výstupy

Fotodokumentace, výrobky, diagramy, výtvarné práce, koláže, architektonické plány, cenové kalkulace, demonstrace fyzikálních zákonů, hudebně-pohybové vystoupení, školní výlet.

7.1.5 Školní rok 2013/2014

Pospolu

Zodpovědný za projekt: Mgr. Helena Baláková

Charakteristika projektu: Mezipředmětový dlouhodobý projekt

Cíle

Cílem projektu je přiblížit dětem význam rodiny a domova, vytvářet vztahy s okolím, porozumět mezigeneračním vztahům a uvědomit si zodpovědnost za své chování v mezilidských vztazích.

- Uvědomovat si, co pro mne znamená, že jsem s tátou a mámou
- Uvědomovat si, co pro mne znamená domov
- Projevovat úctu k rodičům sourozencům, prarodičům
- Rozlišovat prostředí mezi kamarády a dospělými
- Vytvářet harmonické vztahy doma, ve škole, mezi kamarády
- Odbourávat vulgarismy
- Krotit náladovost
- Potlačovat sobecké chování
- Připustit diskuzi – názory druhých
- Nebýt zaujatí – nepomlouvat a neštvát ostatní
- Využívat nabyté vědomosti a dovednosti v praxi

Úkoly:

- Číst příběhy o rodině
- Malovat portrét člena rodiny
- Tvořit rodokmen, na číselné ose zaznamenáváme věk členů rodiny
- Hrát scénky, ve kterých hrajeme rodiče a děti v různých situacích
- Tvořit pozdravy, žádosti o něco, poděkování, omluvy, vzájemná pomoc
- Komunikovat mezi spolužáky, dospělými – používání vykání a tykání, neskákat do řeči, plést se do cizích hovorů
- Vzájemná tolerance a utváření pravidel v kolektivu
- Využívat nabyté vědomosti a dovednosti v praxi
- Rozvíjet samostatné myšlení
- Získávat nové poznatky
- Uplatnit své poznatky v rámci řešení problému
- Pracovat ve věkově různorodých skupinách
- Komunikovat ve skupině
- Vyhledávat potřebné informace a zpracovává je
- Provádět sebehodnocení a vzájemná hodnocení

Výstupy žáka:

- Uvědomuje si význam rodiny a mezigeneračních vztahů
- Uvědomuje si role jednotlivých členů rodiny
- Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci
- Pomáhá spolužákům, pracuje ve skupinách
- Obhájí své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném řešení
- Uvědomuje si, že za prohřešek následuje trest

V rámci tohoto projektu připravíme „Školkový den“ – den otevřených dveří pro budoucí prvňáčky z Dolního Rychnova, Citic a Březové, společný výlet 1. stupně do Zooparku v Chomutově, Den životního prostředí a školní akademii „Březová očima dětí“.

Cílová skupina žáků: 1. – 5. ročník

Časová dotace: průběžně celý školní rok 2013/2014

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplňuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Metody práce: skupinová práce, samostatná práce, výlet

Časový plán:**1. Přípravné práce**

Rozdělení úkolů vyučujícím, příprava Dne otevřených dveří, Dne životního prostředí, příprava vycházek a výletu, školní akademie.

2. Zahájení

Září 2013

3. Vlastní průběh

Projekt začne v jednotlivých třídách tématem „Rodina a domov“, kdy žáci ve spolupráci s rodiči v rámci mezipředmětových vztahů vytvoří rodokmeny, rodinná alba, rodinný rozpočet. Napíší slohové práce nebo sehraji scénky na téma rodina, mezigenerační vztahy. Namalují portréty členů rodiny, vyrobí dárky pro rodinné příslušníky. Tuto část projektu zakončíme společným zpíváním u vánočního stromu, kdy se k žákům 1. stupně přidají i žáci druhého stupně. Tím se do projektu zapojí celá škola.

V lednu uspořádáme „Školkový den“, kdy bude program pro děti čtyř školok. Zde se do projektu zapojí nejen žáci druhého stupně, ale i školní družinu a jídelna. Pro děti připravíme pět stanovišť:

1. Psaní pro prvňáčky
2. Hudební a pohybovou výchovu
3. Chemické pokusy a přírodovědné ukázky
4. Svačinu
5. Hraní v družině

V této části budou do projektu zapojeni všichni zaměstnanci i žáci školy.

Třetí část projektu bude zaměřena na mezilidské vztahy a vztahy k přírodě. K tomu bude určen Den životního prostředí. V této části žáci utvoří různověkové skupiny tak, aby vznikla nutnost pomáhat mladším a slabším. Celodenní aktivitou se snaží dostat do povědomí nutnost začlenit do každodenního života ochranu životního prostředí, je nutné žít pospolu s přírodou. Žáci budou pracovat nejen ve všeobecných znalostech o životním prostředí, zdravotědě, ale i v mezilidských vztazích. Učitelé připraví tato stanoviště: zdravá strava, Kimova hra – „Co do lesa nepatří“, třídění odpadu, stromy a keře našeho parku, první pomoc, hospodářská zvířata, voda kolem nás, tělesná zdatnost, mířím-střílím, rostliny.

Další částí projektu bude společný výlet do zooparku v Chomutově, kdy se zaměříme ukázněnost, toleranci a ohleduplnost v cizím prostředí.

Vyvrcholením projektu bude školní akademie „Březová očima dětí“.

Očekávané výstupy

Nástěnky s obrázky, výrobky, slohové práce, fotodokumentace, příspěvky do Březovského zpravodaje a na web, pracovní listy, testy

Život za školou aneb teorie v praxi

Zodpovědný za projekt: Mgr. Šárka Krausová

Charakteristika projektu: Mezipředmětový dlouhodobý projekt

Cíle

Cílem tohoto dlouhodobého projektu je, aby žáci uplatňovali své poznatky a dovednosti z hodin v praxi a aktivní formou poznávali okolí Březové, její historii, kulturu, sport a chápali i nutnost ochrany přírody v naší obci s doplňujícími aktivitami:

- využívat nabyté vědomosti v praxi
- rozvíjet svou samostatnost a logické myšlení
- získávat nové poznatky
- uplatnit své poznatky v rámci řešení problémů
- dbát o své zdraví formou turistiky a pohybu v přírodě
- komunikovat ve skupině, pracovat ve věkově různorodých skupinách
- přispívat k dobrým mezilidským vztahům ve třídě i mimo ni
- vyhledávat potřebné informace z různých zdrojů, zpracovávat je, třídit je a vytvářet z nich výstup
- pomocí vlastního zkoumání poznávat kulturní dědictví našeho regionu a aktivně se zapojit konkrétně do pátrání po zaniklých obcích na Březovsku
- rozvíjet a posilovat kladné postoje žáků ke svému regionu a občanskou odpovědnost za zachování kulturních památek a tradic místní oblasti
- pocítit kořeny své vlastní minulosti, vnímat proměny svého okolí v čase, objevovat zachovalé i téměř zaniklé kulturní památky regionu, poznat způsob života obyvatel v obcích na Březovsku dříve i dnes a uvědomit si význam odkazu předků i pro současný udržitelný rozvoj regionu.
- umožnit pochopení vlastní odpovědnosti k přírodě a kulturnímu dědictví regionu
- podněcovat aktivitu, tvořivost a ohleduplnost k životnímu prostředí
- seznámit veřejnost a spolužáky s výsledky své práce (výstavka, web školy, články v novinách, prezentace na akademii)
- provádět sebehodnocení a vzájemné hodnocení

Cílová skupina žáků: 1. – 9. ročník

Časová dotace: průběžně celý školní rok 2013/2014

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrušnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Metody práce: skupinová práce, samostatná práce, exkurze, rozhovor, dialog, didaktické hry, metody řešení problémů, projektová výuka, mediální výuka, metoda kritického myšlení, objevování, pracovní listy, pozorování

Pomůcky: internet, obrázky, fotografie, publikace o Březové, turistické mapy, turističtí průvodci, encyklopedie, učebnice dějepisu, filmové dokumenty, videokamera, fotoaparát, počítač a nahrávací zařízení, zvuková technika, PC

Časový plán:

1. Přípravné práce

Zpracování koncepce projektu a rozdělení do dvou částí: 1) projektové dny - cesta do pravěku, exkurze po zaniklých obcích na Březovsku, Den životního prostředí, 2) školní akademie.

Rozdělení úkolů ke zpracování projektových dnů mezi učitele (výroba pomůcek, stanoviště). Shromažďování historických pramenů a informací o Březové, tvorba pracovních listů, itineráře exkurze, plakátů. Kontaktování historiků a patriotů obcí, sběr fotodokumentace, určení postupu při natáčení videí, spolupráce s žáky školního parlamentu. Určení tématu školní akademie, příprava jednotlivých vystoupení.

2. Zahájení

Říjen 2013

3. Vlastní průběh

Část projektu proběhne formou několika projektových dnů, v nichž bude celodenní aktivita situována mimo školní budovu a zaměřena na praktické poznávání okolí Březové a uplatňování nabytých vědomostí a dovedností v praxi.

Cesta do pravěku (říjen 2013) – Žáci v přírodním prostředí naší obce poznají život pravěkého člověka. Vyzkouší si život v tlupě, která měla věkové složení od 6 do 16 let, vzájemnou spolupráci a pomoc mladším či zraněným, naučí se tkát pravěkým způsobem, nakreslí jeskynní malbu, vyrobí si loveckou zbraň, budou lovit, rozdělají oheň, zahrají pravěkou hudbu a zatančí si u ohně, umlejí obilí, naučí se sbírat plody nebo vymodelovat z hlíny sošku Venuše či zvířete. Vše budou provádět v přírodě nad Březovou.

Zaniklé obce na Březovsku (duben 2014) – Žáci poznají formou exkurze s historiky Sokolovského muzea historii zaniklých obcí či jejich částí v katastru Březové. Projdou trasu stezky „Zaniklé obce na Březovsku“ a budou nacházet v dějinách těchto obcí kořeny naší vlastní minulosti. Vstupenkou na exkurzi bude drobná práce s tématem Březovských obcí. Během výletu žáci plní úkoly z pracovního listu, zakreslí trasu do mapy a badají v terénu zaniklých obcí.

Den životního prostředí – Cílem dne bude zdravý pohyb na čerstvém vzduchu v přírodním okolí města Březová (v rámci výchovy ke zdraví) a dále si žáci uvědomí nutnost chránit životní prostředí v naší obci. Žáci druhého stupně si Den životního prostředí připomenou již 3. ročníkem běhu za ŽP, který z velké části organizují žáci 9. třídy (příprava stanovišť, trasy). Děti prvního stupně tento den stráví na školním hřišti, kde utvoří různověké skupiny tak, aby vznikla nutnost pomáhat mladším a slabším. Celodenní aktivitou se všichni snaží dostat do povědomí dětí nutnost začlenit do každodenního života ochranu životního prostředí.

Další souběžná část projektu, jejímž vyústěním bude školní akademie Březová očima dětí v druhé polovině školního roku. Na této části projektu budou pracovat převážně žáci školního parlamentu v roli reportérů a shromažďova informace o okolních obcích Březové. Budou vyjíždět jsme do okolních obcí, natáčet dokumentární videa o přírodě, historii a dění v obcích, dělat rozhovory s místními občany a patrioty a spolupracovat s historiky Sokolovského muzea. Videa budou zpracována do podoby krátkých filmových dokumentů, které přiblíží život v těchto obcích občanům Březové a ukáží jim krásy našeho okolí očima březovských dětí. Videa budou prezentována na školní akademii a budou doplňovat program vystoupení žáků naší školy.

Očekávané výstupy

Nástěnky s výkresy zachycující místa v okolí Březové, slohové práce na téma zaniklých obcí na Březovsku, fotoreportáž z exkurze o pátrání po zaniklých obcích, fotodokumentace z projektových dnů, dokumentární filmy o obcích na Březovsku a městě Březová, vystoupení na školní akademii, příspěvky do Sokolovského deníku, Březovského zpravodaje a na web školy, pracovní listy.

Den Země

Zodpovědný za projekt: Mgr. Šárka Krausová

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Běh za životní prostředí

Zodpovědný za projekt: Mgr. Šárka Krausová

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

BESIP

Zodpovědný za projekt: třídní učitelé 2. až 5. ročníku

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Zdravé zuby

Zodpovědný za projekt: Mgr. Marcela Ryžuková

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Lidové zvyky a tradice

Zodpovědný za projekt: vedoucí metodických sdružení

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Prvňáčci čtou deváťákům – deváťáci prvňáčkům

Zodpovědný za projekt: Mgr. Jana Fajtová, Mgr. Michala Knířová

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školní olympiáda

Zodpovědný za projekt: vedoucí metodických sdružení

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Ochrana člověka za mimořádných událostí

Zodpovědný za projekt: třídní učitelé

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školkový den

Zodpovědný za projekt: Mgr. Helena Baláková

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

7.1.6 Školní rok 2014/2015

Čtenářská gramotnost - K dobré knize je třeba dobrých čtenářů (Viktor Hugo)

Zodpovědný za projekt: Mgr. Helena Baláková, Mgr. Jana Láslóová

Charakteristika projektu: Mezipředmětový dlouhodobý projekt 1. stupně

Cíle

Cílem projektu je probudit v žácích zájem o čtení pomocí starší i současné české tvorby a přiblížit nenásilně vše, co nám kniha dává. Aktivitami vzbudit povědomí o propojení filmové, animované či divadelní tvorby se scénářem (knihou), ukázat, že i PC hry mají často svůj vzor v literární tvorbě. Být hrdý na významné české umělce.

Doplňující aktivity

- využívat nabyté vědomosti a dovednosti v praxi
- rozvíjet svou samostatnost a logického myšlení
- získávat nové poznatky
- uplatnit své poznatky v rámci řešení problému
- komunikovat ve skupině
- vyhledávat potřebné informace a zpracovávat je
- provádět sebehodnocení a vzájemné hodnocení
- získávat dovednosti potřebné k překonání sociálně patologických jevů
- vyrobit výrobek
- používat více zdrojů k získání informací
- v praxi poznat vybrané památky jednotlivých uměleckých směrů, seznámit se pověstmi, které se těchto památek týkají
- získá nově poznatky o literatuře a jednotlivých spisovatelích
- seznámit se s lidovými tradicemi a zvyky
- dramatizuje literární text.

Cílová skupina žáků: 1. – 5. ročník

Časová dotace: průběžně po celý školní rok

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Pomůcky: encyklopedie, PC, knihy (zábavná literatura), výtvarný materiál, fotografie, ilustrace.

Metody práce: informačně-receptivní – vyprávění, přednáška, didaktické hry a kvízy, dramatizace, demonstrace, napodobování, práce s knihou a obrazem televizní a PC výuka, samostatná a kooperativní práce.

Časový plán:

1. Přípravné práce

V září rozdělení autorů do ročníků, příprava materiálu, literatury, shromažďování informací, pomůcek. Ve spolupráci s pracovníci městské knihovny domluvit besedu s ilustrátorem nebo spisovatelem.

Čítanková či mimočítanková díla –

- 1. třída
  - televizní Večerníček *50
  - Zdeněk Miler †3¹⁰ (animovaná tvorba, ilustrátor učebnic)
  - František Hrubín *105 (Špalíček, filmové texty)
  - Helena Zmatlíková †10 (ilustrátorka, učebnice)
- 2. třída
  - Ivona Březinová *50 (současná tvorba)
  - Ota Janeček *95 (ilustrátor, Slabikář)
  - Ondřej Sekora *115 (ilustrace, spisovatel)
  - Alena Ladová *90 ⇨ Josef Lada (ilustrace, spisovatel, filmová tvorba – kulisy, animátor)

¹⁰ *let od narození, †let od úmrtí

- Jan Karafiát †85 (první autor písničky česky pro děti)
- 3. třída
  - Jiří Trnka †45 (ilustrace, spisovatel, loutkař, filmová tvorba – animátor)
  - Karel Čapek *165 (divadelní tvorba, spisovatel)
  - Josef Čapek †70 (ilustrace, divadelní tvorba, spisovatel, animované zpracování díla)
  - Hermína Týrlová *115 (novátorka v animační televizní tvorbě)
  - Josef Václav Sládek *170 (básník)
- 4. třída
  - František Nepil *85, †20 (novinář, spisovatel, mluvené slovo)
  - Adolf Kašpar †80 (ilustrátor)
  - Božena Němcová *195 (pohádky, filmy)
  - Zdeněk Burian *110 (paleontologicko-rekonstrukční ilustrátor)
  - Vítězslav Nezval *115 (Lidé a věci kolem nás, divadelní autor)
- 5. třída
  - Cyril Bouda †30 (ilustrace)
  - Karel Poláček †70 (novinář, spisovatel, filmy)
  - Jan Werich *110, †35 (pohádky, mluvené slovo, filmy, animované zpracování díla)
  - Jan Drda *100 (podklady k pohádkám Zdeňka Trošky)
  - Adolf Born *85 (ilustrace, kulisy, animace)
  - Karel Jaromír Erben †145 (zfilmované dílo)
  - Karel Zeman †45 (filmový trikový animátor světového významu)

2. Zahájení - druhá polovina září

3. Vlastní průběh v hodinách

Vyučující zvolí dle schopností třídního kolektivu minimálně dva spisovatele a jednoho ilustrátora z nabídky, v průběhu roku pracuje s jejich díly, seznamuje s významnými životními daty. Ve společné četbě si děti přečtou minimálně jednu knihu od vybraného autora.

- *Pracovní výchovy*
  - modelování s možností fázování pohybu – „Jsem animátor“, výrobek – knižní záložka, knižní obal
- *Českého jazyka*
  - besedy a referáty o autorech a ilustrátorech, dramatizace pohádky, hra „Hádej, kdo jsem“ – hledání pohádkových postav, kvízy, burza knih, návštěva knihovny, ukázky různých typů písma (slepecké), slohové práce, referáty, soutěžní literární kvízy, zdatnější žáci vyšších ročníků čtou mladším spolužákům, poslech audionahrávek, zhlédnutí filmové verze literárního díla
- *Hudební výchovy*
  - písničky z pohádek – poslech, zpěv s oporou textu
- *Vlastivědy*
  - zařazení spisovatele – ilustrátora do historického období, význam vynálezu knihtisku
- *Informatiky*
  - vyhledávání informací na PC

Očekávané výstupy

Fotodokumentace, výrobky, slohové práce, výkresy.

Den Země

Zodpovědný za projekt: Mgr. Šárka Krausová

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Běh za životní prostředí

Zodpovědný za projekt: Mgr. Šárka Krausová

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

BESIP

Zodpovědný za projekt: třídní učitelé 2. - 5. ročníku

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Zdravé zuby

Zodpovědný za projekt: Mgr. Marika Veselá

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Lidové zvyky a tradice

Zodpovědný za projekt: vedoucí metodických sdružení

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Prvňáčci čtou deváťákům – deváťáci prvňáčkům

Zodpovědný za projekt: Mgr. Helena Baláková, Mgr. Michala Knířová

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školní olympiáda

Zodpovědný za projekt: vedoucí metodických sdružení

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Ochrana člověka za mimořádných událostí

Zodpovědný za projekt: třídní učitelé

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školkový den

Zodpovědný za projekt: Mgr. Helena Baláková

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

7.1.7 Školní rok 2015/2016

Školní akademie 2016 – aneb Královské kalendárium

Zodpovědný za projekt: Mgr. Helena Baláková

Charakteristika projektu: mezipředmětový celoškolní projekt

Cíle:

Cílem projektu je zapojit žáky do kolektivní práce, která se bude prezentovat na veřejnosti s doplňujícími aktivitami

- využívá nabyté vědomosti a dovednosti v praxi
- rozvíjí samostatnost a logické myšlení
- získává nové poznatky
- uplatní své poznatky v rámci řešení problému
- pracuje ve věkově různorodých skupinách
- komunikuje ve skupině
- vyhledává potřebné informace a zpracovává je
- provádí sebehodnocení a vzájemná hodnocení
- vyrobí výrobek, kostým
- používá více zdrojů k získání informací
- výtvarně ztvární krále Karla IV. a jeho stavby,
- seznámí spolužáky i veřejnost s akademií formou článku do zpravodaje
- získá nové poznatky o Karlu IV. o starostovi obce
- prezentuje se spolužáky třídní vystoupení na veřejnosti
- zajistí zdárný průběh vystoupení na veřejnosti
- vede skupinu mladších žáků
- seznámí se s dávnou historií i tradicemi
- zpívá netradiční písně
- dramatizuje průvodní slovo
- chrání své zdraví i zdraví spolužáků

Cílová skupina žáků: 1. – 9. ročník

Časová dotace: průběžně celý rok

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Pomůcky: PC, DVD, CD, fotografie, kostýmy, rekvizity, sportovní náčiní, sportovní náradí, zvuková technika, výtvarný materiál

Metody práce: skupinová práce, diskuse, řízený rozhovor, samostatná práce

Časový plán:

1. Přípravné práce:

Na začátku školního roku se žáci seznámí s tématem školní akademie, přípravou materiálu, pomůcek i základními informacemi o jednotlivých vystoupeních

2. Zahájení:

Listopad 2015, premiéra začátek června 2016

3. Vlastní průběh v hodinách:

- Českého jazyka
  - Dramatizace textů, recitace
- Anglického jazyka
  - Dramatizace textů, recitace
- Pracovní výchovy
  - Výrobek – rekvizity, kostýmy
- Hudební výchovy
  - Písničky k jednotlivým vystoupením – poslech, rytmičtění, kombinování písni
  - Návčik hymny akademie – Březová s lípou za plotem

- Tělesné výchovy
  - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohyb na hudební doprovod, vyjádření melodie pohybem, cvičení s hudbou, taneční kroky
- Informatiky
  - vyhledávání informací na PC, stahování hudby, reklamy, úprava a ukládání na přenosné nosiče, vytváření PowerPoint, tvorba propagačních materiálů (letáky, vstupenky, programy)
- Výtvarné výchovy
  - Erby - profily, Karel IV. a jeho stavby
- Zeměpisu, vlastivědy, prvouky
  - Středověk, život a vláda Karla IV., citace a stavby Karla IV., život a práce starosty města Březová, akce a tradice města Březová

Očekávané výstupy

Fotodokumentace, výrobky, slohové práce, výkresy, CD, DVD

Etika a etiketa

Zodpovědný za projekt: Mgr.M. Knířová.

Charakteristika projektu: Mezipředmětový celoroční projekt

Cílem projektu je vzbudit v žácích zájem k aktuálním společenským problémům, obhajoba vlastních postojů, hodnocení jevů z pohledu dnešní morálky;

- využívá nabyté vědomostí a dovedností v praxi
- rozvíjí svou samostatnost a logického myšlení
- získává nových poznatků
- uplatní své poznatky v rámci řešení problému
- komunikuje ve skupině
- vyhledává potřebné informace a zpracovává je
- provádí se sebehodnocení a vzájemné hodnocení
- získává dovednosti potřebné k překonání sociálně patologických jevů
- posiluje vnímání a hodnocení vlastního chování a chování druhých
- poznává změny ve vývoji požadavků na společenské chování

Cílová skupina žáků: 8. a 9. ročník

Časová dotace: 8 hodin v průběhu roku

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či Kompetence k řešení problémů
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druhí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Pomůcky: encyklopedie, příručky, vzdělávací pořady, odborná a populární literatura

Metody práce: skupinová práce, diskuse, řízený rozhovor, samostatná práce, digitální prezentace

Časový plán:

1. Přípravné práce

Září - seznámení žáků s problematikou

2. Vlastní průběh v hodinách Vko

- Diskuse k aktuálním společenským problémům, obhajoba vlastních postojů, hodnocení jevů z pohledu dnešní morálky
- Popis a demonstrace společenských požadavků v různých situacích, dramatizace společenských událostí
- Komentování prezentací o zdvořilém a nezdvorném chování

Očekávané výstupy

Fotodokumentace, slohové práce

Den Země

Zodpovědný za projekt: Mgr. Šárka Krausová

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Běh za životní prostředí

Zodpovědný za projekt: Mgr. Šárka Krausová

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

BESIP

Zodpovědný za projekt: třídní učitelé 2. – 5. ročníku

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Zdravé zuby

Zodpovědný za projekt: Mgr. Zuzana Schovánková

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Lidové zvyky a tradice

Zodpovědný za projekt: vedoucí metodických sdružení

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Prvňáčci čtou deváťákům – deváťáci prvňáčkům

Zodpovědný za projekt: Mgr. Marika Veselá, Mgr. Hana Kadlecová, Mgr. Michala Knířová

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školní olympiáda

Zodpovědný za projekt: vedoucí metodických sdružení

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Ochrana člověka za mimořádných událostí

Zodpovědný za projekt: třídní učitelé

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školkový den

Zodpovědný za projekt: Mgr. Helena Baláková

Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

7.1.8 Školní rok 2016/2017

Den Země, Ekofarmář – Staň se biofarmářem

Zodpovědný za projekt: Mgr. Šárka Krausová, Mgr. Hana Kadlecová
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Běh za životní prostředí

Zodpovědný za projekt: Mgr. Šárka Krausová
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

BESIP

Zodpovědný za projekt: třídní učitelé 2. – 5. ročníku
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Zdravé zuby

Zodpovědný za projekt: Mgr. Jana Lászlóová
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Lidové zvyky a tradice

Zodpovědný za projekt: vedoucí metodických sdružení
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Prvňáčci čtou devátákům – devátáci prvňáčkům

Zodpovědný za projekt: Mgr. Jana Lászlóová, Mgr. Helena Baláková, Mgr. Jana Novotná ve spolupráci s městskou knihovnou
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školní olympiáda

Zodpovědný za projekt: vedoucí metodických sdružení
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Ochrana člověka za mimořádných událostí

Zodpovědný za projekt: třídní učitelé
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školkový den

Zodpovědný za projekt: Mgr. Helena Baláková
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

7.1.9 Školní rok 2017/2018

Den Země, Voda, vodička

Zodpovědný za projekt: Mgr. Šárka Krausová, Mgr. Hana Kadlecová
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Běh za životní prostředí

Zodpovědný za projekt: Mgr. Šárka Krausová
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

BESIP

Zodpovědný za projekt: třídní učitelé 2. – 5. ročníku
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Zdravé zuby

Zodpovědný za projekt: Mgr. Jana Lászlóová
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Lidové zvyky a tradice

Zodpovědný za projekt: vedoucí metodických sdružení
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Prvňáčci čtou devátákům – devátáci prvňáčkům

Zodpovědný za projekt: Mgr. Jana Honsová, Mgr. Hana Kadlecová, Mgr. Květa Novotná ve spolupráci s městskou knihovnou
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školní olympiáda

Zodpovědný za projekt: vedoucí metodických sdružení
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Ochrana člověka za mimořádných událostí

Zodpovědný za projekt: třídní učitelé
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školkový den

Zodpovědný za projekt: Mgr. Helena Baláková
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školní slavnost - Slavíme 60 let Základní školy

Zodpovědný za projekt: Mgr. Jana Novotná
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

7.1.10 Školní rok 2018/2019

Den Země

Zodpovědný za projekt: Mgr. Šárka Krausová, Mgr. Hana Levová
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Běh za životní prostředí

Zodpovědný za projekt: Mgr. Šárka Krausová
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

BESIP

Zodpovědný za projekt: třídní učitelé 2. – 5. ročníku
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Zdravé zuby

Zodpovědný za projekt: Mgr. Jana Lászlóová
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Lidové zvyky a tradice

Zodpovědný za projekt: vedoucí metodických sdružení
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Prvňáčci čtou devátákům – devátáci prvňáčkům

Zodpovědný za projekt: Mgr. Jana Honsová, Mgr. Jana Fajtová, Mgr. Květa Novotná ve spolupráci s městskou knihovnou
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školní olympiáda

Zodpovědný za projekt: vedoucí metodických sdružení
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Ochrana člověka za mimořádných událostí

Zodpovědný za projekt: třídní učitelé
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školkový den

Zodpovědný za projekt: Mgr. Helena Baláková
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školní slavnost - Slavíme 60 let Základní školy

Zodpovědný za projekt: Mgr. Jana Novotná
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

7.1.11 Školní rok 2019/2020

Den Země

Zodpovědný za projekt: Mgr. Šárka Krausová
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Běh za životní prostředí

Zodpovědný za projekt: Mgr. Šárka Krausová
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

BESIP

Zodpovědný za projekt: třídní učitelé 2. – 5. ročníku
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Zdravé zuby

Zodpovědný za projekt: Mgr. Kateřina Michálková
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Lidové zvyky a tradice

Zodpovědný za projekt: vedoucí metodického sdružení, předmětové komise, vedení školy
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Prvňáčci čtou devátákům – devátáci prvňáčkům

Zodpovědný za projekt: Mgr. Michaela Heidlerová, Mgr. Květa Novotná ve spolupráci s městskou knihovnou
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školní olympiáda

Zodpovědný za projekt: vedoucí metodického sdružení, Mgr. Šárka Krausová, Mgr. Petra Karmazínová
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Ochrana člověka za mimořádných událostí

Zodpovědný za projekt: třídní učitelé
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školkový den

Zodpovědný za projekt: Mgr. Helena Baláková
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

Školní slavnost - Slavíme 60 let města Březová

Zodpovědný za projekt: Mgr. Jana Novotná
Charakteristika projektu – viz Projekty7.1

8. Dodatky

